

การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

นางเกศกนก ณ พัทลุง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

DEVELOPMENT OF AN EFFECTIVE SECONDARY SCHOOL MODEL FOR THAILAND

Mrs.Katekanok Na Phatthalung

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic year 2013
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย
โดย	นางเกศกนก ณ พัทลุง
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโห
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโห)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ สุเมตติกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก)

เกศกนก ณ พัทลุง : การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับ
ประเทศไทย (DEVELOPMENT OF AN EFFECTIVE SECONDARY SCHOOL MODEL
FOR THAILAND) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. ชญาพิมพ์ อุสาโ,
อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: รศ. ดร. ศิริเดช สุชีวะ, 360 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี 2) องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี และ 3) พัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน ประชากรที่ศึกษา คือโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 4 โรงเรียน การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยใช้การอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก 45 องค์ประกอบย่อย 2) องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก 42 องค์ประกอบย่อย 3) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบของรูปแบบมี 6 ส่วน คือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการ แนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) ลักษณะของรูปแบบ 5) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ชื่อรูปแบบคาดหวังมุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ ลักษณะของรูปแบบประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง 5) หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน 6) การกำกับ การเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ 7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น 8) สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ และ 9) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

ภาควิชา	นโยบาย การจัดการและ...	ลายมือชื่อ นิสิต.....
	ความเป็นผู้นำทางการศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา.....	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....
ปีการศึกษา	2556.....	

5284454727 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS : EFFECTIVE SECONDARY SCHOOL

KATEKANOK NA PHATTHALUNG: DEVELOPMENT OF AN EFFECTIVE
SECONDARY SCHOOL MODEL FOR THAILAND.

ADVISOR: ASSIS.PROF. CHAYAPIM USAHO, Ph.D.,

CO-ADVISOR: ASSOC.PROF. SIRIDEJ SUJIVA, Ph.D., 360 pp.

This research is the Qualitative Research and the purposes of this research were 1) to study the components and elements of the effective secondary school from theories, 2) to study the components and elements of the effective secondary school from multiple case study and, 3) to develop an Effective Secondary School Model for Thailand. The process of the study comprised five steps. The populations are the 4 selected secondary schools. An Effective Secondary School Model for Thailand was verified by the connoisseurship. The tools for research include content analysis, observation, interview, and the suitability and possibility assessment form. The collected data were analyzed through content analysis, frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The research results can summarize as follows: The component and element of an effective secondary school from theories include 9 components and 45 elements. The component and element of effective secondary school from multiple case study include 9 components and 42 elements. This model is appropriate and the possibility of implement is at the highest level. The component of this model include 6 parts which were 1) The name of this model 2) The principle , primary idea and background 3) The objective 4) The characteristic 5) The way to implement and, 6) The condition to success.

A Model of an Effective Secondary School for Thailand is Expectation, Commitment, Relation, and Collaboration Model includes 9 components which were 1) Clear, consistent and shared vision 2) High standards an expectations for all students 3) Transformational leadership 4) Thoroughly culture of collaboration and communication 5) Curriculum, instruction, measurements and assessments aligned with standards 6) Frequent monitoring of learning and teaching 7) Focused professional development 8) Supportive learning climate and environment and 9) High levels of family and community involvement.

Department : Educational Policy, Student's Signature

Management, and Leadership Advisor's Signature

Field of Study : Educational Administration Co-advisor's Signature

Academic Year : 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณา เมตตา ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่ในการดำเนินการวิจัยมาตลอดจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโห อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รวมทั้งขอเสนอแนะที่ดีมีประโยชน์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ อาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ สุเมตติกุล และ ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษากทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งให้กับผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย และเข้าร่วมประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบและ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลพหุกรณีศึกษา พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรัก ให้กำลังใจ ดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมการศึกษามาโดยตลอด ความสำเร็จและคุณประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยนี้ขอมอบ ให้กับครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
คำถามในการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
วิธีดำเนินการวิจัย.....	14
การนำเสนอผลการวิจัย.....	15
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ตอนที่ 1 หลักการและนโยบายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	17
1.1 การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	17
1.2 นโยบายของการมัธยมศึกษา	23
ตอนที่ 2 มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	24
2.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ.....	24
2.2 วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) โดยสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.).....	28
2.3 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET).....	33
ตอนที่ 3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	33

3.1 ความหมายของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	33
3.2 ลักษณะและองค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	34
ตอนที่ 4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	39
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
5.1 งานวิจัยในประเทศ.....	45
5.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	49
3.2 ขั้นตอนการวิจัย.....	50
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยจากแนวคิดทฤษฎี.....	53
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยจากพหุกรณีของ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี.....	54
ขั้นตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล สำหรับประเทศไทย.....	67
ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship).....	69
ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล สำหรับประเทศไทย.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยจากแนวคิดทฤษฎี.....	71
ตอนที่ 2 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยจากพหุกรณี.....	84
ตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย.....	98
ตอนที่ 4 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย.....	104
ตอนที่ 5 รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้.....	122
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	130
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	130
5.2 อภิปรายผล.....	136

5.3 ข้อเสนอแนะ.....	146
รายการอ้างอิง.....	148
ภาคผนวก.....	155
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	156
ภาคผนวก ข รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	181
ภาคผนวก ค โครงการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ.....	184
ภาคผนวก ง ตัวอย่างสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย.....	189
ภาคผนวก จ ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอกรอบสอง.....	193
ภาคผนวก ฉ รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554.....	208
ภาคผนวก ช วัน เวลา สถานที่ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	217
ภาคผนวก ซ พหุกรณีศึกษา.....	220
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	360

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แผนการศึกษาภาคสนาม.....	55
2	จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญของพหุกรณีศึกษา.....	58
3	โครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
4	ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี.....	72
5	ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียน มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี.....	85
6	สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย.....	104
7	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย.....	106
8	ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล สำหรับประเทศไทย จากการประชุมโดยอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship).....	113

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
2	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	51
3	รูปแบบคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ.....	128
4	โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยม สพฐ.....	224
5	โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมสาคิต.....	259
6	โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์.....	288
7	โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมเอกชน.....	326

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“...หน้าที่ของผู้จัดและผู้ให้การศึกษา นั้น กล่าวอย่างสั้นที่สุดก็คือการ “ให้คนได้เรียนดี” เพื่อที่จะสามารถทำางงานสร้างตัวและดำรงตัวให้เป็นหลักเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ การให้เรียนดีนั้นจะทำอย่างไร ข้อแรกจะต้องสอนให้มีวิชาการที่ดี ที่ถูกต้องและแน่นแฟ้น ให้มีความสามารถและมีหลักการในการปฏิบัติ ข้อสอง ต้องฝึกหัดอบรมในจิตใจและความประพฤติปฏิบัติ ให้รู้เหตุรู้ผลและความผิชอบชั่วดี เพื่อมิให้นำความรู้ไปใช้ทางเบียดเบียนกันและกัน ข้อที่สาม ต้องให้มีกำลังและสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางใจ ผู้ที่ได้รับการศึกษาครบถ้วนเหมาะสมกันทุกด้านดังนี้ เชื่อได้ว่าจะเป็นผู้เข้มแข็งสามารถเต็มที่ในการปฏิบัติ ทั้งทางกายและทางความคิดจิตใจ จะกระทำหน้าที่การงานใดก็จะมุ่งหวังผลประโยชน์ที่แท้จริงของหน้าที่การงานนั้นเป็นใหญ่ ไม่หลงทาง ทั้งจะสามารถปฏิบัติบริหารอย่างมีประสิทธิภาพให้บรรลุผลอันสมบูรณ์ได้ด้วย...”

พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

25 มิถุนายน 2521

(พระบรมราชาวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2552; อ้างจากพระบรมราชาวาทพระราชวาท พระโอวาท พิธีพระราชทานปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์และปริญญาบัตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช 2502 - 2551)

จากพระบรมราชาวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังกล่าวข้างต้น ที่แสดงให้เห็นได้ว่าพระองค์ท่านทรงแนะนำให้เห็นถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตต่อไป

สถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุดในอันที่จะทำหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่ดีมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วยการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อโรงเรียน จึงเป็นผลให้โรงเรียนต้องมีกระบวนการบริหารจัดการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่

กำหนด และให้ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ตามความสามารถที่จะจัดการศึกษาให้กับความต้องการของชุมชน เป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นแบบอย่างในด้าน “คุณภาพ” แก่โรงเรียนอื่นได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและรูปแบบที่ใช้ในการบริหารงานโดยเน้นเป้าหมายหลัก คือการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน และหากนำองค์ประกอบและรูปแบบในการบริหารงานมาใช้จนประสบผลสำเร็จแล้วก็จะเรียกได้ว่าเป็นการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันหมายถึงความมีชื่อเสียงและการยอมรับอีกทั้งความภาคภูมิใจของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทุกฝ่ายเกิดความพยายามที่จะรักษาระดับมาตรฐานคุณภาพ อีกทั้งการพัฒนาโรงเรียนอย่างไม่หยุดยั้ง มีทิศทางในการพัฒนาที่ชัดเจน มั่นคง และสามารถหล่อหลอมเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรที่มีคุณค่า มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมทางด้านทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนด ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2547: 1-2)

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นสังคมที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ (Knowledge-based Society) และเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ซึ่งมีผลให้การบริหารจัดการ ศึกษาไทยต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน และความมุ่งมั่นตามความคาดหวังของสังคม ดังนั้นในกระบวนการบริหารจัดการจึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องสนใจใฝ่รู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการขององค์กรอยู่รอด บังเกิดผลดีและบรรลุตามวัตถุประสงค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2550: 98) และจากการปรับเปลี่ยนบริบทโครงสร้างของการบริหารจัดการศึกษาไทยตามรูปแบบใหม่ในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา โดยมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและให้ความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์บนเวทีโลก ซึ่งมุ่งถึงความมีประสิทธิผลเป็นสำคัญ

การบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในยุคปัจจุบันภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542” และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ตามมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยยึดหลักการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ทั้งทางด้านวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ

บริหารงานทั่วไปเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีอิสระในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาที่จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 6) โดยเฉพาะในด้านกระบวนการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเพื่อนำไปสู่ “โรงเรียนมีคุณภาพ” ซึ่งถือเป็นนโยบายเร่งด่วนที่สำคัญในการเป็นกลไกให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศ และเกิดความเสมอภาคในการให้บริการทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันและได้มาตรฐาน (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547 : 1-3) ดังปรากฏในหมวดที่ 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องสร้างองค์การของตนเองให้เป็้องค์การที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการความรู้ พัฒนาความรู้ พัฒนาความคิด และพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเพื่อประโยชน์ของบุคลากรในโรงเรียนที่จะได้เรียนรู้จากกระบวนการบริหารของผู้บริหาร และความรู้ความสามารถที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูที่มีคุณภาพ อันหมายถึงผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (รัชพล ศษชารุ่งโรจน์, 2548 : 7)

เมื่อพิจารณาสภาพการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแล้วพบว่า ในปัจจุบันโรงเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ได้ อีกทั้งยังไม่สามารถนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้เป็นผลมาจากกระบวนการบริหารของโรงเรียน อันเกิดจากการปฏิรูปการศึกษาที่จะพยายามยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งผลการดำเนินงานในการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวได้รับความสำเร็จในระดับหนึ่งเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น โรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีความล่าช้าอยู่ ซึ่งส่งผลให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติในด้านการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และยังเกี่ยวเนื่องไปถึงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพของคนไทยกับประเทศอื่นๆ ก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ โดยที่ IIMD (International Institute for Management Development) จัดลำดับประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 50 จากทั้งหมด 60 ประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยเฉพาะความสามารถในการแข่งขันของการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนที่ยังมีคุณภาพต่ำ อีกทั้ง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกวิชาที่อยู่ในระดับต่ำด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 : 1-4) สอดคล้องกับผลการศึกษาและจัดอันดับของ PISA (Programmed for International Student Assessment) ซึ่งเป็นองค์การความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Co-operation and Development : OECD) พบว่าประเทศไทยได้คะแนนต่ำสุดในกลุ่มประเทศที่เข้าสอบ ส่วนการไม่รู้หนังสือของคนไทยพบว่ามีสูงถึงร้อยละ 7.40 ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงข้อมูลของเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ที่แฝงอยู่ในระบบการศึกษา (อมรวิเศษ นาคทรพรพ, มปป : 44)

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ผลลัพธ์ของโครงการประเมินนักเรียนระหว่างประเทศ (Programmed for International Student Assessment – PISA) และแนวโน้มในการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างประเทศ (Trends in International Mathematics and Science Study – TIMSS) ชี้ว่าคะแนนของประเทศไทยอยู่ในขั้นเป็นที่พอใจเมื่อเทียบกับระดับรายได้ของประเทศและการกระจายความรู้มีความเท่าเทียมกันก็ตาม มันยังย้ำให้เห็นว่าประเทศไทยมีปัญหาเร่งด่วนในเรื่องคุณภาพของการศึกษาซึ่งต้องการความเอาใจใส่อย่างเร่งด่วนเช่นกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่านักเรียนไทยไม่กี่คนทำคะแนนอยู่ในกลุ่มความสามารถระดับสูง ยิ่งไปกว่านั้นยังมีนักเรียนจำนวนมากทำคะแนนได้ในระดับต่ำกว่าระดับความสามารถที่ยอมรับได้ ประเทศไทยมีนักเรียนประมาณร้อยละ 40 ที่ทำคะแนนอยู่ที่ระดับหนึ่งหรือต่ำกว่าใน โครงการประเมินนักเรียนระหว่างประเทศ (PISA) และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 50 ทำคะแนนทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับหนึ่งหรือต่ำกว่าในโครงการประเมินเดียวกัน จึงเห็นได้ชัดว่ามีความแตกต่างกันมากกับประเทศที่มีรายได้สูงซึ่งมีนักเรียนเพียงร้อยละ 10 ที่ทำคะแนนอยู่ที่ระดับหนึ่งหรือต่ำกว่า กล่าวโดยสรุปแล้ว สัดส่วนของนักเรียนไทยจำนวนมากทำคะแนนอยู่ที่ระดับพื้นฐานที่สุดหรือต่ำกว่าทั้งในด้าน ความสามารถทางภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไทยที่อยู่ในระดับต่ำเป็นค่าสัมบูรณ์ จำเป็นต้องมีนโยบายในการเพิ่มการทำคะแนนโดยรวมของประชากรนักเรียนโดยทั่วไป คุณภาพของครูเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่ง การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูอาจสามารถนำไปสู่การปรับปรุงจำนวนนักเรียนและการเรียนอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต นอกจากนี้ยังมีการขาดแคลนทรัพยากรสำหรับการเรียนรู้ในโรงเรียนไทยซึ่งเป็นอุปสรรคในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น การลงทุนในด้านทรัพยากรพื้นฐานในโรงเรียนให้มากขึ้นเพื่อจัดหาสื่อการเรียนจำเป็นให้ครูใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการเสริมเนื้อหาการเรียนสอน สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนไทยในระดับสูงขึ้นไปเป็น

นอกจากนี้ ในการยกวางแผนยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551-2555 ยังได้มีการกล่าวถึง ความสำคัญของปัญหาด้านคุณภาพของการมัธยมศึกษาตอนปลาย (ธเนศ ขำเกิด, 2550) ว่าจากผลการสอบ A-NET ของสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2549 พบว่าคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม หลายวิชาที่นักเรียนไม่ได้คะแนนเลย โดยเฉพาะวิชาหลัก 5 วิชา คือ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา อังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดและ ถัดลงมาคือวิชา วิทยาศาสตร์ และรายงานผลการวิจัยยังสะท้อนถึงปัญหาด้านครูผู้สอน ซึ่งพบว่า ร้อยละ 87 ของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูมีความมั่นใจที่สูงขึ้น มีความสัมพันธ์กับคะแนนที่ดีขึ้นของนักเรียน ร้อยละ 55 ของนักเรียนที่เรียนกับครูที่รู้สึกว่าการเรียนการสอนไม่เพียงพอในวิชาคณิตศาสตร์ และร้อยละ 58 ในวิชาวิทยาศาสตร์ การเรียนการสอนเป็นแบบครูสอนหน้าชั้น นักเรียนมีโอกาสจำกัดในการประยุกต์ความรู้สู่สถานการณ์ใหม่ๆ หรือการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในระหว่างวันเรียน นอกจากนี้ อัตราครูต่อนักเรียนและเวลาที่ใช้ในโรงเรียนสะท้อนถึงครูไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ส่วนคุณภาพของอุปกรณ์การศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่มองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ แต่ความเพียงพอของอุปกรณ์กลับต่ำกว่ามาก (-0.82) รวมทั้งยังไม่สามารถกระจายได้อย่างทั่วถึงอีกด้วย และมีนักเรียนจำนวนไม่ถึงร้อยละ 40 ที่มีเครื่องคิดเลขใช้ ในด้านงบประมาณ ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการมัธยมศึกษาต่ำกว่าที่ควร (ร้อยละ 1.13 % ของ GDP) หากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกว่าย่อมจะนำไปสู่ผลการเรียนของนักเรียนที่ดีกว่าด้วย

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรกระหว่างปีการศึกษา 2544-2548 ทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 30,010 แห่ง พบว่าสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานขั้นต่ำ คือมีผลการประเมินคุณภาพโดยภาพรวมต่ำกว่า 1.75 จำนวนมากกว่า 15,000 แห่ง และในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จากการประเมินโรงเรียนทั้งหมด 7,000 กว่าโรงเรียน พบว่ามีผลไม่แตกต่างจากการประเมินในรอบแรก โดยมีโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐานในทุกมาตรฐานอีกด้วย ทั้งนี้สาเหตุและปัญหาของโรงเรียนน่าจะมาจากการขาดความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงาน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในทุกรายวิชา โดยครูร้อยละ 91 มีการสอนที่ไม่ได้มาตรฐาน สำหรับด้านกระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนนั้นจะผ่านการประเมินเพียงมาตรฐานการบริหารทั่วไป

เท่านั้น ส่วนใหญ่จะไม่ผ่านการบริหารทางวิชาการ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549: 27) ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้จัดเป็นวาระแห่งชาติว่าด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน และให้ปรับสถานภาพของโรงเรียนที่มีคุณภาพดีให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 39 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549: 18)

เช่นเดียวกับที่ ธเนศ ขำเกิด (2550) ได้สรุปรายงานวิจัยของ Dr. Luis Benveniste เรื่องการติดตามสถานการณ์ทางสังคมไทย: การปรับปรุงการมัธยมศึกษา จาก The World Bank สรุปได้ว่า

1. ภูมิหลังของการศึกษาในประเทศไทย การศึกษาเป็นด้านที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้นมาตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองสู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติทั้งหลายได้เป็นแนวทางในยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาสำคัญทางการศึกษาและกำหนดเป้าหมายและอันดับความสำคัญทางการศึกษาในระดับชาติ เมื่อไม่นานมานี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2559 มีการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปีตามลำดับ และมีการเน้นความสมดุลทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และด้านเศรษฐกิจ การกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการการศึกษามีการนำมาปฏิบัติโดยการจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน ในช่วงทศวรรษ 2523 - 2533 รัฐบาลไทยได้มุ่งขยายการประถมศึกษา ความพยายามเช่นนั้น สะท้อนให้เห็นได้ในความสำเร็จในการจัดการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษาซึ่งครอบคลุมประชากรเกือบทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงรายได้ ท้องที่ หรือเพศ อย่างไรก็ดีในช่วงเวลาเดียวกัน การเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษากลับก้าวตามไม่ทัน หลังจากนั้นความพยายามของรัฐบาลไทยในการขยายโอกาสการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้เพิ่มจำนวนนักเรียนมัธยมอย่างรวดเร็วในทศวรรษ พ.ศ. 2533 - 2543 ในปี 2540 ร้อยละ 70 ของแรงงานไทยทั้งหมดได้รับการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าเท่านั้นขณะที่ร้อยละ 17 ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และร้อยละ 8 ได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามการลงทุนในการมัธยมศึกษา ในช่วงทศวรรษ พ.ศ. 2533 - 2543 ได้เริ่มเห็นผล จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2547 แรงงานที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษามีถึงเกือบร้อยละ 40 ในขณะที่ผลสัมฤทธิ์เหล่านี้ได้ทำให้ประเทศไทยล้ำหน้าประเทศส่วนใหญ่ในกลุ่มเอเชียตะวันออก ประเทศไทยยังคงตามหลังประเทศ

ที่ได้ชื่อว่าเป็นเสือแห่งเอเชีย (ฮ่องกง สิงคโปร์ ไต้หวัน และ เกาหลีใต้) และกลุ่มประเทศองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ในการทำให้ระบบการมัธยมศึกษาของไทยก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นจะต้องมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหาสำคัญ เช่น โอกาสการเข้าเรียน ความเท่าเทียม คุณภาพ และประสิทธิภาพที่มีอยู่ในบริบทของไทยว่ามีบทบาทอย่างไร

2. การเข้าเรียนและความเท่าเทียมในระดับมัธยมศึกษา รัฐบาลไทยกำหนดเป้าหมายไว้ในรายงานเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษแห่งชาติ (National Millennium Development Goals Report) ฉบับแรกเพื่อบรรลุการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายในปี 2549 และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปี 2558 อัตราการเข้าเรียนสุทธิและเข้าเรียนจริงในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญใน 15 ปี ที่ผ่านมา ในปัจจุบันเด็กเกือบทุกคนมีโอกาสเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้เป็นผลมาจากความพยายามอย่างพร้อมเพรียงกันของรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาความไม่ยุติธรรมในการมีส่วนร่วมในการศึกษา ความยุติธรรมในการเข้าเรียนระดับมัศึกษามีการปรับปรุงที่ดีขึ้น อัตราการมีส่วนร่วมในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเข้าเรียนของกลุ่มต่าง ๆ (ทั้งชายและหญิง ชุมชนเมืองและชนบท ภูมิภาค และกลุ่มสถานภาพทางเศรษฐกิจทุกกลุ่ม) ขยายตัวขึ้น อย่างไรก็ดีขณะที่ช่องว่างระหว่างชุมชนเมืองและชนบทลดน้อยลง ช่องว่างระหว่างชายและหญิงกลับขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและนักเรียนหญิงได้รับผลประโยชน์มากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่สังเกตว่าอุปสรรคการเข้าเรียนมัธยมศึกษาอันเป็นผลมาจากรายได้ของครอบครัวยังคงเป็นประเด็นนำห่วงใยสำคัญในประเทศไทย ยังมีข้อแตกต่างอย่างมากในจำนวนนักเรียนระดับมัศึกษาระหว่างกลุ่มประชากรที่ยากจนที่สุดและร่ำรวยที่สุด ถึงแม้ว่าข้อแตกต่างเหล่านี้มีการทำให้แคบลงมาตลอดก็ตาม ช่องว่างในการเข้าเรียนระหว่างกลุ่มประชากรที่ร่ำรวยที่สุดกับยากจนที่สุด (เมื่อแบ่งประชากรทั้งหมดเป็นห้ากลุ่ม) ในปี พ.ศ. 2537 เป็นร้อยละ 24 และลดลงมาเป็นร้อยละ 17 ในปี พ.ศ. 2545 ทำายที่สุดการเปรียบเทียบระหว่างประเทศแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้พัฒนาขึ้นมากในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ในปลายทศวรรษ 2523 - 2533 ประเทศไทยเริ่มต้นด้วยการเป็นประเทศหนึ่งที่มีอัตราจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสุทธิต่ำที่สุดในภูมิภาค แต่ในทศวรรษต่อมาประเทศไทยได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งในอันดับสูง อันเป็นผลมาจากความพยายามอย่างพร้อมเพรียงของรัฐบาลไทยในการขยายโอกาสการเข้าเรียน

ถึงแม้ประเทศไทยจะประสบความสำเร็จหลายประการ แต่ยังมีสิ่งที่จะต้องทำอีกมาก ขณะที่เด็กร้อยละ 98.6 ของเด็กทั่วประเทศคาดว่าจะจบชั้นประถมศึกษาในปี พ.ศ. 2545 ก็ตาม มีเด็กเพียงร้อยละ 85 ได้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 69 ได้เรียนต่อระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย การเข้าใจทั้งปัจจัยด้านอุปทานและอุปสงค์ในการได้รับการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อแก้ปัญหาช่องว่างการเข้าเรียนและความเท่าเทียมทางการศึกษาในประเทศไทย การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์แสดงให้เห็นว่าเหตุผลหลักในการกีดกันเด็กไม่ให้เข้าเรียนหรืออยู่ในโรงเรียนคือการขาดการสนับสนุนทางการเงิน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาหลักภาระมากขึ้นแก่ครอบครัวยากจนซึ่งจะต้องมีส่วนแบ่งปันรายได้ครัวเรือนมากขึ้นหลังการจ่ายเป็นค่าอาหารและสิ่งจำเป็นพื้นฐานอื่น ต้นทุนค่าเสียโอกาสสำหรับรายได้ที่จะได้หากส่งบุตรหลานไปทำงานก็เพิ่มขึ้นสำหรับครอบครัวยากจนเหล่านี้ด้วย นอกจากนี้ในขณะที่รัฐบาลไทยได้ตั้งปณิธานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีก็ตาม ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ค่าเล่าเรียน เช่น ค่าธรรมเนียมห้องสมุด ค่าสอบค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาโรงเรียนยังคงเป็นอุปสรรคทางการเงินที่สำคัญสำหรับครอบครัวยากจนจำนวนมาก ทั้งๆ ที่อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับสูง ครอบครัวยากจนจำนวนมากยังไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายโดยตรงหรือค่าเสียโอกาสในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ประเทศไทยมีการนำมาตรการทางนโยบายสำคัญหลายประการมาปฏิบัติเพื่อเพิ่มจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มาตรการเหล่านี้ได้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โครงการจรัญยานิยมเรียนสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งมีส่วนช่วยเพิ่มการเข้าเรียนมัธยมศึกษาอย่างแท้จริงอย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้ยังไม่ได้สนองความต้องการของครอบครัวที่ยากจนมากซึ่งบุตรหลานของตนยังคงออกจากระบบการศึกษากลางคันอยู่ การมุ่งเป้าหมายไปที่กลุ่มนักเรียนด้อยโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะประกันอัตราการเรียนต่อจากระดับประถมศึกษาไประดับมัธยมศึกษาให้สูงขึ้นได้

3. คุณภาพของการมัธยมศึกษาในประเทศไทย ประเด็นสำคัญที่น่าเป็นห่วงในระบบการมัธยมศึกษาของประเทศไทยคือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ข้อสรุปสำคัญประการหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดจากการเทียบเคียงผลการเรียนของนักเรียนไทยในระดับนานาชาติ คือ ประเทศไทยมีคะแนนสูงกว่าประเทศอื่นๆ ที่มีระดับรายได้คล้ายคลึงกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าโดยทั่วไปแล้วประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จในการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันในระดับหนึ่ง และนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยนอกจากจะทำคะแนนได้ดีเมื่อเทียบกับนักเรียนระดับเดียวกันในประเทศอื่นที่มีระดับรายได้คล้ายคลึงกันแล้ว การกระจายของความรู้ทั่วประเทศไทยยังคงค่อนข้างเป็นไปอย่างเท่าเทียม สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีส่วนเพียงเล็กน้อยในการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยรวมของนักเรียน

จากปัญหาและความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษายังไม่สามารถดำเนินการตามมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีองค์ประกอบที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย เพื่อเป็นนวัตกรรมและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีความเหมาะสม โดยมีแนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ทุกฝ่าย คือหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี
2. ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี
3. พัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

คำถามในการวิจัย

1. องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีเป็นอย่างไร
2. องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณีเป็นอย่างไร
3. รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลของ

- 1) Intermountain Center for Education Effectiveness, Idaho State University (2001)
- 2) Lake Forest College (2004)
- 3) Department of Education and Early Childhood Development (2005)
- 4) Shannon, G.S. & Bylsma (2007)

2. ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

2.1 ประชากร ได้แก่ พหุกรณี 4 โรงเรียน กำหนดโดยใช้เกณฑ์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน และมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 สูงสุด 4 อันดับแรกของประเทศไทย ได้แก่ โรงเรียนมัธยมสพฐ. (นามสมมุติ) โรงเรียนมัธยมสาธิต (นามสมมุติ) โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ (นามสมมุติ) และโรงเรียนมัธยมเอกชน (นามสมมุติ)

2.2 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 4 คน นักเรียน จำนวน 4 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 4 คน

3. การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้พหุกรณีศึกษา (Multiple Case Study) เป็นการศึกษาขององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย กำหนดโดยใช้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน และมีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 ในระดับสูงสุด 4 อันดับแรกของประเทศไทย ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยม สพฐ. โรงเรียนมัธยมสาธิต โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ และโรงเรียนมัธยมเอกชน

4. แหล่งข้อมูลในการศึกษา

แหล่งข้อมูลในการศึกษาขององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี ได้แก่

4.1 แหล่งเอกสาร ประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการนิเทศภายใน รายงานประจำปี รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานการประเมินตนเอง หลักสูตรสถานศึกษา รายงานการประชุม อบรม และสัมมนา แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

4.2 แหล่งเหตุการณ์ ประกอบด้วย กิจกรรมทั่วไปของนักเรียน กิจกรรมทั่วไปของครู การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

4.3 แหล่งบุคคล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการบริหาร/กรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 20 คน

5. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

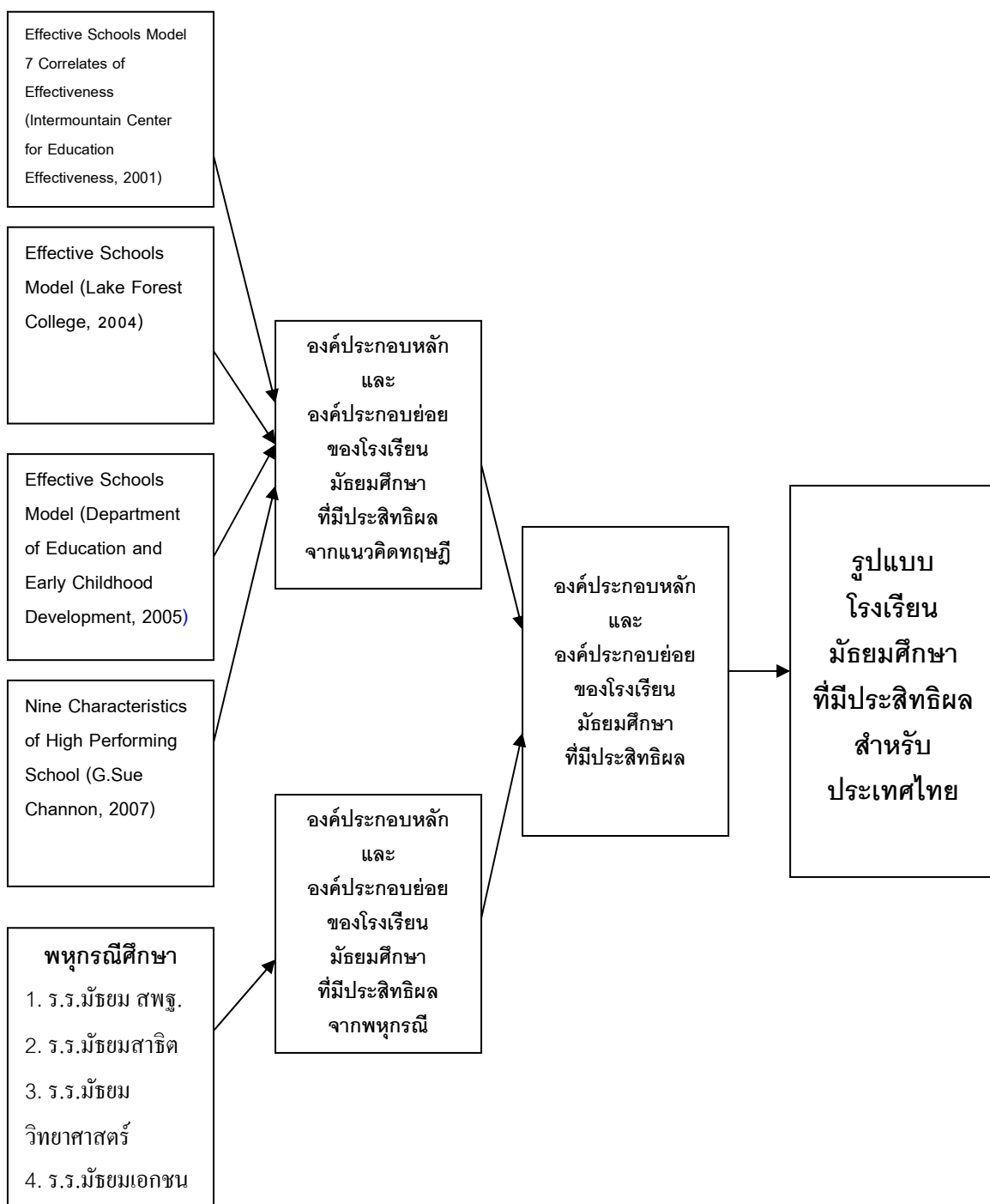
ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในปีการศึกษา 2555

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและหลักการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยจากองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีของ Intermountain Center for Education Effectiveness, Idaho State University (2001), Lake Forest College (2004) Department of Education and Early Childhood Development (2005), และ Shannon, G.S. & Bylsma (2007) มี 9 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) Clear and Shared Focus (การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน) 2) High Standards and Expectation for all Students (มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน) 3) Effective School Leadership (ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง) 4) High Levels of Collaboration and Communication (มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง) 5) Curriculum, Instruction and Assessment Aligned with standards (หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน) 6) Frequent Monitoring of Learning and Teaching (การกำกับ การเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ) 7) Focused Professional Development (การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น) 8) Supportive

Learning Environment (สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้) และ 9) High Levels of Family and Community Involvement (การมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน)

ผู้วิจัยสรุปความสัมพันธ์กรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าวข้างต้นกับการนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพและบรรลุผลสำเร็จในระดับสูง โดยเน้นความคาดหวังสูงสำหรับความสำเร็จของนักเรียนทุกคน ความมุ่งมั่น ความสัมพันธ์ และความร่วมมือในระดับสูงระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามารถใช้รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยเพื่อพัฒนาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิผล
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดที่มีประสิทธิผลมากขึ้น
3. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามารถจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี และพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี

ขั้นตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยการประชุมอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย โดยลำดับการนำเสนอออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิด นโยบายและการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และองค์ความรู้

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ระเบียบวิธีวิจัย ขั้นตอนการวิจัย (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยการอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี ความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย สรุปผลการวิจัย
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 หลักการและนโยบายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

ตอนที่ 4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 หลักการและนโยบายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1 การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การมัธยมศึกษาเป็นระดับการศึกษาที่อยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเป็นระดับกลางระหว่างระดับประถมศึกษาและมุ่งหมายจะสร้างพัฒนาการของนักเรียนเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาวิชาชีพหรือวิชาการขั้นสูง การมัธยมศึกษาจึงเป็นตัวเชื่อมระหว่างระดับประถมศึกษากับระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาสำหรับเด็กวัยรุ่นซึ่งกำลังจะเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสำคัญต่อสังคม การจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการและความสนใจของนักเรียน โดยการจัดการศึกษาระดับมัศึกษามีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1) เพื่อบุคคล

1.1 การศึกษาที่จัดให้ตามความต้องการของบุคคลในวัยรุ่น ตามความสามารถ ความถนัดเฉพาะของตน และมีความมั่นใจในตนเอง

1.2 การศึกษาของเด็กวัยรุ่น ควรส่งเสริมให้เด็กใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ต่อไปด้วยตนเอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาเป็น คิดเป็นอย่างมีระบบ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.3 การมุ่งสร้างนิสัย และมีวินัยในการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีความมานะพากเพียร และรู้จักวิธีทำงานโดยยึดหลักประหยัดทั้งในด้าน ค่าใช้จ่าย เนื้อที่แรงงาน และเวลา ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีจิตสาธารณะ

1.4 ส่งเสริมให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินชีวิตทั้งส่วนตนและครอบครัวได้เป็นอย่างดี

1.5 ส่งเสริมสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

1.6 ให้มีความเข้าใจในคุณค่าของชีวิตมนุษยชาติโดยส่วนรวมและส่งเสริมความเข้าใจและมีความเมตตาจิตต่อมวลมนุษย์ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรม

2) เพื่อท้องถิ่น

2.1 ให้ผู้เรียน รู้สึกรับผิดชอบและมีความรู้สึกว่าตนมีภาระหน้าที่ต่อสังคมและผลประโยชน์ของตนขึ้นอยู่กับส่วนรวม โดยเฉพาะกับท้องถิ่นของตน

2.2 ให้ผู้เรียนรักท้องถิ่น และถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องบำรุงรักษา รู้จักใช้และทะนุบำรุงทรัพยากรในท้องถิ่น และรู้จักการแก้ปัญหาส่วนรวมของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

2.3 ให้สามารถรักษา ถ่ายทอด และปรับปรุงขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นให้เหมาะสมกับความจำเป็นของกาลสมัย

2.4 ให้สามารถค้นพบความหวังในท้องถิ่น และนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้

3) เพื่อประเทศชาติ

3.1 ควรจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รู้จักสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3.2 ควรให้ผู้เรียนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นไทย และห่วงแหนอธิปไตยของชาติ

3.3 ให้มีความสำนึกในทางการเมือง มีความสนใจ และเข้าใจในระบบการเมืองการปกครอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ให้มีความตระหนักถึงปัญหาที่ประเทศชาติกำลังประสบอยู่ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ควรเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ

3.4 ให้รู้จักคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ รู้จักอนุรักษ์และเสริมสร้างมรดกทางวัฒนธรรม

3.5. ให้รู้จักรักความสุจริต ยุติธรรม รู้จักร่วมมือ ร่วมใจ ขจัดปัญหาการเอาัดเอาเปรียบ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

สำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2545-2559 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 นั้น กำหนดให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และ

ความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถในวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และชุมชน ให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาต่อ รู้จักคิดวิเคราะห์ ในการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างมีระบบ มีความเข้าใจ ในปัญหาและแนวทางที่จะแก้ปัญหาของสังคม รู้จักปรับตัว ปรับปรุงตัวเองให้เกิดความเหมาะสม ที่ดีงาม ทางกลางสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง มีความสามารถ และเจตคติที่ดีในการทำงาน มีทักษะในการทำงานอย่างมีระบบและการทำงานเป็นหมู่คณะ มีศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศาสนา และวัฒนธรรมอันดีงามของไทย มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจ มีความสามารถในด้านกีฬา พร้อมด้วยน้ำใจนักกีฬา มีทักษะความสามารถในวิชาชีพ โดยเฉพาะการประกอบอาชีพอิสระ สามารถสืบต่อเนื่อง และพัฒนาประสิทธิภาพ อาชีพของบิดามารดา หรืออาชีพอื่นที่กระทำได้โดยใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นดำรงตนบนเส้นทางสายกลางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความสามัคคีกลมเกลียวกันระหว่างคนในชาติ เคารพยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นองค์กรทางสังคมที่มีความสำคัญในการสร้างความเจริญให้แก่สังคม และประเทศชาติ โดยมีหน้าที่จัดการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาซึ่งจะให้ความรู้ ประสบการณ์ และอบรมเยาวชน เพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติ เพื่อให้การบริหารงานภายในโรงเรียนเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและบรรลุลักษณะที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้บริหารในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจหรือหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านการบริหารโรงเรียน และสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย และชี้แนวปฏิบัติในโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้วิเคราะห์นโยบาย จากหน่วยบังคับบัญชา นำมาวางเป็นนโยบายของโรงเรียน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ชัดเจนให้ผู้ถือปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ตรงกัน และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง
2. กำหนดกรอบของแผนงาน โครงการ กิจกรรมตามนโยบาย
3. กำหนดผู้รับผิดชอบ แผนงาน งานโครงการ กิจกรรม โดยการพัฒนาองค์กร และ จัดตั้งเป็นคณะกรรมการทุกชั้นตอนของนโยบาย แผนงาน งานโครงการ กิจกรรม โดยสามารถ ควบคุม ตรวจสอบ ติดตามงานได้ทุกระยะ จนกว่างานจะสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ
4. กระตุ้น เร่งรัด ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานไปตามกำหนดเวลาของแผน
5. การติดตาม และนิเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องควบคุม ติดตาม ดูแล และนิเทศ เพื่อให้ งานเป็นไปตามแผนและโครงการ
6. การประเมินผลงาน เพื่อการประชาสัมพันธ์ และรายงาน โดยที่ผู้บริหารเป็นผู้กำหนด รูปแบบและแนวการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประชาสัมพันธ์และการรายงานผลต่อ ประชาชน จังหวัด และกระทรวง

นอกจากนี้ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (สมป.) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นคู่มือประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน มัธยมศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด และเพื่อให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นเครื่องมือใน การบริหารจัดการและสนับสนุนโรงเรียน พัฒนาสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ แนวทางการ ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและเกณฑ์มาตรฐานด้านปริมาณของโรงเรียน มัธยมศึกษา ซึ่งแนวทางการประเมินด้านคุณภาพนั้นจะนำไปใช้ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ เป็นความจำเป็นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนเกณฑ์มาตรฐานด้านปริมาณนั้น ได้ นำเสนอไว้เพื่อให้โรงเรียนได้ทราบถึงเกณฑ์การจัดสรรต่างๆที่ควรจะเป็น โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ ครอบคลุมกลไกการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ การบริหารวิชาการ การ บริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. งานแผนงานและการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย 1.1 การวางแผนพัฒนา โรงเรียน

- 1.2 การจัดองค์กร
 - 1.3 การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.4 การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน
 - 1.5 การคำนวณต้นทุนการผลิต
 - 1.6 การควบคุมภายใน
 - 1.7 การประเมินผลการดำเนินงาน แผนงาน และการประกันคุณภาพ
2. **งานวิชาการ** ประกอบด้วย
 - 2.1 การวางแผนวิชาการ
 - 2.2 การบริหารงานวิชาการ
 - 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 - 2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
 - 2.6 การแนะแนวการศึกษา
 - 2.7 การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ
3. **งานกิจการนักเรียน** ประกอบด้วย
 - 3.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน
 - 3.2 การบริหารกิจการนักเรียน
 - 3.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม
 - 3.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.5 การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - 3.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน
4. **งานบุคคล** ประกอบด้วย
 - 4.1 การบริหารงานบุคคล
 - 4.2 การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
 - 4.3 การประเมินผลการดำเนินงานบุคคล
5. **งานธุรการ** ประกอบด้วย
 - 5.1 การวางแผนงานธุรการ
 - 5.2 การบริหารงานบุคคล
 - 5.3 การบริหารงานสารบรรณ

- 5.4 การประเมินผลการดำเนินงานธุรการ
- 6. **งานการเงินและพัสดุ** ประกอบด้วย
 - 6.1 การบริหารการเงิน
 - 6.2 การบริหารการเงินและบัญชี
 - 6.3 การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์
 - 6.4 การประเมินผลการดำเนินงานการเงินและพัสดุ
- 7. **งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม** ประกอบด้วย
 - 7.1 การบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 7.2 การบริการอาคารเรียน
 - 7.3 การบริการห้องเรียน
 - 7.4 การบริการห้องบริการ
 - 7.5 การบริการห้องพิเศษ
 - 7.6 การบริการอาคารประกอบ
 - 7.7 การให้บริการน้ำดื่ม
 - 7.8 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย
 - 7.9 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
 - 7.10 การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน
 - 7.11 การประเมินผลการดำเนินงานบริการและอาคารสถานที่
- 8. **งานชุมชนและภาคีเครือข่าย** ประกอบด้วย
 - 8.1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 8.2 การให้บริการชุมชน
 - 8.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
 - 8.4 การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน
 - 8.5 การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

ดังนั้น การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาตามภารกิจข้างต้น จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ จากบุคลากรภายในโรงเรียน และจากภาคีเครือข่ายภายนอกโรงเรียน

1.2 นโยบายของการมัธยมศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2545-2559 และฉบับปรับปรุง พ.ศ.2552-2559 กำหนดแผนนโยบายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า รัฐพึงจัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา เพื่อประกันความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาระดับนี้ของพลเมือง โดยจัดให้สอดคล้องและสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตลอดจนให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายของการมัธยมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. นโยบายด้านความเสมอภาคทางการศึกษา
2. นโยบายด้านคุณภาพการศึกษา
3. นโยบายด้านการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม
4. นโยบายด้านส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ
6. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชนบท
7. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ
8. นโยบายด้านการระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาการศึกษา
9. นโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบริหารและสนับสนุน

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1. มุ่งส่งเสริมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนโดยทั่วไป โดยให้โอกาสและความเสมอภาคแก่เด็กและเยาวชนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรวมทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กที่ยากไร้ ขาดโอกาสทางการศึกษา และเด็กที่พิการได้เข้ารับการศึกษอย่างกว้างขวางมากขึ้น

2. มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า และหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งให้มีคุณธรรม จริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ กตัญญู มีความรับผิดชอบ รู้จักพึ่งตนเอง และมีระเบียบวินัย โดยให้มีการจัดห้องสมุด จัดกิจกรรม ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างความรู้ และคุณธรรมดังกล่าว

3. มุ่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดทำโครงการทางด้านวิทยาศาสตร์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน และเป็นพื้นฐานสำหรับนักเรียนจำนวนหนึ่งใฝ่การศึกษาที่จะพัฒนา เพื่อรับการศึกษาระดับสูง เป็นกำลังสำคัญของบ้านเมืองในด้านที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูงต่อไป

4. มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการของการประกอบการ และสามารถประกอบอาชีพได้ มีรายได้ระหว่างเรียนตามสภาพเวลา กำลังและความสามารถ โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ การรวมกลุ่ม หรือจัดบริษัทจำลอง เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม

5. มุ่งส่งเสริมและอนุรักษ์การดนตรี กีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ทั้งในด้านความเข้าใจ ในแนวความคิด กิจกรรม และการเสริมสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประสานกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

6. มุ่งส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร โดยเน้นการนิเทศ การติดตามผล และการตรวจเยี่ยมโรงเรียน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ครู อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนให้มีการนิเทศภายในเพื่อให้ครู อาจารย์ ได้ช่วยเหลือ และดูแลซึ่งกันและกันอย่างเต็มความสามารถ

ตอนที่ 2 มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.1 มาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติได้ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 โดยหน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาด้านต่างๆให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และนโยบายด้านการจัดการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้ง

ปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของสังคมไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก (คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข)

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรม และจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ตัวบ่งชี้

1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์

1.1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

1.2.1 คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

1.2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้สังคม

1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

1.3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

1.3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.4 ทักษะทางสังคม

1.4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

1.4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี

1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

1.5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจสุจริต และมนสุจริต

1.5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัครเพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา (จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน)

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครู ศึกษานิเทศก์และผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

ความสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ

1. ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ผู้เรียน ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และสมาชิกชุมชน

2. ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่หลักการบริหารจัดการและหลักธรรมาภิบาล

ตัวบ่งชี้

2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2.1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุก

ระบบ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน

- 2.1.2 ผู้เรียนมีโอกาส / สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง
- 2.1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย
- 2.1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้ และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
- 2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ
- 2.2.1 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง
- 2.2.2 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงานและผูกพันกับงานมีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดทางวินัยน้อยลง
- 2.2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่ม และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการสั่งสมองค์ความรู้ที่หลากหลาย
- 2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
- 2.3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน
- 2.3.2 ผู้รับบริการ / ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.3.3 มีการกำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ (การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง)

การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัย และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความ

ร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศรวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้

3.1 การบริการวิชาการและการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้

3.3.1 สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1.3 ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ความสะดวกสบาย มีสันติสุขและมีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.2 การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้

3.2.1 ศึกษาวิจัย สำรวจ จัดทำ และจัดตั้งแหล่งเรียนรู้อบรมตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

3.2.2 ระดมทรัพยากร(บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ ภูมิปัญญาและอื่นๆ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง

3.2.3 ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ

3.3 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

3.3.1 ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน องค์กรทุกระดับและองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

2.2 วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 กำหนดให้ สมศ.ต้องจัดทำข้อเสนอแนะต่อต้นสังกัดในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาวิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ปี 2549-2553 เพื่อการจำแนกผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าได้มาตรฐาน
หรือไม่ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร สมศ. ในการประชุมครั้งที่ 13/2548 วันที่ 22
พฤศจิกายน 2548 โดยให้พิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

1. การประเมินอิงเกณฑ์ ให้พิจารณาตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา
ที่ สมศ. กำหนด โดยจะมีการสรุปผลการประเมินทั้งในระดับตัวบ่งชี้ และระดับมาตรฐาน

2. การประเมินอิงสถานศึกษา ให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษาดำเนินการตาม
ข้อเสนอแนะที่ สมศ. และพัฒนาการของคุณภาพสถานศึกษา ตลอดจนมีผลการดำเนินงานบรรลุ
มาตรฐานเป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา รวมทั้งการมีความตระหนักในความสำคัญและ
ความพยายามในการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งมีวิธีการประเมินในแต่ละแบบ ดังนี้

1. การประเมินแบบอิงเกณฑ์ มีการประเมิน 2 ระดับ คือ การประเมินในระดับ
ตัวบ่งชี้ และการประเมินในระดับมาตรฐาน ได้แก่

1.1 การประเมินในระดับตัวบ่งชี้ ให้พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยตาม
เกณฑ์พิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ เป็น 4 ระดับ คือ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	ปรับปรุง
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ระหว่างร้อยละ 50-74	พอใช้
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ระหว่างร้อยละ 75-89	ดี
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ดีมาก

1.2 การประเมินในระดับมาตรฐาน ให้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับ
คุณภาพตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานเป็น 4 ระดับ คือ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 1.75-2.74	พอใช้
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 2.75-3.49	ดี
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 3.50-4.00	ดีมาก

2. การประเมินอิงสถานศึกษา ประกอบด้วยการพิจารณาพัฒนาการของ
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายของสถานศึกษา โดยมีมิติ
ในการพิจารณา วิธีการพิจารณา และการสรุปผลการพิจารณา ดังนี้

2.1 มิติในการพิจารณา พัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

พัฒนาการของคุณภาพการศึกษา	บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา	
	บรรลุ	ไม่บรรลุ
มี	ดีมาก (4)	ดี (3) + มีความตระหนักและ ความพยายาม
ไม่มี	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)

2.2 วิธีการพิจารณา ได้ให้ความหมายของพัฒนาการและการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง (เฉพาะผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์) สูงกว่าผลประเมินรอบแรก หรือมีผลประเมินทั้งในรอบแรกและรอบที่สองไม่ต่ำกว่าระดับดี

ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง (เฉพาะผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์) ต่ำกว่าผลประเมินรอบแรก หรือผลประเมินในรอบแรกและรอบที่สองซึ่งต่ำกว่าระดับดีและไม่แตกต่างกัน

บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษามีความสำเร็จในการปฏิบัติสามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน โดยนำผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกไปใช้วางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

ไม่บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ ไม่สามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน โดยไม่คำนึงถึงความตระหนักในความสำเร็จ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

หลักฐานและร่องรอยแสดงความตระหนักในความสำเร็จ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษาให้พิจารณา ดังนี้

ความตระหนักในความสำเร็จของการพัฒนาสู่มาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผนพิจารณาจากผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 กลุ่มขึ้นไป (ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง) มีความตระหนักในความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานนั้นๆ และมีหลักฐานและร่องรอยยืนยันจากอย่างน้อย 3 แหล่งขึ้นไป เช่น นโยบายและทิศทางการพัฒนาของสถานศึกษา ระบบประกันคุณภาพภายใน รายงานการประเมินตนเอง เป็นต้น ที่แสดงว่าสถานศึกษามีความตระหนักในความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานนั้นๆ

ความพยายามในการปฏิบัติสู่มาตรฐานการศึกษา พิจารณาจากการมีหลักฐานและร่องรอยยืนยันทั้ง 5 ข้อ

1. แผนกลยุทธ์ ธรรมนูญโรงเรียน แผนการจัดโครงสร้างองค์กรของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ซึ่งพิจารณาได้จากการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป็นเป้าประสงค์ของการพัฒนาของสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา การพูดคุยและสัมภาษณ์บุคลากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น ในเรื่องการวางแผนพัฒนาของสถานศึกษา

2. มีการจัดโครงการ/กิจกรรมสำคัญระดับสถานศึกษาทางด้านการบริหาร การเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาให้บรรลุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งพิจารณาได้จากแผนของสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นต้น

3. มีภาคีเข้าร่วมหลากหลายเพียงใด โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย เครือข่าย หรือชุมชน เป็นต้น ภาคีที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมที่แสดงว่า เป็นโครงการ/กิจกรรมระดับสถานศึกษาซึ่งพิจารณาได้จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และโครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษา

4. มีโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษา ให้บรรลุตามมาตรฐานนั้นๆอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพียงใด ที่จะแสดงความยั่งยืนของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานนั้น

5. ผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์เพียงใดและเป็นที่ยังพอใจของผู้เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด โดยต้องเกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม และมีผู้เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 พึงพอใจต่อผลของโครงการ/กิจกรรมนั้นๆ

2.3 การสรุปผลการประเมินอิงสถานศึกษา มีระดับของมาตรฐานและคะแนน ดังนี้

คำอธิบาย	ระดับ	คะแนน
ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและไม่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน	ปรับปรุง	1 คะแนน
ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแต่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน หรือ มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา แต่ไม่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน และหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จ และความพยายามในการปฏิบัติอย่าง ไม่เด่นชัด	พอใช้	1 คะแนน
มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จ และความพยายามในการปฏิบัติอย่างเด่นชัด แต่ไม่บรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน	ดี	3 คะแนน
มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผน	ดีมาก	1 คะแนน

3. การรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระดับมาตรฐาน

ให้เฉลี่ยผลประเมินระดับมาตรฐานแบบอิงเกณฑ์และแบบของสถานศึกษา ถ้าได้ค่าเฉลี่ยของผลประเมินมากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 จากระบบ 4 คะแนนแสดงว่าสถานศึกษามีผลการจัดการศึกษาในระดับมาตรฐานนั้นๆที่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. โดยสมศ. จะให้การรับรองคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานนั้นๆของสถานศึกษา

4. การรับรองมาตรฐานของสถานศึกษาในภาพรวม

ในการรับรองคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ สมศ. สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยผลประเมินคุณภาพภายนอกไม่ต่ำกว่าระดับดี (มากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 ในระบบ 4 คะแนน)
2. สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลประเมินในระดับดีขึ้นไปไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของมาตรฐานที่ประเมินกล่าวคือ ได้ระดับดีขึ้นไป ไม่ต่ำกว่า 11 มาตรฐานใน 14 มาตรฐาน
3. สถานศึกษาไม่มีผลประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐานอยู่ในระดับปรับปรุง โดยนับเฉพาะมาตรฐานที่ได้ระดับปรับปรุงทั้งแบบอิงเกณฑ์และอิงสถานศึกษา

ในกรณีสถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ให้ระบุนวัตกรรม หรือ การปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาด้วย (ถ้ามี)

2.3 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET)

O-NET คือ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test) ที่จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ชื่อภาษาอังกฤษ คือ National Institute of Educational Testing Service (NIETS) ซึ่งการสอบ O-NET นี้จะใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งจะใช้วัดความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับ ป.6 ม.3 และ ม.6 โดยข้อสอบจะประกอบไปด้วยเนื้อหา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพ และเทคโนโลยี และศิลปะ

และนอกจาก O-NET จะใช้เป็นตัววัดระดับการศึกษาของเด็กไทยแล้ว ยังเป็นคะแนนที่นักเรียนระดับชั้นต่างๆ ต้องนำไปใช้ในการสมัครเข้าเรียนระดับชั้นต่อไปด้วย ก็คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้คะแนน O-NET สมัครเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องใช้คะแนน O-NET สมัครเข้าเรียน 4 โดยให้น้ำหนัก 20% (มีผลตั้งแต่วันที่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป) และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้คะแนน O-NET ในการสมัคร Admission 30% นักเรียนสามารถยื่นสมัครสอบได้ในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยจะทำการสอบเดือนกุมภาพันธ์ และจะประกาศผลประมาณปลายเดือนมีนาคมของทุกปี

ตอนที่ 3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

3.1 ความหมายของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอความหมายของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ดังนี้

Mortimore et al (1988: 9) กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า นักเรียนจะมีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จเกินกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้

Caldwell and Spinks (1990: 108) ได้สรุปให้ทราบว่าลักษณะโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นประกอบด้วย 4 เรื่องใหญ่คือ

- 1) เน้นเรื่องการเรียนการสอน โดยผู้บริหารจะต้องมีความเป็นผู้นำทางการศึกษา

2) ความสามารถได้รับการตรวจสอบได้ทั้งจากท้องถิ่น จากรัฐหรือจากส่วนกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนจะต้องบริหารภายใต้กรอบของท้องถิ่น ของรัฐ หรือของส่วนกลาง ซึ่งอาจอยู่ในรูปของกฎ ระเบียบ นโยบาย หรือการจัดลำดับความสำคัญ

3) การมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4) การมีแผนงานที่พัฒนาในวิชาชีพเนื่องจากการบริหารแบบกระจายอำนาจต้องการให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน การกำหนดนโยบาย การจัดลำดับความสำคัญ การจัดสรรทรัพยากร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลที่เหมาะสม สรุปได้ว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผล หมายถึง โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณภาพของการศึกษา

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนที่มีประสิทธิผล หมายถึง โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมายและสามารถผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.2 ลักษณะและองค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผลพบว่า นักการศึกษาและนักวิชาการจัดองค์ประกอบที่แสดงถึงโรงเรียนที่มีประสิทธิผลไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

Holt and Hinds อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ (2544: 22) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผล ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ประกอบด้วยการมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การมีค่านิยมและความเชื่อร่วมกันและการมีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน

2. องค์ประกอบด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและความรับผิดชอบของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การยอมรับและการมีสิ่งจูงใจพฤติกรรมในทางบวกของนักเรียน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง

3. องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักสูตร การสอนการพัฒนาบุคลากร ความคาดหวังในความสำเร็จสูงและการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

Edmonds (1979: 37) กล่าวถึงแนวคิดที่นำไปสู่ความเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. ภาวะผู้นำที่แข็งแกร่งของผู้บริหาร

2. ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านทักษะพื้นฐาน

3. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัย
4. ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนในระดับสูง
5. การกำกับติดตามประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

Austin and Reynolds (1990: 167-178) พบว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จดังนี้

1. การจัดการอาคารสถานที่
2. ภาวะผู้นำ
3. ความมีเสถียรภาพของบุคลากร
4. การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
5. การพัฒนาบุคลากร
6. การจัดการเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด
7. ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ
8. การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
9. การวางแผนร่วมกัน
10. ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
11. มีเป้าหมายและความคาดหวังร่วมกันที่ชัดเจน
12. มีระเบียบวินัย

Caldwell and Spinks (1990: 5-12) กล่าวว่า คุณลักษณะของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) เน้นการเรียนการสอน 2) ความสามารถในการรับการตรวจสอบได้ 3) การมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม และ 4) การมีแผนงานเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพ

Sergiovanni (1991: 258-263) สรุปลักษณะสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลว่า มีองค์ประกอบดังนี้ 1) เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน 4) มีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก 5) ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม 6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง 7) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 8) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 9) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

Sammons, Hillman and Mortimore (1995:8) ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ประกอบที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพว่ามี 11 องค์ประกอบ คือ

1. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย

- 1.1 ความมั่นคงและชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การบริหารเชิงรุก และการสร้างทีมงานบริหารของโรงเรียน
- 1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการหลักสูตร การตัดสินใจและการบริหารนโยบายต่างๆ
- 1.3 การส่งเสริมครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ
2. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน ประกอบด้วย
 - 2.1 การมีเอกภาพของเป้าหมายโรงเรียน
 - 2.2 การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อความก้าวหน้าของนักเรียน
 - 2.3 ความเคารพในสถาบัน
3. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 3.1 สภาพแวดล้อมที่เป็นระบบ ระเบียบ
 - 3.2 สภาพแวดล้อมที่ดึงดูดความสนใจต่อการเรียนการสอน
4. การเรียนการสอนที่เข้มแข็ง ประกอบด้วย
 - 4.1 การใช้เวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ
 - 4.2 เน้นความเป็นเลิศด้านวิชาการ
5. แผนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ประกอบด้วย
 - 5.1 ความมีประสิทธิภาพของแผนการสอน
 - 5.2 จุดประสงค์ที่ชัดเจนของแผนการสอน
 - 5.3 บทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน
 - 5.4 วิธีการสอนที่หลากหลาย
6. ความคาดหวังต่อโรงเรียนและนักเรียนในระดับสูง ประกอบด้วย
 - 6.1 ครูและนักเรียนมีความคาดหวังในระดับสูงทั่วทั้งโรงเรียน
 - 6.2 การสื่อสารและเสริมแรงเพื่อให้ความคาดหวังสู่ความเป็นจริง
 - 6.3 การคิดและปฏิบัติเพื่อไปสู่ความคาดหวัง
7. การเสริมแรงครู ประกอบด้วย
 - 7.1 การให้ความสำคัญธรรมเนียมในการให้รางวัลและการลงโทษ
 - 7.2 การชี้แจงผลการปรับปรุงหรือพัฒนา
8. การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน
 - 8.1 การติดตามผลการเรียนของนักเรียน

- 8.2 การประเมินศักยภาพของโรงเรียน
9. ความรับผิดชอบของนักเรียน ประกอบด้วย
- 9.1 การสร้างความศรัทธาในครูให้แก่นักเรียน
- 9.2 การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้แก่นักเรียน
- 9.3 การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน
10. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง คือ การให้ความร่วมมือที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
11. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ การพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้มีการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบต่อโรงเรียนเพื่อสร้างทีมงานในการพัฒนาโรงเรียน

State of Victoria: Department of Education and Training (2002:1-25) ได้ศึกษาพัฒนาองค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดของ Sammons, Hillman and Mortimore พบว่ามีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำมืออาชีพ
2. ความคาดหวังต่อนักเรียนในระดับสูง
3. การเน้นการเรียนการสอน
4. การสอนอย่างมีวัตถุประสงค์
5. ความน่าเชื่อถือ
6. ความรับผิดชอบ
7. ชุมชนแห่งการเรียนรู้
8. สภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร

สรุปได้ว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผล คือ โรงเรียนที่มีความสามารถในการดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมถึงโรงเรียนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และสามารถยืดหยุ่นปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้

Lunenburg and Ornstein (2000 : 348) ได้สรุปลักษณะของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่ามีลักษณะ 7 ประการ ดังนี้

1. มีสภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย (A safety and orderly environment) และไม่เป็นปัญหาอุปสรรคสำหรับการเรียนการสอน

2. พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน (A clear school mission) บุคลากรมีส่วนร่วมในภาระผูกพันของเป้าหมายการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

3. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยที่ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจและประยุกต์ใช้คุณลักษณะของงานวิชาการที่มีประสิทธิผล (Instructional effective)

4. มีบรรยากาศของความคาดหวังสูง (A climate of high expectation) โดยที่อาจารย์ต้องสามารถแสดงออกถึงความรอบรู้ ในทักษะเบื้องต้นให้นักเรียนเห็นได้

5. ท่วมเทเวลาในการทำงาน (High time on task) เพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาทักษะ

6. มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (Frequent monitoring of student program) เพื่อนำผลมาปรับปรุงต่อไป

7. มีความสัมพันธ์ด้านบวกกับผู้ปกครอง (Positive home school relations) โดยที่ผู้ปกครองสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียนและช่วยเหลือส่วนที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

อึ้ง จันทวานิชและคณะ (2546 : 20-23) ได้เสนอแนวคิดของโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบว่าประกอบด้วย

1. ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานมีการพัฒนาการทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เรียนต่อและประกอบอาชีพได้

2. โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน

3. โรงเรียนเป็นแบบอย่างและให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและโรงเรียนอื่น ๆ

4. การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

6. การบริหารจัดการที่ดีใช้โรงเรียนเป็นฐานและเน้นการมีส่วนร่วม

7. การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารโรงเรียน

8. มีครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาและจำนวนเพียงพอ

9. ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐาน

10. หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

11. สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย

12. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนหลากหลาย

13. งบประมาณมุ่งเน้นผลงาน

14. สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนดีมีสังคมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวย
ต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ลักษณะและองค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ได้แก่การบริหารจัดการที่ดี มีการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินผลนักเรียนอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

ตอนที่ 4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

4.1.1 ความหมายของรูปแบบ

Dictionary of Education ซึ่งบรรณาธิการโดย Carter V. Good (1973: 370) ได้รวบรวมความหมายของคำว่า รูปแบบ (Model) ไว้ 4 ความหมาย คือ

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นตัวอย่างสำหรับการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ
3. เป็นแผนภาพหรือภาพ 3 มิติ ที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการ หรือแนวคิด
4. เป็นชุดของปัจจัยหรือองค์ประกอบ หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันรวมตัวเป็นตัวอย่างและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายด้วยภาษาก็ได้

Willer (1985 : 15) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การสร้างความคิดรวบยอดของชุดปรากฏการณ์ ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในนิยามความสัมพันธ์และข้อเสนอของระบบรูปร่างที่เกี่ยวของ

Good (1973:79) กล่าวว่า ความหมายของรูปแบบมี 4 ประการ คือ

- 1.รูปแบบ คือ แบบอย่างของสิ่งหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
- 2.รูปแบบ คือ ตัวอย่างที่ทำให้เกิดการเลียนแบบ

3.รูปแบบ คือ แผนภูมิที่ใช้เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้เป็นหลักการหรือแนวคิด

4.รูปแบบ คือ ชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน หรือเป็นองค์ประกอบที่สามารถรวมตัวกันและเขียนเป็นหลักการ

Keeves (1988: 559) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ความสัมพันธ์ของตัวแปร

อุทุมพร จามรมาน (2541: 22-26) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของระหว่างหน่วยต่างๆหรือตัวแปรต่างๆซึ่งน่าจะมีมากกว่า 1 มิติ หลายตัวแปร และตัวแปรดังกล่าวต่างมีความเกี่ยวข้องเชิงสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน

มยุรี อนุমানราชธน (2547: 47) ให้ความหมายว่า รูปแบบหมายถึง กรอบแนวความคิดพื้นฐานของสิ่งที่เป็จริงของปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งเพื่อใช้อธิบายเหตุการณ์ในรูปแบบที่ปรากฏให้เห็นว่าอะไรเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดสิ่งนั้น และสิ่งนั้นจะก่อผลอะไรบ้าง รูปแบบมักแสดงความสัมพันธ์ที่ปรากฏให้เห็นเป็นรูปเป็นร่าง ทฤษฎีส่วนใหญ่มักถูกพัฒนามาจากรูปแบบที่ได้รับการทดสอบแล้ว

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษา เป็นตัวแทนที่เปลี่ยนความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนให้เป็นความเข้าใจง่ายขึ้น สะท้อนความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

4.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ดังนี้

Brown และ Moberg (2000 : 16-17) กล่าวว่า รูปแบบประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) กระบวนการ 5) การบริหารจัดการ และ 6) การตัดสินใจสั่งการ

Bush (1968: 19) กล่าวถึง รูปแบบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณารูปแบบขององค์การทางการศึกษาว่า ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย 2) โครงสร้างองค์การ 3) สภาพแวดล้อม และ 4) ภาวะผู้นำ

4.1.3 การทดสอบรูปแบบ

Keeves (1988:52) กล่าวว่า การสร้างรูปแบบที่ดีต้องมีการทดสอบรูปแบบควบคู่ไปด้วย ในการทดสอบรูปแบบทางสังคมและพฤติกรรมศาสตร์นั้น จะมีข้อมูลเชิงปริมาณและตัวเลขทางสถิติแสดงอย่างชัดเจน แต่ในการทดสอบรูปแบบทางการศึกษาบางเรื่องยังมีข้อจำกัด ไม่สามารถกระทำได้ชัดเจนในเชิงสถิติ ดังนั้น Keeves จึงได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือการ

ประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในประเด็นที่ต้องการสาระรายละเอียดด้านเนื้อหามากกว่าการทดสอบเชิงสถิติ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันจะเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ ซึ่งแนวคิดในการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

1. การประเมินตามแนวทางนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณาโดยไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และการตัดสินใจ แต่อาจจะมีการผสมผสานปัจจัยต่างๆในการพิจารณาเข้าด้วยกัน ตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพและคุณภาพของสิ่งที่ต้องการประเมิน

2. การประเมินที่เป็นความเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน เป็นการพัฒนามาจากรูปแบบการวิพากษ์งานศิลป์ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย ต้องใช้ความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง มาสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือใดๆ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานั้นที่เข้าใจอย่างแท้จริง รูปแบบนี้จึงเป็นที่นิยมใช้ในวงการศึกษาที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสูง

3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล จะมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความยุติธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี โดยมาตรฐานและเกณฑ์ในการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒินั้นมาจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิโดยตรง

4. รูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามความถนัดและความต้องการ ตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญ การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมการประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลและวิธีการนำเสนอ

4.1.4 การพัฒนารูปแบบ

Willer (1985 : 15) ได้กำหนดการพัฒนารูปแบบไว้สองขั้นตอนคือ การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ซึ่งสมาน อัครภูมิ (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัดโดยมีการพัฒนาดังนี้

1) การศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการ และข้อมูลพื้นฐานประกอบการสร้างรูปแบบ ด้วยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2) การสร้างรูปแบบขั้นต้น ด้วยการจัดทำร่างรูปแบบจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และข้อสรุปที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ

3) การประมวลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบ ด้วยการพัฒนาความสอดคล้อง ความเหมาะสม ของรูปแบบและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ

(4) การปรับปรุงแก้ไขและการพัฒนารูปแบบที่สมบูรณ์

4.1.5 รูปแบบการประเมินโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship Model)

รูปแบบการประเมินโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship Model) เป็นแนวคิดในการวิจัยโดยใช้วิธีในการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นแนวคิดของ Eisner เป็นผู้พัฒนาแนวคิดนี้ขึ้นมาซึ่งเป็นรูปแบบที่แตกต่างไปจากการประเมินอื่นๆ โดยมีลักษณะดังนี้

1. เป็นรูปแบบที่มีได้เน้นสัมฤทธิ์ผลของวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-Based Model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model) หรือการรับกระบวนการตัดสินใจตามรูปแบบการประเมินแบบอิงการตัดสินใจ (Decision Making Model) อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้รู้หรือผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำขึ้นมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือกับกระบวนการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่างๆเข้าด้วยกัน ตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินผลที่เน้นความเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่ประเมินโดยพัฒนามาจากการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากในการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆได้ นอกจากการใช้วิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น ต่อมาได้มีการนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาระดับสูงในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริงๆมาเป็นผู้ประเมินผล รูปแบบนี้จึงเป็นที่นิยมในการนำมาใช้ประเมินผลในวงการอุดมศึกษาที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสูง

3. เป็นรูปแบบการประเมินที่ใช้ตัวบุคคลผู้ทรงคุณวุฒินั้นเองเป็นเครื่องมือการประเมินผลโดยเน้นความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะเที่ยงธรรมและมีวิจารณญาณที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญการของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะพิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม ประมวล และวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้การ

เลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High Credibility) ของวิชาชีพนั้นๆเป็นสำคัญ

การดำเนินการโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒินี้ ถือว่าเป็นการประเมินทางการศึกษาที่เรียกว่าการวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษานั้นเอง การวิพากษ์วิจารณ์ต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิที่ชมวิธีนี้นิยมใช้มากทางอุดมศึกษาและมีความเชื่อถือได้เพราะถือว่าการตัดสินหรือการวิพากษ์วิจารณ์โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในศาสตร์สาขานั้นหรือในวิชาชีพนั้นๆเป็นอย่างดี เป็นสิ่งที่ยอมรับได้

การจัดระบบระเบียบล่วงหน้า (Advance Organizers) ของวิธีนี้คือ “จุดการวิพากษ์วิจารณ์” ได้แก่ ค่านิยม และมโนทัศน์ที่ได้จากประเพณีหรือพิธีกรรม การทำงานประจำ และจากทฤษฎีโดยตรงและโดยอ้อมเกี่ยวกับธรรมชาติของมาตรฐานในการประเมินค่าและคุณภาพต่างๆ จุดการวิพากษ์วิจารณ์เหล่านี้จะผสมอยู่ในตัวของผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งพื้นฐานการศึกษาและการฝึกฝนของผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้นด้วย ในลักษณะดังที่กล่าวนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิก็คือ “เครื่องมือ” ในการวิจัยตามรูปแบบนั้นเอง และเป็นการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มหนึ่งและรายงานผลในลักษณะข้อมูลย้อนกลับและถามว่าจะเปลี่ยนแปลงความเห็นเดิมหรือไม่กลับไปกลับมาหลายๆครั้งจนกว่าจะเกิดความเห็นพ้องต้องกันเป็นเอกฉันท์ในปัญหาการวิจัยที่สอบถามแล้ว ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อเสนอแนะ ข้อเสนอ (ถ้ามี) และอาจเขียนรายงานด้วยก็ได้

Cheng (อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2543: 56-61) กล่าวว่า รูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล มี 8 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 คือ รูปแบบเป้าหมาย (Goal Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า เป็นโรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดทุกข้อ เงื่อนไขของการประเมินตามโมเดลนี้อยู่ที่โรงเรียนต้องมีเป้าหมายชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายซึ่งในทางปฏิบัติจริงเป็นไปได้ยาก เพราะครูหรือผู้ปกครองอาจกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนต่างกันได้ เช่น ครูเน้นการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในขณะที่ผู้ปกครองอาจจะเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินโมเดลนี้ คือ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด

รูปแบบที่ 2 คือ รูปแบบทรัพยากร-ปัจจัยป้อน (Resource-input Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า เป็นโรงเรียนที่สามารถจัดหาทรัพยากรหรือปัจจัยป้อน เช่น นักเรียน ที่มีคุณภาพ เงื่อนไขของการประเมินตามโมเดลนี้อยู่ที่ความแน่ใจว่าความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรในการดำเนินงานกับผลผลิตและโรงเรียนอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนทรัพยากร หากโรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรได้ตามต้องการก็แสดงว่าโรงเรียนประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ตัวบ่งชี้ที่

ใช้ในการประเมินโมเดลนี้ คือทรัพยากรต่างๆที่จัดหาได้ ปัญหาของโมเดลนี้ คือ การเน้นที่ทรัพยากรและปัจจัยป้อนมากเกินไปจนไม่ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงาน

รูปแบบที่ 3 คือ รูปแบบกระบวนการ (Process Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่าเป็นโรงเรียนที่มีกระบวนการดำเนินงานภายในราบรื่น ไม่ว่าจะ เป็นกระบวนการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โมเดลนี้จะใช้ได้ดีถ้าแน่ใจว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรในการดำเนินงานกับผลผลิตจริง ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินโมเดลนี้ คือ ภาวะผู้นำ วิธีการติดต่อสื่อสารที่ใช้ การมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกฝ่าย

รูปแบบที่ 4 คือ รูปแบบความพึงพอใจ (Satisfaction Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของการดำเนินงานดี คือสามารถดำเนินงานให้ได้ผลเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารโรงเรียน แต่หากผู้เกี่ยวข้องมีความต้องการที่แตกต่างกันโมเดลนี้ก็ไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้เพราะเป็นการยากสำหรับโรงเรียนที่จำดำเนินงานให้สนองความต้องการของทุกฝ่ายหรือเป็นที่พอใจของทุกฝ่าย ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินโมเดลนี้ คือความพึงพอใจของหน่วยงานหรือคณะกรรมการหรือกลุ่มต่างๆที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบที่ 5 คือ รูปแบบการดำเนินงานถูกต้องตามหลักการ (Legitimate Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของการดำเนินงานที่ดี คือโรงเรียนที่สามารถแข่งขันในการดำเนินงานในทุกวิถีทางที่จะทำให้โรงเรียนอยู่รอดได้โดยไม่ผิดหลักการเงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่สภาพการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่กดดันให้โรงเรียนต้องดำเนินงานให้อยู่ได้ โดยเฉพาะการแสวงหาทรัพยากรต่างๆที่ใช้ในการดำเนินงาน รูปแบบนี้จึงยอมให้โรงเรียนมีการใช้ต่อเมื่อมีการประเมินเพื่อนำผลไปใช้ในการตัดสินใจของโรงเรียนว่าควรปรับขยายดำเนินการต่อไปหรือยกเลิกหากดำเนินการไม่ได้ผล ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ ภาพลักษณะของโรงเรียน ชื่อเสียง กิตติศัพท์ เป็นต้น

รูปแบบที่ 6 คือ รูปแบบเน้นการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุผล (Ineffectiveness Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า เป็นโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานให้ปลอดภัยจากคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ได้ เงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่โรงเรียนไม่สามารถระบุได้ชัดเจนหรือครบถ้วนว่าเป้าหมายที่พึงประสงค์ของโรงเรียนคืออะไร แต่บอกได้ว่าลักษณะอะไรบ้างที่ไม่ควรปรากฏอยู่ในโรงเรียน เช่น สิ่งเสพติดของนักเรียนถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ หากโรงเรียนสามารถดำเนินงานและแสดงผลการดำเนินงานได้ว่านักเรียนในโรงเรียนปลอดภัยจากสิ่งเสพติดจริง แสดงว่าโรงเรียน

ดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จ ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ สภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ปัญหาและจุดอ่อนในสถานศึกษา

รูปแบบที่ 7 คือ รูปแบบการเรียนรู้ขององค์กร (Organizational Learning Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า เป็นโรงเรียนที่สามารถพัฒนาองค์การให้เกิดการเรียนรู้ได้ สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก เงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่การเกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งกดดันให้โรงเรียนต้องปรับตัว ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ ความตระหนักถึงความต้องการจำเป็นภายนอก การกำกับติดตามงาน การวางแผนพัฒนา และการประเมินการทำงานต่างๆ

รูปแบบที่ 8 คือ รูปแบบการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management Model) นิยามโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า เป็นโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการโดยรวมให้สนองความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด เงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่ว่าต้องมีความสอดคล้องของเป้าหมายหรือความต้องการจำเป็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ ความเป็นผู้นำ การบริหารจัดการ กระบวนการทำงาน และผลงาน

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ในครั้งนี้ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542 : 11) เสนอว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบโดยให้ประชาชน องค์กรต่างๆมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆอย่างเหมาะสม

สุรพล พุฒคำ (2544 : 30) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดหาวิธีการที่จะทำให้นักบุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยมีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 8) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงาน ให้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุ จุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการ ดำเนินงานต่างๆมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีก หลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งใน ด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธี และการบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและ บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2545 : 11-12) พบว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัย ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษา ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบปฏิบัติ คือ สถานศึกษาซึ่งหมายถึงการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ทำการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ

อำรุง จันทวานิชและคณะ (2547 : 20-23) ได้เสนอแนวคิดของโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบว่า จะต้องประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานมีการพัฒนาการทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เรียนต่อและประกอบอาชีพได้ 2) โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน 3) โรงเรียนเป็นแบบอย่างและให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ 4) การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้น ผู้เรียนสำคัญที่สุด 5) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน 6) การบริหารจัดการที่ดีใช้โรงเรียนเป็นฐานและเน้นการมีส่วนร่วม 7) การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารโรงเรียน 8) มีครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา และจำนวนเพียงพอ 9) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐาน 10) หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น 11) สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย 12) แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนหลากหลาย 13) งบประมาณมุ่งเน้นผลงาน 14) สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนดีมีสังคมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Caldwell and Spinks (1990: 108) เสนอแนวคิดที่ว่า ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) การเน้นเรื่องการเรียนการสอน โดยผู้บริหารจะต้องมีความเป็นผู้นำทางการศึกษา 2) ความสามารถได้รับการตรวจสอบได้ทั้งจากท้องถิ่น จากรัฐหรือจากส่วนกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนจะต้องบริหารภายใต้กรอบของท้องถิ่น ของรัฐ หรือของส่วนกลาง ซึ่งอาจอยู่ในรูปของกฎ ระเบียบ นโยบาย หรือการจัดลำดับความสำคัญ 3) การมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม จากครู ผู้ปกครอง และนักเรียน 4) การมีแผนงานที่พัฒนาในวิชาชีพเนื่องจากการบริหารแบบกระจายอำนาจต้องการให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน การกำหนดนโยบาย การจัดลำดับความสำคัญ การจัดสรรทรัพยากร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลที่เหมาะสม

Austin and Reynolds (1990: 167-178) พบว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ ดังนี้ 1) การจัดการอาคารสถานที่

- 2) ภาวะผู้นำ
- 3) ความมีเสถียรภาพของบุคลากร
- 4) การจัดระบบของหลักสูตรและการเรียนการสอน
- 5) การพัฒนาบุคลากร
- 6) การจัดการเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด
- 7) ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ
- 8) การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
- 9) การวางแผนร่วมกัน
- 10) ความรู้ลึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- 11) มีเป้าหมายและความคาดหวังร่วมกันที่ชัดเจน
- 12) มีระเบียบวินัย

Sammons, Hillman and Mortimore (1995:8) ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ประกอบของความสำเร็จของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่ามี 11 องค์ประกอบ คือ

1. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย 1) ความมั่นคงและชัดเจนของวัตถุประสงค์ขององค์การและบริหารเชิงรุก สร้างทีมงานบริหารของโรงเรียน 2) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการหลักสูตร การตัดสินใจและการบริหารนโยบายต่างๆ 3) สร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ

2. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน ประกอบด้วย 1) การมีเอกภาพของเป้าหมายโรงเรียน 2) การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อความก้าวหน้าของนักเรียน 3) ความเคารพในสถาบัน
3. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมที่เป็นระบบระเบียบ 2) สภาพแวดล้อมที่ดึงดูดความสนใจต่อการเรียนการสอน
4. การเรียนการสอนที่เข้มแข็ง ประกอบด้วย 1) การใช้เวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหาร 2) เน้นความเป็นเลิศด้านวิชาการ
5. แผนการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ประกอบด้วย 1) ความมีประสิทธิภาพของแผนการสอน 2) จุดประสงค์ที่ชัดเจนของแผนการสอน 3) บทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน 4) วิธีการสอนที่หลากหลาย
6. ความคาดหวังต่อโรงเรียนและนักเรียนในระดับสูง ประกอบด้วย 1) ครูและนักเรียนมีความคาดหวังในระดับสูงทั่วทั้งโรงเรียน 2) การสื่อสารและเสริมแรงเพื่อให้ความคาดหวังสู่ความเป็นจริง 3) การคิดและปฏิบัติเพื่อไปสู่ความคาดหวัง
7. การเสริมแรงครู ประกอบด้วย 1) การให้ความเป็นธรรมในการให้รางวัลและการลงโทษ 2) การชี้แจงผลการปรับปรุงหรือพัฒนา
8. การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การติดตามผลการเรียนของนักเรียน 2) การประเมินศักยภาพของโรงเรียน
9. ความรับผิดชอบของนักเรียน ประกอบด้วย 1) การสร้างความศรัทธาในครูให้แก่ นักเรียน 2) การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้แก่ นักเรียน 3) การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน
10. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง คือ การให้ความร่วมมือที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
11. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ การพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้มีการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบต่อโรงเรียนเพื่อสร้างทีมงานในการพัฒนาโรงเรียน

State of Victoria: Department of Education and Training (2002:1-25) ได้ศึกษาพัฒนาองค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดของ Sammons, Hillman and Mortimore พบว่ามีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำมืออาชีพ 2) ความคาดหวังต่อนักเรียนในระดับสูง 3) เน้นการเรียนการสอน 4) การสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ 5) ความน่าเชื่อถือ 6) ความรับผิดชอบ 7) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 8) สภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในลักษณะพหุกรณีศึกษา (Multiple Case Study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี และนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การออกแบบการวิจัย ประกอบด้วย

3.1.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล 3 ประเภท คือ แหล่งเอกสาร แหล่งบุคคล และแหล่งเหตุการณ์ ดังนี้

1) แหล่งเอกสาร ประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานการประเมินตนเอง แผนนิเทศ แผนการจัดการเรียนรู้ รายงานการประชุม อบรม สัมมนา ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

2) แหล่งบุคคล ประกอบด้วย บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการบริหาร/กรรมการสถานศึกษา

3) แหล่งเหตุการณ์ ประกอบด้วย กิจกรรมทั่วไปของนักเรียน กิจกรรมทั่วไปของครู การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน และการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

3.1.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี และสร้างเครื่องมือ ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี

ขั้นตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและผลลัพธ์ที่ได้ในแต่ละขั้นตอนโดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 2

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
<p>ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ องค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อยของโรงเรียน มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจาก แนวคิดทฤษฎี</p>	<p>1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล</p> <p>1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์ เอกสาร แบบตรวจสอบความสอดคล้องและ ความตรงเชิงเนื้อหา</p> <p>1.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ เนื้อหา การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)</p> <p>1.4 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>องค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสิทธิผล จากแนวคิดทฤษฎี</p>
<p>ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อยของโรงเรียน มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจาก พหุกรณี</p>	<p>2.1 ศึกษาจากแหล่งข้อมูล ดังนี้</p> <p>2.1.1 แหล่งเอกสาร ประกอบด้วย แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการนิเทศภายใน รายงานประจำปี รายงานการ ประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานการประเมิน ตนเอง หลักสูตรสถานศึกษา รายงานการประชุม อบรม และสัมมนา แผนการจัดการเรียนรู้ และ ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน</p> <p>2.1.2 แหล่งเหตุการณ์ ประกอบด้วย กิจกรรม ทั่วไปของนักเรียน กิจกรรมทั่วไป ของครู การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน การจัด กิจกรรมนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน</p> <p>2.1.3 แหล่งบุคคล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการบริหาร/ กรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 20</p> <p>2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์ เอกสาร แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์</p> <p>2.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา</p>	<p>องค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสิทธิผล จากพหุกรณี</p>

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
<p>ขั้นตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย</p>	<p>3.1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้วิจัย 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ</p>	<p>(ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย</p>
<p>ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)</p>	<p>4.1 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยการประชุมอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน ประกอบด้วย 1) นักวิชาการด้านบริหารการศึกษา จำนวน 6 คน 2) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 4 คน 3) ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2 คน 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 4.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p>	<p>ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย</p>
<p>ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย</p>	<p>5.1 ปรับปรุง (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ตามผลการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ 5.2 นำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม</p>	<p>รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้</p>

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในเบื้องต้น เป็นการศึกษานแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยศึกษาค้นคว้าจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สืบหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต บทความทางวิชาการ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลของ Intermountain Center for Education Effectiveness (2001) Lake Forest College (2004) Department of Education and Early Childhood Development (2005) และ Shannon, G.S. and Bylsma, (2007)

จากนั้น ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดในการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงตามความคิดเห็น เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่สมบูรณ์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไป โดยในแต่ละขั้นตอนการวิจัย มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี และสร้างเครื่องมือ ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยศึกษา นโยบายและการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลและสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ครบถ้วน ทำการตรวจสอบกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของ Intermountain Center for Education Effectiveness, Idaho State University (2001) Lake Forest College (2004) Department of Education and Early Childhood Development (2005) และ Shannon, G.S. and Bylsma (2007) ผลลัพธ์ที่ได้คือ องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี

2.1 การกำหนดแผนการศึกษาภาคสนาม

ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการศึกษาภาคสนามก่อนลงสนาม ด้วยการเดินทางไปสำรวจสถานที่ตั้งของพหุกรณีศึกษา และเส้นทางในการเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลล่วงหน้าก่อนเข้าสู่สนามจริง เพื่อความสะดวกในการเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

2.1.1 ทำตารางเวลาที่ใช้ในการศึกษาภาคสนาม เพื่อกำหนดวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ตารางที่ใช้สามารถยืดหยุ่นตามสถานการณ์ได้ตามความเหมาะสม

2.1.2 เตรียมการศึกษาแหล่งข้อมูล ดังนี้ 1) แหล่งเอกสาร ประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการนิเทศภายใน รายงานประจำปี รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานการประเมินตนเอง หลักสูตรสถานศึกษา รายงานการประชุมอบรม และสัมมนา แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน 2) แหล่งเหตุการณ์ ประกอบด้วย กิจกรรมทั่วไปของนักเรียน กิจกรรมทั่วไปของครู การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 3) แหล่งบุคคล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการบริหาร/กรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 20 คน

2.1.3 เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ และของที่ระลึก

2.1.4 เตรียมทำแผนที่ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สถานที่ และช่วงเวลาในการสังเกตการทำกิจกรรมของครูและนักเรียน และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม กิจกรรมที่ดำเนินการ แหล่งข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการศึกษาภาคสนาม

การลงภาคสนาม				
ระยะเวลา	กิจกรรม	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ช่วงที่ 1	จุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาภาพรวมของโรงเรียน			
กรณีที่ 1 (7-11 ม.ค. 2556)	1. ศึกษาเอกสารของโรงเรียน	1. เอกสารแผนการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน	1. แบบวิเคราะห์เอกสาร	1. ข้อมูลภาพรวมของโรงเรียน เช่น ประวัติโรงเรียน ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลบุคลากร และสภาพทั่วไปของโรงเรียน
กรณีที่ 2 (14-18 ม.ค. 2556)				
กรณีที่ 3 (21-25 ม.ค. 2556)	2. สังเกตอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และชุมชนโดยรอบ	2. โรงเรียนและชุมชน	2. แบบสังเกต	2. ข้อมูลภาพรวมการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
กรณีที่ 4 (28 ม.ค.-1 ก.พ. 2556)	3. สังเกตการเรียนการสอนและกิจกรรมภายในห้องเรียนและกิจกรรมภายในโรงเรียน	3. ห้องเรียนและโรงเรียน	3. แบบสังเกต	3. ข้อมูลภาพรวมการจัดการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน
ช่วงที่ 2	จุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและสังเกตการณ์การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจนของผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง การสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้นสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมอย่างสูงของผู้ปกครองและชุมชน โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการสถานศึกษา			
กรณีที่ 1 (19 ก.พ. 2556)				
กรณีที่ 2 (20 ก.พ. 2556)				
กรณีที่ 3 (26 ก.พ. 2556)				
กรณีที่ 4 (18 ก.พ. 2556)				
	1. สัมภาษณ์ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ เพื่อศึกษาข้อมูลในประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษา ทั้ง 9 องค์ประกอบ และสังเกตภาวะผู้นำของผู้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ	1. ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ	1. แบบสัมภาษณ์	1. ข้อมูลประเด็นของการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล
	2. สังเกตการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน การให้ความร่วมมือของบุคลากร	2. ห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน	2. แบบสังเกต	2. ข้อมูลประเด็นของการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล
	3. สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระฯ เพื่อศึกษาข้อมูลในประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบ	3. หัวหน้ากลุ่มสาระฯ	3. แบบสัมภาษณ์	3. ข้อมูลประเด็นของการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

ตารางที่ 1 แผนการศึกษาภาคสนาม (ต่อ)

การลงภาคสนาม				
ระยะเวลา	กิจกรรม	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ช่วงที่ 2 กรณีที่ 1 (19 ก.พ. 2556) กรณีที่ 2 (20 ก.พ. 2556) กรณีที่ 3 (26 ก.พ. 2556) กรณีที่ 4 (18 ก.พ. 2556)	จุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและสังเกตการณ์จุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจนของผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มาตรฐาน และความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง การสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับ มาตรฐาน การกำกับการณ์เรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้นสิ่งแวดล้อมที่ สนับสนุนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมอย่างสูงของผู้ปกครองและชุมชน โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ รอง ผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการสถานศึกษา			
	4. สัมภาษณ์นักเรียนเพื่อ ศึกษาข้อมูลในประเด็นที่ ผู้วิจัยศึกษา ทั้ง 9 องค์ประกอบ	4. นักเรียน	4. แบบสัมภาษณ์	4. ข้อมูลประเด็นของการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพ
	5. สัมภาษณ์กรรมการ สถานศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูล ในประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบ	5. กรรมการสถานศึกษา	5. แบบสัมภาษณ์	5. ข้อมูลประเด็นของการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบหลักและ องค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพ
ช่วงที่ 3 กรณีที่ 1 (3-9 มี.ค. 2556) กรณีที่ 2 (10-16 มี.ค. 2556) กรณีที่ 3 (17-23 มี.ค. 2556) กรณีที่ 4 (24-30 มี.ค. 2556)	จุดมุ่งหมายเพื่อ ทำการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล			
	หลังจากเก็บข้อมูลในช่วงที่ 1 และ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้หยุดพัก การเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อ ทำการตรวจสอบตรวจสอบ ข้อมูล และ และวิเคราะห์ ข้อมูลว่ามีความครบถ้วน หรือไม่	ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่ม สาระฯ นักเรียน และ กรรมการสถานศึกษา	แบบสังเกต และ แบบสัมภาษณ์	ผลการตรวจสอบข้อมูล และข้อมูลที่ ผ่านการวิเคราะห์ประเด็นแล้ว
ช่วงที่ 4 กรณีที่ 1 (1-6 เม.ย. 2556) กรณีที่ 2 (8-13 เม.ย. 2556) กรณีที่ 3 (15-20 เม.ย. 2556) กรณีที่ 4 (22-27 เม.ย. 2556)	จุดมุ่งหมายเพื่อ เก็บข้อมูลในส่วนที่เหลือและในบางประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน			
	ผู้วิจัยเริ่มทำการเก็บข้อมูลใน ส่วนที่เหลือ และในบาง ประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน แล้วทำ การตรวจสอบเป็นระยะๆ โดย การสัมภาษณ์ซ้ำ จากผู้ให้ข้อมูล หรือสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่ม สาระฯ นักเรียน และ กรรมการสถานศึกษา	แบบสังเกต และ แบบสัมภาษณ์	ข้อมูลครบถ้วนและครอบคลุม วัตถุประสงค์การวิจัยทุกข้อ

จากตารางที่ 1 แผนการศึกษาภาคสนาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ของพหุกรณีในประเด็นเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เป็น 4 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 เป็นการศึกษาภาพรวมของโรงเรียน ช่วงที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน โดยศึกษาเอกสาร สังเกตและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในด้านการมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน การกำกับ การเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุน การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ช่วงที่ 3 เป็นการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล และช่วงที่ 4 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เหลือและในบางประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน

2.2 การจำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล การศึกษาบริบทของพหุกรณีโรงเรียนก่อนลงภาคสนามและการทำแผนการศึกษาภาคสนาม ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการสถานศึกษา

2.3 การเข้าถึงข้อมูลในภาคสนาม

ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลภาคสนามด้วยเทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ (Rapport) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้เกิดความประทับใจในครั้งแรกที่รู้จักกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้การเก็บข้อมูลราบรื่น ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นของการศึกษาและมีคุณภาพสูง ตลอดจนการปฏิบัติตนให้เข้ากับบรรยากาศของสนาม ด้านการแต่งกาย กิริยามารยาท และความประพฤติ มีส่วนในการทำให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไว้วางใจและเชื่อถือในตัวผู้วิจัย

ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยอยู่ในสนาม ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลโดยเปิดเผยสภาพจริง (Overt Role) ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการณ์ ทำความรู้จักกับผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสถานที่ สภาพแวดล้อม โดยมุ่งสังเกตความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การสื่อสารและความร่วมมือของบุคลากร ความคาดหวังของโรงเรียนต่อการบรรลุความสำเร็จของนักเรียนทุกคน เช่น การเตรียมการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เป็นต้น โดยการทักทายและสนทนากับครูและนักเรียนในขณะที่ครูและนักเรียนกำลังทำกิจกรรมหรือขณะที่นักเรียนกำลังรับประทานอาหาร เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยเป็นกันเอง จนผู้ให้ข้อมูลสำคัญรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาเข้าสู่สนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 4 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2556 ถึง วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2556

2.5 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยสามารถสรุปจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญของพหุกรณีศึกษา ได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญของพหุกรณีศึกษา

พหุกรณีศึกษา (โรงเรียน/นามสมมติ)	จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ					รวม
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	รอง ผู้อำนวยการ โรงเรียน	หัวหน้ากลุ่ม สาระ การเรียนรู้	นักเรียน	กรรมการ สถานศึกษา	
1. มัธยม สพฐ.	1	1	1	1	1	5
2. มัธยมวิทยาศาสตร์	1	1	1	1	1	5
3. มัธยมสาธิต	1	1	1	1	1	5
4. มัธยมเอกชน	1	1	1	1	1	5
รวม	4	4	4	4	4	20

จากตารางแสดงจำนวนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญของพหุกรณีศึกษา พบว่าจำนวนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีทั้งหมด 20 คน โดยวิธีที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์

2.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.6.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ และศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล เพื่อรวบรวมข้อมูลมาสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2.6.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เอกสาร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแหล่ง

เอกสารประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแหล่งบุคคล และแหล่งเหตุการณ์ ประกอบด้วย แบบสังเกตสภาพแวดล้อม สภาพชั้นเรียน พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และกรรมการสถานศึกษา

3) เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งบุคคล

4) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักและวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

2.6.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน คือ ค่าดัชนี IOC (Item Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.80 ต่อจากนั้น ผู้วิจัยนำเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง แก้ไข โดยมีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ตามที่ระบุในภาคผนวก ข

2) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence:IOC) ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้จากผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 0.83 จำนวน 5 ข้อ และเท่ากับ 1.00 จำนวน 40 ข้อ รวมข้อคำถามที่มีความเหมาะสมสำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับพหุกรณีจำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อ

2.6.4 การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) เป็นนักวิชาการด้านบริหารการศึกษา สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท

2) ดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา

3) เป็นผู้มีส่วนงานด้านบริหารการศึกษา เช่น งานวิจัย บทความ ตำรา หรือเป็นวิทยากรด้านบริหารการศึกษา

2.7 โครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำโครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ทุกข้อ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 โครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย	แหล่งข้อมูล						
		เอกสาร	การสังเกต	สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	สัมภาษณ์นักเรียน	สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษา
1. การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน	1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรู้ว่าโรงเรียนจะไปทิศทางใดและทำไม	✓		✓	✓	✓		
	1.2 จุดสนใจอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม	✓		✓	✓	✓		
	1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์	✓		✓	✓	✓		
	1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วม	✓		✓	✓	✓		
	1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์นำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	✓		✓	✓	✓		
2. มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน	2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้	✓				✓		
	2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้	✓			✓	✓		
	2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชา เพื่อให้ นักเรียนมีความทะเยอทะยาน มุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	2.4 ครูและนักเรียนต้องเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน		✓	✓	✓	✓	✓	
	2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน	✓	✓			✓	✓	
	2.7 ครูจัดความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน	✓	✓			✓	✓	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย	แหล่งข้อมูล						
		เอกสาร	การสังเกต	สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	สัมภาษณ์นักเรียน	สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษา
3. ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง	3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง	✓	✓	✓	✓	✓		
	3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก	✓	✓	✓	✓	✓		
	3.3 ผู้นำเอาใจใส่การจัดการเรียนการสอนและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การเติบโตด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพของครู	✓		✓	✓	✓		
	3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้ง	✓		✓	✓	✓		
	3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่าง		✓	✓	✓	✓		
	3.6 ผู้นำเห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ	✓		✓	✓	✓		
	3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจ เช่น มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรงไปตรงมา น่าเชื่อถือ และมีความสามารถ		✓	✓	✓	✓		
4. มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง	4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ ร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง	✓	✓	✓	✓	✓		
	4.2 ครูผู้สอน บุคลากร พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน	✓		✓	✓	✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย	แหล่งข้อมูล						
		เอกสาร	การสังเกต	สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	สัมภาษณ์นักเรียน	สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษา
5. หลักสูตร การเรียน การสอน และการ ประเมินผลสอดคล้อง กับมาตรฐาน	5.1 หลักสูตรที่วางแผนและที่ใช้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้อยู่	✓		✓	✓	✓		
	5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อใดที่มีกรวิจัยเป็นฐาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	5.3 ครูเข้าใจบทบาทของการประเมินในระดับชั้นเรียนและการ ประเมินในระดับชาติว่าจะวัดอะไร อย่างไรในตัวผู้เรียน	✓		✓	✓	✓		
	5.4 ครูใช้วิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย ยืดหยุ่นและ เหมาะสม	✓	✓			✓	✓	
9. การกำกับ การเรียนรู้ และการสอนอย่าง สม่าเสมอ	6.1 มีวงจรของการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อระบุนักเรียนที่ จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ	✓			✓	✓		
	6.2 การสนับสนุนและเวลาในการสอนที่เพิ่มขึ้นทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	6.3 การสอนถูกปรับตามผลการกำกับติดตามความก้าวหน้า และความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน	✓		✓	✓	✓		
	6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	✓		✓	✓	✓		
7. การพัฒนา ทางวิชาชีพ อย่างมีจุดเน้น	7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความ ต้องการจำเป็นสูงสุด	✓		✓	✓			
	7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนา วิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง	✓		✓	✓	✓		
	7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ ของโรงเรียน	✓		✓	✓	✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย	แหล่งข้อมูล						
		เอกสาร	การสังเกต	สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	สัมภาษณ์นักเรียน	สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษา
	7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการ เรียนรู้ของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	7.5 การเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการเรียนรู้ของลูก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. สิ่งแวดล้อมที่ สนับสนุนการเรียนรู้	8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูก สุจริต และส่งเสริมปัญญา	✓		✓	✓	✓	✓	
	9.4 นักเรียนให้ความเคารพและมี ความสัมพันธ์ที่ดีกับครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	8.4 การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคล	✓		✓	✓	✓	✓	
	8.5 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	9.4 บรรยากาศของโรงเรียนไม่ยึดติดแต่ เอื้อต่อการสอนและการเรียนรู้		✓	✓	✓	✓	✓	
	9.4 มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทาย ในการทำงาน		✓	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	องค์ประกอบย่อย	แหล่งข้อมูล						
		เอกสาร	การสังเกต	สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ	สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	สัมภาษณ์นักเรียน	สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษา
9. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน	9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น	✓		✓	✓	✓		✓
	9.2 ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐกิจ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา	✓		✓	✓	✓		✓
	9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผลสร้างความไว้วางใจและการสื่อสารภายในโรงเรียนครอบครัวและชุมชน	✓		✓	✓	✓		✓
	9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียนและการมีเป้าประสงค์เดียวกัน	✓		✓	✓	✓		✓

2.8 วิธีการสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขและปัจจัยที่เป็นบริบทที่โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ โดยมีขั้นตอนวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) นำตัวแปรที่จะศึกษามากำหนดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

2) กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่ใช้ในการวัดตัวแปร

3) สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมนิยามตัวแปรที่จะศึกษา

4) นำร่างเครื่องมือเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

5) นำร่างเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะแล้วนำเสนออาจารย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

6) นำร่างเครื่องมือไปตรวจสอบความเข้าใจทางภาษาและดำเนินการแก้ไขภาษาให้เหมาะสม

7) จัดพิมพ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2.9 การจัดการกระทำข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดการกระทำข้อมูลเชิงคุณภาพโดยแบ่งวิธีการออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การลดทอนข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการแต่ละขั้นตอนพร้อมกันตั้งแต่เริ่มเข้าสู่สนามจนกระทั่งออกจากสนาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากสภาพจริงมาจัดระบบตามประเด็นของข้อคำถาม ทั้งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.9.1 การลดทอนข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การตีความมาช่วยในการลดทอนข้อมูล เพราะในการศึกษาภาคสนามนั้นผู้วิจัยผู้วิจัยจะบันทึกเสียง และจดบันทึกข้อมูลและบรรยากาศของสภาพแวดล้อมอย่างละเอียด (Full Field Note) ทุกครั้ง หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่และอ่านทบทวนอีกครั้งซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถระบุได้ว่าข้อมูลใดเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา เพื่อจะได้นำมาจัดเป็นหมวดหมู่แต่ละหัวข้อได้อย่างชัดเจน ขั้นตอนการลดทอนข้อมูลช่วยให้ผู้วิจัยเข้าถึงแก่นสำคัญในการนำข้อมูลไปตรวจสอบเพื่อหาความเชื่อถือได้ของข้อมูลต่อไป

2.9.2 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ (Valid and Reliable) โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้ว จะทำการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มานั้นมีความถูกต้องหรือไม่ โดยการตรวจสอบจากแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่และแหล่งบุคคล เป็นการตรวจสอบด้านความถูกต้องของข้อมูลว่า เมื่อเวลาต่างกัน ต่างสถานที่ที่กันและผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกันแล้วข้อมูลที่ได้อาจจะเหมือนกันหรือไม่

2.9.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามปัญหาการวิจัย ซึ่งเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่ผู้วิจัยลงภาคสนามทั้ง 4 กรณีศึกษา รายละเอียดของขั้นตอนมีดังนี้

1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยเน้นที่องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ การจัดเอกสารอย่างเป็นระบบ เอกสารที่ได้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ และศึกษาเอกสารจาก

การพิจารณาตามองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป แบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ

(1) การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล (Typological Analysis) โดยการจำแนกข้อมูลที่จะวิเคราะห์ตามความเหมาะสมของข้อมูล โดยผู้วิจัยได้จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นหลัก

(2) การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) คือ การที่ผู้วิจัยนำเหตุการณ์หลายๆเหตุการณ์ที่ได้จำแนกชนิดของข้อมูลนั้นแล้วมาเปรียบเทียบกันทั้งจากการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์ การใช้วิธีการเปรียบเทียบข้อมูลเช่นนี้ จะนำไปสู่การสร้างข้อสรุปความสำเร็จของการดำเนินงานของโรงเรียนในทุกด้าน

(3) การวิเคราะห์ข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Introduction) โดยการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆที่รวบรวมได้จากการวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล และการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล

จากนั้นประมวลข้อมูลทั้งหมด เพื่อ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ได้ 9 องค์ประกอบหลักและ 42 องค์ประกอบย่อย

ขั้นตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ผู้วิจัยนำ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้พร้อมให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบ รายละเอียดในการดำเนินงานมีดังนี้

1) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยจัดแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักวิชาการด้านบริหารการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันทางการศึกษา จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2 คน ซึ่งรายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังในภาคผนวก ข

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของ(ร่าง) รูปแบบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของชื่อรูปแบบ

ตอนที่ 2 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักการและ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ

ตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ ของรูปแบบ

ตอนที่ 4 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของลักษณะของ รูปแบบ

ตอนที่ 5 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการ นำรูปแบบไปใช้

ตอนที่ 6 การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเงื่อนไข ความสำเร็จของรูปแบบ

เกณฑ์การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ มี ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ผู้ตรวจสอบและประเมินมีความเห็นว่า
มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตรวจสอบและประเมินมีความเห็นว่า
มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก

3 หมายถึง ผู้ตรวจสอบและประเมินมีความเห็นว่า
มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตรวจสอบและประเมินมีความเห็นว่า
มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย

1 หมายถึง ผู้ตรวจสอบและประเมินมีความเห็นว่า
มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบและประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกณฑ์การประเมินโดยการนำค่าเฉลี่ยไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) มีดังนี้

5.00-4.50 หมายถึง	ผู้ตอบแบบประเมินมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
4.49-3.50 หมายถึง	ผู้ตอบแบบประเมินมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
3.49-2.50 หมายถึง	ผู้ตอบแบบประเมินมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
2.49-1.50 หมายถึง	ผู้ตอบแบบประเมินมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
1.49-1.00 หมายถึง	ผู้ตอบแบบประเมินมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าประชุมสัมมนาและแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนนี้ จำนวน 12 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักวิชาการด้านบริหารการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันทางการศึกษา จำนวน 6 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 3 ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2 คน โดยรายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังในภาคผนวก ข

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากการประชุมสัมมนา มาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนอรูปแบบที่

ปรับปรุงแก้ไขแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาโดยนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) นำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปของการบรรยาย และตารางประกอบความเรียง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี

ตอนที่ 2 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี

ตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ตอนที่ 4 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 5 รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี มี 9 องค์ประกอบหลัก และ 45 องค์ประกอบย่อย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>1. Clearly Stated and Focused Mission</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Clearly articulated mission. - The Staff shares an understanding and commitment to the mission and the instructional goals, priorities, and assessment procedures it projects. - The Staff accepts responsibility for promoting and achieving the mission of learning for all students. 	<p>1. Clear School Mission</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Clearly- articulated school through which the staff shares an understanding of and commitment to instructional goals, priorities, assessment procedures and accountability. - Staff accepts responsibility for all students achieving the school's essential curricular goals. 	<p>1. Shared vision and goals</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unity of purpose involving a consensus on values. - Consistency of practice in which adopting a particular approach to school. - Curriculum guidelines and to discipline has a positive impact on the progress of pupils. - Collegiality and collaboration. 	<p>1. Clear & Shared Focus</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Everybody knows where they are going and why. 1.2 The focus is on achieving a shared vision. 1.3 Everybody understands their role in achieving the vision. 1.4 The focus and vision are developed from common beliefs and values. 1.5 The focus and vision are creating a consistent direction for all involved. 	<p>1. การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรู้ว่าโรงเรียนจะไปโนทิศทางใดและทำไม 1.2 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในวิสัยทัศน์ร่วม 1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทที่จะทำให้อบรมวิสัยทัศน์ 1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ที่พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วม 1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ที่นำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>2. High Expectations for All Students</p> <ul style="list-style-type: none"> - The effective school expects that all students can attain mastery of the essential school skills. - A School is restructured to be an institution designed for "learning" not "instruction". - Teachers and students must have access to "tools" and "time" to help all students learn. 	<p>2.High Expectations for Success</p> <ul style="list-style-type: none"> - In the effective school there is a climate of expectation in which the staff believes and demonstrates that all students can attain mastery of the essential content of the curriculum. - The staff members also believe that they have the capability to help all students achieve mastery of a challenging curriculum based on state and national standards. 	<p>2. High Expectations</p> <ul style="list-style-type: none"> - All teachers taking and active role in supporting and monitoring students' progress in literacy. - Communicating expectations about literacy achievement levels to all students. - Providing students with intellectual challenge. 	<p>2. High Standards and Expectations for All Students</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Teachers and staff believe that all students can learn and meet high standards. 2.2 While recognizing that some students must overcome significant barriers, these obstacles are not seen as insurmountable. 2.3 Students are offered an ambitious and rigorous course of study. 2.4 Teachers and students must have access to "tools" and "time" to help all students learn. 2.5 All teachers taking and active role in supporting and monitoring students' progress in literacy. 2.6 Teachers communicate expectations about literacy achievement levels to all students. 2.6 Providing students with intellectual challenge. 	<p>2. มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน</p>	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานที่สูงได้ 2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่ลำบากซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้ 2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชา เพื่อให้ นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้ 2.4 ครูและนักเรียนต้องเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน 2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน 2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน 2.7 ครูจัดความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	<p>2. Instructional Leadership</p> <ul style="list-style-type: none"> - The principal acts as an empower and helps teachers to become collaborative leaders in continuous improvement. - He or she effectively and persistently communicates the school locally-developed mission to staff, parents, and students. - The effective principal also understands and applies the characteristics of quality instruction and assessment in implementing programs and evaluating classroom. 	<p>2. Professional Leadership</p> <ul style="list-style-type: none"> - A firm and purposeful approach. - A participative approach. - Being a leading Professional - Involvement and knowledge of what goes on in classrooms. 	<p>3. Effective School Leadership</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Effective instructional and administrative leadership is required to implement change processes. 3.2 Effective leaders proactively seek needed help. 3.3 They nurture an instructional program and school culture conducive to learning and professional growth. 3.4 Effective leaders have different styles and role-teachers and other staff, including those in the district office, often have a leadership role. 3.5 Effective leaders can lead by example. 3.6 Effective leaders recognize and reward the achievement and struggles of others. 3.7 Effective leaders demonstrate the qualities of relational trust ,e.g. benevolence, honesty, openness, reliability, and competence. 	<p>3.ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง</p>	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง 3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก 3.3 ผู้นำเอาใจใส่การจัดการเรียนการสอนและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การเติบโตด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพของครู 3.4 ครูและบุคลากรอื่นๆมีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้ง 3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่าง 3.6 ผู้นำเห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ 3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจ เช่น มีความเมตตาากรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรงไปตรงมา นำเชื่อถือ และมี ความสามารถ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	<p>3. Opportunity to Learn and Student Time on Task.</p> <p>- In the defective school teachers concentrate on using classroom time for instruction in essential content and skills.</p> <p>For a significant proportion of the time, students engage in</p>	<p>3. Accountability</p> <p>- A focus on improved student outcomes in literacy.</p> <p>- Continually examining the evidence of students' progress in literacy.</p> <p>- Exploring to diverse student needs to improve literacy outcomes.</p>	<p>4. High Levels of Collaboration and Communication</p> <p>4.1 There is strong teamwork among teachers across all grades and with other staff.</p> <p>4.2 Everybody is involved and connected to each other including parents and members of the community, to identify problems and work on solutions.</p>	<p>4. มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง</p>	<p>4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ รวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง</p> <p>4.2 ครูผู้สอน บุคลากรอื่นๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	<p>teacher-structured activities, and grouping arrangements are used to ensure that all students receive the help needed to master challenging material.</p> <ul style="list-style-type: none"> - The interruptions for announcements and other non-academic uses of time are kept to a minimum. - All staff are well-versed in and expected to use the "best practices" research to deliver and assess classroom instruction, thereby maximizing each student's opportunity to achieve the highest possible expectations. 				

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
			<p>5. Curriculum, Instruction and Assessments Aligned with Standards</p> <p>5.1 The planned and actual curriculum are aligned with the essential academic learning requirements.</p> <p>5.2 Research-based teaching strategies and materials are used.</p> <p>5.3 Staff understand the role of classroom and state assessments, what the assessments measure, and how student work is evaluated.</p> <p>5.4 Teachers use a variety of assessment approaches flexibly and appropriately.</p>	<p>5. หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐาน</p>	<p>5.1 หลักสูตรที่วางแผนและที่ใช้จริง สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้</p> <p>5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อสื่อดิจิทัลที่มี การวิจัยเป็นฐาน</p> <p>5.3 ครูเข้าใจบทบาทของการประเมิน ในระดับชั้นเรียนและการประเมินใน ระดับชาติว่าจะวัดอะไร อย่างไรในตัว ผู้เรียน</p> <p>5.4 ครูใช้วิธีการประเมินผลอย่าง หลากหลาย ยืดหยุ่นและเหมาะสม</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>2. Frequent Monitoring of Student Progress.</p> <ul style="list-style-type: none"> - The effective school frequently measures academic student progress through a variety of assessment procedures. - Assessment results are used to improve individual student performance and also improve instructional delivery. - Assessment results will show that alignment must exist between the intended, taught, and tested curriculum. 	<p>4. Frequent and Appropriate Monitoring of Student Progress.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In the effective school student academic progress is measured regularly and rigorously by a variety of appropriate assessment procedures. - The results of these assessments are used to improve both individual student performance and the instructional program. - Student mastery of the adopted curriculum standards is determined through these assessments, and progress reports are 	<p>4. Purposeful Teaching.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Efficient organization. - Clarity of purpose. - Structured lessons. - Making systematic use of literacy transition data and school level literacy assessment data at all year levels to monitor and plan for student progress over time. 	<p>6. Frequent Monitoring of Learning and Teaching.</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.1 A Steady cycle of different assessments identify students who need help. 6.2 More support and instructional time is provided either during the school day or outside normal school hours. 6.3 Teaching is adjusted based on frequent monitoring of student progress and needs. 6.4 Assessment results are used to focus and improve instructional programs. 	<p>6.การกำกับ การเรียนรู้ และการสอนอย่าง สม่ำเสมอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> 6.1 มีวงจรของการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อระบุนักเรียนที่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ 6.2 การสนับสนุนและเวลาในการสอนที่เพิ่มขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน 6.3 การสอนถูกปรับตามผลการกำกับติดตามความก้าวหน้าและความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน 6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	<p>made available to teachers, parents, and older students on a regular basis.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In conjunction with other pertinent data about the student, teachers use these mastery data to make timely and targeted decision about each student's instructional needs. - Parents are kept informed and included in their children's academic progress. - Administrators can make more informed judgments about building – wide and district – level curricular and instructional issues. 				

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
		<p>7. Learning Communities</p> <ul style="list-style-type: none"> - School-based staff development. - Parental involvement in their children's learning. 	<p>7. Focused Professional Development</p> <p>7.1 A strong emphasis is placed on training staff in areas of most need.</p> <p>7.2 Feedback from learning and teaching focuses extensive and ongoing professional development.</p> <p>7.3 The support is also aligned with the school or district vision and objectives.</p> <p>7.4 To be Professional Learning Communities, must be committed to "improvement-oriented change" focused on student learning.</p> <p>7.5 Parental involvement in their children's learning.</p>	<p>7. การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น</p>	<p>7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด</p> <p>7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง</p> <p>7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน</p> <p>7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>7.5 การเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการเรียนรู้ของลูก</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>4. Safe and Positive Environment</p> <ul style="list-style-type: none"> - The effective school has a positive, purposeful, businesslike environment, which is free from the threat of physical harm. - Desirable student behaviors are consistently articulated and expectations are clear. - Students and teachers help each other and what is best for all. - The environment nurtures interaction between students and teachers that is collaborative, cooperative, and student centered. 	<p>6. Safe, Orderly, and Productive Environment</p> <ul style="list-style-type: none"> - In the effective school there is an orderly, purposeful, businesslike atmosphere which is free from the threat of physical harm. - The physical facility is clean, attractive, kept in good repair, and student work is prominently displayed. - The school climate is not oppressive and is conducive to teaching and learning. 	<p>6. Stimulating and Secure Learning Environment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raising student self esteem. - Clear, consistent and fair discipline. - Immediate, direct and Positive student feedback. - Conveying trust in students and setting standards of mature behavior. - An orderly atmosphere. - An attractive and challenging working environment. 	<p>8. Supportive Learning Environment</p> <ul style="list-style-type: none"> 8.1 The school has a safe, civil, healthy and intellectually stimulating learning environment. 8.2 Students feel respected and connected with the staff. 8.3 Students are engaged in learning. 8.4 Instruction is personalized. 8.5 Instruction is small learning environments increase student contact with teachers. 8.6 The school climate is not oppressive but conducive to teaching and learning. 8.7 An attractive and challenging working environment. 	<p>8. สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> 8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา 8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู 8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้ 8.4 การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคล 8.5 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 8.6 บรรยากาศของโรงเรียนไม่อึดอัดแต่เอื้อต่อการสอนและการเรียนรู้ 8.7 มีสิ่งแวดล้อมที่ตั้งดูและท้าทายในการทำงาน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

Intermountain Center for Education Effectiveness. Idaho State University (2001)	Lake Forest College (2004)	Department of Education and Early Childhood Development (2005)	Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2007)	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>5. Positive Communication – School, Home, Community</p> <ul style="list-style-type: none"> - The effective school builds trust and communication within the school, parents and community. - Forming partnerships with the parents and community enables all stakeholders to support the mission of the school and have the same goals. 	<p>7. Positive Home – School Relations</p> <ul style="list-style-type: none"> - In the effective school parents understand and support the school's basic - Parents in the effective mission can play an important role in helping the school to achieve that mission. - Their involvement is legitimate in that they actually help to shape policies and procedures. - school share the responsibility for their children's academic success by seeing to it that they attend school, demonstrate responsible citizenship, and work to meet the academic expectations set forth for them. 		<p>9. High Level of Family and Community Involvement</p> <p>9.1 There is a sense that all have a responsibility to educate students, not just teachers and school staff.</p> <p>9.2 Families, businesses, social service agencies, and community colleges/universities all pay a vital role in this effort.</p> <p>9.3 The effective school builds trust and communication within the school, parents and community.</p> <p>9.4 Forming partnerships with the parents and community enables all stakeholders to support the mission of the school and have the same goals.</p>	<p>9. การมีส่วนร่วมของอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน</p>	<p>9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น</p> <p>9.2 ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐกิจ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา</p> <p>9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผลสร้างความไว้วางใจและการสื่อสารภายในโรงเรียนครอบครัวและชุมชน</p> <p>9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนเพื่อสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียน และการมีเป้าประสงค์เดียวกัน</p>

จากตารางที่ 4 พบว่ารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีมี 9 องค์ประกอบหลัก และ 45 องค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 Clear and Shared Focus (การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน) ประกอบด้วย 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรู้ว่าโรงเรียนจะไปในทิศทางใดและทำไม 2) จุดสนใจอยู่ที่ การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทที่จะทำให้บรรลุ วิสัยทัศน์ 4) จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วม 5) จุดสนใจและ วิสัยทัศน์นำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

องค์ประกอบหลักที่ 2 High Standards and Expectation for all Students (มี มาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน) ประกอบด้วย 1) ครูและบุคลากรเชื่อว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้ 2) ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียน บางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้ และ 3) ครูจัดการ เรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาด ปรารถนาในการเรียนรู้

องค์ประกอบหลักที่ 3 Effective School Leadership (ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มี ประสิทธิภาพในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง) ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิง วิชาการที่มีประสิทธิภาพในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้นำที่มีประสิทธิผล แสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก 3) ผู้นำเอาใจใส่การจัดการเรียนการสอนและวัฒนธรรม ของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การเติบโตด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพของครู 4) ครูและ บุคลากรอื่นๆมีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้ง 5) ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่าง 6) ผู้นำ เห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ 7) ผู้นำแสดงให้เห็น ถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจ เช่น มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรงไปตรงมา นำเชื่อถือ และมีความสามารถ

องค์ประกอบหลักที่ 4 High Levels of Collaboration and Communication (การ สื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง) ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่นๆ รวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง 2) ครูผู้สอน บุคลากรอื่นๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและ เชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน

องค์ประกอบหลักที่ 5 Curriculum, Instruction and Assessment Aligned with standards (หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน) ประกอบด้วย 1) หลักสูตรที่วางแผนและที่ใช้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ 2) ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อ

ใตที่มีการวิจัยเป็นฐาน 3) ครูเข้าใจบทบาทของการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติว่าจะวัดอะไร อย่างไรในตัวผู้เรียน 4) ครูใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลาย ยืดหยุ่นและเหมาะสม

องค์ประกอบหลักที่ 6 Frequent Monitoring of Learning and Teaching (การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ) ประกอบด้วย 1) มีวงจรของการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อระบุนักเรียนที่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ 2) การสนับสนุนและเวลาในการสอนที่เพิ่มขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน 3) การสอนถูกปรับตามผลการกำกับติดตามความก้าวหน้าและความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน และ 4) ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

องค์ประกอบหลักที่ 7 Focused Professional Development (การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น) ประกอบด้วย 1) มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด 2) ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง 3) การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และ 4) การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 8 Supportive Learning Environment (สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้) ประกอบด้วย 1) โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา 2) นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู 3) นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้ 4) การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคล 5) มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 9 High Levels of Family and Community Involvement (การมีส่วนร่วมอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน) ประกอบด้วย 1) ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น 2) ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐกิจ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี มี 9 องค์ประกอบหลัก และ 42 องค์ประกอบย่อย ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมศึกษา	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>1. Clear and Shared Focus (จุดสนใจร่วมกันอย่างชัดเจน)</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรู้ว่าโรงเรียนจะไปทิศทางใดและทำไม</p> <p>1.2 จุดสนใจอยู่ที่การบรรลุ ผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม</p> <p>1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์</p> <p>1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วม</p> <p>1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์นำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	<p>1. จุดสนใจร่วมกันด้านความเป็นเลิศทางวิชาการระดับมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจจุดสนใจของโรงเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการระดับมาตรฐาน สากล</p> <p>1.2 จุดสนใจคือนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นเลิศด้านวิชาการระดับมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย</p> <p>1.3 ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทของตนเองในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์</p> <p>1.4 ค่านิยมร่วมของโรงเรียน คือความเป็นเลิศด้านวิชาการระดับมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย</p> <p>1.5 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนเน้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p>	<p>1. จุดเน้นร่วมกันด้านการเป็นสถานศึกษาชั้นนำ</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจจุดสนใจของโรงเรียนที่มุ่งเน้นการเป็นสถานศึกษาชั้นนำ ดันแบบด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษา</p> <p>1.2 จุดสนใจคือ การผลิตผู้เรียนที่มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากลบนฐานความเป็นไทย</p> <p>1.3 บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียน</p> <p>1.4 ค่านิยมร่วมของโรงเรียนคือมุ่งพัฒนาระบบของการเรียนรู้และพัฒนา นักเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากล</p> <p>1.5 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	<p>1. ทิศทางการพัฒนาร่วมกันอย่างชัดเจน</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจจุดสนใจของโรงเรียนที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ความ สามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p> <p>1.2 จุดสนใจคือ การพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาไทยและเครือข่ายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เพื่อเข้าสู่มาตรฐานสากล</p> <p>1.3 ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียน</p> <p>1.4 ค่านิยมร่วมของโรงเรียนคือ การพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p> <p>1.5 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนเน้นความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชน</p>	<p>1. จุดเน้นที่ทุกคนยึดมั่นร่วมกันอย่างชัดเจน</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจจุดสนใจของโรงเรียนที่ บุคลากรและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>1.2 จุดสนใจคือ การพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญเฉพาะด้านสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปประกอบอาชีพได้ตรงตามศักยภาพของตนเอง</p> <p>1.3 บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกันในบทบาทที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ของโรงเรียน</p> <p>1.4 ค่านิยมร่วมของโรงเรียนคือ ความเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>1.5 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	<p>1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจและรู้ว่าจุดสนใจและทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร</p> <p>1.2 จุดสนใจในอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม</p> <p>1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์</p> <p>1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p> <p>1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ร่วมนำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p> <p>1.6 บุคลากรและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพร.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>2. High Standards and Expectation for all Students (มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน)</p> <p>2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานชั้นสูงได้</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญ ซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชา เพื่อให้ให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้</p> <p>2.4 ครูและนักเรียนต้องเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน</p> <p>2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูง ไปถึงนักเรียนทุกคน</p> <p>2.7 ครูจัดความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน</p>	<p>2. ความคาดหวังที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับสูงตามศักยภาพ</p> <p>2.1 ครูและบุคลากรคาดหวังเกี่ยวกับนักเรียนว่าสามารถบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาต่อได้ตามศักยภาพของแต่ละคน</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่าจะต้องดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคให้ได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาที่เข้มข้นตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน</p> <p>2.4 ครูใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน และเพิ่มเวลาสอนนักเรียนนอกเหนือจากเวลาเรียนในห้องเช่นช่วงเช้าก่อนเข้าแถวหรือเสาร์อาทิตย์</p> <p>2.5 ครูส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยความตั้งใจ</p> <p>2.6 ครูแสดงความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน</p> <p>2.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน</p>	<p>2. ความคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะมีความสามารถด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับสากลตามศักยภาพ</p> <p>2.1 ครูส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ความสามารถตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนให้สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรสนับสนุนให้นักเรียนมีความพยายามที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆไปให้ได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและให้โอกาสนักเรียนพัฒนาความรู้และความสามารถทั้งด้านภาระเรียนและกิจกรรม</p> <p>2.4 ครูใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน และให้เวลานักเรียนได้ปรึกษาในช่วงพักกลางวันหรือช่วงที่ครูและนักเรียนว่างตรงกัน</p> <p>2.5 ครูเอาใจใส่และตั้งใจมากในการสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปยังนักเรียนทุกคน</p> <p>2.7 ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญาให้กับนักเรียน</p>	<p>2. ความคาดหวังว่านักเรียนจะมีมาตรฐานและศักยภาพที่สูงขึ้น</p> <p>2.1 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นและคาดหวังว่านักเรียนจะได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงขึ้น</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักในความรับผิดชอบต่อการช่วยเหลือให้นักเรียนผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆไปได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ และคิดแบบกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นระบบ นักเรียนรู้จักเชื่อมโยงเนื้อหาหรือความคิดให้เป็นเหตุเป็นผลตามหลักวิทยาศาสตร์ได้ และสามารถพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นได้</p> <p>2.4 ครูใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น ใบงานให้นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมและเพิ่มเวลาสอนในช่วงเย็นหรือค่ำ</p> <p>2.5 ครูสนับสนุนและส่งเสริมความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเต็มที่และสามารถ</p> <p>2.6 ครูแสดงความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปยังนักเรียนทุกคน</p> <p>2.7 ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญาให้กับนักเรียน</p>	<p>2. ความคาดหวังว่านักเรียนจะพัฒนาร่างกาย ความรู้ สติปัญญา และสังคมตามอัตภาพและศักยภาพ</p> <p>2.1 ครูและบุคลากรปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทย ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำความคิดไปต่อยอดในชีวิตประจำวันได้</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบต่อการช่วยเหลือนักเรียนให้ฝ่าฟันอุปสรรคไปได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้น เพื่อให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน</p> <p>2.4 ครูและนักเรียนเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน</p> <p>2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน</p> <p>2.7 ครูจัดการเรียนการสอนที่มีความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน</p>	<p>2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพและไปถึงมาตรฐานชั้นสูงได้</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่าจะต้องดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ฝ่าฟันเอาชนะอุปสรรคให้ได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้น เพื่อให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน</p> <p>2.4 ครูและนักเรียนเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน</p> <p>2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน</p> <p>2.7 ครูจัดการเรียนการสอนที่มีความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการสังเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>3. Effective School Leadership (ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง)</p> <p>3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง</p> <p>3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก</p> <p>3.3 ผู้นำเอาใจใส่การจัดการเรียนการสอนและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การเติบโตด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพของครู</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้ง</p> <p>3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่าง</p> <p>3.6 ผู้นำเห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ</p> <p>3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพ ในการสร้างความไว้วางใจ เช่น มีความเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรงไปตรงมา น่าเชื่อถือ และมีความสามารถ</p>	<p>3. ภาวะผู้นำตามวิถีปฏิบัติ</p> <p>3.1 ผู้บริหารจัดการโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้เกียรติและให้โอกาส ให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและสามารถบริหารการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้</p> <p>3.2 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน</p> <p>3.3 ผู้บริหารเป็นผู้นำโรงเรียนสู่การเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจนเป็นโรงเรียนที่มีศักยภาพสูง (Premium School)</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม</p> <p>3.5 ผู้นำเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและผู้ร่วมงานจนเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั่วไประหว่างที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยดี</p> <p>3.6 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม</p>	<p>3. ภาวะผู้นำที่ใช้หลักธรรมาภิบาล</p> <p>3.1 ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรทำงานเป็นทีมเป็นหมู่คณะและเน้นความเป็นเพื่อนร่วมงานรวมทั้งตั้งใจที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบด้านการศึกษา วิจัย ค้นคว้า ทดลอง</p> <p>3.2 ผู้บริหารสนับสนุนสมาคมผู้ปกครองและครูฯ สมาคมศิษย์เก่าฯ และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด</p> <p>3.3 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูส่งเสริมให้นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและเรียนรู้อย่างมีความสุข และเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม</p>	<p>3. ภาวะผู้นำที่ยึดหลักการ ครองตน ครอบครองและครองงาน</p> <p>3.1 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนทุกด้าน มีความตั้งใจที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาให้อยู่ในระดับแนวหน้าของโรงเรียนในกลุ่มเดียวกันและของโรงเรียนมัธยมในประเทศไทย</p> <p>3.2 ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>3.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นหลัก มีการบริหารงานที่ดี เป็นแบบอย่างแก่บุคลากรและนักเรียน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนรวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูในการปฏิบัติการสอนและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม</p>	<p>3. ภาวะผู้นำที่ยึดหลัก ธรรมาภิบาล</p> <p>3.1 ผู้บริหารนำระบบธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ</p> <p>3.2 ผู้บริหารของโรงเรียนเป็นผู้ที่รับใช้เบื้องพระยุคลบาท ถวายงานด้วยความจงรักภักดีและมีความตั้งใจในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า โดยใช้หลักของการบริหารจัดการ</p> <p>3.3 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครู มีการตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทดลองใช้วิธีการต่างๆที่หลากหลายเพื่อค้นหาวิธีที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อเด็กให้มีผลสัมฤทธิ์มากที่สุดโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม</p> <p>3.5 ผู้บริหารมุ่งพัฒนาระบบบริหาร โดยจัดหาและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งแวดล้อมและจัดองค์ประกอบอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.6 บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสูงมาก</p> <p>3.7 ผู้บริหารมีความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ใหญ่ต่อผู้น้อยและของเพื่อนต่อเพื่อน</p>	<p>3. ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง</p> <p>3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผล ในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร</p> <p>3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>3.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพของครู</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม</p> <p>3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน</p> <p>3.6 ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ</p> <p>3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจ โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพร.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
	<p>3.6 ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ ให้รางวัลแก่บุคลากร จัดงานแสดงความยินดีแก่นักเรียน ที่ได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับนานาชาติและระดับโลก</p> <p>3.7 นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนพึงพอใจในผลการบริหารจัดการศึกษา</p>	<p>3.5 ผู้บริหารศึกษาภาวะของงานทุกฝ่ายอย่างถี่ถ้วน มีบุคลิกภาพดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี พุดจาไพเราะ ให้เกียรติ และให้โอกาสผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ในด้านการบริหารจัดการ ให้เกียรติผู้ปกครอง และให้ความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี</p> <p>3.6 ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานอยู่เสมอ</p> <p>3.7 ผู้บริหารให้โอกาสทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์กร โดยจัดผู้ปฏิบัติให้เหมาะสมกับงาน และตั้งใจที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบด้านการศึกษา วิจัย ค้นคว้า ทดลอง</p>	<p>3.5 ผู้บริหารมีการบริหารงานที่ดีเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรและนักเรียน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>3.6 ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูในการปฏิบัติการสอนและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.7 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งตลอดจนให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา</p>			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>4. High Levels of Collaboration and Communication (มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง)</p> <p>4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ ร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง</p> <p>4.2 ครูผู้สอน บุคลากรอื่นๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบอบุญและหาทางแก้ไขร่วมกัน</p>	<p>4. การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพสูง</p> <p>4.1 ครูให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนสูงมาก ครูรุ่นพี่ให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง เอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี ทำงานเป็นทีม และดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด</p> <p>4.2 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง</p> <p>4.3 ครูมาถึงโรงเรียนก่อนนักเรียนและกลับหลังนักเรียน</p> <p>4.4 โรงเรียนส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม</p> <p>4.5 ครูทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ รักนักเรียน และรักโรงเรียน</p>	<p>4. การสร้างเสริมความร่วมมือและประสานความเข้าใจอันดีของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>4.1 ครูให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน</p> <p>4.2 โรงเรียนมีการสร้างเสริมและประสานความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอก บุคลากรให้ความร่วมมือในการทำงาน รักโรงเรียน รักศิษย์ ให้ความใส่ใจในตัวนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา ด้านพฤติกรรม เรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว โรงเรียนก็จะประสานกับผู้ปกครองทันทีเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา</p> <p>4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียนและปฏิบัติหน้าที่จนเกษียณอายุราชการ โรงเรียนมีสวัสดิการดีมาก รวมทั้งเพื่อนร่วมงานมีความเป็นกัลยาณมิตร</p>	<p>4. วัฒนธรรมของการให้ความร่วมมือ</p> <p>4.1 ครูให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนในระดับสูง</p> <p>4.2 ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเอาใจใส่นักเรียนเสมือนครูพ่อครูแม่ ซึ่งครูประพฤติปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในกลุ่มสาระฯเดียวกันและข้ามกลุ่มสาระฯ</p> <p>ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ</p>	<p>4. การสื่อสารและความร่วมมือที่โดดเด่น</p> <p>4.1 ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของนักเรียน</p> <p>4.2 ครูกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองกับนักเรียน ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และครูกับครู มีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการดูแลแก้ไข ป้องกันปัญหาต่างๆ ทั้งด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>4. มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง</p> <p>4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ ร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน</p> <p>4.2 ครูผู้สอน บุคลากรอื่นๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบอบุญและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน</p> <p>4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน</p> <p>4.4 ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติดีของนักเรียน</p> <p>4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>5. Curriculum, Instruction and Assessment Aligned with standards (หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน)</p> <p>5.1 หลักสูตรที่วางแผนและใช้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้</p> <p>5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อโสตที่มีการวิจัยเป็นฐาน</p> <p>5.3 ครูเข้าใจบทบาทของการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติว่าจะวัดอะไร อย่างไร ในตัวผู้เรียน</p> <p>5.4 ครูใช้วิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย ยืดหยุ่นและเหมาะสม</p>	<p>5. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน</p> <p>5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>5.2 ครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นเลิศโดยบูรณาการเนื้อหาที่กำหนด และเพิ่มเติมเนื้อหาสาระในเชิงลึกที่สอดคล้องตามความต้องการและศักยภาพของนักเรียน รวมทั้งจัดทำวิจัยชั้นเรียนแล้วนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อค้นพบจากการวิจัย มีการจัดทำสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งมีห้องปฏิบัติการและศูนย์การเรียนการสอนที่เพียงพอ</p> <p>5.3 ครูเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติที่จะวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ</p> <p>5.4 ครูเลือกวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมโดยมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน</p>	<p>5. หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน</p> <p>5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>5.2 ครูจัดการเรียนการสอนแบบพิพัฒนาการ เน้นการสร้างคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคมประชาธิปไตย ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริงให้มากที่สุด รวมถึงมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและคิดค้นแนวทางนวัตกรรมในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.3 ครูเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ</p> <p>5.4 ครูมีการประเมินตามสภาพจริงโดยมีการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน รวมทั้งเมื่อการสอบเสร็จสิ้นครูทุกกลุ่มสาระฯจะเฉลยข้อสอบเพื่อให้นักเรียนทราบคำตอบและข้อเป็นอย่างไร และมีความโปร่งใสในการให้คะแนนนักเรียน</p>	<p>5. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของท้องถิ่น</p> <p>5.1 หลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มมัธยมวิทยาศาสตร์ พุทธศักราช 2554 สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>5.2 ครูเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและพัฒนาอัจฉริยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน มีอุปกรณ์พร้อม และมีห้องโถงงานของกลุ่มสาระฯที่นักเรียนได้ศึกษาวิจัย</p> <p>5.3 ครูเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ</p> <p>5.4 ครูมีการประเมินผลตามสภาพจริงที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนโดยจะประเมินความพร้อม ประเมินระหว่างเรียนและประเมินผลรวม</p>	<p>5. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในระดับสูง</p> <p>5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>5.2 ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางฯเป็นหลัก แล้วนำมาปรับบริบทของรายวิชาให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นประยุกต์ให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในทุกด้าน</p> <p>5.3 ครูเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ</p> <p>5.4 ครูมีวิธีการวัดและประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน</p>	<p>5. หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ</p> <p>5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อโสตที่มีการวิจัยเป็นฐานโดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง</p> <p>5.3 ครูเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติที่จะวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ</p> <p>5.4 ครูมีวิธีการประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนตามสภาพจริงอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสม</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมศึกษา	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>6. Frequent Monitoring of Learning and Teaching (การกำกับ การเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ)</p> <p>6.1 มีวงจรของการประเมินอย่าง หลากหลายเพื่อระบุนักเรียนที่ จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ</p> <p>6.2 การสนับสนุนและเวลาในการสอนที่ เพิ่มขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลา เรียน</p> <p>6.3 การสอนถูกปรับตามผลการกำกับ ติดตามความก้าวหน้าและความ ต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน</p>	<p>6. การกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>6.1 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่ หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียน ที่มีผลการเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์</p> <p>6.2 ครูเพิ่มชั่วโมงสอนในคาบ 9 หรือ เสาร์อาทิตย์ และใช้ Social Network ในการสืบค้นข้อมูล</p> <p>6.3 มีการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์และ วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ ตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้และตาม สภาพจริง มีกระบวนการวัดผลการเรียน ที่จำแนกนักเรียนได้หลากหลายวิธี</p> <p>6.4 มีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือวัดผล ประเมินผลของครูทุกคน แล้วนำผลการ ประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนของครูเป็น รายบุคคล โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อ สสนองตอบความต้องการ ความถนัดและ ความ สามารถของนักเรียนแต่ละคน เป็นสำคัญ</p>	<p>6. การกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>6.1 ครูประจำวิชาออกข้อสอบตาม เนื้อหาที่สอน ตรงตามจุดประสงค์ และ มาตรฐานการเรียนรู้ โดยนักเรียนได้ผ่าน เนื้อหานี้มาแล้ว พร้อมทั้งมีการเฉลย คำตอบอย่างละเอียดทุกครั้งถ้า ผู้ปกครองสงสัยก็สามารถดูได้ นักเรียน ก็สามารถทราบได้ว่าไม่ผ่านจุดประสงค์ ได้ มีความโปร่งใส ชัดเจน</p> <p>6.2 ผู้บริหารกำกับกิจกรรมที่นักเรียนได้ มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและสามารถ ปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันและ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและ นอกโรงเรียน</p> <p>6.3 ครูประจำวิชาออกข้อสอบตาม เนื้อหาที่สอน ตรงตามจุดประสงค์ และ มาตรฐานการเรียนรู้ โดยที่นักเรียนได้ ผ่านเนื้อหานี้มาแล้ว</p> <p>6.4 ครูทุกกลุ่มสาระฯ จะมีการประชุม Workshop กลุ่มย่อย เพื่อวิเคราะห์ ปัญหาและแนวทางแก้ไขในเรื่อง การเรียนการสอน</p>	<p>5. การกำกับติดตามการสอนและการเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง</p> <p>6.1 สนับสนุนให้ครูวิเคราะห์และศึกษา ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนเป็น รายบุคคลและมีการวัดผลประเมินผล อย่างหลากหลายตามสภาพจริง</p> <p>6.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดการเรียน การสอนที่นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด โดยจัดกิจกรรมค่ายต่างๆเพื่อพัฒนา นักเรียน ทุกด้าน</p> <p>6.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดง ศักยภาพของตนเองมากที่สุด</p> <p>6.4 สนับสนุนให้ครูสอนเต็มที่ เต็มเวลา และจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ซ้ำกลุ่มสาระฯ มีการวัดผลประเมินผล อย่างจริงจัง มีเครื่องมือที่ดีและมี กระบวนการที่เป็นระบบ เน้นการปฏิบัติ จริง</p>	<p>6. การกำกับกับการเรียนรู้และการสอน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.1 ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็น สำคัญอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.2 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรม ที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งในเวลาเรียน และสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน</p> <p>6.3 ครูอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รักองค์กร รัก ประเทศชาติ มีความจงรักภักดี ทำ ประโยชน์เพื่อประเทศชาติ พร้อมทั้งจะ เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและ เป็นคนไทยที่สมบูรณ์ในอนาคต</p> <p>6.4 มีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลประเมินผลของครู ทุกคน แล้วนำผลการประเมินไป ปรับปรุงและพัฒนา การจัดการเรียน การสอนของครูอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>6. การกำกับกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>6.1 ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.2 ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้ เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อม เสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์</p> <p>6.3 เน้นการสอนเพื่อสนองตอบความต้องการ ความถนัด และความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ</p> <p>6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู อย่างต่อเนื่อง</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
		<p>ด้วยความบริสุทธิ์ใจและยุติธรรม มีความเสียสละ เมตตา รู้จักกาลเทศะ และสัมมาคารวะ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงานและศิษย์ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร มีความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี หมั่นพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ ทั้งด้านการวิจัย และสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ รักและเมตตาศิษย์</p>				

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพร.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>7. Focused Professional Development (การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น)</p> <p>7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด</p> <p>7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง</p> <p>7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน</p> <p>7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>7.5 การเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการเรียนรู้ของลูก</p>	<p>7. การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อความเป็นเลิศ</p> <p>7.1 พัฒนาครูให้มีความรู้ มีคุณธรรมเชี่ยวชาญด้านการสอนในสาขาของตนเองและมีความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต่อพัฒนา</p> <p>7.2 พัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศและ การศึกษาคือ</p> <p>7.3 พัฒนาระบบวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างดี และปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ</p> <p>7.4 ครูมีความรักในอาชีพ มุมานะ ไม่ย่อท้อ ขยัน มีความเป็นครูตลอดเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนตลอดจนพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยวิวัฒนาการใหม่อยู่เสมอ มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับซึ่งกันและกัน</p> <p>7.5 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์และสิ่งของต่างๆเพื่อการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม สังคม และสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียน</p>	<p>8. การพัฒนาวิชาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน</p> <p>7.1 ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน ประสพการณ์ทางวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าทดลอง และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>7.2 สนับสนุนการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและเป็นวิทยากรให้หน่วยงานต่างๆอยู่เสมอ</p> <p>7.3 ครูมีอิสระในการคิดและสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความ สามารถตามมาตรฐานสากล</p> <p>7.4 ส่งเสริมความร่วมมือของครูในการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน</p> <p>7.5 พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของลูก โดยการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>7. การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเข้มข้น</p> <p>7.1 พัฒนาศักยภาพของครูอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ โดยการส่งครูเข้าร่วมประชุม อบรมและสัมมนาเพื่อพัฒนางานและวิชาชีพ สนับสนุนการศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ การทำงาน และนำมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>7.2 จัดครูปฏิบัติการสอนตรงตามความถนัดและความสามารถ มีการจัดจ้างอัตรากำลังครูสาขาที่ขาดแคลนและบุคลากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ</p> <p>7.3 โรงเรียนเน้นการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>7.4 ครูมีศักยภาพสูงทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและความรับผิดชอบ มีความตั้งใจที่จะพัฒนา นักเรียน มีความเสียสละ และรักองค์กร</p> <p>7.5 โรงเรียนและพ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของลูก โดยการสนับสนุนของอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>7. การพัฒนาทางวิชาชีพที่เน้นหลักการครองตน ครองคน และครองงาน</p> <p>7.1 ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนา วิชาชีพครู และประสานองค์ภายนอกเพื่อให้ความรู้ตามความต้องการที่จะพัฒนาของครู โดยสนับสนุนด้านทุนการศึกษา การฝึกอบรม ทัศนศึกษาทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>7.2 ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ ใช้จ่ายอย่างพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกเรื่อง</p> <p>7.3 ครูประกอบวิชาชีพด้วยจิตสำนึก มีความรับผิดชอบสูง มีคุณธรรมและคุณภาพ ให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถ</p> <p>7.4 ครูมีความเป็นครูสูงและมี ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และการช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>7.5 พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของลูก โดยการเป็นวิทยากร อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>7. การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อความเป็นเลิศ</p> <p>7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด</p> <p>7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง</p> <p>7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน</p> <p>7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>7.5 การเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการเรียนรู้ของลูก</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน การศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมศึกษา	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>8. Supportive Learning Environment (สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้)</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา</p> <p>8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู</p> <p>8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้</p> <p>8.4 การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคล</p> <p>8.5 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็ก เพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน</p> <p>8.6 บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการสอนและการเรียนรู้</p> <p>9.4 มีสิ่งแวดล้อมที่ตั้งดูแลรักษาในการทำงาน</p>	<p>8. สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม ปลอดภัย มีห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่างๆที่ทันสมัย มีมาตรฐานในระดับสากล</p> <p>8.2 นักเรียนมีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยและให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกคน</p> <p>8.3 นักเรียนรู้จักการสร้างสรรคงานอย่างเป็นระบบ มีความตั้งใจและสนใจต่อการเรียนรู้สูง</p> <p>8.4 มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ เพื่อเตรียมเข้าสู่ ASEAN ที่เน้นความสนใจและความถนัดของนักเรียนแต่ละคน</p> <p>8.5 มีจำนวนนักเรียน : ครู = 22:1 และครูมีความผูกพันใกล้ชิดกับนักเรียนมาก</p> <p>8.6 มีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้คงความสะอาด ถูกสุขลักษณะและสวยงาม</p> <p>8.7 มีสิ่งแวดล้อมที่สดชื่น ร่มรื่น อากาศดี สงบ ปลอดภัยจากมลภาวะทางเสียง มีระบบการดูแลรักษาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี</p>	<p>8. สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>8.1 โรงเรียนจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เน้นให้นักเรียนรัก การศึกษาค้นคว้าและการอ่าน สามารถอ่าน คิด วิเคราะห์ได้</p> <p>8.2 นักเรียนมีสัมมาคารวะ สุภาพเรียบร้อยและให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกคน</p> <p>8.3 นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้สูง</p> <p>8.4 มีการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการโดยเน้นความสนใจและความถนัดของนักเรียนแต่ละคน</p> <p>8.5 มีจำนวนนักเรียน : ครู =15:1 และครูมีความผูกพันใกล้ชิดกับนักเรียนมาก</p> <p>8.6 โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูและนักเรียนมีความผูกพันต่อกันมาก</p> <p>8.7 โรงเรียนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง</p>	<p>8. สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่ร่มรื่น มีต้นไม้รอบบริเวณ มีอาคารเรียนและโรงฝึกงานที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน และครู มีอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยี ประกอบการสอนอย่างครบครัน มีอาคารเรียนและโรงฝึกงานที่เพียงพอ</p> <p>8.2 นักเรียนสุภาพ เรียบร้อยและให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกคน</p> <p>8.3 นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนและหมั่นทบทวนฝึกฝนอยู่เสมอ</p> <p>8.4 มีการจัดการเรียนรู้ที่ให้โอกาสนักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจและความสามารถ</p> <p>8.5 มีจำนวนนักเรียน : ครู =13:1 และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสูงมาก</p> <p>8.6 โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ครูและนักเรียนมีความผูกพันต่อกันและดูแลนักเรียนเสมือนเป็นครูพ่อครูแม่</p> <p>8.7 โรงเรียนสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง</p>	<p>8. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ร่มรื่น สดชื่น ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน</p> <p>8.2 นักเรียนมีมารยาท เรียบร้อยและให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกคน</p> <p>8.3 นักเรียนมีความตั้งใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ</p> <p>8.4 ครูจัดการเรียนการสอนที่ให้โอกาสนักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจและความสามารถ</p> <p>8.5 มีจำนวนนักเรียน : ครู = 9:1 และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสูงมาก</p> <p>8.6 โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการสอนและการเรียนรู้ ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน</p> <p>8.7 โรงเรียนสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ครูและนักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงในเนื้อหาสาระที่กำหนด</p>	<p>8. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา</p> <p>8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู</p> <p>8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้</p> <p>8.4 การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคลและเป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ</p> <p>8.5 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน</p> <p>8.6 บรรยากาศของโรงเรียนปลอดภัย เอื้อต่อการสอนและการเรียนรู้</p> <p>8.7 มีสิ่งแวดล้อมที่ตั้งดูแลรักษาในการทำงาน</p>	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ โรงเรียน กรณีศึกษา	มัธยม สพฐ.	มัธยมสาธิต	มัธยมวิทยาศาสตร์	มัธยมเอกชน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
					องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>9. High Levels of Family and Community Involvement (การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน)</p> <p>9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น</p> <p>9.2 ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคธุรกิจ รวมทั้งมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา</p> <p>9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชน</p> <p>9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุน พันธกิจของโรงเรียน และการมีเป้าประสงค์เดียวกัน</p>	<p>9. การมีส่วนร่วมอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน</p> <p>9.1 ทุกภาคส่วน เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู มูลนิธินักเรียนเก่าฯ คณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต่างมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวก มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและส่งเสริมโอกาสของผู้เรียนเป็นอย่างมาก</p> <p>9.2 ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนในระดับสูง ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และสามารถพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี</p> <p>9.3 บุคลากรภายในโรงเรียน ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชนมีความไว้วางใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p>	<p>9. ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับสูง</p> <p>9.1 คณะกรรมการพัฒนาศึกษาฯ สมาคมผู้ปกครองและครูฯ และสมาคมศิษย์เก่าฯ ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมของโรงเรียนโดยตลอด</p> <p>9.2 ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับสูง ทั้งด้านวิชาการ กิจกรรมต่างๆ และทุนการศึกษา</p> <p>9.3 บุคลากร ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชนต่างไว้วางใจโรงเรียน</p> <p>9.4 สร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุน พันธกิจและเป้าประสงค์เดียวกัน</p>	<p>9. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย</p> <p>9.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยความเต็มใจ เต็มศักยภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>9.2 ทุกภาคส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมวางแผนในการบริหารจัดการศึกษา หาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>9.3 ครู ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชนมีความไว้วางใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>9.4 โรงเรียนมีการให้บริการด้านอาคารสถานที่และให้ความรู้แก่ชุมชน และจัดค่ายกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้นักเรียนได้รู้จักการให้ความช่วยเหลือและการแบ่งปัน</p>	<p>9.1 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน</p> <p>9.2 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่างให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>9.3 บุคลากรภายในโรงเรียน ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชนมีความไว้วางใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>9.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน สนับสนุน พันธกิจของโรงเรียนและการมีเป้าประสงค์เดียวกัน</p>	<p>9. การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน</p> <p>9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น</p> <p>9.2 ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา</p> <p>9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชน</p> <p>9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุน พันธกิจของโรงเรียนและการมีเป้าประสงค์เดียวกัน</p>	

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี เพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลักและ 42 องค์ประกอบย่อยดังต่อไปนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองและมุ่งมั่นอยู่กับการบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม 4) ครูและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

องค์ประกอบหลักที่ 2 มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน ประกอบด้วย 1) ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพและไปถึงมาตรฐานชั้นสูงได้ 2) ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนจะต้องเอาชนะอุปสรรคให้ได้ 3) ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญาโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้นเพื่อให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน 4) ครูใช้สื่อการเรียนการสอน (Tools) ที่ทันสมัยและให้เวลา (Times) ในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้น 5) ครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน 6) ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน

องค์ประกอบหลักที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพครู 2) ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับกลุ่มหลากหลายในสังคม หน่วยงาน องค์กร และสถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน 3) ผู้นำให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพครู 4) ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามโอกาสอันควร 5) ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน 6) ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบหลักที่ 4 มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนทุกคนรวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน 2) ครู พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันใน

การระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน

3) ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน 4) ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของนักเรียน 5) ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม

องค์ประกอบหลักที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน ประกอบด้วย 1) หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อสื่อนวัตกรรมวิจัยขั้นเรียนเป็นฐานโดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง 3) ครูมีวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายยืดหยุ่นและเหมาะสม

องค์ประกอบหลักที่ 6 การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวทีกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 3) เน้นการสอนเพื่อสนองตอบความต้องการ ความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ 4) ใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบหลักที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น ประกอบด้วย 1) มีจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด 2) ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง 3) การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 4) การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดเน้นอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 8 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา 2) นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู 3) นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้ 4) มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ขนาดเล็ก (Small Group) ที่มีความใกล้ชิดระหว่างครูและนักเรียน 5) บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 6) มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน

องค์ประกอบหลักที่ 9 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 1) ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน

ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น 2) ครอบคลุม หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจ สถาบันการศึกษาทุกระดับทุกประเภท รวมทั้งกลุ่มหลากหลายในสังคม มีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา 3) โรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบคลุมและชุมชน 4) โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ทุกฝ่าย เพื่อสนับสนุนพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน

ตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

1. หลักการและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ

1.1 หลักการเชิงทฤษฎีของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย เป็นรูปแบบของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา มีมโนทัศน์เป็นหนึ่งเดียว มีความคาดหวังสูง สำหรับนักเรียนทุกคน ผู้บริหารสามารถนำโรงเรียนไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ โดยโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และความตระหนักในความรับผิดชอบต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง 5) หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน 6) การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ 7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น 8) สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ 9) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

1.2 ความเป็นมาของรูปแบบ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีและพหุกรณี เพื่อพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ประชากรได้แก่ พหุกรณีซึ่งกำหนดโดยใช้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับดีมาก และมีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปีการศึกษา 2554 ในระดับสูงสุด 4 อันดับแรกของประเทศไทย ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยม สพฐ. (นามสมมติ) โรงเรียนมัธยมสาธิต (นามสมมติ) โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ (นามสมมติ) และโรงเรียนมัธยมเอกชน (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการสถานศึกษา โดยการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี ผู้วิจัยพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย ไม่ได้คาดหวังสูงกับนักเรียนทุกคน ครูยังมีความคาดหวังเกี่ยวกับนักเรียนเฉพาะกลุ่มในด้านต่างๆ เช่น การทดสอบระดับชาติ (O-NET) การสอบแข่งขันต่างๆทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น ในขณะที่ยังมีนักเรียนบางกลุ่มซึ่งไม่มีความสามารถในการสอบแข่งขัน หรือมีความสามารถน้อย ยังต้องการความเอาใจใส่ของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องและต้องการที่จะได้รับการคาดหวังจากครูในการที่จะประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ครูทุกคนจึงต้องมีความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน เพื่อให้โอกาสนักเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพมากขึ้น และสามารถบรรลุผลสำเร็จตามความคาดหวังของครู ด้านความมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน พหุกรณีศึกษาทุกโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการที่จะดำเนินงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วม แต่ไม่ได้ระบุความมุ่งมั่นของครูทุกคนไว้อย่างชัดเจน ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พหุกรณีศึกษามีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องแต่ไม่ได้ระบุถึงความสัมพันธ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายไว้อย่างชัดเจน สำหรับด้านความร่วมมือในระดับสูงนั้น พหุกรณีมีการสร้างความร่วมมือทั้งในโรงเรียนและความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน แต่ยังมีผู้ปกครองบางคนและชุมชนบางกลุ่มเท่านั้นที่ให้ความร่วมมือ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผล โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องมีความคาดหวังสูงกับความสำเร็จของนักเรียนทุกคน โดยมีการกำกับติดตามจากผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีความมุ่งมั่นสูงที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน วิชาชีพครู สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมโดยการนำของผู้บริหาร มีการสื่อสารสัมพันธ์ในระดับสูงระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน มีความร่วมมือสูงระหว่างโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าและพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถสูงทั้งด้านการเรียนรู้ การทำงานและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยเมืองค้ประกอบ ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง
2. มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
4. มีวัฒนธรรมของความร่วมมือและการสื่อสารอย่างทั่วถึง
5. หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน
6. การกำกับกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ
7. การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น
8. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ และ
9. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

2. ชื่อรูปแบบ “คาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ”

(Expectation, Commitment, Relation, and Collaboration Model : ECRC Model)

3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

3.1 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพสูงตามความคาดหวังของครูและตามมาตรฐานที่กำหนด

3.2 เพื่อพัฒนาความมุ่งมั่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้สามารถจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

3.3 เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน

4. ลักษณะของรูปแบบ

รูปแบบคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ เป็นรูปแบบที่เน้นความคาดหวังสูงด้านการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน โดยผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดีและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนให้บรรลุผลสำเร็จในระดับสูง โดยมีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบ ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง ประกอบด้วย

- 1.1 วิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน
- 1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร

1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองและมุ่งมั่นอยู่กับการบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม

1.4 ครูและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

องค์ประกอบหลักที่ 2 มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน
ประกอบด้วย

2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพและไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้

2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนจะต้องเอาชนะอุปสรรคให้ได้

2.3 ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญาโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้นเพื่อให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.4 ครูใช้สื่อการเรียนการสอน (Tools) ที่ทันสมัยและใช้เวลา (Times) ในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้น

2.5 ครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน

2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน

องค์ประกอบหลักที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย

3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพครู

3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิภาพแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับกลุ่มหลากหลายในสังคม หน่วยงาน องค์กร และสถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3.3 ผู้นำให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพครู

3.4 ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามโอกาสอันควร

3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน

3.6 ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบหลักที่ 4 มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง
ประกอบด้วย

4.1 ครูผู้สอนทุกคนรวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน

4.2 ครู พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการ
ระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน

4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน

4.4 ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของ
นักเรียน

4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม

องค์ประกอบหลักที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล
สอดคล้องกับมาตรฐาน

5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อโสตที่มีการวิจัยชั้นเรียนเป็นฐานโดยเน้น
กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

9.4 ครูมีวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายยืดหยุ่นและเหมาะสม

องค์ประกอบหลักที่ 6 การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ
ประกอบด้วย

6.1 ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวที
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

6.2 ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผล
ประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

6.3 เน้นการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการ ความถนัดและความสามารถของ

นักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ

6.4 ใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบหลักที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น ประกอบด้วย

- 7.1 มีจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด
- 7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง
- 7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน
- 7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดเน้นอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 8 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- 8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู
- 8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้
- 8.4 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ขนาดเล็ก (Small Group) ที่มีความใกล้ชิดระหว่างครูและนักเรียน
- 8.5 บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 8.7 มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน

องค์ประกอบหลักที่ 9 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

- 9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น
- 9.2 ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจ สถาบันการศึกษาทุกระดับทุกประเภท รวมทั้งกลุ่มหลากหลายในสังคม มีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อจัดการศึกษา
- 9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุนพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบ แสดงได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาโท	3	25.00
ปริญญาเอก	9	75.00
รวม	12	100.0
ตำแหน่ง		
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา	8	66.67
ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา	4	33.33
รวม	12	100.0

จากตาราง 6 พบว่าผู้ตรวจสอบและประเมินประเมินส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนมากดำรงตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.33

4.2 ผลการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน เมื่อพิจารณาแบบตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้พบว่า มีผู้ตอบแบบตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นได้ที่สมบูรณ์ จำนวน 12 คน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี
ประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ข้อ	รายการตรวจสอบและประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	หลักการและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ	4.33	0.49	มากที่สุด	4.42	0.51	มากที่สุด
	1.1 หลักการเชิงทฤษฎีของรูปแบบ	4.25	0.87	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
	1.2 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี	4.42	0.79	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
2	ชื่อรูปแบบ	4.42	0.51	มากที่สุด	4.33	0.65	มากที่สุด
	2.1 (ภาษาไทย) รูปแบบความคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ร่วมมือ	4.75	0.45	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
	2.2 (ภาษาอังกฤษ) Expectation Commitment Relation and Collaboration Model (ECRC Model)	4.75	0.45	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.33	0.49	มากที่สุด	4.33	0.65	มากที่สุด
	3.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยให้มีประสิทธิผลทั้งด้านการบริหารจัดการ การกำกับติดตามและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้	4.42	0.79	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
	3.2 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีมาตรฐานและคุณภาพในระดับสูง และพัฒนาวิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน การสื่อสารและความร่วมมือของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.75	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
4	ลักษณะของรูปแบบ	4.42	0.51	มากที่สุด	4.42	0.67	มากที่สุด
	1. การมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง	4.33	0.65	มากที่สุด	4.33	0.78	มากที่สุด
	1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจและรู้ว่าจุดสนใจและทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร	4.83	0.39	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
	1.2 จุดสนใจอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม	4.67	0.65	มากที่สุด	4.67	0.65	มากที่สุด
	1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์	4.92	0.29	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
	1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	4.58	0.51	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
	1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ร่วมนำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	4.50	0.67	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
	1.6 บุคลากรและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	4.83	0.39	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการตรวจสอบและประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
2.	มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน	4.42	0.51	มากที่สุด	4.33	0.78	มากที่สุด
2.1	ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพและไปถึงมาตรฐานชั้นสูงได้	4.92	0.29	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด
2.2	ครูและบุคลากรตระหนักว่าจะต้องดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ฝ่าฟันเอาชนะอุปสรรคให้ได้	4.75	0.45	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
2.3	ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้นเพื่อให้ นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2.4	ครูและนักเรียนเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน	4.75	0.45	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2.5	ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้นในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2.6	ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน	4.75	0.45	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
2.7	ครูจัดการเรียนการสอนที่มีความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
3.	ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง	4.33	0.65	มากที่สุด	4.33	0.78	มากที่สุด
3.1	ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.92	0.29	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด
3.3	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพของครู	4.92	0.29	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการตรวจสอบและประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
3.4	ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม	4.92	0.29	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
3.5	ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
3.6	ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ	4.92	0.29	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
3.7	ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจโดยให้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ	4.83	0.39	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
4.	มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง	4.50	0.52	มากที่สุด	4.42	0.67	มากที่สุด
4.1	ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ รวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4.2	ครูผู้สอน บุคลากรอื่น ๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุนโยบายและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4.3	ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
4.4	ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4.5	ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและ การพัฒนาสังคมส่วนรวมที่ดีของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
5.	หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐานและส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ	4.33	0.65	มากที่สุด	4.42	0.79	มากที่สุด
5.1	หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.92	0.29	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
5.2	ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อสื่อดิจิทัลที่มีกรวิจัยเป็นฐาน โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง	4.83	0.39	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการตรวจสอบและประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
5.3	ครูเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติที่จะวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ	4.83	0.39	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
5.4	ครูมีวิธีการประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนตามสภาพจริงอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด
6.	การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.58	0.51	มากที่สุด	4.33	0.78	มากที่สุด
6.1	ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
6.2	ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์	4.92	0.29	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด
6.3	เน้นการสอนเพื่อสนองตอบความต้องการ ความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด
6.4	ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	4.92	0.29	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
7.	การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อความเป็นเลิศ	4.42	0.51	มากที่สุด	4.42	0.67	มากที่สุด
7.1	มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
7.2	ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง	4.83	0.39	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
7.3	การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
7.4	การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน	4.75	0.45	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
7.5	การเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการเรียนรู้ของลูก	4.75	0.45	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการตรวจสอบและประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
8.	สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้	4.42	0.67	มากที่สุด	4.33	0.78	มากที่สุด
8.1	โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มี อารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
8.2	นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดี กับครู	4.92	0.29	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
8.3	นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้	4.83	0.39	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
8.4	การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละ บุคคลและเป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
8.5	มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่ม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	4.75	0.45	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
8.6	บรรยากาศของโรงเรียนปลอดภัยโปร่ง เชื้อต่อการสอน และการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
8.7	มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
9.	การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัว และชุมชน	4.50	0.52	มากที่สุด	4.33	0.78	มากที่สุด
9.1	ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบใน การจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากร ในโรงเรียนเท่านั้น	4.92	0.29	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
9.2	ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐกิจ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาท สำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา	4.92	0.29	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
9.3	โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ สร้างความไว้วางใจภายใน โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
9.4	โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุน พันธกิจของ โรงเรียนและการมีเป้าประสงค์เดียวกัน	4.83	0.39	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
	รวมการตรวจสอบและประเมิน (ร่าง) รูปแบบ	4.76	0.36	มากที่สุด	4.68	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมของการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.36$) และมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68, S.D. = 0.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีระดับความเหมาะสมของการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่นๆรวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนบุคลากรอื่นๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุนปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติ ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวมที่ดีของนักเรียน ครูมีวิธีการประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนตามสภาพจริงอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสม ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคลและเป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ บรรยากาศของโรงเรียน ปลอดภัย เชื้อต่อการสอนและการเรียนรู้ มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและทำท่ายในการทำงาน และโรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ($\bar{X} = 5.00, S.D. = 0.00$) รองลงมาคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผล ในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้บริหารให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพของครู ครูและบุคลากรอื่นๆมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวมที่ดีของนักเรียน หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการ

สอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น ครอบคลุมหน่วยงานภาคธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.29) ด้านที่มีความเหมาะสมของการนำไปใช้ต่ำสุด ได้แก่ หลักการเชิงทฤษฎีของรูปแบบ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีมาตรฐานและคุณภาพในระดับสูง และพัฒนาวิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน การสื่อสารและความร่วมมือของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.87) ส่วนด้านที่มีระดับความเป็นไปได้ของการนำไปใช้สูงสุด ได้แก่ มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน ($\bar{X} = 5.00$, S.D.= 0.00) รองลงมา คือ ครูมีวิธีการประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนตามสภาพจริง อย่างยืดหยุ่นและเหมาะสม ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครูบรรยากาศของโรงเรียนปลอดภัย เชื้อต่อการสอนและการเรียนรู้ และโรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบคลุมและชุมชน ($\bar{X} = 4.8$, S.D.=0.39) ส่วนด้านที่มีระดับความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ต่ำสุด ได้แก่ ชื่อรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ การมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.78)

ตารางที่ 8 ข้อเสนอแนะและการปรับปรุง (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย จากการประชุมโดยอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
1	ชื่อรูปแบบ “รูปแบบความคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ” EXPECTATION, COMMITMENT, RELATION, AND COLLABORATION MODEL : ECRC Model“	ให้สลับหัวข้อระหว่าง หลักการและแนวคิด พื้นฐานของรูปแบบกับ ชื่อรูปแบบ	ปรับปรุงส่วนประกอบของรูปแบบใหม่ ดังนี้ 1. ชื่อรูปแบบ 2. หลักการแนวคิดพื้นฐานและความเป็นมา ของรูปแบบ
		ชื่อรูปแบบมีความ เหมาะสม น่าสนใจ เหมาะสมกับสภาวการณ์ การศึกษาไทยใน ปัจจุบัน มีคำท้าทาย ชวนให้คิด และหา คำตอบจากงานวิจัย ควรปรับให้สอดคล้อง กับข้อค้นพบ	ปรับชื่อรูปแบบเป็น “รูปแบบคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ” EXPECTATION, COMMITMENT, RELATION, AND COLLABORATION MODEL : ECRC Model“
2	หลักการแนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของ รูปแบบ 2.1 หลักการเชิงทฤษฎี รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล เป็นรูปแบบของโรงเรียนที่มีบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการ เรียนรู้ มีความพร้อมในด้านบุคลากร ทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยีและงบประมาณ สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ ทั้งในด้านการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูง ตามมาตรฐานที่กำหนดและได้รับการพัฒนา อย่างครบถ้วนทุกด้าน สามารถจัดการศึกษา ได้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งเป็นแบบอย่างใน การให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่น ในชุมชนได้เป็นอย่างดี	ปรับเนื้อหาให้ตรงกับ กรอบแนวคิดและ ทฤษฎี	ปรับเนื้อหาหลักการเชิงทฤษฎี ดังนี้ รูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล เป็นรูปแบบ ของโรงเรียนที่มีมีโนทัศน์เป็นหนึ่งเดียว มี มาตรฐานด้านเนื้อหา มาตรฐานด้าน สมรรถนะ และความคาดหวังที่มั่นใจได้ว่า นักเรียนจะพบกับมาตรฐานด้านเนื้อหาและ มาตรฐานด้านสมรรถนะที่ได้กำหนดไว้แล้ว รวมถึงผู้บริหารสามารถนำโรงเรียนไปสู่การ บรรลุเป้าหมายร่วมกันโดยมีความสัมพันธ์ การสื่อสารและความร่วมมือระหว่าง ผู้บริหาร ครู และกลุ่มหลากหลายในสังคม (กลุ่มครอบครัว ชุมชน การเมือง เอกชน นัก อนุรักษ์ นักวิชาการ นักเรียน สถาบันต่างๆ และกลุ่มศิษย์เก่า) ในระดับสูง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อัน นักเรียน ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการกำกับ

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
			<p>การเรียนรู้และการสอนที่จะสะท้อนผล กลับไปยังครูและนักเรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง รวมถึงมีการพัฒนาทาง วิชาชีพตามความต้องการจำเป็นให้ มากที่สุด มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ของ นักเรียน โดยโรงเรียนและกลุ่ม หลากหลายในสังคมต่างมีส่วน เกี่ยวข้องในรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนทุกคน</p>
	2.2 ความเป็นมาของรูปแบบ	เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาของรูปแบบให้ชัดเจน	<p>ปรับเนื้อหา ดังนี้</p> <p>รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี ผลสำเร็จของการดำเนินงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. การมี วิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง 2. มี มาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับ นักเรียนทุกคน 3. ภาวะผู้นำที่มี ประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การ เปลี่ยนแปลง 4. มีวัฒนธรรมของการ สื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง 5. หลักสูตร การเรียนการสอนและการ ประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของ นักเรียนสู่ความเป็นเลิศ 6. การกำกับ การเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ 7. การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อความ เป็นเลิศ 8. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ที่สนับสนุนการเรียนรู้ 9. การมีส่วน เกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและ ชุมชน</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
3	<p>วัตถุประสงค์ของรูปแบบ</p> <p>3.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยให้มีประสิทธิผลทั้งด้านการบริหารจัดการ การกำกับติดตามและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้</p>	<p>ปรับตามข้อค้นพบ</p> <p>จากสภาพจริง</p>	<p>ปรับเนื้อหา ดังนี้</p> <p>3.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สามารถจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป</p> <p>2. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>3. เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>
	<p>3.2 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีมาตรฐานและคุณภาพในระดับสูง และพัฒนาวิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน การสื่อสาร และความร่วมมือของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง</p>		
4	<p>ลักษณะของรูปแบบ</p> <p>ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก และ 42 องค์ประกอบย่อย</p>	<p>ปรับคำอธิบายลักษณะของรูปแบบให้ชัดเจน</p>	<p>ปรับเนื้อหา ดังนี้</p> <p>รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย มีลักษณะของความเชื่อมโยงสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของโรงเรียน และครูเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความมุ่งมั่น สร้างความสัมพันธ์และร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาโรงเรียน ครูและนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
4	ลักษณะของรูปแบบประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก และ 42 องค์ประกอบย่อย	ปรับคำอธิบายลักษณะของรูปแบบให้ชัดเจน	ปรับเนื้อหา ดังนี้ รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย มีลักษณะของความเชื่อมโยงสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของโรงเรียนและครูเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความมุ่งมั่น สร้างความสัมพันธ์และร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาโรงเรียน ครูและนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
	1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง		
	1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจและรู้ว่าจุดสนใจและทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร	ปรับเป็นข้อที่ 1.2 ตัดคำว่า “และรู้ว่าจุดสนใจและ” ออก	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร
	1.2 จุดสนใจอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม	ปรับเป็นข้อที่ 1.3 ตัดคำว่า “จุดสนใจ” ออก เปลี่ยนเป็น “ทุกคนมุ่งมั่น”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ 1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองและมุ่งมั่นอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม
	1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์	นำไปผนวกกับข้อ 1.3	ปรับเนื้อหา ดังนี้ นำไปผนวกกับข้อ 1.3
	1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	ปรับเป็นข้อที่ 1.1 ตัดคำว่า “จุดสนใจและ” ออก	ปรับเนื้อหา ดังนี้ วิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน
	1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ร่วมนำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	ตัดทั้งข้อความ เพราะ ความหมายผนวกอยู่ในข้อ 1.1 แล้ว	ปรับโดยการตัดทั้งข้อความ
	1.6 บุคลากรและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	ปรับเป็นข้อที่ 1.4 เปลี่ยน “บุคลากร” เป็น “ครู”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ครูและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
	2. มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน	เปลี่ยนเนื้อหา	มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน
	2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้	เหมาะสม	ไม่มีการปรับปรุง
	2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้	เปลี่ยนเนื้อหา	ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนจะต้องเอาชนะอุปสรรคให้ได้
	2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้	เปลี่ยนเนื้อหา	ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญา โดยเน้นเนื้อหาวิชาที่เข้มข้น เพื่อให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
	2.4 ครูและนักเรียนต้องเข้าถึงเครื่องมือและเวลาเพื่อช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน	เปลี่ยนเนื้อหา	ครูใช้สื่อการเรียนการสอน (Tools) ที่ทันสมัยและให้เวลา (Times) ในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้น
	2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้นในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน	เปลี่ยนเนื้อหา	2.5 ครูทุกคนมีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน
	2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน	เหมาะสม	ไม่มีการปรับปรุง
	2.7 ครูจัดความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน	นำไปผนวกกับข้อ 2.3	นำไปผนวกกับข้อ 2.3
	3. ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง	ตัดคำว่า “โรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่” ออก	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
	3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผล ในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักการมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	ตัดคำว่า “เชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผล ในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง โดย” ออก และเปลี่ยน “บุคลากร” เป็น “ครู”	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยึดหลักการมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพครู

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
	3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิภาพแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน	เพิ่มเติม คำว่า “กลุ่มหลากหลายในสังคม” หลังคำว่า “ความร่วมมือกับ”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับกลุ่มหลากหลายในสังคม หน่วยงาน องค์กร และสถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน
	3.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพของครู	เปลี่ยนคำว่า “ผู้บริหาร” เป็น “ผู้นำ” และ “วัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน” และ “ของ” เป็น “การจัดการเรียนรู้”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ผู้นำให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพครู
	3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม	ตัดคำว่า “และบุคลากรอื่น ๆ” และเปลี่ยน “ตามความเหมาะสม” เป็น “ตามโอกาสอันควร”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามโอกาสอันควร
	3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	3.6 ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ	เปลี่ยน “และให้รางวัลแก่” ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ เป็น “แก่ผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง
	3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ	ตัดทั้งข้อความ เพราะความหมายผนวกอยู่ในข้อ 3.1 แล้ว	ปรับโดยการตัดทั้งข้อความ
	4. มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง	ปรับเรียงเนื้อหาใหม่	ปรับเนื้อหา ดังนี้ มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
	4.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	4.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก	เพิ่มเนื้อหา	ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกจากกลุ่มหลากหลายทางสังคม (ครอบครัว ชุมชน หน่วยงานต่างๆ สถาบันทางการศึกษา เป็นต้น)
	4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน พุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	4.4 ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของนักเรียน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	5. หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ	ตัดคำว่า “และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ” ออก และเพิ่มคำว่า “การวัดผล”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน
	5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อใดที่มีการวิจัยเป็นฐานโดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง	เพิ่มคำว่า “วิจัยชั้นเรียน”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อใดที่มีการวิจัยชั้นเรียนเป็นฐานโดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง
	5.3 ครูมีวิธีการประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนตามสภาพจริงอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสม	ตัดคำว่า “เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนตามสภาพจริงอย่าง” ออก และเพิ่มคำว่า “การวัดผล” และ “หลากหลาย”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ครูมีวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายยืดหยุ่นและเหมาะสม

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
	6. การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	6.1 ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	6.2 ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	6.3 เน้นการสอนเพื่อสนองตอบความต้องการ ความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	เปลี่ยนคำว่า "การเรียนการสอนของครู" เป็น "การจัดการเรียนรู้" เพิ่มคำว่า "คุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก" และ "พัฒนา"	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัด การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
	7. การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อความ เป็นเลิศ	ปรับเนื้อหาใหม่	ปรับเนื้อหา ดังนี้ การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น
	7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด	เปลี่ยนคำว่า "หนักแน่น" เป็น "ชัดเจน" และ "ฝึกอบรม" เป็น "พัฒนา"	ปรับเนื้อหา ดังนี้ มีจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาครู ในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด
	7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน	เปลี่ยน "มีจุดสนใจ" เป็น "มีจุดเน้น"	ปรับเนื้อหา ดังนี้ การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดเน้นอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน
	7.5 การเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ในการเรียนรู้ของลูก	ตัดทิ้งข้อความ เพราะผนวกอยู่ใน องค์ประกอบที่ 9 แล้ว	ปรับโดยการตัดทิ้งข้อความ

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
	8. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา	เปลี่ยนคำว่า “มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา” เป็น “และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา”	ปรับเนื้อหา ดังนี้ โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
	8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้	เหมาะสมแล้ว	(Small Group) ที่มีความใกล้ชิดระหว่างครูและนักเรียน
	8.4 การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคลและเป็นการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ	ตัดออกทั้งข้อความ เพราะเนื้อหาผนวกอยู่ใน 4.2 แล้ว	ปรับโดยตัดออกทั้งข้อความ
	8.5 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	ปรับเนื้อหาใหม่	ปรับเนื้อหา ดังนี้ มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ขนาดเล็ก
	8.6 บรรยากาศของโรงเรียนปลอดภัย เชื้อต่อการสอนและการเรียนรู้	ปรับเนื้อหาใหม่	ปรับเนื้อหา ดังนี้ บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
	8.7 มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	9. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	9.2 ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา	ปรับเนื้อหาใหม่	ปรับเนื้อหา ดังนี้ ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจ สถาบันการศึกษาทุกระดับทุกประเภท รวมทั้งกลุ่มหลากหลายในสังคม มีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการตรวจสอบและประเมิน	ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
	9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	เหมาะสมแล้ว	ไม่มีการปรับปรุง
	9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุน พันธกิจของโรงเรียนและการมีเป้าประสงค์เดียวกัน	ปรับเนื้อหาใหม่	ปรับเนื้อหา ดังนี้ โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุนพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน
5	-	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้มีแนวทางการนำรูปแบบไปใช้	
6	-	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้มีเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ	

ตอนที่ 5 รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ผลการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบ จาก การประชุมโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะมาปรับปรุง (ร่าง) รูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอรูปแบบโรงเรียน มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยฉบับสมบูรณ์

รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วย 1) ชื่อ รูปแบบ 2) หลักการ แนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) ลักษณะของรูปแบบ 5) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ตาม แนวทางของรูปแบบนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อรูปแบบ “คาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ”

(Expectation, Commitment, Relation, and Collaboration Model : ECRC Model)

2. หลักการ แนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของรูปแบบ

2.1 หลักการ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

รูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล เป็นรูปแบบของโรงเรียนที่มีมีโนทัศน์เป็นหนึ่งเดียว โดยมีมาตรฐานด้านเนื้อหา มาตรฐานด้านสมรรถนะ และความคาดหวังที่มั่นใจได้ว่านักเรียนจะพบกับมาตรฐานด้านเนื้อหาและมาตรฐานด้านสมรรถนะที่ได้กำหนดไว้แล้ว ผู้บริหารสามารถนำโรงเรียนไปสู่การบรรลุเป้าหมายโดยมีความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในระดับสูงเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาทางวิชาชีพตามความต้องการจำเป็นอย่างมากที่สุด ตลอดจนมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้นักเรียน

2.2 ความเป็นมาของรูปแบบ

รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยมีองค์ประกอบดังนี้ 1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง 2. มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน 3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4. มีวัฒนธรรมของความร่วมมือและการสื่อสารอย่างทั่วถึง 5. หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน 6. การกำกับ การเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ 7. การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น 8. สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ และ 9. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

3.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สามารถจัดการศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

3.2 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนด

3.3 เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

4. ลักษณะของรูปแบบ

รูปแบบคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ (Expectation, Commitment, Relation, and Collaboration Model : ECRC Model) เป็นรูปแบบที่เน้นความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดีและให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน คุณภาพการสอนของครู และคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จอย่างสูง โดยมีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบ ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง ประกอบด้วย

- 1.1 วิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน
- 1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร
- 1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองและมุ่งมั่นอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม
- 1.4 ครูและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

องค์ประกอบหลักที่ 2 มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน ประกอบด้วย

- 2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพและไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้
- 2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนจะต้องเอาชนะอุปสรรคให้ได้
- 2.3 ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญาโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้นเพื่อให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 2.4 ครูใช้สื่อการเรียนการสอน (Tools) ที่ทันสมัยและให้เวลา (Times) ในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้น
- 2.5 ครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน
- 2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน

องค์ประกอบหลักที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย

- 3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพครู
- 3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับกลุ่มหลากหลายในสังคม หน่วยงาน องค์กร และสถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 3.3 ผู้นำให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพครู
- 3.4 ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามโอกาสอันควร
- 3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน
- 3.6 ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบหลักที่ 4 มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง ประกอบด้วย

- 4.1 ครูผู้สอนทุกคนรวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน
- 4.2 ครู พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน
- 4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน
- 4.4 ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของนักเรียน
- 4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม

องค์ประกอบหลักที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐาน

- 5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อโสตที่มีการวิจัยชั้นเรียนเป็นฐานโดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

5.3 ครูมีวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายยืดหยุ่นและเหมาะสม

องค์ประกอบหลักที่ 6 การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ
ประกอบด้วย

6.1 ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง

6.2 ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อซ่อมเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

6.3 เน้นการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการ ความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ

6.4 ใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบหลักที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น ประกอบด้วย

7.1 มีจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด

7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง

7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดเน้นอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 8 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้
ประกอบด้วย

8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู

8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้

8.4 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ขนาดเล็ก (Small Group) ที่มีความใกล้ชิดระหว่างครูและนักเรียน

8.5 บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

8.6 มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน

องค์ประกอบหลักที่ 9 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

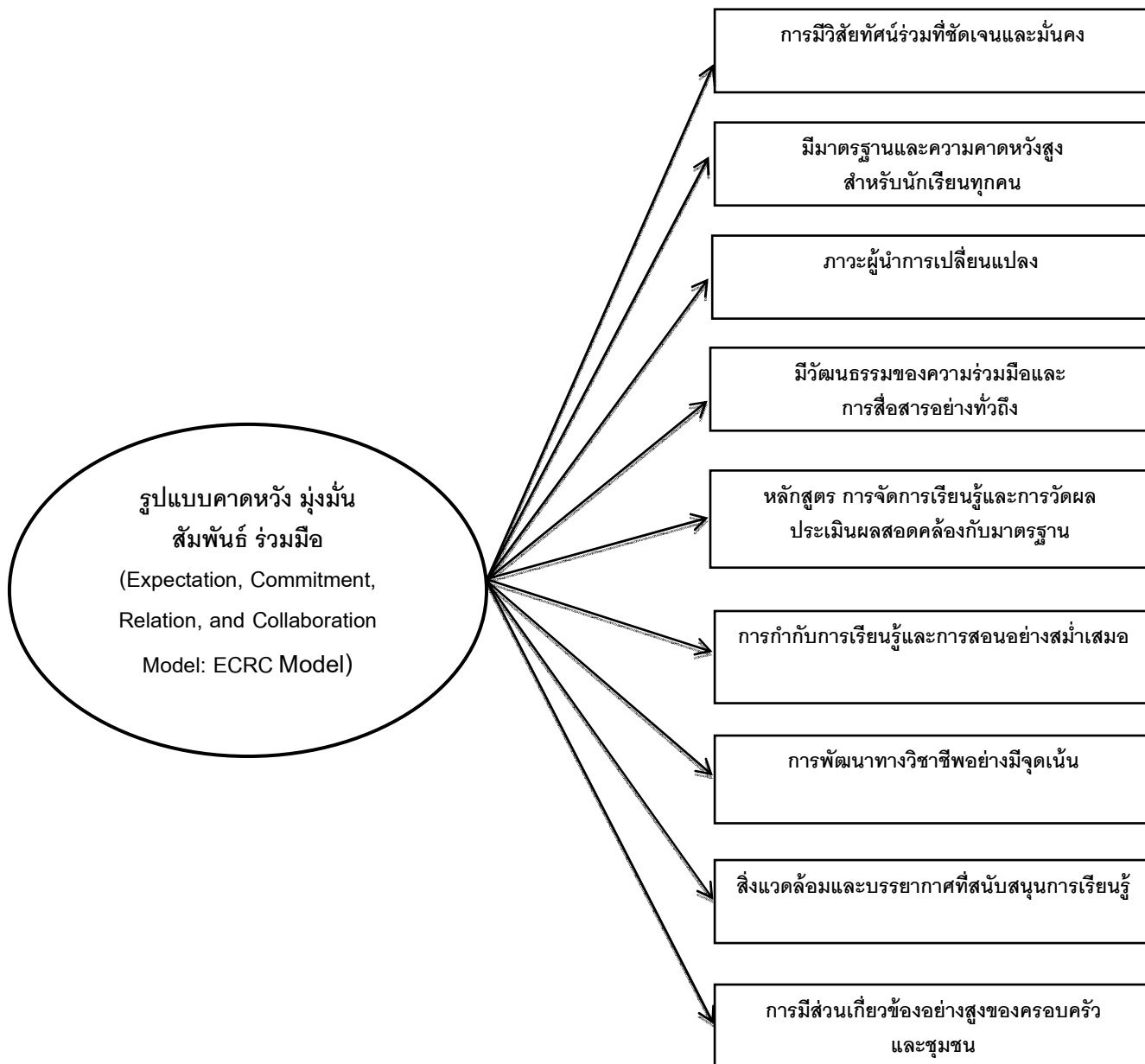
9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น

9.2 ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจ สถาบันการศึกษาทุกระดับทุกประเภท รวมทั้งกลุ่มหลากหลายในสังคม มีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา

9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุนพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน

รูปแบบความคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ (Expectation, Commitment, Relation, and Collaboration Model: ECRC Model) แสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ
(Expectation, Commitment, Relation, and Collaboration Model: ECRC Model)

5. แนวทางการนำรูปแบบไปใช้

5.1 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรกำหนดนโยบายร่วมกันในการนำรูปแบบไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิผล

5.2 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล ให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

5.4 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ยกย่องและสร้างขวัญกำลังใจแก่สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล

6. เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

6.1 ผู้บริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มอบหมายนโยบายการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียนมัศึกษานำไปปฏิบัติ

6.2 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน มีความมุ่งมั่น มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียน ยอมรับในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

6.3 ผู้บริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สร้างขวัญกำลังใจแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล เช่น การประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง และให้รางวัล

6.4 กรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้พหุกรณีศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีและจากพหุกรณี และพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย วิธีดำเนินการวิจัยมี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎี 2) ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี 3) (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย 4) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ(ร่าง) รูปแบบ และ 5) ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ในบทนี้ได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 องค์ประกอบหลักของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสำหรับ ประเทศไทย

องค์ประกอบหลักของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีและจากพหุกรณีพบว่า มี 9 องค์ประกอบหลักสอดคล้องกันทั้ง 9 องค์ประกอบหลัก โดยมีองค์ประกอบหลักที่ 1,3,4,5 และ 8 แตกต่างกัน ดังนี้

องค์ประกอบหลักจากแนวคิดทฤษฎี	องค์ประกอบหลักจากพหุกรณี
1) การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน 3) ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง 4) มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง 5) หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐาน 6) การกำกับกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ 7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น 8) สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ 9) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน	1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง 5) หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน 6) การกำกับกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ 7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น 8) สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ 9) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

5.1.2 องค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสำหรับ ประเทศไทย

องค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีพบว่ามี 45 องค์ประกอบย่อย และจากพหุกรณีพบว่ามี 42 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบย่อยจากแนวคิดทฤษฎี	องค์ประกอบย่อยจากพหุกรณี
<p>1) การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรู้ว่าโรงเรียนจะไปทิศทางใดและทำไม</p> <p>1.2 จุดสนใจอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม</p> <p>1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์</p> <p>1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วม</p> <p>1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์นำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p> <p>2) มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน ประกอบด้วย</p> <p>2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชาเพื่อให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้</p> <p>3) ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย</p> <p>3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิภาพในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง</p> <p>3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิภาพแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก</p> <p>3.3 ผู้นำเข้าใจใ้การจัดการเรียนการสอนและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การเติบโตด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพของครู</p> <p>3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้ง</p> <p>3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่าง</p> <p>3.6 ผู้นำเห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ</p> <p>3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจ เช่น มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรงไปตรงมา น่าเชื่อถือ และมีความสามารถ</p>	<p>1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจนและมั่นคง ประกอบด้วย</p> <p>1.1 วิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p> <p>1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจทิศทางของโรงเรียนจะดำเนินไปอย่างไรและเพื่ออะไร</p> <p>1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทของตนเองและมุ่งมั่นอยู่กับการบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม</p> <p>1.4 ครูและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>2) มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน ประกอบด้วย</p> <p>2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพและไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้</p> <p>2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนจะต้องเอาชนะอุปสรรคให้ได้</p> <p>2.3 ครูจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายสติปัญญาโดยเน้นเนื้อหาที่เข้มข้นเพื่อให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p> <p>2.4 ครูใช้สื่อการเรียนการสอน (Tools) ที่ทันสมัยและให้เวลา (Times) ในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้น</p> <p>2.5 ครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน</p> <p>3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย</p> <p>3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยึดหลักการมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพครู</p> <p>3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิภาพแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับกลุ่มหลากหลายในสังคม หน่วยงานองค์กร และสถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>3.3 ผู้นำให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพครู</p>

องค์ประกอบย่อยจากแนวคิดทฤษฎี (ต่อ)	องค์ประกอบย่อยจากพหุกรณี (ต่อ)
<p>4) การสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง ประกอบด้วย</p> <p>4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ รวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง</p> <p>4.2 ครูผู้สอน บุคลากรอื่น ๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน</p> <p>5) หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน) ประกอบด้วย</p> <p>5.1 หลักสูตรที่วางแผนและที่ใช้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้</p> <p>5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อสื่อที่มีการวิจัยเป็นฐาน</p> <p>5.3 ครูเข้าใจบทบาทของการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติว่าจะวัดอะไร อย่างไรในตัวผู้เรียน</p> <p>5.4 ครูใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลาย ยืดหยุ่นและเหมาะสม</p> <p>6) การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย</p> <p>6.1 มีวงจรของการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อระบุนักเรียนที่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ</p> <p>6.2 การสนับสนุนและเวลาในการสอนที่เพิ่มขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน</p> <p>6.3 การสอนถูกปรับตามผลการกำกับติดตามความก้าวหน้าและความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน</p> <p>7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น ประกอบด้วย</p> <p>7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด</p> <p>7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง</p> <p>7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน</p> <p>7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดสนใจอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>3.4 ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามโอกาสอันควร</p> <p>3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน</p> <p>3.6 ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ</p> <p>4) มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง ประกอบด้วย</p> <p>4.1 ครูผู้สอนทุกคนรวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน</p> <p>4.2 ครู พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน</p> <p>4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน</p> <p>4.4 ครูให้ความสำคัญอย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของนักเรียน</p> <p>4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม</p> <p>5) หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน ประกอบด้วย</p> <p>5.1 หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551</p> <p>5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อสื่อที่มีการวิจัยชั้นเรียนเป็นฐาน โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง</p> <p>5.3 ครูมีวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายยืดหยุ่นและเหมาะสม</p> <p>6) การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย</p> <p>6.1 ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.2 ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนการสอนและการใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อชมเชยเสริมคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์</p>

องค์ประกอบย่อยจากแนวคิดทฤษฎี (ต่อ)	องค์ประกอบย่อยจากพหุกรณี (ต่อ)
<p>8) สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบด้วย</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีอารยะ ถูกสุขลักษณะ และส่งเสริมปัญญา</p> <p>8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู</p> <p>8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้</p> <p>8.4 การเรียนการสอนจะถูกออกแบบให้เหมาะกับแต่ละบุคคล</p> <p>8.5 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในขนาดเล็กเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน</p> <p>9) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย</p> <p>9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น</p> <p>9.2 ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐกิจ หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชน ต่างมีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา</p> <p>9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน</p> <p>9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียนและการมีเป้าประสงค์เดียวกัน</p>	<p>6.3 เน้นการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการ ความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ</p> <p>6.4 ใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น ประกอบด้วย</p> <p>7.1 มีจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด</p> <p>7.2 ผลป้อนกลับจากการเรียนการสอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง</p> <p>7.3 การพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน</p> <p>7.4 การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดเน้นอยู่ที่ความมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>8) สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบด้วย</p> <p>8.1 โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา</p> <p>8.2 นักเรียนให้ความเคารพและมีความสัมพันธ์อันดีกับครู</p> <p>8.3 นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนรู้</p> <p>8.4 มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ขนาดเล็ก (Small Group) ที่มีความใกล้ชิดระหว่างครูและนักเรียน</p> <p>8.5 บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้</p> <p>8.6 มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน</p> <p>9) การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย</p> <p>9.1 ทุกภาคส่วนมีความตระหนักในความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้นักเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูและบุคลากรในโรงเรียนเท่านั้น</p> <p>9.2 ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจ สถาบันการศึกษาทุกระดับทุกประเภท รวมทั้งกลุ่มหลากหลายในสังคม มีบทบาทสำคัญในความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา</p> <p>9.3 โรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างความไว้วางใจภายในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน</p> <p>9.4 โรงเรียนสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อสนับสนุนพันธกิจและเป้าประสงค์ของโรงเรียน</p>

องค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีและจาก พหุกรณี มีความแตกต่างกัน คือ องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาพหุกรณีพบว่าครูและนักเรียนทุกคน เคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์องค์ประกอบที่ 2 การศึกษา พหุกรณีพบว่าครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพ และไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้ ครูใช้สื่อการเรียนการสอน (Tools) ที่ทันสมัยและให้เวลา (Times) ใน การเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มขึ้น ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึง นักเรียนทุกคน และครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าใน การเรียนรู้ของนักเรียน องค์ประกอบที่ 3 การศึกษาพหุกรณีพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยึด หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนา ศักยภาพครู องค์ประกอบที่ 4 การศึกษาพหุกรณีพบว่าครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน องค์ประกอบที่ 6 การศึกษาพหุกรณีพบว่าผู้บริหารติดตามและ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวลาที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่าง ต่อเนื่อง และองค์ประกอบที่ 8 การศึกษาพหุกรณีพบว่า บรรยากาศของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ มีสิ่งแวดล้อมที่ดึงดูดใจและท้าทายในการทำงาน

5.1.3 รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ความเหมาะสมขององค์ประกอบพบว่า ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบ และส่วนที่ 4 ลักษณะของรูปแบบ มี ระดับความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ส่วนที่ 2 หลักการและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ และส่วนที่มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เมื่อพิจารณา ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้พบว่า ส่วนที่ 2 หลักการและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ และส่วนที่ 4 ลักษณะของรูปแบบ มีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้สูงสุด รองลงมา คือ ชื่อรูปแบบ และ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ สำหรับแนวทางการนำรูปแบบไปใช้พบว่า กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน ควรกำหนดนโยบายร่วมกันในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ สร้างความไว้วางใจแก่ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศ ไทย สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างทั่วถึง ตลอดจนยกย่อง

สร้างขวัญกำลังใจแก่สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล นอกจากนี้ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผลให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เจือปนไขความสำเร็จของรูปแบบพบว่ากระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรมอบหมายนโยบายการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียนมัศึกษานำไปปฏิบัติ สนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนยกย่อง สร้างขวัญกำลังใจแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล เช่น การประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง และให้รางวัล ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และให้ความร่วมมืออย่างสูงในการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล 2 ประเด็น คือ 1) องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากพหุกรณี และ 2) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 องค์ประกอบหลักของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีและจากพหุกรณี

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลจากแนวคิดทฤษฎีและจากพหุกรณีมีความสอดคล้องกันแต่องค์ประกอบที่ระบุไม่เหมือนกันคือ องค์ประกอบหลัก ที่ 1,3,4,5 และ 8 โดยตามแนวคิดทฤษฎีระบุดังนี้ องค์ประกอบที่ 1) การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน ที่3) ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง ที่4) มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง ที่5) หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน และที่8) สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ ส่วนพหุกรณีระบุดังนี้องค์ประกอบหลัก ที่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง ที่3) ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลง ที่4) มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึงที่ 5) หลักสูตร การเรียน การสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน ที่8) สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ จะเห็นได้จากพหุกรณีที่มีการระบุงองค์ประกอบที่มีความเป็นรูปธรรม เช่น การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ ชัดเจนและมั่นคง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวัฒนธรรมของความร่วมมือและการสื่อสารอย่าง ทั่วถึง หลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นการศึกษาจากสภาพจริง ผู้วิจัยจึงค้นพบวิธีการ ดำเนินงานที่ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จใน ระดับสูง

5.2.2 รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

5.2.2.1 องค์ประกอบของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับ ประเทศไทย พบว่า มี 4 ส่วน คือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการ แนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของ รูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และ 4) ลักษณะของรูปแบบ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอในการ ประชุมโดยวิธีอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เพิ่มอีก 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 5 แนวทางการ นำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

5.2.2.2 รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย มีความ เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด

5.2.2.3 ลักษณะของรูปแบบ มี 9 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ ชัดเจนและมั่นคง 2) มีมาตรฐานและความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน 3) ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 4) มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมืออย่างทั่วถึง 5) หลักสูตร การเรียน การสอน และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน 6) การกำกับ การเรียนรู้และการสอน อย่างสม่ำเสมอ 7) การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น 8) สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุน การเรียนรู้ และ 9) การมีส่วนร่วมอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน โดยพบว่า

1) องค์ประกอบที่ 6 การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีระดับ ความเหมาะสมมากที่สุด คือ 4.58 แต่มีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้น้อย คือ 4.33 ทั้งนี้อาจ เนื่องจากว่า ผู้บริหารโรงเรียนอาจจะมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติมาก เช่น การประชุม อบรม สัมมนา ต่างๆ จึงทำให้มีเวลาในการกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนน้อยลง ทำให้ความกระตือรือร้น ของครูและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนลดน้อยลงด้วย ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรจัดสรรเวลาในการ กำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนของครูและ

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและนักเรียนในการสอนและการเรียนรู้มากขึ้น สอดคล้องกับ Schmoker (1996) ที่กล่าวว่า การกำกับกับการเรียนการสอน เป็นการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการที่กำหนดผลลัพธ์โดยตรง มาตรการที่ใช้ในการกำกับกับการเรียนการสอน จะสะท้อนผลกลับไปยังครูและนักเรียนรวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีความรับผิดชอบต่อ การเปลี่ยนแปลง เพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนรู้ของนักเรียนมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และ สอดคล้องกับ Good and Brophy (2000) ที่พบว่า การกำกับกับการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงจุดประสงค์ของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องไม่ใช่เพื่อ เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของนักเรียนหรืออาชีพของครู ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ มุ่งเน้นการสนับสนุนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการสะท้อนกลับเพื่อให้ครูได้แก้ไขกระบวนการให้ ถูกต้อง ทำการสอนใหม่ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความพยายาม และเปลี่ยนแปลงการฝึกปฏิบัติ สอดคล้องกับ Cheng (อ้างถึงในสุวิมล ว่องวาณิช, 2543: 56-61) ที่พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ องค์การ (Organizational Learning Model) โดยโรงเรียนสามารถพัฒนาองค์การให้เกิดการเรียนรู้ ได้ และสามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งโรงเรียนต้องมีความตระหนักถึงความต้องการจำเป็น การกำกับติดตามงาน การวางแผนพัฒนา และการประเมินการทำงานต่างๆ

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การกำกับกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอเป็นการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น อย่างต่อเนื่องรวมทั้งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและนักเรียนในการสอนและการเรียนรู้มากขึ้น

2) องค์ประกอบที่ 9 การมีส่วนร่วมอย่างสูงของครอบครัวและชุมชนมีระดับ ความเหมาะสมมาก คือ 4.50 แต่มีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้น้อย คือ 4.33 ทั้งนี้อาจ เนื่องจากว่า สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมาก ผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพที่ทำให้ มีรายได้เพิ่มมากขึ้น อาจจะทำให้มีเวลาในการให้คำปรึกษาบุตรหลานหรือให้ความร่วมมือกับ โรงเรียนน้อยลงจึงทำให้การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมของนักเรียนและกิจกรรมของโรงเรียนลด น้อยลงด้วย เช่นเดียวกับชุมชนที่อาจจะมีกิจกรรมของชุมชนมากขึ้นตามกระแสการเปลี่ยนแปลง ของสังคม จึงทำให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนน้อยลง ดังนั้นครอบครัวและชุมชนจึงควรให้ ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน และช่วยกันสอดส่องดูแล พฤติกรรมของนักเรียน ตลอดจนสร้างความตระหนักให้นักเรียนรักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงทั้งร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา สอดคล้องกับ Henderson and Mapp (2002) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของ

ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับปรุงสมรรถนะด้านวิชาการของนักเรียนให้ดีขึ้น ความสัมพันธ์นี้รวมไปถึงภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ชาติพันธุ์ และภูมิหลังของนักเรียนทุกเพศ ทุกวัย ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนสำหรับนักเรียนประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้น การเรียนที่ท้าทายมากขึ้น การเข้าชั้นเรียนมากขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงพฤติกรรมและทักษะทางสังคมที่ดีขึ้น ในชุมชนที่มีความหลากหลาย การมีส่วนร่วมของครอบครัวต้องเป็นการมีส่วนร่วมที่รองรับสถานการณ์ในครอบครัว การเสนอทางเลือก การสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของครอบครัว การเน้นความสำคัญของครอบครัวในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ภูมิหลังทางวัฒนธรรมการศึกษาและรายได้ของครอบครัวที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน การพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับโรงเรียน การช่วยเหลือผู้ปกครองในการวางแผนสำหรับการศึกษาที่สูงขึ้นของนักเรียน รวมทั้งการมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบ้านและการเรียนรู้ ทุกครอบครัวสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลาน เช่นเดียวกับ Constantino (2003) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของครอบครัวเป็นวิธีของการคิดและการกระทำที่ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งของครอบครัวเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน และการสร้างพลังในการทำงานร่วมกัน นักเรียนได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของโรงเรียนจากผู้ปกครอง นอกจากนี้ โครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวโดยการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน จะเชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับ Cheng (อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2543: 56-61) ที่กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลต้องมีรูปแบบกระบวนการ (Process Model) ซึ่งโรงเรียนมีกระบวนการดำเนินงานภายในรายวัน ทั้งกระบวนการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นภาวะผู้นำ วิธีการติดต่อสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกฝ่าย

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เป็นความตระหนักถึงที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างพลังในการทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3) องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ 4.33 และมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้น้อย คือ 4.33 ทั้งนี้เนื่องจาก การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคง ยังค่อนข้างเป็นสิ่งที่ปฏิบัติยากสำหรับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพราะทุกคน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่างมีภารกิจที่ต้องทำ จึงทำให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้แล้วยังไม่เต็มที่ เต็มกำลังหรือเต็มความสามารถ ซึ่งโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญกับการบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมซึ่งพัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วมของผู้

ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกคน สอดคล้องกับแนวคิดของ Collins (2001) ที่กล่าวว่า จุดเน้นหรือวิสัยทัศน์ คือ แนวคิดในการจัดระบบ หลักการพื้นฐานหรือมโนทัศน์ ซึ่งรวมและนำทางทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นหนึ่งเดียว และ Newmann, Smith, Allensworth, & Byrk (2001) ที่เสนอว่า ระบบที่มีประสิทธิผล จะเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้การสอนและจุดเน้นอย่างเข้มแข็งแน่นอนหนาและต่อเนื่อง การสร้างจุดเน้นด้านการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในการปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น ผู้นำโรงเรียนสามารถเน้นความสนใจของตนเองและผู้อื่นเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย (Knapp, Copland, Ford, Markholt, McLaughlin, Milliken, & Talbert, 2003) จุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ที่ยึดถือมโนคติ และความกระตือรือร้นของสมาชิกขององค์กรตลอดจน เป้าประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งรวมความสนใจ ความพยายามและแหล่งทรัพยากร วิสัยทัศน์ แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนที่มีรายละเอียดอธิบายถึงโรงเรียนและจะปรากฏให้เห็นเมื่อวัตถุประสงค์ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่ การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายหรือจุดเน้นกับชุมชน ทั้งในและนอกโรงเรียน มีวิธีการที่หลากหลาย เช่นการประชุม จดหมายข่าว และสื่อท้องถิ่น เป็นต้น การสร้างจุดเน้นของความร่วมมือ ประกอบด้วย พฤติกรรม ทักษะคิ และปฏิสัมพันธ์ โดยวิธีสร้างจุดเน้นด้านการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญสำหรับการปรับปรุงโรงเรียน สอดคล้องกับ Knapp, Copland, Ford, Markholt, McLaughlin, Milliken, & Talbert (2003) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ที่เน้นความสนใจในการเรียนรู้อย่างหลากหลายวิธี โดยการแสดงจุดเน้นจากกิจวัตรประจำวัน หรือการปฏิบัติตามกลยุทธ์และอาจจะตัดแปลงกระบวนการพัฒนาจุดเน้นโดยผ่านผู้เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับ Rosenholtz (1989) ที่กล่าวว่าการกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน คือเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่ชัดเจนร่วมกันของบุคลากรในการพัฒนาโรงเรียน ในขณะที่ Sago (1996) กล่าวว่าการเขียนสถานการณ์จำลอง เป็นการสร้างสรรค์การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยให้ครูแต่ละคนเขียนเรื่องราวความสำเร็จของตนเองที่เกี่ยวกับนักเรียน แล้วทบทวน ปรับแต่ง ซึ่งจะเป็นสถานการณ์จำลองที่แสดงถึงวิสัยทัศน์สำหรับโรงเรียนและช่วยในการพัฒนาจุดเน้นของโรงเรียน สอดคล้องกับ Cheng (อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2543: 56-61) ที่กล่าวว่ารูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิผล คือ รูปแบบเป้าหมาย (Goal Model) ซึ่งโรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดทุกข้อ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และรูปแบบการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management Model) ซึ่งโรงเรียนสามารถบริหารจัดการโดยรวมให้สนองความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบไปด้วยความเป็นผู้นำ การบริหารจัดการ กระบวนการทำงาน และผลงาน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนและมั่นคงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในโรงเรียนที่มีประสิทธิผล โดยเชื่อมโยงสอดคล้องกับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องที่ พัฒนานักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยสามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

5.2.2.4 จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย มีลักษณะเด่นที่เน้นการพัฒนา 4 ด้าน คือ ความคาดหวัง (Expectation) ความมุ่งมั่น (Commitment) ความสัมพันธ์ (Relation) และความร่วมมือ (Collaboration) ดังนี้

1) **ด้านความคาดหวัง** ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย ไม่ได้คาดหวังสูงกับนักเรียนทุกคน และยังคงเน้นความคาดหวังไปที่นักเรียนบางคนซึ่งสามารถทำชื่อเสียงมาให้โรงเรียนในการแข่งขันด้านต่างๆ โดยมีการยกย่องชมเชยในความสามารถของนักเรียนเหล่านั้น ในขณะที่ยังมีนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งที่อาจจะมีผลการเรียนที่ไม่ดีนักหรือไม่มีความสามารถที่โดดเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ต้องการความช่วยเหลือ การเอาใจใส่ และความคาดหวังสูงเช่นเดียวกัน แต่โรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศจะเน้นความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน และจะไม่มี การทอดทิ้งเด็กบางคนไว้ (No Child Left Behind) โดยครูจะเอาใจใส่ และมีความคาดหวังสูงกับนักเรียนทุกคนว่าจะสามารถไปถึงมาตรฐานของโรงเรียนได้ มาตรฐาน และความคาดหวังสูงสำหรับนักเรียนทุกคน ประกอบด้วย มาตรฐานด้านเนื้อหาซึ่งเป็นเป้าหมายของการเรียนรู้ มาตรฐานด้านสมรรถนะที่จะตอบคำถามว่าปฏิบัติอย่างไรจึงจะดีพอ และความคาดหวังที่มั่นใจได้ว่านักเรียนจะพบกับมาตรฐานด้านเนื้อหาและมาตรฐานด้านสมรรถนะที่ได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งการเคลื่อนไหวด้านมาตรฐาน มีการจำแนกประเภทของวัตถุประสงค์ด้านวิชาการสำหรับโรงเรียน ระดับของสมรรถนะถูกกำหนดให้เป็นคุณภาพที่พึงประสงค์ของการบรรลุผลสัมฤทธิ์สำหรับนักเรียน การปฏิรูปการศึกษา ผู้นำทางธุรกิจและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยอยู่ในกลุ่มของผู้ที่เรียกร้องให้มีข้อกำหนดทางวิชาการที่สูงขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยสนับสนุนให้มีการกวดขันและความเกี่ยวข้องในการทำงานในชั้นเรียนของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนจะได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านโรงเรียน ทักษะชีวิต และการทำงานในสังคมเศรษฐกิจโลก การเพิ่มความต้องการด้านการเรียนรู้ของนักเรียน เช่นเดียวกับครูที่มีความเชื่อในความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้มีมาตรฐานด้านวิชาการขั้นสูง การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมักจะเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงการกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังของครู หรือ “การพยากรณ์เกี่ยวกับการบรรลุความสำเร็จของตนเอง” ของ Good and Brophy (2000) คือ พฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นผลกระทบจากความคิดเห็นและ

ความรู้สึกที่ผู้อื่นมีต่อนักเรียน ซึ่งจะกลายเป็นการพยากรณ์เกี่ยวกับการบรรลุผลของตนเอง คือ ครูมีความคาดหวังที่แตกต่างทั้งทางด้านพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นครูจึงมีพฤติกรรมที่แตกต่างตามความหลากหลายของนักเรียน การปฏิบัติของครูจะบอกนักเรียนได้ถึงพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูคาดหวังจากนักเรียนและวิธีที่นักเรียนคาดว่าจะประพฤติและปฏิบัติ หากการปฏิบัติสอดคล้องกันและนักเรียนไม่ต่อต้านหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในบางวิธี ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อแนวความคิดของนักเรียนเอง รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ แรงจูงใจ ระดับของความทะเยอทะยาน ความประพฤติในห้องเรียน และปฏิสัมพันธ์กับครู ซึ่งผลเหล่านี้มักจะเติมเต็มและเสริมสร้างความสำเร็จของครู โดยที่นักเรียนจะปฏิบัติตามความคาดหวังมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนจะสอดคล้องกับความคาดหวังของครูมากขึ้น นักเรียนที่มีความคาดหวังสูงจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง ในขณะที่นักเรียนที่มีความคาดหวังต่ำก็จะไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร รวมทั้งนักเรียนได้รับการคาดหวังว่าจะพัฒนาความสามารถในการทำงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความเป็นพลเมือง ด้านสุขภาพและการเจริญเติบโตส่วนบุคคล (Wagner, 2002) สอดคล้องกับ Zemelman, Daniels, and Hyde (2005) ที่พบว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายที่แท้จริง ทางเลือก และความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความสำเร็จสูงสำหรับนักเรียนทุกคน คือ ความสำเร็จด้านเนื้อหาและสมรรถนะ ซึ่งเป็นเป้าประสงค์ของการเรียนรู้และความมั่นใจของโรงเรียนว่านักเรียนจะได้รับเนื้อหาและมีสมรรถนะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2) ด้านความมุ่งมั่น ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีหลักการพื้นฐานหรือมโนทัศน์ ซึ่งรวมและนำทางทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นหนึ่งเดียว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Newmann, Smith, Allensworth, and Byrk (2001) ที่กล่าวว่าระบบที่มีประสิทธิภาพจะเชื่อมโยงระหว่างการเรียนการสอนและจุดเน้นอย่างเข้มแข็ง แน่นหนา และต่อเนื่อง โดยการสร้างจุดเน้นด้านการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในการปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น ผู้นำโรงเรียนสามารถเน้นความสนใจของตนเองและผู้อื่นเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย (Knapp, Copland, Ford, Markholt, McLaughlin, Milliken, & Talbert, 2003) และการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจนร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนาโรงเรียน (Woods, 2002) ตลอดจนการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น เป็นโอกาสทางการเรียนรู้อย่างกว้างขวางสำหรับครู และเป็นการเติบโตทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเน้นการฝึกอบรมครูตามความต้องการจำเป็นให้มากที่สุด การให้คำปรึกษาและการสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกของโรงเรียนเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลง การประสานงาน การดำเนินกิจกรรมพัฒนาทางวิชาชีพ และการให้ข้อเสนอแนะ หรือแบ่งปันเรื่องราวของการทำงานซึ่งกันและกัน (Brown, Stroh, Fouts, & Baker, 2005; Schen, Rao, & Dobles, 2005) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นวิธีการมีส่วนร่วมทั้งในสาขาวิชาและการทำงานเป็นทีม โดยการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีจัดการเรียนการสอนหรือปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางวิชาชีพ และการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล (Calhoun, 1994; Glickman, 1993; Sagor, 1992)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความมุ่งมั่นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3) **ด้านความสัมพันธ์** ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าประสงค์ในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล สอดคล้องกับ Fullan (2005, 2006) ที่พบว่า ผู้นำโรงเรียนต้องทราบขอบเขตขององค์กรของตน เพื่อสนับสนุนการสอนและการเรียนรู้จากผู้อื่น โดยเรียกว่า “การเสริมสร้างศักยภาพข้างเคียง” ซึ่งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพข้างเคียงของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตรงกับที่ Bryk and Schneider (2002) ที่พบว่าคุณภาพของความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นบทบาทที่มีประสิทธิผล ในความพยายามปรับปรุงโรงเรียนจนกระทั่งประสบความสำเร็จ และกำหนดเกณฑ์ที่จะช่วยให้เกิดความไว้วางใจในสัมพันธภาพ ได้แก่ ความเคารพ ความสามารถ การให้ความนับถือผู้อื่น และความซื่อสัตย์ และ Tschannen-Moran (2004) ที่กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นความเต็มใจของผู้ที่มีความอ่อนแอกว่าต่อผู้ที่ตนมั่นใจว่ามีความเมตตา ซื่อสัตย์ เปิดกว้าง เชื่อถือได้และมีอำนาจ ความไว้วางใจเป็นทางเลือกที่หลากหลายขึ้นอยู่กับบริบท การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและธรรมชาติของความสัมพันธ์หรือการพึ่งพาระหว่างกันในองค์กร รวมทั้งพฤติกรรมของผู้นำสามารถส่งเสริมหรือลดความน่าเชื่อถือของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับ Galford and Drapeau (2002) ที่ได้ใช้การวิจัยในองค์กรและธุรกิจ โดยจำแนกความแตกต่างระหว่างความไว้วางใจในกลวิธี องค์กร และส่วนบุคคล โดยระบุว่าความไว้วางใจในองค์กรจำเป็นต้องมีความไว้วางใจส่วนบุคคล และระบุองค์ประกอบของความไว้วางใจส่วนบุคคลว่าเป็นความน่าเชื่อถือ ความจริง ความใกล้ชิด และ

ความสนใจในตนเอง องค์ประกอบขององค์กรในการสร้างความไว้วางใจ คือการสื่อสารที่ชัดเจน แรงแบนดาลใจ ความสามารถ ความสอดคล้อง และการปฏิบัติ และยังคงสอดคล้องกับ Waters and Marzano (2006) ที่พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างหน้าที่ความรับผิดชอบของการควบคุมดูแลที่มีประสิทธิผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมี 5 ประเด็น โดยทุกประเด็นเกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางและการผดุงไว้ซึ่งจุดสนใจของท้องถิ่นทั้งด้านการสอนและการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายด้านความร่วมมือซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียน บุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษา 2) เป้าประสงค์สำหรับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจในการใช้กลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกัน โดยมีงานวิจัยเป็นฐานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของการเรียนรู้ 3) การจัดตำแหน่งของคณะกรรมการและการสนับสนุนเป้าประสงค์ของท้องถิ่นสำหรับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 4) การกำกับติดตามเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 5) การใช้ทรัพยากรในการสนับสนุนเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ เวลา งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น และ Barth (1990) ได้กล่าวว่า โรงเรียนที่ดีเป็นสถานที่ที่ทุกคนมีการสอนและการเรียนรู้พร้อมกันภายใต้หลังคาเดียวกัน และยังระบุว่าบุคลากรมีความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันและสร้างระบบนิเวศของการสะท้อนผลกลับ การเจริญเติบโต และการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติด้วยกัน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า คุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านความร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า ความร่วมมือในระดับสูงระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งสร้างและส่งเสริมความร่วมมือและการสื่อสารที่มีประสิทธิผล โดยเน้นความชัดเจนด้านการเรียนรู้ของนักเรียน และการทำงานร่วมกันของครูในการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน นักวิจัยเชื่อว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีศักยภาพสูงมากต่อผลกระทบด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ความร่วมมืออย่างต่อเนืองของครู เป็นการเพิ่มคุณภาพของการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นขวัญกำลังใจในวิชาชีพโดยแท้จริง (Schmoker, 2005) โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีหลากหลายวิธี เช่น การพัฒนาโครงการที่ต้องทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การสนับสนุนการศึกษาในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน เพื่อให้ครูได้เรียนรู้และพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนรู้

ร่วมกัน การใช้โครงสร้างนวัตกรรมหรือหลักสูตรเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถสร้างทักษะ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ (Langer, 2004; Lieberman and Miller, 1999; McLaughlin and Talbert, 2006) ซึ่ง Langer (2004) ได้กล่าวถึงโรงเรียนที่มีประสิทธิผลไว้ว่า 1) ให้โอกาสและสนับสนุนครูในการริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ 2) ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการทบทวน พัฒนา และตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมครูให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 4) ให้โอกาสครูแบ่งปันสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแก่นักเรียน 5) ส่งเสริมความคิดใหม่ๆ ให้มีการกล่าวถึงทั่วโรงเรียน โดยการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนเป็นการตอบสนองต่อสมรรถนะที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียน เช่นเดียวกับครูที่มุ่งเน้นด้านการสอน การทำงานร่วมกัน และ ความรับผิดชอบด้านการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกัน โดยมีวิธีการดังนี้ 1) พัฒนาหลักสูตรและบทเรียน 2) กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียน 3) สร้างสรรค์การประเมินผลความก้าวหน้าร่วมกัน 4) วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนด้านความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับผลลัพธ์ 5) ทบทวนและให้คะแนนการทำงานร่วมกันของนักเรียน 6) ระบุจุดแข็งและจุดอ่อนในการเรียนรู้ของนักเรียนจากผลงานที่ทำ 7) กำหนดขั้นตอนต่อไปในการสร้างจุดแข็งของนักเรียน 8) ทำงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน (DuFour, Eaker & DuFour, 2005; McLaughlin&Talbert, 2006; Schmoker, 2006) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wagner (2005) ที่พบว่า ความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน มีความจำเป็นต่อโรงเรียนและชุมชนอย่างยิ่ง โดยการสื่อสารสองทางที่ชัดเจนสม่ำเสมอเป็นรากฐานสำคัญของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล การเรียนรู้ของนักเรียน จะเพิ่มขึ้นเมื่อโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ การให้ความเคารพนับถือ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการเป็นหุ้นส่วนในการส่งเสริมสวัสดิการของนักเรียน ครอบครัวและชุมชนควรได้รับเชิญให้เข้าร่วมในทุกกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การกำกับดูแล การวางแผน การพัฒนาโครงการ และการดำเนินงานของโรงเรียน โดยขั้นตอนแรกของความร่วมมือที่มีประสิทธิผล คือ การตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสาร และการรับฟังเสียงของชุมชน สอดคล้องกับ Constantino (2003) ซึ่งเน้นความสำคัญของความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับข้อมูลที่สำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Henderson and Mapp (2002) ที่พบว่า ประโยชน์ของความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนสำหรับนักเรียนประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การเรียนที่ทำทนายมากขึ้น การเข้าชั้นเรียนมากขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงพฤติกรรมและทักษะทางสังคมที่ดีขึ้น ซึ่งตรงกับ Constantino (2003) ที่กล่าวว่า การให้ความร่วมมือของครอบครัว เป็นวิธีของการคิดและการกระทำที่ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญอย่าง

ยิ่งของครอบครัวเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน และการสร้างพลังในการทำงานร่วมกัน นักเรียนได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของโรงเรียนจากผู้ปกครอง

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา การสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิผลสูง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะใน 2 ประเด็นดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นโดยการนำรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เสนอให้โรงเรียนจัดทำแผนความสำเร็จของนักเรียนทุกคน

3) โรงเรียนมัศึกษานำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนตามความเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการนำไปใช้เป็นระยะๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐาน โดยเฉพาะความมุ่งมั่น ความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือในระดับสูงของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้แก่โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาวิจัยประเมินผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งระบบเพื่อนำมาพัฒนาลักษณะของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ของการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด
ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน ควรมีนโยบายผลักดันให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งมีการบริหารที่มีประสิทธิผล
ยิ่งขึ้น

2) ควรมีการวิจัยและพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องกับ
โรงเรียนมัธยมศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นความสัมพันธ์ ความร่วมมือและ
ความรับผิดชอบร่วมกันของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยผ่าน
กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา การสนับสนุนและส่งเสริมการ
เรียนรู้ของนักเรียน ให้มีประสิทธิผลสูงขึ้น

3) ควรมีการวิจัยรูปแบบการพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเน้น
การฝึกอบรมครูตามความต้องการจำเป็นให้มากที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะครูต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา
วิชาชีพอย่างต่อเนื่องโดยการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งความมุ่งมั่นเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาและมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับการ
ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในระดับสูง

4) ควรมีการวิจัยระดับความสำเร็จของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งระบบ
จากผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้บริหารและครูที่มีต่อความสำเร็จของ
นักเรียนทุกคน เป็นพลังในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://202.143.132.88/~plan/data/saranaru/patiroob2.pdf>. [12 มิถุนายน 2554]
- ธเนศ ขำเกิด. 2550. รายงานการติดตามสถานการณ์ทางสังคมไทย: การปรับปรุงการมัธยมศึกษา โดย DR. LUIS BENVENISTE. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.gotoknow.org/blog/tanes/136737>. [29 ธันวาคม 2552]
- ธเนศ ขำเกิด. 2550. (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2551-2555 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org/blog/tanes/138242>. [8 สิงหาคม 2552]
- ธีระ รุญเจริญ. 2545. รายงานวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่อง การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา : บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 8-9 กุมภาพันธ์ 2545. ม.ป.ท.: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ธีระ รุญเจริญ. 2550. **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่สอง) พุทธศักราช 2545. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 119 ตอนที่ 123ก.
- มยุรี อนุমানราชธน. 2547. **นโยบายสาธารณะ แนวความคิด กระบวนการและการวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร. 2548.: คະนึ่งกิจการพิมพ์.
- รัชพล ศษารุ่งโรจน์. 2548. **โรงเรียนทันสมัย**. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธากการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542. **การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นสำคัญทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธ์.

- ศรีนครินทร์วิโรฒ. มหาวิทยาลัย. 2552. **พระบรมราชาโชวาท พระราชาโชวาท พระโอวาท พิธีพระราชทานปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์และปริญญาบัตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาและมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ พุทธศักราช 2502 - 2551.** กรุงเทพมหานคร. ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2555. **รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) [ออนไลน์].** แหล่งที่มา . www.niets.or.th/ [20 กันยายน 2554]
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. PDCA. 2552. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา . <http://203.172.211.171/btu/modules/newbb/dlattachment.php?attachid=1263547304&post id=59> วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [20 กันยายน 2554]
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2549. **พลิกโฉมการศึกษาไทย.** มติชนรายวัน.
- สมาน อิศวภูมิ. 2542. **การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์. 2547. **การพัฒนารูปแบบประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ วัฒนาพานิช.**
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **รายงานประจำปีงบประมาณ 2547.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.onesqa.or.th/th/home/index.php>, 2549. [15 มีนาคม 2553]
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ.** 2547. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. **รายงานศักยภาพของคนไทยกับขีดความสามารถ.** 2548. **ในการแข่งขันปี 2548.** กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภางค์ จันทวานิช. 2547. **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรพล พุ่มคำ. 2544. **โครงสร้างการจัดการในสถานศึกษา**. ลพบุรี : คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2543. **การวิจัยและการพัฒนาระบบประเมินภายในสถานศึกษา**. รายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น.
- อมรวิชัย นาคทรพรพ. มปป. **วิกฤติคุณภาพการศึกษา: บทวิเคราะห์เพื่อหาทางออก ประชุมสัมมนาคุณภาพการศึกษา**. วันที่ 23-24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 อิมแพค เมืองทองธานี. 44. (อัดสำเนา)
- อำรุง จันทวานิช. 2547. **แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- อุทุมพร จามรมาน. 2541. **โมเดล**. กรุงเทพมหานคร : วารสารวิชาการ.

ภาษาอังกฤษ

- Austin, Garham E., and Reynolds, John D. 1990. **Managing for Improved School Effectiveness : An International survey**. School Organization. 10 (2/3).
- Barth, R.S. 1990. **Improving Schools from Within: Teachers, Parents, and Principals Can Make the Difference**. San Francisco, CA: Jossey-Bass Publishers.
- Brophy, J. 1998. **Motivating Students to Learn**. New York: McGraw Hill.
- Brown, C.J., Stroh, H.R., Fouts, J.T., & Baker, D.B. 2005. **Learning to Change: School Coaching for Systemic Reform**. Prepared for the Bill & Melinda Gates Foundation. Mill Creek, WA: Fouts & Associates, L.L.C.
- Bryk, A.S. & Schneider, B. 2002. **Trust in Schools: A Core Resource for Improvement**. New York: Russell Sage Foundation.
- Burns, J.M..1978. **Leadership**. New York: Harper Row Publishers.
- Bush, G.W. 2001. **No Child Left Behind**. [Online]. Available from : <http://www.whitehouse.gov/news/reports/no-child-left-behind.html>. [2010, May 12]
- Caldwell, B.J. & Sprinks, J.M. 1990. **The Self-managing School** . London: Taylor and Francis (Printers) Ltd.

- Calhoun, E.F. 1994. **How to Use Action Research in the Self-Renewing School**.
Alexandria, VA: ASCD.
- Cheng, Y.C. 1996. **The theory and characteristics of School-based Management**.
International journal of education management, 7(6), 6-17.
- Collins, J. 2001. **Good to Great: Why Some Companies Make the Leap... and Others Don't**. New York: HarperCollins Publishers.
- Constantino, S.M. 2003. **Engaging All Families: Creating a Positive School Culture by Putting Research into Practice**. New York: Rowman & Littlefield Education.
- Cotton, K. 2000. **The Schooling Practices that Matter Most**. Portland, OR: NWREL and
Alexandria, VA: ASCD.
- Daniels, H., Bizar, M., & Zemelman, S. 2002. **Rethinking High School: Best Practice in**
Department of Education and Early childhood Development. **Effective Schools Model**.
[Online]. Available from :
<http://www.education.vic.gov.au/studentlearning/teachingresources/english/improvstudlit.htm> [2010, September 2]
- DuFour, R., Eaker, R., & DuFour, R. (Eds). 2005. **On Common Ground: The Power of Professional Learning Communities**. Bloomington, IN: National Educational Service.
- Edmonds, R. 1979. **Effective Schools for the Urban Poor**. **Educational Leadership**.
October.
- Fullan, M. 2005. **Leadership & Sustainability: System Thinkers in Action**. Thousand
Oaks, CA: Corwin Press.
- Fullan, M. 2006. **Turnaround Leadership**. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Galford, R. & Drapeau, A.S. 2002. **The Trusted Leaders: Bringing Out the Best in Your People and Your Company**. New York: The Free Press.
- Glickman, C.D. 1993. **Renewing America's Schools: A Guide for School-Based Action**.
San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Good Carter V. (editor). 1973. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill
Book Company.

- Good, T. L. & Brophy, J. E. 2000. **Looking in Classrooms**. (8th Ed.). White Plains, NY: Longman, Inc.
- Guskey, T.R. (Ed.). 1996. Reporting on Student Learning: Lessons from the Past—Prescriptions for the Future. In **Communicating Student Learning. 1996ASCD Yearbook**. Alexandria, VA: ASCD.
- Henderson, A.T. & Mapp, K.L. 2002. **A New Wave of Evidence: The Impact of School, Family, and Community Connections on Student Achievement**. Austin, TX: Southwest Educational Development Laboratory.
- Keeves, John P. 1988. **Model and Model Building in Keeves**. John P. editor Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook, Pergamon Press. U.K.
- Knapp, M.S., Copland, M.A., Ford, B., Markholt, A., McLaughlin, M.W., Milliken, M., & Talbert, J.E. 2003. **Leading for Learning Sourcebook: Concepts and Examples**. Center for the Study of Teaching and Policy. Seattle, WA: University of Washington.
- Langer, J.A. 2004. **Getting to Excellent: How to Create Better Schools**. New York: Teachers College Press.
- Lieberman, A. & Miller, L. 1999. **Teachers Transforming Their World and Their Work**. New York: Teachers College Press and Alexandria, VA: ASCD.
- Lieberman, A. & Miller, L. 2001. **Teachers Caught in the Action: Professional Development that Matters**. New York: Teachers College Press.
- Little, J.W. 1990. The Persistence of Privacy: Autonomy and Initiative in Teachers' Professional Relations. **Teachers College Record**. 91(4).
- Lunenburg FC. & Ornstein. 2000. **Educational Administration: Concepts and Practice**. 3rd ed. Belmont: Wadsworth.
- McLaughlin, M.W. & Talbert, J.E. 2006. **Building School-Based Teacher Learning Communities: Professional Strategies to Improve Student Achievement**. New York: Teachers College Press.
- McTighe, J. & Wiggins, G. 2004. **Understanding by Design**. Alexandria, VA: ASCD.

- Mortimore, P. 1988. **School matters-The Junior year. Open Book.** In Woods, D., & Orlik, S, *School Review and Inspection.* London: Biddles Ltd. Guildford and King's Lynn.
- National Staff Development Council. 2001. **NSDC Standards for Staff Development.**
Available: <http://www.nsd.org/standards/index.cfm> [2012, September 15]
- Newmann, F.M., Smith, B.A., Allensworth, E. & Bryk, A.S. 2001. **School Instructional Program Coherence: Benefits and Challenges.** Chicago, IL: Consortium on Chicago School Research.
N.Y.: Harper & Row.
- Ridnour, K. 2006. **Managing Your Classroom with Heart: A Guide for Nurturing Adolescent Learners.** Alexandria, VA: ASCD.
- Rosenholtz S. 1989. **Teacher's Workplace: The Social Organization of Schools.**
New York: Longman.
- Sagor, R. 1992. **How to Conduct Collaborative Action Research.** Alexandria, VA: ASCD.
- Sammonds, p., Hillman, J., Mortimore, P.1995. **Key Characteristics of Effective Schools : a Review of School Effectiveness Research.** London : OFSTED.
- Schmoker, M. 1996. **Results: The Key to Continuous School Improvement.** (2nd Ed.).
Alexandria, VA: ASCD.
<http://www.ascd.org/readingroom/books/schmoker99book.html>
[2013, March 10]
- Schmoker, M. (2005). Forward. Here and Now: Improving Teaching and Learning. In DuFour, R., Eaker, R., & DuFour, R. (Eds.). **On Common Ground: The Power of Professional Learning Communities.** Bloomington, IN: National Educational Service.
- Schmoker, M. 2006. **Results Now: How We Can Achieve Unprecedented Improvements in Teaching and Learning.** Alexandria, VA: ASCD.

- Sergiovanni, Thomas. 1991. **The principalship: A reflective practice perspective 2nd ed.**
Needham Heights: Allyn and Bacon.
<http://www.leadership.fau.edu/icsei2006/Papers/skipper.doc>. [2009, June 9]
- State of Victoria. Department of Education and Training. **Knowledge and Skill Building a future** [Online].
Available from : <http://www.sofweb.vic.edu.au/blueprint/es/es/default.asp>.
[2012, June 2)
- Tschannen-Moran, M. 2004. **Trust Matters: Leadership for Successful Schools.**
San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Wagner, T. 2005. **Making the Grade: Reinventing America's Schools.** New York:
RoutledgeFalmer.
- Waters, J.T. & Marzano, R.J. 2006. **School District Leadership that Works: The Effect of Superintendent Leadership on Student Achievement. A Working Paper.**
Denver, CO: McREL.
- Willer, D. 1985. **Scientific sociology: Theory and method.** Englewood Cliff, N.J.: Prentice-Hill, Inc. Private Limited.
- Woods, D. 2002. **Moving Forward: From Where You are to School Improvement that Lasts. A Research-Based Guide.** Portland, OR: Northwest Regional Educational Laboratory.
- Zemelman, S., Daniels, H., & Hyde, A. 2005. **Best Practice: Today's Standards for Teaching & Learning in America's Schools.** (3rd Ed.). Portsmouth, NH : Heinemann.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร
2. แบบสังเกต
3. แบบสัมภาษณ์
4. แบบตรวจสอบและประเมินคุณภาพเครื่องมือ
5. แบบตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและ
ความเป็นไปได้ของรูปแบบ

แบบวิเคราะห์เอกสาร

1. โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินกิจกรรมขององค์กร

.....

.....

2. มีการกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนมีความผูกพัน มุ่งมั่นปฏิบัติงานที่ทำด้วยความเต็มใจ

.....

.....

3. มีการกำหนดมาตรฐานขององค์กร

.....

.....

4. มีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน เป็นไปอย่างมีระบบ

.....

.....

5. วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

.....

.....

6. โรงเรียนคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะบรรลุมาตรฐานที่สูง

.....

.....

7. ครูทำหน้าที่ช่วยให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากมาตรฐานที่สูงทางด้านวิชาการ

.....

.....

8. นักเรียนทุกคนได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องด้วยหลักสูตรที่ตรงกับมาตรฐาน

.....

.....

9. ครูใช้กลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลเพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการต่ำกว่ามาตรฐาน

.....
.....

10. บุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความเป็นผู้นำในด้านใดด้านหนึ่ง

.....
.....

11. โรงเรียนมีระบบการทำงานที่มีมุมมองอย่างหลากหลายในการตัดสินใจ

.....
.....

12. ครูมีการทำงานเป็นทีมในแต่ละระดับชั้น

.....
.....

13. ครูมีการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

.....
.....

14. หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐาน

.....
.....

15. ครูมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับมาตรฐานของประเทศในวิชาที่สอน

.....
.....

16. การจัดการเรียนการสอนให้โอกาสนักเรียนได้เลือกเรียนรู้ในวิชาที่มีความถนัด

.....
.....

17. ครูใช้ความหลากหลายของวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้

.....
.....

18. ครูมีพื้นฐานการวิจัยสำหรับใช้เป็นกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน

.....
.....

19. ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นธรรมชาติ

.....
.....

20. ผลการประเมินการปฏิบัติงานมีการนำไปใช้ในการกำหนดกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพ

.....
.....

21. กิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน

.....
.....

22. บุคลากรแต่ละระดับได้รับการพัฒนาด้านวิชาชีพทุกคน

.....
.....

23. การจัดการเรียนการสอนมีการปรับให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

.....
.....

24. การบริหารจัดการเกี่ยวกับปัญหาด้านระเบียบวินัยของนักเรียนมีความเป็นธรรมชาติ

.....
.....

25. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครของโรงเรียน

.....
.....

26. โรงเรียนมีความพยายามอย่างมากในการติดต่อกับครอบครัวของนักเรียนที่มีปัญหา

.....
.....

27. สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้

.....
.....

28. ครูทุกคนมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอกับผู้ปกครองของนักเรียน

.....
.....

29. โรงเรียนให้ข้อมูลที่เพียงพอแก่ครอบครัวของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการช่วยให้นักเรียน
ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

.....
.....

30. โรงเรียนทำงานร่วมกับองค์กรในชุมชนจำนวนมากเพื่อรองรับนักเรียน

.....
.....

แบบสังเกต

1. ความเป็นผู้นำของบุคลากรในโรงเรียน

.....

.....

2. ครูมีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเรียนการสอนด้วยกัน

.....

.....

3. บุคลากรมีการติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกันเป็นทีม

.....

.....

4. ครูมีการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวของนักเรียน

.....

.....

5. บุคลากรมีความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกัน

.....

.....

6. ครูใช้ความหลากหลายของวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้

.....

.....

7. กิจกรรมในชั้นเรียนเป็นการกระตุ้นทางสติปัญญา

.....

.....

8. นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความสามารถส่วนบุคคล

.....

.....

9. นักเรียนทุกคนได้รับข้อเสนอแนะจากครูเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องปรับปรุง

.....

10. ครูปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินตามสภาพจริงในชั้นเรียน

.....

11. ครูให้ข้อเสนอแนะสะท้อนกลับซึ่งกันและกัน ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

.....

12. บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือในสิ่งที่ต้องการปรับปรุง

.....

13. ครูทุกคนในโรงเรียนเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้

.....

14. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

.....

15. บุคลากรทุกคนดูแล ช่วยเหลือนักเรียนทุกคน

.....

16. บุคลากรให้ความเคารพในวัฒนธรรมของนักเรียนทุกคน

.....

17. นักเรียนทุกคนให้ความเคารพผู้ที่มีความแตกต่างจากตนเอง

.....

18. การจัดการเรียนการสอนมีการปรับให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

.....
.....

19. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครของโรงเรียน

.....
.....

20. ครูทุกคนมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอกับผู้ปกครองของนักเรียน

.....
.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

- ★ ผู้อำนวยการโรงเรียน
- ★ รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- ★ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- ★ นักเรียน
- ★ กรรมการสถานศึกษา

ประเด็นสัมภาษณ์

องค์ประกอบหลักที่ 1: การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน

องค์ประกอบย่อย :

1.1 โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินกิจกรรมขององค์กร และบุคลากรทุกคนมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนร่วมกันหรือไม่ อย่างไร

1.2 บุคลากรทุกคนรู้หรือไม่ว่า แต่ละคนมีความสำคัญต่อการมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง และรู้ว่าจะทำอะไร (What) ทำไมต้องทำ (Why) ทำอย่างไร (How) ทำเมื่อใด (When) และดำเนินการอย่างไร

1.3 มีการกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนมีความผูกพัน มุ่งมั่นปฏิบัติงานที่ทำด้วยความเต็มใจ เกิดความหมายในชีวิตการทำงาน มีการทำงานอย่างมีเป้าหมายด้วยความภาคภูมิใจ และทุ่มเทเพื่อคุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร

1.4 มีการกำหนดมาตรฐานขององค์กรและสังคมที่แสดงถึงการมีชีวิตที่มีคุณภาพ องค์กรที่มีคุณภาพ และสังคมที่เจริญก้าวหน้าหรือไม่ อย่างไร

1.5 มีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน เป็นไปอย่างมีระบบและประสานประโยชน์ตามนโยบายและแผนได้อย่างจริงจังหรือไม่ อย่างไร

1.6 วิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 2: การมีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงต่อนักเรียนทุกคน

องค์ประกอบย่อย :

2.1 โรงเรียนคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะบรรลุมาตรฐานที่สูงหรือไม่ อย่างไร

2.2 ครูทำหน้าที่ช่วยให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากมาตรฐานที่สูงทางด้านวิชาการอย่างไร

2.3 นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้แนวคิด (มโนทัศน์) ที่ซับซ้อนได้หรือไม่ อย่างไร

2.4 นักเรียนทุกคนได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องด้วยหลักสูตรที่ตรงกับมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร

2.5 ครูใช้กลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการต่ำกว่ามาตรฐานอย่างไร

2.6 การมีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงต่อนักเรียนทุกคนควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 3: ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

องค์ประกอบย่อย :

- 3.1 บุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความเป็นผู้นำในด้านใดด้านหนึ่งหรือไม่ อย่างไร
- 3.2 ผู้นำของโรงเรียนมีการสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลสำหรับนักเรียนทุกคนอย่างไร
- 3.3 ผู้ที่มีบทบาทเป็นผู้นำควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์อย่างไร
- 3.4 ผู้นำโรงเรียนมีการพิจารณาด้วยมุมมองที่หลากหลายเมื่อมีการตัดสินใจหรือไม่ อย่างไร
- 3.5 ผู้นำต้องมีความรับผิดชอบต่อการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 3.6 ความเป็นผู้นำของโรงเรียนมีความสำคัญต่อท่านหรือไม่ อย่างไร
- 3.7 ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 4: การติดต่อสื่อสารและการให้ความร่วมมือในระดับสูงของบุคลากร

องค์ประกอบย่อย:

- 4.1 โรงเรียนมีระบบการทำงานที่มีมุมมองอย่างหลากหลายในการตัดสินใจหรือไม่ อย่างไร
- 4.2 ครูมีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเรียนการสอนด้วยกันเป็นประจำหรือไม่อย่างไร
- 4.3 บุคลากรมีการติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 4.4 บุคลากรมีการทำงานเป็นทีมในแต่ละระดับชั้นเพื่อช่วยเพิ่มการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 4.5 บุคลากรมีการติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกันเพื่อวางแผนในสิ่งที่จะสอนหรือไม่ อย่างไร
- 4.6 ครูมีการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ อย่างไร
- 4.7 บุคลากรมีความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกันหรือไม่ อย่างไร
- 4.8 การติดต่อสื่อสารและการให้ความร่วมมือในระดับสูงของบุคลากรควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 5 : หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับ มาตรฐาน

องค์ประกอบย่อย :

- 5.1 หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานของประเทศหรือไม่ อย่างไร
- 5.2 ครูมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับมาตรฐานของประเทศในวิชาที่สอนหรือไม่ อย่างไร
- 5.3 การจัดการเรียนการสอนให้โอกาสนักเรียนได้เลือกเรียนรู้ในวิชาที่มีความถนัดหรือไม่ อย่างไร
- 5.4 ภาระงานที่โรงเรียนมอบหมาย มีความหมายสำหรับนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 5.5 ครูใช้ความหลากหลายของวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือไม่ อย่างไร
- 5.6 กิจกรรมในชั้นเรียนเป็นการกระตุ้นทางสติปัญญาหรือไม่ อย่างไร
- 5.7 นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความสามารถส่วนบุคคลหรือไม่ อย่างไร
- 5.8 ครูมีพื้นฐานการวิจัยสำหรับใช้เป็นกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
- 5.9 ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นธรรมหรือไม่ อย่างไร
- 5.10 หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 6: การกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ องค์ประกอบย่อย :

- 6.1 นักเรียนทุกคนได้รับข้อเสนอแนะจากครูเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร
- 6.2 นักเรียนทุกคนจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษเมื่อมีความต้องการจำเป็นหรือไม่ อย่างไร
- 6.3 ครูปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินตามสภาพจริงในชั้นเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 6.4 การจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เป็นหลักสำคัญในการสังเกตและการประเมินผลงานของบุคลากรหรือไม่ อย่างไร
- 6.5 ครูให้ข้อเสนอแนะสะท้อนกลับซึ่งกันและกัน ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
- 6.6 ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพสูงคือสิ่งที่คาดหวังของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนหรือไม่

อย่างไร

6.7 การตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 7: การมุ่งเน้นด้านการพัฒนาวิชาชีพ

องค์ประกอบย่อย :

7.1 ผลการประเมินการปฏิบัติงานมีการนำไปใช้ในการกำหนดกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพหรือไม่ อย่างไร

7.2 บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือในสิ่งที่ต้องการปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร

7.3 กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

7.4 บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีโอกาสดีมากในด้านความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือไม่อย่างไร

7.5 บุคลากรแต่ละระดับ ได้รับการพัฒนาวิชาชีพทุกคนหรือไม่ อย่างไร

7.6 ครูทุกคนในโรงเรียนเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

7.7 การมุ่งเน้นด้านการพัฒนาวิชาชีพควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 8: การมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบย่อย :

8.1 นักเรียนทุกคนมีความรู้สึกปลอดภัยขณะอยู่ในโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

8.2 สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

8.3 บุคลากรทุกคนดูแล ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนหรือไม่ อย่างไร

8.4 บุคลากรให้ความเคารพในวัฒนธรรมของนักเรียนทุกคนหรือไม่ อย่างไร

8.5 นักเรียนทุกคนให้ความเคารพผู้ที่มีความแตกต่างจากตนเองหรือไม่ อย่างไร

8.6 การจัดการเรียนการสอนมีการปรับให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคนหรือไม่อย่างไร

8.7 การบริหารจัดการเกี่ยวกับปัญหาด้านระเบียบวินัยของนักเรียนมีความเป็นธรรมหรือไม่ อย่างไร

8.8 บุคลากรทุกคนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันหรือไม่ อย่างไร

8.9 การมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักที่ 9 : การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในระดับสูง

องค์ประกอบย่อย :

9.1 บุคลากรทุกคนมีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนได้เรียนรู้มากขึ้นจากการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชนที่มีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

9.2 โรงเรียนทำงานร่วมกับองค์กรในชุมชนจำนวนมากเพื่อรองรับนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

9.3 โรงเรียนมีความพยายามอย่างมากในการติดต่อกับครอบครัวของนักเรียนที่มีปัญหาหรือไม่อย่างไร

9.4 ครูทุกคนมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอกับผู้ปกครองของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

9.5 โรงเรียนให้ข้อมูลที่เพียงพอแก่ครอบครัวของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

9.6 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครของโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

9.7 การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในระดับสูงควรเป็นอย่างไร

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์จะมีคุณค่าและสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิผล และข้อมูลที่ตอบจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่าน ดังนั้น จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบคำถามในการสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง หรือตรงกับความต้องการที่แท้จริงของท่านในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลตามวัน เวลาที่ได้นัดหมาย

นางเกศกนก ณ พัทลุง

นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่าความสอดคล้อง IOC

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ						รวม	IOC
	1	2	3	4	5	6		
1. Clear and Shared Focus (การมีจุดเน้นร่วมกันอย่างชัดเจน)								
1.1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรู้ว่าโรงเรียนจะไปทิศทางใดและทำไม	1	1	1	1	1	1	6	1.00
1.2 จุดสนใจอยู่ที่การบรรลุผลสำเร็จในวิสัยทัศน์ร่วม	1	1	1	1	1	1	6	1.00
1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจบทบาทที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์	1	1	1	1	1	1	6	1.00
1.4 จุดสนใจและวิสัยทัศน์พัฒนามาจากความเชื่อและค่านิยมร่วม	1	1	1	1	1	1	6	1.00
1.5 จุดสนใจและวิสัยทัศน์ร่วมนำมาซึ่งทิศทางที่ชัดเจนสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
2. High Standards and Expectation for all Students (มีมาตรฐานและความคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน)								
2.1 ครูและบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานชั้นสูงได้	1	1	1	1	0	1	5	0.83
2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้	1	1	1	1	1	0	5	0.83
2.3 ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเข้มข้นของเนื้อหาวิชาเพื่อให้นักเรียนมีความทะเยอทะยานมุ่งมาดปรารถนาในการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	6	1.00
2.4 ครูและนักเรียนต้องเข้าถึงเครื่องมือและเวลา เพื่อช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
2.6 ครูสื่อสารความคาดหวังเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ระดับสูงไปถึงนักเรียนทุกคน	1	1	1	1	0	1	5	0.83
2.7 ครูจัดความท้าทายทางปัญญาให้กับนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
3. Effective School Leadership (ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง)								
3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง	1	1	1	1	1	1	6	1.00
3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุก	1	1	1	1	1	1	6	1.00
3.3 ผู้นำเอาใจใส่การจัดการเรียนการสอนและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่นำไปสู่การเติบโตด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพของครู	1	1	1	1	1	1	6	1.00

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ						รวม	IOC
	1	2	3	4	5	6		
3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้ง	1	1	1	1	1	0	5	0.83
3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่าง	1	1	1	1	1	1	6	1.00
3.6 ผู้นำเห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ	1	1	1	1	1	1	6	1.00
3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงการมีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ตรงไปตรงมา น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	6	1.00
4. High Levels of Collaboration and Communication (มีการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง)								
4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ รวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง	1	1	1	1	1	1	6	1.00
4.2 ครูผู้สอน บุคลากรอื่น ๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุนโยบายและหาทางแก้ไขร่วมกัน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
5. Curriculum, Instruction and Assessment Aligned with standards (หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน)								
5.1 หลักสูตรที่วางแผนและที่ใช้จริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	6	1.00
5.2 ใช้กลยุทธ์การสอนและสื่อสื่อดิจิทัลที่มีการวิจัยเป็นฐาน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
5.3 ครูเข้าใจบทบาทของการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติว่าจะวัดอะไร อย่างไรในตัวผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
5.4 ครูใช้วิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย ยืดหยุ่นและเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	6	1.00
6. Frequent Monitoring of Learning and Teaching (การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ)								
6.1 มีวงจรของการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อระบุนักเรียนที่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือ	1	1	1	1	1	1	6	1.00
6.2 การสนับสนุนและเวลาในการสอนที่เพิ่มขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
6.3 การสอนถูกปรับตามผลการกำกับติดตามความก้าวหน้าและความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
6.4 ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	6	1.00
7. Focused Professional Development (การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีจุดเน้น)								
7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด	1	1	1	1	1	1	6	1.00

ข้อเสนอแนะ

- ปรับคำถามบางประโยค เช่น

ข้อ 2.5 ครูทุกคนได้สวมบทบาทอย่างกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน

ปรับเป็น ครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน

ข้อ 3.6 ผู้นำเห็นคุณค่าและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ

ปรับเป็น ผู้นำเห็นคุณค่าและสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานอย่างทั่วถึง

ข้อ 7.1 มีจุดเน้นที่หนักแน่นในการฝึกอบรมครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ปรับเป็น

มีจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาครูในเรื่องที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด

- ข้อคำถามให้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติ

**แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ
รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย**

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. แบบตรวจสอบแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ความคิดเห็นของท่านในการตอบแบบตรวจสอบครั้งนี้ มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบตรวจสอบแต่ละตอนที่กำหนด และกรุณานำแบบตรวจสอบไปในวันประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) 12 กันยายน 2556 เวลา 14.00-16.00 น. ห้อง 406 ชั้น 4 อาคารประชุมสุข อชาวรอำรุง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเกศกนก ณ พัทลุง

นิสิตหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: ketkanok.n@hotmail.com

Tel. 086-9465965

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบตรวจสอบ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด
ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 สาขาวิชา
3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
4. สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

คำชี้แจง โปรดพิจารณารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ที่ส่งมาพร้อมกับแบบตรวจสอบฉบับนี้ เมื่อท่านได้อ่านข้อความในแบบตรวจสอบแต่ละข้อแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแบ่งออกเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อความนั้นเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อความนั้นเหมาะสมมากและมีความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อความนั้นเหมาะสมปานกลางและมีความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อความนั้นเหมาะสมน้อยและมีความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อความนั้นเหมาะสมน้อยที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ตัวอย่าง การตอบแบบตรวจสอบ (เฉพาะข้อ 1.1)

ข้อ ที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1	(ภาษาไทย) รูปแบบความคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ	✓						✓			

หมายถึง ในข้อ 1.1 ท่านมีความเห็นว่ารูปแบบความคาดหวัง มุ่งมั่น สัมพันธ์ ร่วมมือ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ข้อ ที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.	ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการนำโรงเรียนสู่การเปลี่ยนแปลง										
	3.1 ภาวะผู้นำเชิงบริหารและเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผล ในการนำโรงเรียนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร										
	3.2 ผู้นำที่มีประสิทธิผลแสวงหาความช่วยเหลือที่จำเป็นในเชิงรุกโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน										
	3.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและวิชาชีพของครู										
	3.4 ครูและบุคลากรอื่น ๆ มีบทบาทในการเป็นผู้นำตามความเหมาะสม										
	3.5 ผู้นำสามารถนำโดยทำเป็นตัวอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกคน										
	3.6 ผู้นำเห็นคุณค่า สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัลแก่ผู้ร่วมงานที่มีความพยายามจนประสบความสำเร็จ										
	3.7 ผู้นำแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการสร้างความไว้วางใจโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ										
4.	มีวัฒนธรรมของการสื่อสารและความร่วมมือในระดับสูง										
	4.1 ครูผู้สอนทุกระดับชั้นและบุคลากรอื่น ๆ รวมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งโดยการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน										
	4.2 ครูผู้สอน บุคลากรอื่น ๆ พ่อแม่และชุมชนมีความผูกพันและเชื่อมโยงถึงกันและกันในการระบุนปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวของนักเรียน										
	4.3 ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน ทุ่มเท เสียสละ รักในหน้าที่ และรักนักเรียน										
	4.4 ครูให้ความร่วมมืออย่างสูงในการพัฒนาคุณธรรมและความประพฤติ 4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวมที่ดีของนักเรียน										
	4.5 ครูส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวมที่ดีของนักเรียน										

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ชื่อรูปแบบ

.....
.....

2. หลักการและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ

2.1 หลักการเชิงทฤษฎีของรูปแบบ

.....
.....

2.2 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี
ประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

.....
.....

3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

3.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยให้มีประสิทธิผลทั้งด้านการบริหาร
จัดการ การกำกับติดตามและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุน
การเรียนรู้

.....
.....

3.2 เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีมาตรฐานและคุณภาพในระดับสูง และพัฒนา
วิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน การสื่อสารและความร่วมมือของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มี
ประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

.....
.....

4. ลักษณะของรูปแบบ

.....
.....

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงของแบบสัมภาษณ์
2. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1	ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้
2	อาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ สุขเมตติกุล	อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3	ผศ.ดร.ประกาศิต สิทธิธิตกุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
4	อาจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5	นายจำเริญ รัตนบุรี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12
6	ดร.สุภาพ เต็มรัตน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนโสภณคนาภรณ์

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของรูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย**

ลำดับ ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1	ผศ.ดร.วีรวัดณ์ พัฒนกุลชัย	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2	พ.ต.อ.ดร.กิจพิณัฐ อูสาโห	รองผู้บังคับการสำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3	ดร.ปรัชญววรรณ วนานันท์	ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจ ติดตามและประเมินผล การพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4	ดร.สมเกียรติ ชิดไธสง	รองผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5	ดร.พิเชฐ โพธิ์ภักดี	นักวิชาการด้านบริหารการศึกษา
6	นายณรงค์ หิตโกเมท	นักวิชาการด้านบริหารการศึกษา
7	ดร.ธงชาติ วงษ์สุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง
8	ดร.กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน	ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
9	ดร. มนัส บุญชม	ผู้อำนวยการโรงเรียนอิสลามสันติชน
10	ดร.กมลวรรณ เกษะนันท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์โยเซฟ เพชรบุรี
11	นางโสภิตา กำลังวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
12	นางอุษา พุทธชาติเสวี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอศเชฟอุปถัมภ์ แผนกหญิง อ.สามพราน จ.นครปฐม

ภาคผนวก ค

โครงการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ
(Connoisseurship)

โครงการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เรื่อง การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

วัตถุประสงค์การประชุม

1. เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย
2. เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการประชุม

1. การนำเสนอผลการวิจัยซึ่งประกอบด้วยความเป็นมาและผลการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย และ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย
2. ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทยและองค์ประกอบส่วนต่างๆของร่างรูปแบบ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ พร้อมทั้งเงื่อนไข ข้อจำกัด และปัจจัยความสำเร็จของการใช้รูปแบบ
4. สรุปผลการประชุม

ผู้เข้าประชุม

ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Judgment) ที่เข้าประชุมและแสดงความคิดเห็น มีจำนวน 12 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการจากทบวงมหาวิทยาลัย หรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา
จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 4 ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2 คน

หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Judgment) ใน 4 กลุ่มข้างต้น กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) มีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา หรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) เป็นผู้บริหารหรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ เช่น ผลงานการเขียนตำรา บทความวิจัย บทความทางวิชาการ งานวิจัย หรือเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัย
- 3) ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 4) ดำรงตำแหน่งครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ไม่น้อยกว่า 2 ปี

วันเวลาที่จัดประชุม

วันพฤหัสบดีที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2556 เวลา 14.00-16.00 น.

สถานที่จัดประชุม

ห้อง 406 ชั้น 4 อาคารประชุมสุข อาชีวอารุง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งบประมาณ

1. ค่าเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน 1,200 บาท
2. ค่าตอบแทนและของที่ระลึก จำนวน 27,000 บาท
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 1,000 บาท

เอกสารประกอบการประชุม

1. โครงการประชุม (เอกสารหมายเลข 1)

- 1.1 โครงการ
- 1.2 ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ
- 1.3 กำหนดการ
2. (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย (เอกสารหมายเลข 2)
 - 2.1 ส่วนนำ
 - 2.2 คำถามการวิจัย
 - 2.3 วัตถุประสงค์การวิจัย
 - 2.4 กระบวนการวิจัย
 - 2.5 ส่วนประกอบของ (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโห	อาจารย์ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้รับผิดชอบการประชุม

นางเกศกนก ณ พัทลุง นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

เรื่อง “การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย”

วันพฤหัสบดีที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ.2556 เวลา 14.00-16.00 น.

ณ ห้อง 406 ชั้น 4 อาคารประชุมสุข อชาวอำรุง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

13.30 น. – 14.00 น. ลงทะเบียน

14.00 น. – 16.00 น. ประธานกล่าวเปิดการประชุม

นำเสนอผลการวิจัย โดยนางเกศกนก ณ พัทลุง ผู้วิจัย

นิติตหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

- ความเป็นมาและวิธีดำเนินการวิจัย

- การพัฒนารูปแบบ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับ
ประเทศไทย

3. (ร่าง) รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ประเด็นการอภิปราย ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

มีประเด็นดังนี้

1. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) รูปแบบโดยรวม

2. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของ (ร่าง) รูปแบบแต่ละส่วน

ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 ชื่อรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 2 หลักการ แนวคิดพื้นฐานและความเป็นมาของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 4 ลักษณะของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบ

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย

ประธานสรุปผลการประชุม

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

1. หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย
2. หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
3. หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบรูปแบบและประชุมโดยอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-5070

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

25 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางเกศกนก ณ พัทลุง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา
รูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห
และ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ
เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ วิญญผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6 (2771)/55- 5077

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

ชั้นวาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางเกษกนก ณ พัทลุง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโท และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้แทนรองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้แทนนักเรียน และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จุฬารัตน์ วิบูลผล

(อาจารย์ ดร.จุฬารัตน์ วิบูลผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/56- 2330

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

28 สิงหาคม 2556

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus group)

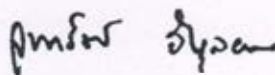
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางเกศกนก ณ พัทลุง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนา รูปแบบโรงเรียน มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับประเทศไทย" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห และ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus group) ในวันที่ 12 กันยายน 2556 เวลา 14.00 - 16.00 น. ณ ห้อง 406 ชั้น 4 อาคารประชุมสุข อาชีวอารุง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเข้าร่วมประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันและเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.จutarรัตน์ วิบูลผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 608

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอกรอบสอง
โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

โรงเรียนมัธยม สพลู.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ ๒๒๗ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต ๑ ตั้งกีดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีบุคลากรสายบริหาร ๖ คน ได้รับการประเมินรอบสอง เมื่อวันที่ ๘ - ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ มีการจัดการศึกษา ๑ ระดับ คือ ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา มีข้าราชการครู ๑๕๗ ครูอัตราจ้าง จำนวน ๑๔ คน รวม ๒๑๕ คน มีนักเรียน จำนวน ๔,๗๗๒ คน

รวมทั้งสถานศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๒๑๕ คน นักเรียน จำนวน ๔,๗๗๒ คน

ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา แสดงในตารางสรุปผลได้ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา

๑. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา มีผลการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. จำนวน ๑๔ มาตรฐาน ได้แก่

- ๑) มาตรฐานที่ ๔ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ (๔.๐๐)
- ๒) มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ (๔.๐๐)
- ๓) มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บริการเป้าหมายการศึกษา (๔.๐๐)
- ๔) มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (๔.๐๐)
- ๕) มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ (๔.๐๐)
- ๖) มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา การศึกษา (๔.๐๐)
- ๗) มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (๓.๘๐)
- ๘) มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี (๓.๘๑)
- ๙) มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ (๓.๘๐)
- ๑๐) มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (๓.๘๘)
- ๑๑) มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (๓.๘๖)
- ๑๒) มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง (๓.๘๔)
- ๑๓) มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา (๓.๘๓)
- ๑๔) มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ (๓.๗๗)

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

ด้านผู้บริหาร

๑. สถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการเพื่อให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งระบบบริหารจัดการและเทคโนโลยีเพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนและสามารถเผยแพร่ไปยังโรงเรียนในเครือข่าย

๒. สถานศึกษาควรดำเนินการวางระบบในการจัดให้สถานศึกษาเป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพความเป็นเลิศทางวิชาการทั้ง ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ด้านครู

ความเด่นของผู้สอนในสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ ดังนั้นเพื่อเป็นสนับสนุนให้ผู้เรียนเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีควรฝึกให้ผู้เรียนส่งการบ้านหรือรายงานผ่านทาง Internet เพื่อให้ผู้เรียนเคยชินกับการใช้เทคโนโลยี และช่วยผู้เรียนด้วยกันในการแลกเปลี่ยนความรู้

ด้านผู้เรียน

ปลูกฝังผู้เรียนในด้านคุณธรรมโดยเฉพาะคุณธรรมมาตรฐานชาติ คือ เก่ง ดี มีสุข ทำให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคำว่าเศรษฐกิจพอเพียง

นวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา

การเรียนรู้ออนไลน์ของสถานศึกษา

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาในอนาคต

๑) สถานศึกษาควรเป็นศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งระบบบริหารจัดการและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

๒) สถานศึกษาควรเป็นต้นแบบการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพความเป็นเลิศทางวิชาการใน ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๓) สถานศึกษาควรพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศไทย

สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา

การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน : การมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่า เฉลี่ย	ผลการรับรอง มาตรฐาน คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	คะแนน	ระดับ คุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริตธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๓.๗๖	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๘	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีฐานนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๓.๘๑	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๙๑	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และ กีฬา	๓.๖๕	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๓	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มี วิจารณ์อย่างมีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ คิดใคร่ครวญและมี วิสัยทัศน์	๓.๕๓	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๗๗	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	๓.๘๗	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๐	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๖๗	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๔	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	๓.๗๑	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๖	ได้มาตรฐาน
ด้านครู						
มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมี ใจรักเพียงพอ	๓.๘๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๐	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ได้มาตรฐาน
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหาร จัดการ	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร /โครงสร้างและการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อ การเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ได้มาตรฐาน
มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาดึงเสริมความสัมพันธและความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ได้มาตรฐาน
ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมได้มาตรฐานคุณภาพ สมก. ☒ ได้ ☐ ไม่ได้						

โรงเรียนมัธยมสาธิต

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ตั้งอยู่เลขที่ ๒ ถนนอังรีดูนังต์ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีบุคลากรสายบริหาร ๑๒ คน ได้รับการประเมินรอบสอง เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๓ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการจัดการศึกษา ๑ ระดับคือ

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๑๓๕ คน นักเรียนจำนวน ๑,๘๕๘ คน

รวมทั้งสถานศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๑๓๕ คน นักเรียน จำนวน ๑,๘๕๘ คน

ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา : แสดงในตารางสรุปผลได้ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา

มีคุณภาพระดับดีขึ้น ไป ได้แก่

- ๑) มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับดีมาก (๔.๐๐)
- ๒) มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนา
การศึกษา ระดับดีมาก (๔.๐๐)
- ๓) มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ
ระดับดีมาก (๓.๘๘)
- ๔) มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ ระดับดีมาก (๓.๘๕)
- ๕) มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ
ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ระดับดีมาก (๓.๘๐)
- ๖) มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ระดับดีมาก (๓.๘๘)
- ๗) มาตรฐานที่ ๕ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ระดับดีมาก (๓.๘๔)
- ๘) มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ระดับดีมาก
(๓.๘๐)
- ๘) มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอน
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระดับดีมาก (๓.๘๐)
- ๑๐) มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ
มีความคิดสร้างสรรค์ คิด ไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ระดับดีมาก (๓.๘๘)
- ๑๑) มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่อง ระดับดีมาก (๓.๘๖)
- ๑๒) มาตรฐานที่ ๘ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และ
มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ระดับดีมาก (๓.๘๖)

๑๓) มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ระดับดีมาก (๓.๗๓)

๑๔) มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ระดับดีมาก (๓.๖๘)

ข้อเสนอแนะ

ด้านครู

สถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน และพัฒนาการสอนของครูให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน และนำผลงานวิจัยเผยแพร่สู่สาธารณชน ในโครงการบริการวิชาการสู่ชุมชน

ด้านผู้บริหาร

สถานศึกษาควรจัดรวบรวมสารสนเทศที่เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นระบบ โดยการสรุปรวบรวมของทุกหน่วยงานเป็นฉบับของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการติดตามผล และอ้างอิง

นวัตกรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา

สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีกระบวนการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ตรง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนา ค้นหาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เพื่อพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามระดับช่วงชั้น ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ด้วยโครงการความรู้คู่คุณธรรม โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในวิถีการดำเนินชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ สามารถอยู่ในสังคม ความรู้ได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โครงการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เพื่อเสริมสร้างให้อยู่ร่วมกัน รู้จักการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล และกล้าแสดงออก มีความพร้อมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักพัฒนาตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ และพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเผชิญสถานการณ์ที่หลากหลาย สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมโครงการบูรณาการที่บูรณาการทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมและ โครงการที่คิดริเริ่ม ทำด้วยตนเอง และทำร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยการเรียนรู้ร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีน้ำใจกับเพื่อน รู้จักการทำงานเป็นขั้นตอน มีการคิดวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติและสรุปความรู้ นำเสนอในรูปแบบงานวิจัย โครงการคณิตศาสตร์และโครงการวิทยาศาสตร์ เป็นกิจกรรมสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาเฉพาะรายวิชาที่ตนถนัด ซึ่งมีอิสระในการพัฒนาการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและโครงการที่เริ่มต้นคิดค้นขึ้นเอง โดยครูเป็นที่ปรึกษา แนะนำ และร่วมกันวางแผน จัดระบบ และเรียนรู้ร่วมกัน ทุกคนร่วมกันลงมือปฏิบัติ ฟังความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหา ตามแนวทางของความเป็นกัลยาณมิตร นำไปสู่การเป็นคนเก่ง ดี และมีสุข จากกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีมุมมองที่กว้างไกล สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน คิดเป็นระบบครบวงจร เชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งต่างๆ เป็นภาพรวมได้อย่างถูกต้อง

ทิศทางพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

สถานศึกษามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและสังคม ได้รับความร่วมมือ การสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างดี โดยสมาคมผู้ปกครองและครูสาธิตปทุมวัน สมาคมศิษย์เก่าสาธิตปทุมวัน ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ ครูมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นผู้นำทางวิชาการ บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม นักเรียนมีความรู้ด้านวิชาการ มีพฤติกรรม กวียามรยาทเรียบร้อย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม สถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเข้มแข็ง ซึ่งควรพัฒนาให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น โดยกำหนดมาตรฐานที่เป็นจุดเด่น เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นนอกจากมาตรฐานที่สถานศึกษาคำนึงการ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศสู่มาตรฐานสากลและนานาชาติ

สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ระดับคุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๓.๕๖	ดี	๕	ดีมาก	๓.๗๓	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๓.๗๕	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๘	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	๓.๖๐	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	๓.๕๖	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๗๘	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	๓.๓๘	ดี	๕	ดีมาก	๓.๖๕	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๕๑	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๗๖	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	๓.๕๑	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๗๖	ดีมาก
ด้านครู						
มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	๓.๙๖	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๘	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๓.๖๘	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๙	ดีมาก
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	๓.๘๕	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๕	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร / โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	๓.๘๐	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๕	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๓.๖๐	ดีมาก	๕	ดีมาก	๓.๘๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษานำเสริมความเข้มแข็งและความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	๔.๐๐	ดีมาก	๕	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
ในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ☒ สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ☐ ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา						

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ดวัง ตั้งอยู่เลขที่ ๑๙๖ ถนนตรัง-สิเกา ตำบล บางรัก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนตั้งแต่ชั้น ม.๑ ถึงชั้น ม.๖ มีบุคลากรสายบริหาร ๕ คน ได้รับการประเมินรอบสอง เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีการจัดการศึกษา ๑ ระดับ คือ

๑. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา จำแนกเป็น

-มัธยมศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๖๒ คน นักเรียน จำนวน ๑๑๔๖ คน

รวมทั้งสถานศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๖๒ คน นักเรียน จำนวน ๑๑๔๖ คน

ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา แสดงในตารางสรุปผลได้ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา

มีคุณภาพระดับดีขึ้นได้แก่

- ๑) มาตรฐานที่ ๔ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๒) มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๓) มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๔) มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๕) มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๖) มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร / โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๓)
- ๗) มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๒)
- ๘) มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๑)
- ๙) มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๐)
- ๑๐) มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๗)
- ๑๑) มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๗)
- ๑๒) มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๗)

๑๓) **มาตรฐานที่ ๓** ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา
(ค่าเฉลี่ย ๓.๘๐)

๑๔) **มาตรฐานที่ ๗** ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๗)

ข้อเสนอแนะ

- ๑) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงขึ้น ด้วยการสอนที่มีส่วนให้ฝึกคิดวิเคราะห์ ค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มขึ้น
- ๒) ครูควรพยายามพัฒนาตนเองทางวิชาการ และปรับการสอนให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองเพิ่มขึ้น
- ๓) ผู้บริหารส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนทำได้ดังที่แนะนำ

นวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา

- ๑) สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนสูง ผลการสอบ O-NET เป็นลำดับที่ ๘ ของประเทศ
- ๒) ได้วิับเลือกเป็น ๑ ใน ๑๖ โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต ๑
- ๓) การร่วมมือกับโครงการ Globe ดำเนินการได้ดี

ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

พัฒนาเพื่อเป็นโรงเรียนตัวอย่างในด้านการเรียนการสอนสายวิทยาศาสตร์ ที่สามารถปลูกฝังกระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ให้กับผู้เรียนแต่เยาว์วัย และเป็นโรงเรียนที่ดีพร้อมทุกด้าน จะต้องพัฒนาศักยภาพของผู้สอนและวิธีการสอนอยู่เสมอ

๓

การศึกษาระดับพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ระดับคุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๓.๘๒	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๙๑	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	๓.๗๓	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๘๗	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	๓.๖๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๘๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	๓.๘๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๙๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	๓.๗๓	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๘๗	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๗๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๘๗	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	๓.๕๓	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๗๗	ดีมาก
ด้านครู						
มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	๓.๘๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๙๒	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร /โครงสร้างและ การบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ใ้บรรลุเป้าหมาย การศึกษา	๓.๘๕	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๓.๙๓	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก

ในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนมัธยมเอกชน

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนจิตรลดา ตั้งอยู่ในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ถนนราชวิถี แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร สังกัด สพท.กทม.เขต ๑ สช. กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอน ๒ ระดับ คือ สายสามัญ ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สายอาชีพ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีบุคลากรสายบริหาร ๑๖ คน ได้รับการประเมินรอบสอง เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีการจัดการศึกษา ๓ ระดับ คือ

ปีการศึกษา ๒๕๕๑

๑. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การศึกษาปฐมวัย มีบุคลากรครูจำนวน ๒๔ คน นักเรียน จำนวน ๒๘๕ คน
๒. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา จำแนกเป็น

- ประถมศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๗๒ คน นักเรียน จำนวน ๗๑๖ คน	}	นอกจากนี้ยังมีครูพิเศษอีก ๘๘ คน
- มัธยมศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๕๔ คน นักเรียน จำนวน ๖๑๖ คน		

รวมทั้งสถานศึกษา มีบุคลากรครูจำนวน ๑๕๐ คน นักเรียน จำนวน ๑,๖๑๗ คน

ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา แสดงในตารางสรุปผลได้ดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การศึกษาปฐมวัย

มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป ได้แก่

- ๑) มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๒) มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๓) มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๔) มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๕) มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๖) มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๔)
- ๗) มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๔)
- ๘) มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๔)
- ๙) มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓)
- ๑๐) มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๒)
- ๑๑) มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๐)

- ๑๒) มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๐)
- ๑๓) มาตรฐานที่ ๘ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๙)
- ๑๔) มาตรฐานที่ ๙ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๙)

ระดับการศึกษาระดับพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา

มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป ได้แก่

- ๑) มาตรฐานที่ ๘ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๒) มาตรฐานที่ ๙ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๓) มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๔) มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๕) มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๖) มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๗) มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสามัคคีและความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐)
- ๘) มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๔)
- ๙) มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๐)
- ๑๐) มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๐)
- ๑๑) มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๙)
- ๑๒) มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๘)
- ๑๓) มาตรฐานที่ ๘ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๕)
- ๑๔) มาตรฐานที่ ๘ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑)

ข้อเสนอแนะ

ควรมีคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในแบบเป็นทางการ ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบงานด้านประกันคุณภาพ จะเป็นตัวเร่งให้โรงเรียนมีทิศทางการดำเนินงานพัฒนาอีกทางหนึ่ง

นวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษา

๑) ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีสาระบูรณาการวิชาการ ชีวิตจริง คุณธรรม ศิลปะ วัฒนธรรมไทย ที่ชัดเจน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

๒) ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบทุกด้านไปพร้อมกันขณะเรียนทุกรายวิชาทุกชั่วโมง เน้นการปฏิบัติจริง ทำได้ตัวอย่างน่าสรรเสริญ ครูรู้จักนักเรียนรายบุคคลดีมาก

๓) โรงเรียนมีวัฒนธรรมการทำงานแบบครอบครัว หากครูคนใดไม่อยู่ ครูที่เหลือสอนแทนได้

๔) โรงเรียนยังมีนวัตกรรมที่เป็นชิ้นงานจำนวนมาก เช่น ซีดีเพลงไทยในวรรณคดีทำนองดนตรีสากลและทำนองดนตรีไทย หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

๑) โรงเรียนควรตั้งเป้าหมายการทำงานเป็นลายลักษณ์อักษรเชิงปริมาณเพื่อใช้ในการตรวจสอบตนเอง และกำหนดแนวทางเดินของโรงเรียน

๒) เนื่องจากผลประเมินอยู่ในระดับดีมากทั้ง ๒๔ มาตรฐาน จึงต้องใช้ความพยายามในการรักษาระดับ สำหรับการตรวจประเมินรอบที่ ๓

๓) โรงเรียนอาจจะพิจารณาเพิ่มมูลค่าเพิ่ม (value added) มาใช้ในการดำเนินงาน มูลค่าเพิ่มในที่นี้ หมายถึงการดำเนินงานของโรงเรียนและครูเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น หรือคือการดำเนินงานของโรงเรียนและครูที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพิ่มขึ้น เป็นความพยายามที่จะบอกถึงมูลค่าทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น

๕

การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ระดับคุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	๓.๘๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุภาพกายและสุภาพจิตใจ	๓.๘๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	๓.๗๖	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๘	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	๓.๖๑	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๑	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	๓.๗๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๕	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๘๗	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๙	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๗ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	๓.๗๘	ดีมาก	๔	ดีมาก	๓.๘๙	ดีมาก
ด้านครู						
มาตรฐานที่ ๔ ครูมีคุณวุฒิความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	๓.๙๙	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๕ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและ การบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมาย การศึกษา	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและ ท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
มาตรฐานที่ ๑๔ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	๔.๐๐	ดีมาก	๔	ดีมาก	๔.๐๐	ดีมาก
ในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ☒ สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ☐ ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา						

ภาคผนวก จ

รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554

รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
โรงเรียนมัธยม สพลู.
ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) ปีการศึกษา 2554
คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนและระดับประเทศแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย (01)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1574	66.22
ระดับประเทศ	368,228	41.88

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (02)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1579	55.84
ระดับประเทศ	372,662	33.39

วิชาภาษาอังกฤษ (03)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1576	69.19
ระดับประเทศ	370,561	21.80

วิชาคณิตศาสตร์ (04)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1577	71.51
ระดับประเทศ	372,094	22.73

วิชาวิทยาศาสตร์ (05)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1573	54.38
ระดับประเทศ	366,744	27.90

วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (06)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1573	63.72
ระดับประเทศ	365,045	54.61

วิชาศิลปะ (07)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1573	42.03
ระดับประเทศ	365,045	28.54

วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (08)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	1573	62.61
ระดับประเทศ	365,045	48.72

รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
โรงเรียนมัธยมสาธิต
ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) ปีการศึกษา 2554
คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนและระดับประเทศแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย (01)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	217	57.73
ระดับประเทศ	368,228	41.88

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (02)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	228	43.87
ระดับประเทศ	372,662	33.39

วิชาภาษาอังกฤษ (03)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	223	57.81
ระดับประเทศ	370,561	21.80

วิชาคณิตศาสตร์ (04)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	219	59.63
ระดับประเทศ	372,094	22.73

วิชาวิทยาศาสตร์ (05)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	216	42.96
ระดับประเทศ	366,744	27.90

วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (06)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	216	61.49
ระดับประเทศ	365,045	54.61

วิชาศิลปะ (07)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	216	38.58
ระดับประเทศ	365,045	28.54

วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (08)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	216	58.40
ระดับประเทศ	365,045	48.72

รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) ปีการศึกษา 2554
คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนและระดับประเทศแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย (01)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	60.99
ระดับประเทศ	368,228	41.88

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (02)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	50.13
ระดับประเทศ	372,662	33.39

วิชาภาษาอังกฤษ (03)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	43.26
ระดับประเทศ	370,561	21.80

วิชาคณิตศาสตร์ (04)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	67.85
ระดับประเทศ	372,094	22.73

วิชาวิทยาศาสตร์ (05)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	50.56
ระดับประเทศ	366,744	27.90

วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (06)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	63.43
ระดับประเทศ	365,045	54.61

วิชาศิลปะ (07)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	36.86
ระดับประเทศ	365,045	28.54

วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (08)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	170	62.32
ระดับประเทศ	365,045	48.72

รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
โรงเรียนมัธยมเอกชน
ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) ปีการศึกษา 2554
คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนและระดับประเทศแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย (01)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	60.94
ระดับประเทศ	368,228	41.88

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (02)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	46.95
ระดับประเทศ	372,662	33.39

วิชาภาษาอังกฤษ (03)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	57.44
ระดับประเทศ	370,561	21.80

วิชาคณิตศาสตร์ (04)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	47.72
ระดับประเทศ	372,094	22.73

วิชาวิทยาศาสตร์ (05)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	38.76
ระดับประเทศ	366,744	27.90

วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (06)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	62.30
ระดับประเทศ	365,045	54.61

วิชาศิลปะ (07)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	41.02
ระดับประเทศ	365,045	28.54

วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (08)

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย
ระดับโรงเรียน	80	57.18
ระดับประเทศ	365,045	48.72

ภาคผนวก ช

วัน เวลา สถานที่ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการเก็บข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียน และกรรมการสถานศึกษาของพหุกรณีที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระดับดีมาก และมี ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 ระดับสูงสุด 4 อันดับแรกของประเทศไทย ได้แก่ โรงเรียนมัธยม สพฐ. โรงเรียนมัธยมสาธิต โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ และโรงเรียนมัธยมเอกชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัน เวลา สถานที่ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการเก็บข้อมูล

วัน เดือน ปี ที่เก็บข้อมูล	เวลาที่เก็บข้อมูล	สถานที่เก็บข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
			ตำแหน่ง / สถานภาพ
18 กุมภาพันธ์ 2556	08.00-10.00 น.	โรงเรียนมัธยมเอกชน	ผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียน
18 กุมภาพันธ์ 2556	10.00-12.00 น.	โรงเรียนมัธยมเอกชน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
18 กุมภาพันธ์ 2556	12.30-14.30 น.	โรงเรียนมัธยมเอกชน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
18 กุมภาพันธ์ 2556	14.30-15.30 น.	โรงเรียนมัธยมเอกชน	นักเรียน
18 กุมภาพันธ์ 2556	15.30-16.30 น.	โรงเรียนมัธยมเอกชน	กรรมการบริหารโรงเรียน
19 กุมภาพันธ์ 2556	08.00-10.00 น.	โรงเรียนมัธยม สพฐ.	ผู้อำนวยการโรงเรียน
19 กุมภาพันธ์ 2556	10.00-12.00 น.	โรงเรียนมัธยม สพฐ.	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
19 กุมภาพันธ์ 2556	12.30-14.30 น.	โรงเรียนมัธยม สพฐ.	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
19 กุมภาพันธ์ 2556	14.30-15.30 น.	โรงเรียนมัธยม สพฐ.	นักเรียน
19 กุมภาพันธ์ 2556	15.30-16.30 น.	โรงเรียนมัธยม สพฐ.	กรรมการสถานศึกษา
20 กุมภาพันธ์ 2556	08.00-10.00 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	ผู้อำนวยการโรงเรียน
20 กุมภาพันธ์ 2556	10.00-12.00 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
20 กุมภาพันธ์ 2556	12.30-14.30 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
20 กุมภาพันธ์ 2556	14.30-15.30 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	นักเรียน
20 กุมภาพันธ์ 2556	15.30-16.30 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	กรรมการสถานศึกษา
20 กุมภาพันธ์ 2556	08.00-10.00 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	ผู้อำนวยการโรงเรียน
20 กุมภาพันธ์ 2556	10.00-12.00 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
20 กุมภาพันธ์ 2556	12.30-14.30 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
20 กุมภาพันธ์ 2556	14.30-15.30 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	นักเรียน
20 กุมภาพันธ์ 2556	15.30-16.30 น.	โรงเรียนมัธยมสาธิต	กรรมการสถานศึกษา
26 กุมภาพันธ์ 2556	08.00-10.00 น.	โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์	ผู้อำนวยการโรงเรียน
26 กุมภาพันธ์ 2556	10.00-12.00 น.	โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
26 กุมภาพันธ์ 2556	12.30-14.30 น.	โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
26 กุมภาพันธ์ 2556	14.30-15.30 น.	โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์	นักเรียน
26 กุมภาพันธ์ 2556	15.30-16.30 น.	โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์	กรรมการสถานศึกษา

ภาคผนวก ซ

พหุกรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ 1: โรงเรียนมัธยม สพฐ. (นามสมมติ)

ข้อมูลกรณีศึกษา

โรงเรียนมัธยม สพฐ. ก่อตั้งเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2480 เป็นโรงเรียนสหศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งแรกของประเทศไทย อยู่ในความดูแลของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีมติของสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยอนุญาตให้ใช้ “พระเกี้ยว” เป็นสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนมัธยมหอวัง ถนนพญาไท เป็นที่ตั้ง และแต่งตั้งให้ ฯพณฯ ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็นผู้อำนวยการท่านแรก เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2480 เปิดเรียนวันแรก เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2481

ฯพณฯ ศ.ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้วางนโยบายเป็นหลักการเบื้องต้นไว้ว่า คุณภาพการสั่งสอนอบรมจะต้องอยู่ในระดับสูง อาจารย์จะต้องเอาใจใส่ตลอดจนนอกเวลาเรียนและจะต้องช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลเมื่อจำเป็น นักเรียนจะต้องเข้าอยู่ในระเบียบที่ดีตั้งแต่แรก โรงเรียนจะต้องจัดให้นักเรียนเล่าเรียนให้มีความสุขและสะดวกสบายตามสมควร นักเรียนหญิงและชายเข้าสมาคมกันได้แต่จะต้องอยู่ในที่เปิดเผยและไม่มีความลับ โรงเรียนจะต้องติดต่อกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดและให้เกิดความเข้าใจกันดี งานแผนกทะเบียนจะต้องละเอียดที่สุดเพื่อเป็นเครื่องมือของการควบคุมดูแลและอบรม ทั้งอาจารย์และนักเรียนจะต้องรักษาเกียรติของตนและชื่อเสียงของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยม สพฐ. จัดการศึกษาแบบสหศึกษาเป็นแห่งแรกของประเทศไทย มีกีฬาฟุตบอล สอกกี รักบี้ เป็นกีฬาประจำโรงเรียน ฯพณฯ ศ.ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้รื้อฟื้นประเพณีไหว้ครูโดยใช้คำประพันธ์ที่แต่งใหม่โดยท่านผู้หญิงดุขฎิมาลา มาลากุล เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2484 ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นประเพณีที่โรงเรียนทุกโรงเรียนถือปฏิบัติกัน

โรงเรียนมีพิธีมอบตัวนักเรียน โดยเชิญผู้ปกครองมาร่วมพิธี เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและครูให้แน่นแฟ้น และมีรางวัลให้แก่นักเรียนที่มีคะแนนรวมยอดเยี่ยม โดยจารึกลงในแผ่นเกียรติการศึกษาซึ่งปัจจุบันอยู่ในห้อง 111 ตึก 2

ห้องเรียนที่มีนักเรียนสมัครมาสมัครมากที่สุดแต่ละเดือน จะได้รับโล่ที่มีตราพระเกี้ยวซึ่งเรียกว่าโล่ชมเชย และมีการมอบสดมภ์แก่นักเรียนที่ทำคุณประโยชน์ด้านต่างๆ เน้นระบบการปกครอง การดูแลนักเรียน และการแนะแนว โดยถือว่าการอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่ทั้งส่วนรวมและรายบุคคล

พจนฯ ศ.ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้วางรากฐานระบบทะเบียนนักเรียนและเครื่องมือจัดตารางสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้จัดตารางสอนได้ถึง 105 ห้องเรียน และครูมากกว่า 200 คน ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนก็ยังคงใช้อยู่ และได้ริเริ่มก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูและระบบการนิเทศครู โดยโรงเรียนมัธยม สพฐ. ยังได้ช่วยเหลือ แนะนำ และช่วยสอนแก่โรงเรียนต่างๆ ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการคลัง ได้มีนโยบายให้หน่วยงานของรัฐจัดระบบควบคุมภายใน โรงเรียนมัธยม สพฐ. จึงได้จัดระบบควบคุมภายในและภายนอก

ในปี พ.ศ. 2543 โรงเรียนมัธยม สพฐ. ได้รับรองมาตรฐานสากล ISO 9002: 1994 จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ซึ่งโรงเรียนได้นำรูปแบบการทำงานและขั้นตอนกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพมาปรับใช้อยู่ในปัจจุบัน และเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2550 โรงเรียนได้ประกาศใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ซึ่งเกิดจากการระดมสมองและวิเคราะห์ข้อมูลของคณาจารย์โรงเรียนมัธยม สพฐ. โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. **มาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนมัธยม สพฐ.** มี 14 มาตรฐาน ได้แก่ 1) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) การบริหารจัดการที่เป็นระบบ 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 5) ครูเชี่ยวชาญในการสอน 6) องค์การแห่งการเรียนรู้ 7) ความพร้อมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและสื่อการเรียนการสอน 8) วัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง 9) ระบบการสอบคัดเลือกและระบบการประเมินผลที่สามารถจำแนกนักเรียน 10) การมีส่วนร่วม 11) การส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ 12) สาธารณสุขและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน 13) การบริการนักเรียน และ 14) การช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมและการกุศล

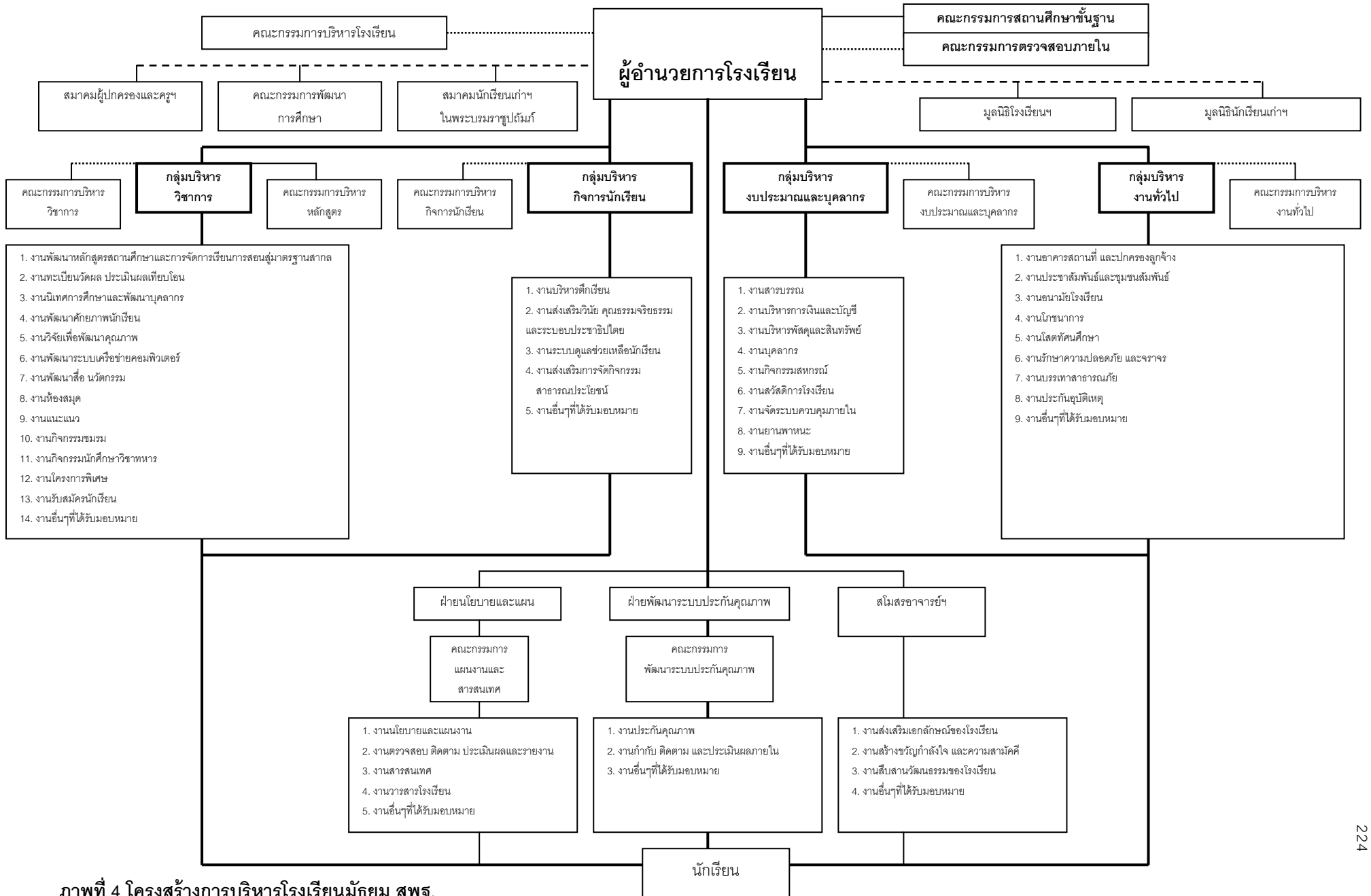
2. **มาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของครูโรงเรียนมัธยม สพฐ.** มี 9 มาตรฐาน ได้แก่ 1) ความรู้ในเนื้อหาที่สอน 2) ครูมืออาชีพ บุคคลแห่งการเรียนรู้ 3) ความสามารถในการสอน 4) กระบวนการวัดผลการเรียนที่จำแนกนักเรียนได้ 5) การคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน 6) คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณครู 7) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน 8) การร่วมมือ การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ 9) บุคลิกภาพ สุขภาพกาย สุขภาพจิตดี

3. **มาตรฐานนักเรียนโรงเรียนมัธยม สพฐ.** มี 8 มาตรฐาน ได้แก่ 1) เป็นผู้มีความประพฤติดี 2) เป็นผู้รักความเป็นไทย 3) เป็นผู้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ 4) เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 5) เป็นผู้มีความสุขกาย สุขภาพจิตดี 6) เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร 7) เป็นผู้มีความบุคลิกภาพดี และ 8) มีความเป็นประชาธิปไตย

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยม สพฐ.

โรงเรียนมัธยม สพฐ. ดำเนินการบริหารงานภายในโรงเรียนเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงานงบประมาณและบุคลากร กลุ่มบริหารงานทั่วไป และ 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนโยบายและแผน ฝ่ายพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และสโมสรอาจารย์โรงเรียนฯ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน และคณะกรรมการตรวจสอบภายใน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมผู้ปกครองและครู คณะกรรมการพัฒนาการศึกษา สมาคมนักเรียนเก่าฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิโรงเรียนฯ และมูลนิธินักเรียนเก่าฯ ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ดังภาพที่ 4

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน

ภาพที่ 4 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยม สพฐ.

สภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยม สพฐ. เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 227 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 บนพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีอาณาบริเวณติดกับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และสถานที่ใกล้เคียง ได้แก่ สนามกีฬาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โรงพยาบาลตำรวจ ราชกรีฑาสโมสร ห้างสรรพสินค้ามาบุญครองและศูนย์การค้าสยามสแควร์

โรงเรียนเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีอาคารจำนวน 13 หลัง ประกอบด้วย ตึก 1 ตึก 2 ตึก 3 ตึก 4 หอสมุด ตึกปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ ตึก 8 ตึก 9 ตึกศิลปะ สำนักงานผู้อำนวยการและรองฯ ฝ่ายธุรการ, ฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายบริการ, ฝ่ายปกครอง และฝ่ายแผนงาน ตึกคุณหญิงหรั่งฯ ตึก 50 ปี ตึก 55 ปี ตึก 60 ปี และตึกเฉลิมพระเกียรติ โดยมีอาคารประกอบจำนวน 11 หลัง ประกอบด้วย หอประชุม โรงพลศึกษา อาคารนันทนาการ ศาลาพระปริวรรตเทพ ศาลาพระแก้วแก้ว ศาลาดนตรีไทย เรือนเพาะชำเกษตร สมาคมนักเรียนเก่าฯ ศาลาเอนกประสงค์ ศาลาประชาสัมพันธ์ และศาลาปิ่นหยัย มีพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 รวมทั้งลานเอนกประสงค์ สวนหินปิ่นหยัย โรงรถ บ้านพักนักรการ โรงรถ ป้อมยาม และลานเอนกประสงค์ 70 ปี

ข้อมูลบุคลากร

โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีบุคลากรทั้งหมดจำนวน 260 คน โดยมี ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน ผู้สอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 220 คน และบุคลากรอื่นๆ จำนวน 34 คน

ข้อมูลนักเรียน

โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีนักเรียนในปีการศึกษา 2554 ทั้งหมด จำนวน 4,414 คน โดยมี นักเรียนชาย จำนวน 1,644 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 2,770 คน

จำนวนห้องเรียน

โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีจำนวนห้องเรียนในปีการศึกษา 2554 ทั้งหมด 105 ห้อง โดย จำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ ภาษา-ญี่ปุ่น 6 ห้อง ภาษา-ฝรั่งเศส 6 ห้อง ภาษา-เยอรมัน 6 ห้อง ภาษา-สเปน 3 ห้อง ภาษา-คณิต 15 ห้อง วิทยาศาสตร์-คณิต 61 ห้อง และวิทยาศาสตร์-ภาษา 8 ห้อง

สภาพทั่วไปของชุมชน

สภาพชุมชนบริเวณโดยรอบโรงเรียน เป็นสถานที่ราชการ สนามกีฬา และห้างสรรพสินค้า ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีอาณาบริเวณติดกับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และสถานที่ใกล้เคียง ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สนามกีฬาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โรงพยาบาลตำรวจ ราชกรีฑาสโมสร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สถาบันราชภัฏวชิรเวศน์วิทยาเขตอุเทนถวาย ห้างสรรพสินค้ามาบุญครองและศูนย์การค้าสยามแสควร์

ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี อาชีพรับราชการ นักธุรกิจ และรับจ้าง

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยม สพลู.

องค์ประกอบที่ 1 จุดเน้นร่วมกันด้านความเป็นเลิศทางวิชาการระดับมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

จากการศึกษาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปี พบว่าวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเน้นด้านคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นเลิศทางวิชาการระดับมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย รักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของตน มีศักยภาพสร้างสรรค์และเป็นพลโลกที่ดี

โรงเรียนมีการบริหารจัดการแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยเน้นความเป็นเลิศด้านวิชาการ และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ได้แก่ ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูฯ และคณะกรรมการสมาคมนักเรียนภายในพระบรมราชูปถัมภ์

โรงเรียนดำเนินงานตามขั้นตอนการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบ PDCA (Plan Do Check Action) โดยการสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรรวจสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ประชุมวางแผนปฏิบัติงานประจำปี ใช้ธรรมนูญโรงเรียนเป็นแผนแม่บทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี กำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนฯ และประเมินผลการปฏิบัติงานสรุปเป็นรายงานประจำปี โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในและคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี

“จุดเน้นและอุดมการณ์ของโรงเรียน คือความเป็นเลิศทางวิชาการและสืบสาน
ความเป็นไทย”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ที่ชัดเจน ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสม่ำเสมอ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“นักเรียนที่มาเรียนที่นี่ เปรียบเสมือนต้นกล้าที่รอคอยการเพาะปลูกเพื่อให้เติบโต
เป็นต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรงในอนาคตที่จะช่วยค้ำจุนทุกส่วนของประเทศได้”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) เน้นความเป็นเลิศด้านวิชาการระดับมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย โดยใช้หลักการ PDCA (Plan Do Check Action) ในการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 2 ความคาดหวังที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับสูงตามศักยภาพ

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและรายงานประจำปีพบว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการเรียนการสอนตามวงจรคุณภาพ (PDCA) โดยการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาให้มีความก้าวหน้าในระดับสูงตามศักยภาพ โดยโรงเรียนมีหลักฐานยืนยันความก้าวหน้าของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2552-2554 อยู่ในระดับดีมากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนได้รับรางวัลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ชนะเลิศการแข่งขันกีฬาเทนนิส รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลชนะเลิศการแข่งขันความสามารถทางคณิตศาสตร์ A-Math การแข่งขันภาษาไทยเพชรยอดมงกุฏ การร้องเพลงภาษาฝรั่งเศส การแข่งขันประกวดดนตรีไทย ฯลฯ รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพรรณวดี รางวัลชนะเลิศการตอบปัญหาภูมิศาสตร์ รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี รางวัลชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาวิชาการ นักเรียนได้รับทุนไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ ปี

การศึกษา 2553-2555 จำนวน 112 ทูน อาทิเช่น ทูนเล่าเรียนหลวง ทูนไทยพัฒนา ทูนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทูนโครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทูนรัฐบาลญี่ปุ่น ทูน พสวท. ทูนรางวัลโอลิมปิกวิชาการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โท เอก ณ ต่างประเทศ ทูนรัฐบาลสิงคโปร์ ทูน College of Technology Students ทูนมหาวิทยาลัย APU ประเทศญี่ปุ่น ทูนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีการศึกษา 2553 นักเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการและการแข่งขันระดับนานาชาติ จำนวน 34 คน นักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระดับประเทศ จำนวน 29 คน มีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดแต่ละคณะผ่านระบบ Admissions 54 จำนวน 24 คน นักเรียนที่ทำคะแนนรวมสูงสุดของแต่ละคณะผ่านวิธีการรับตรง และโครงการ กสพท. จำนวน 8 คน นักเรียนที่ทำคะแนนสูงสุดการทดสอบทางการศึกษา (O-NET) ในวิชาต่างๆจำนวน 46 คน นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการและกิจกรรมที่จัดโดยองค์กรและหน่วยงานต่างๆ จำนวน 726 คน นักเรียนผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยวิธีรับตรง จำนวน 426 คน นักเรียนผ่านการคัดเลือกโดยระบบ Admissions จำนวน 567 คน นักเรียนที่มีสิทธิ์สอบสัมภาษณ์คณะแพทยศาสตร์โดยรับผ่านกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.) จำนวน 458 คน และในปีการศึกษา 2554 มีผลงานนักเรียนดีเด่นที่ได้รับรางวัลการแข่งขันในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ การได้รับทุนจากต่างประเทศและภายในประเทศ รวมกันมากกว่า 100 รายการ

“โรงเรียนคาดหวังเกี่ยวกับนักเรียนว่าสามารถบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาต่อได้ ตามศักยภาพของนักเรียน ทั้งมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ แต่บางคนก็เลือกรับทุนของมหาวิทยาลัยเอกชน เช่น แพทย์รังสิต หรือทุนนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC) เป็นต้น”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ผลสัมฤทธิ์ O-Net ม.6 ปี 2554 อยู่ในระดับสูง ซึ่งผลการประเมินสมศ.รอบ 3 ทำให้เราได้คะแนนสูงมาก คือ 98.75”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีความคาดหวังที่จะพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามศักยภาพ โดยหลักฐานยืนยันการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 6 มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2552-2554 อยู่ในระดับดีมากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนได้รับรางวัลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพรรณวดี รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี รางวัลชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาวิชาการของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งได้รับทุนการศึกษาประเภทต่างๆ เช่น ทุนการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทุนเล่าเรียนหลวง ได้รับรางวัลการแข่งขันชนะเลิศในระดับประเทศและระดับ ได้รับรางวัลในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการและการแข่งขันระดับนานาชาติ ทำคะแนนรวมสูงสุดในหลากหลายคณะโดยผ่านวิธีการรับตรงและโครงการกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.)

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองและแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีความคาดหวังที่จะพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามศักยภาพ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะตามความคาดหวังของโรงเรียนครบถ้วนทุกด้าน คือ นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและจิต มีสุนทรียภาพ อยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข และได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศตามความถนัดที่มีหลากหลายสาขาได้เป็นจำนวนมากตามศักยภาพของนักเรียน สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่าโรงเรียนมุ่งหวังว่านักเรียนจะประสบความสำเร็จในสิ่งที่ต้องการในระยะยาวและต่อยอดในสิ่งที่โรงเรียนสอนได้ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก และบุคลากรทุกคนภูมิใจทุกครั้งที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

“ความภาคภูมิใจของโรงเรียน นักเรียนของเราคือต้นกล้าของแผ่นดิน เป็นกำลังสำคัญของประเทศในทุกๆวงการ เช่น การศึกษา ดนตรี กีฬา เป็นต้น ถือว่าเราสร้างคุณประโยชน์ที่แท้จริง เพื่อโรงเรียน เพื่อนักเรียนและประเทศชาติ ระดับนานาชาติ นั่นคือสิ่งที่เราภูมิใจ และนักเรียนที่ได้รับทุนต่างๆที่ไม่มีข้อผูกมัด ก็จะกลับมาประเทศไทย เพื่อตอบแทนบุญคุณโรงเรียนและประเทศ และเด็กจะพูดเสมอว่า “จะกลับมาเพื่อสนองคุณ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเพลงประจำโรงเรียน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“เราอยากให้เด็กประสบความสำเร็จในสิ่งที่เขาอยากจะเป็นในระยะยาวและต่อยอดในสิ่งที่โรงเรียนสอนได้ เราเน้นให้เด็กเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เราภูมิใจทุกครั้ง

ที่เด็กประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปลูกฝังต่อกันมา เป็นวิถีของเรา เป็นสิ่งที่หล่อหลอมกันมานานมาก เราต้องทำให้เด็กเราเป็นทรัพยากรของชาติและของโลก”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะตามความคาดหวังของโรงเรียน และได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศตามความถนัดที่มีหลากหลายสาขาได้เป็นจำนวนมาก

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำตามวิถีปฏิบัติ

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยม สพฐ. พบว่าตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีผู้อำนวยการมาแล้วจำนวน 13 คน ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉลี่ย 6 ปี/คน มีความเป็นผู้นำที่ยึดถือและปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียน และสืบสานต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน โดยผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีบุคลิกภาพดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี ให้เกียรติและให้โอกาสผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ในด้านการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนานักเรียน มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการและครู พบว่าผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ อุทิศตนในการทำงานด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ และยุติธรรม สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและผู้ร่วมงานจนเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั่วไป

“บรรยากาศของความสุขในการทำงาน คือไม่มีการลำเส้นกัน นี่คือโยบายของผม.”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ผมให้เกียรติและให้โอกาสผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียนเน้นการพัฒนานักเรียน มีความเป็นประชาธิปไตยมีมนุษยสัมพันธ์โปร่งใส ยุติธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนาโรงเรียน สนับสนุนการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียน เพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย การสอบแข่งขันชิงทุนศึกษาต่อในต่างประเทศ และการแข่งขันด้านต่างๆในประเทศ มีความสามารถในการนำองค์กร และดำเนินงานเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้

แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีพื้นฐานความรู้ดี มีความกระตือรือร้น และมีความพร้อมในการเรียน มีการบริหารจัดการ เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เทคโนโลยี สารสนเทศ และสามารถเผยแพร่ไปยังโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งดำเนินการวางระบบในการจัดให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพความเป็นเลิศทางวิชาการทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาโครงสร้างการบริหารและระบบการประกันคุณภาพให้ทันสมัย มีมาตรฐานระดับสากล มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ใช้หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เป็นระบบและมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน มีการกระจายอำนาจการบริหารลงสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าตึก โดยบริหารแบบ School in School บุคลากรทุกฝ่ายรับบทบาทหน้าที่ของตน มีกฎระเบียบที่เหมาะสม และรักษากฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

ด้านการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มีการติดตาม ประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานด้านพัฒนาคุณภาพนักเรียนบรรลุตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน เกิดผลกระทบที่ดีต่อโรงเรียน มีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และเป็นที่ยอมรับของชุมชน มีการวางแผนการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน ทำให้พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 จนได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในประเภทโรงเรียนที่มีศักยภาพสูง (Premium School) สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ครูและกรรมการสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินการของโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจในผลการบริหารจัดการศึกษา มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้เกียรติ และให้โอกาส ให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการ และเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา รวมทั้งเป็นผู้นำโรงเรียนสู่การเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จนได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในประเภทโรงเรียนที่มีศักยภาพสูง (Premium School) ตลอดจนให้การสนับสนุนความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่โรงเรียนต่างๆอย่างต่อเนื่อง ให้เกียรติผู้ปกครอง และให้ความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างๆ ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน มีการสร้างขวัญกำลังใจ ให้รางวัลแก่บุคลากร จัดงานแสดงความยินดีแก่นักเรียน ที่ได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับนานาชาติและระดับโลก

“ผู้บริหารให้ความสำคัญกับตนเอง ดูแลทุกชีวิต เป็นผู้ใฝ่ใจดี ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ มีการกระจายอำนาจที่เบ็ดเสร็จ โรงเรียนสามารถสื่อสารกับครูโดยตลอด เช่น หัวหน้าตึก

หัวหน้ากลุ่มสาระฯ หัวหน้าระดับ ซึ่งเป็นรากฐานที่หมองหลวงปิ่น ท่านวางไว้นานแล้ว ผู้บริหารก็ให้เกียรติครูให้อำนาจในการตัดสินใจตามสายงาน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“การสรรหาคนที่จะมาทำงานในตำแหน่งต่างๆมีการเพาะบ่ม และให้โอกาสแก่คนที่เหมาะสมที่สุด เรามีบอร์ดทั้งโรงเรียน และบอร์ดใหญ่ซึ่งมีผู้อำนวยการและรองที่จะทำการสรรหาผู้ที่เหมาะสมในตำแหน่งต่างๆ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับชุมชนในการทำกิจกรรมต่างๆเป็นอย่างดี เช่นกิจกรรมวันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา มีการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมทำกิจกรรมทุกครั้ง”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีบุคลิกภาพดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี ให้เกียรติและให้โอกาสโดยการกระจายอำนาจให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินการของโรงเรียน ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ในด้านการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนานักเรียน มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ อุทิศตนในการทำงานด้วยความโปร่งใสบริสุทธิ์และเป็นธรรม สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและผู้ร่วมงานจนเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั่วไปนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนพึงพอใจ ในผลการบริหารจัดการศึกษา มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้เกียรติ และให้โอกาสให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลารวมทั้งเป็นผู้นำโรงเรียนสู่การเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจนได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในประเภทโรงเรียนที่มีศักยภาพสูง (Premium School) ตลอดจนให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่โรงเรียนต่างๆอย่างต่อเนื่อง ให้เกียรติผู้ปกครองและให้ความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี มีการสร้างขวัญกำลังใจ ใ้รางวัลแก่บุคลากร จัดงานแสดงความยินดีแก่นักเรียน ที่ได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับนานาชาติและระดับโลก

องค์ประกอบที่ 4 การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพสูง

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองและรายงานประจำปีของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ครูมีความมุ่งมั่น ให้ความสนใจและให้

ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมสุนทรียภาพของนักเรียน

ครูช่วยกันดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนในทุกด้าน มีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและทำงานเป็นทีม มีความขยัน มุ่งมั่นในการสอน มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดเป็นประชาธิปไตย เข้าใจและยอมรับการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีความเสียสละ รู้หน้าที่ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า ครูให้ความร่วมมือ ให้ความสนใจในการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน และมีกิจกรรมเสริมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างหลากหลาย

“ที่นี่มีชมรมที่ส่งเสริมทั้งทางด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และนันทนาการก่อนเปิดภาคเรียน ทุกชมรมจะมีการประชุมเพื่อคัดเลือกประธานก่อนเปิดภาคเรียนใหม่ในปีหน้า โดยมีการส่งมอบงาน โดยมีการประชุมระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ประธานชมรม และรองประธาน ซึ่งจะเป็นประธานในปีต่อไปของทุกชมรม จะมาประชุมพร้อมกันช่วงก่อนปิดเทอม เพื่อพูดคุยถึงปัญหา จุดที่ต้องแก้ไข และการพัฒนาในปีต่อไป”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ครูให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมที่เป็นประโยชน์หลากหลายมากมาย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมสุนทรียภาพของนักเรียน ครูมีความรับผิดชอบสูง มีการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ให้ความสนใจในการดูแลและพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทุกด้าน ส่งเสริมนักเรียนมุ่งมั่นด้านการเรียน ให้ความสนใจ/ความร่วมมือในการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมที่เป็นประโยชน์หลากหลายมากมาย รวมทั้งการดูแลปกครองโดยระบบตึกเรียนที่เข้มแข็งและปฏิบัติได้จริง และจากการสังเกตพฤติกรรมของครูและบุคลากรในโรงเรียนพบว่า ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนสูงมาก ครูรุ่นพี่ให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง เอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี และดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง ตลอดจนใช้ข้อมูลสารสนเทศและงานวิจัยเพื่อการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมอันดีงามบนพื้นฐานความเป็นไทย สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูและนักเรียน พบว่า

โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของบุคลากรทุกคน มีการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการและจรรยาบรรณของครูและบุคลากร รวมทั้งจัดสวัสดิการตามความเหมาะสม ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม ครูมาถึงโรงเรียนก่อนนักเรียนและกลับหลังนักเรียน ครูทุ่มเท เสียสละ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รักในหน้าที่ รักนักเรียน และรักโรงเรียน

“วิชาการของโรงเรียนจะมีหัวหน้ากลุ่มสาระ รองฯ และหัวหน้าวิชาระดับชั้น คอย คัดกรองข้อสอบ โรงเรียนเรามีภาษาต่างประเทศที่สอง ซึ่งโดดเด่นมาก ครูรุ่นใหม่ ต้องการคำแนะนำ และความช่วยเหลือ รวมทั้งการถ่ายทอดจากครูรุ่นพี่ เพราะถึงเด็กจะเก่งอย่างไร ถ้าไม่มีครูที่มีความชำนาญพอ เด็กก็จะมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ครูสอนโรงเรียนมา 20 ปี เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมฯ สอนระดับชั้นม.6 สอนประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์สากล ประมาณ 18 คาบ/สัปดาห์ ครูมาถึงโรงเรียนตั้งแต่ตี 5 ครึ่ง กลับ 2-3 ทุ่ม รู้สึกเหนื่อยล้าในบางครั้ง แต่ก็ยังรักในหน้าที่ รักเด็ก และรักโรงเรียน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ความผูกพันระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู แต่ละรุ่น มีเยอะมาก เช่น งานคืนสู่เหย้า เด็กมาด้วยความกตัญญู มีความอ่อนโยน มีบุคลิกที่ได้ผ่านการกลั่นกรองอย่างดี นี่คือคุณภาพของประเทศ เด็กู้ว่าจะต้องรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนให้ดีที่สุด”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับคุณครู มีความผูกพันใกล้ชิด ครูเปิดกว้างและให้โอกาสนักเรียน และเด็กที่มีวุฒิภาวะใกล้เคียงกับผู้ใหญ่”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ครูให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนสูงมาก ครูรุ่นพี่ให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง เชื้ออาหารต่อกัน ช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี และดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง โดยผู้ปกครองมีความผูกพันกับโรงเรียนสูงมากและยินดีให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียน ตลอดจนโรงเรียนมีการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการและจรรยาบรรณของครูและบุคลากร รวมทั้งจัดสวัสดิการตามความเหมาะสม ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสาธารณะและการพัฒนาสังคมส่วนรวม ครู

มาถึงโรงเรียนก่อนนักเรียนและกลับหลังนักเรียน ครูทุ่มเท เสียสละ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครูรักในหน้าที่ รักนักเรียน และรักโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการและหลักสูตรของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมัธยม สพฐ. มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมี 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ซึ่งนักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่เน้น สามารถเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัดได้ 2.0-4.0 หน่วยกิต ดังนี้

1. สาระการเรียนรู้ที่เน้นวิทย์-คณิต เลือกเรียน 1 กลุ่ม จากกลุ่มภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน คอมพิวเตอร์ การบริหารจัดการ วิทย์-คณิตประยุกต์ คุณภาพชีวิต
2. สาระการเรียนรู้ที่เน้นภาษา-คณิต เรียนกลุ่มการบริหารจัดการ
3. สาระการเรียนรู้ที่เน้นภาษาฝรั่งเศส, ญี่ปุ่น, เยอรมัน เรียนกลุ่มคุณภาพชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ ประกอบด้วย กิจกรรมชมรม กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

นักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่เน้น จะเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานเหมือนกัน คือเป็นวิชาบังคับมี 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แบ่งออกเป็น 7 กลุ่มย่อย ดังนี้
 - 1.1 คอมพิวเตอร์ เป็นการเรียนเนื้อหาวิชาคอมพิวเตอร์ในระดับที่สูงกว่าชั้นเรียนปกติ
 - 1.2 วิทย์-คณิตประยุกต์ เป็นการเรียนเนื้อหาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ขั้นสูงที่สามารถหาความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
 - 1.3 บริหารจัดการ เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธุรกิจ และให้มีทักษะการบริหารจัดการ ตลอดจนการเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับงาน
 - 1.4 คุณภาพชีวิต เรียนเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพ การสาธารณสุข ซึ่งจะมีความรู้พื้นฐานทั้งด้านการปฐมพยาบาล การกู้ชีพพื้นฐาน การใช้ยาอย่างปลอดภัย การทำงานในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข งานเกษตร และงานประดิษฐ์

1.5 ภาษาฝรั่งเศส

1.6 ภาษาเยอรมัน

1.7 ภาษาญี่ปุ่น

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นภาษา และคณิตศาสตร์จะมีวิชาเพิ่มเติมด้านบริหารจัดการ และภาษาจีน

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นภาษา ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาสเปน

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาอัจฉริยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ กิจกรรมประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาหลักสูตร กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิตสื่อและนวัตกรรม เพื่อพัฒนานักเรียน ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีโครงการต่างๆ ภายใต้งานพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียน เช่น โครงการพัฒนาการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสนับสนุนโครงการ สอวน. โครงการกิจกรรมงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ โครงการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ โครงการแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนในต่างประเทศ โครงการทัศนศึกษาออกสถานที่ โครงการสอนเสริมนักเรียนเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่โอลิมปิกวิชาการ โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงและทุนอื่นๆ โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ โครงการพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนความสามารถพิเศษ โครงการพัฒนานักอักษรศาสตร์รุ่นใหม่ร่วมกับคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ด้านวิชาการในระดับมาตรฐานสากล สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ พัฒนาศักยภาพนักเรียนด้านวิชาการเพื่อเข้าแข่งขันในกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ เชิญมา พัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระหว่างประเทศ และพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนการศึกษา โครงการที่สนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสนับสนุนโครงการ สอวน. โครงการ CU.AP. Program โครงการกิจกรรมงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ โครงการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ โครงการแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนในต่างประเทศ โครงการทัศนศึกษาออกสถานที่ โครงการสอนเสริมนักเรียนเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่โอลิมปิกวิชาการ โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงและทุนอื่นๆ โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ โครงการพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนความสามารถพิเศษ โครงการพัฒนานักอักษรศาสตร์รุ่นใหม่ร่วมกับคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ด้านวิชาการในระดับมาตรฐานสากล สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ พัฒนาศักยภาพนักเรียนด้านวิชาการเพื่อเข้าแข่งขันในกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ เชิญมา พัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระหว่างประเทศ และพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนการศึกษา โครงการที่สนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสนับสนุนโครงการ สอวน. โครงการ CU.AP. Program โครงการกิจกรรมงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ โครงการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ โครงการแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนในต่างประเทศ โครงการทัศนศึกษาออกสถานที่ โครงการสอนเสริมนักเรียนเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่โอลิมปิกวิชาการ โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงและทุนอื่นๆ โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ โครงการพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนความสามารถพิเศษ โครงการพัฒนานักอักษรศาสตร์รุ่นใหม่ร่วมกับคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

ความสามารถพิเศษ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ โครงการแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนในต่างประเทศ โครงการทัศนศึกษานอกสถานที่ โครงการสอนเสริมนักเรียนเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนสู่อโอลิมปิกวิชาการ โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงและทุนอื่นๆ โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ โครงการพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการสรรหาและจัดจ้างครูชาวต่างประเทศ โครงการสอนเสริมวันเสาร์ โครงการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนความสามารถพิเศษ โครงการประเมินศักยภาพแห่งทุน Self-Potential Assessment Project (SPA Project) โครงการจัดสอบเคมีออสเตรเลีย โครงการจัดจ้างครูผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาฟิสิกส์,คณิตศาสตร์ และโครงการพัฒนานักอักษรศาสตร์รุ่นใหม่ ร่วมกับคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า โรงเรียนจัดหลักสูตรและมีกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน โดยดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน มีการประเมินคุณภาพหลักสูตรทุก 3 ปี ทั้งด้านการศึกษาของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงของบุคลากร และความจำเป็นในเรื่องของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

“โรงเรียนเรามีประสิทธิผลสูงเป็นผลผลิต และมีผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ เด็กที่มาที่นี่เป็นเด็กเก่งและจะรู้หน้าที่ว่าต้องทำอะไร เป้าประสงค์หลักไปทางด้านไหน เป็นภารกิจที่เราต้องตอบสนองความต้องการของประชาชน ว่าเด็กมาที่นี่เพื่อเป็นนักวิชาการ โรงเรียนจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการด้านการจัดการศึกษาของประเทศในระดับมัธยม เพื่อผลิตนักเรียนที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณภาพและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมตามสาขาอาชีพที่นักเรียนสนใจ”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีการประเมินคุณภาพหลักสูตรทุก 2-3 ปี ทั้งด้านการศึกษาของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงของบุคลากร และความจำเป็นในเรื่องของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มเติมความต้องการของนักเรียนในการเข้าสู่มหาวิทยาลัย และความต้องการของสังคมโลกในปัจจุบัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีโครงการต่างๆที่จะพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับ

มาตรฐานสากล และมีการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและคุณธรรมที่ชัดเจน คุณภาพการสั่งสอนอบรมอยู่ในระดับสูง มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของครู และระบบการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูทุกคนให้มีคุณภาพในระดับสูง ตลอดจนระบบสนับสนุนการจัดทำสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งมีห้องปฏิบัติการและศูนย์การเรียนการสอนที่เพียงพอ

โรงเรียนมีระบบของการจัดการศึกษาที่ทำให้นักเรียนก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์ ทั้งด้านวิชาการและความเชื่อเพื่อต่อส่วนรวม สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งพบว่าการเติมเต็มความต้องการของนักเรียนในการเข้าสู่มหาวิทยาลัย และความต้องการของสังคมโลก ในปัจจุบัน โรงเรียนมีโครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามความถนัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีความเป็นเลิศด้านวิชาการและด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สอบชิงทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ได้รับรางวัลจากการแข่งขันกิจกรรมต่างๆทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ซึ่งครูและนักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมโครงการฯ อันประกอบด้วยกิจกรรมพัฒนานักเรียน 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมพัฒนานักเรียนความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย 3) กิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมต่างๆที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น 4) กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโครงการโอลิมปิกวิชาการทุกสาขาวิชา และ 5) กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการตามหลักสูตรและพร้อมสำหรับการสอบ O-NET นอกจากนี้โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนกับโรงเรียนต่างประเทศ เช่น ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ ทั้งทางด้านวิชาการ ศิลปวัฒนธรรมและกีฬา นอกจากนี้โรงเรียนยังมีโครงการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่าครูทุกคนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และเพิ่มเติมเนื้อหาสาระในเชิงลึกที่สอดคล้องตามความต้องการและศักยภาพของนักเรียนให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ครูทุกคนต้องทำวิจัยชั้นเรียน และนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อค้นพบจากการวิจัย โดยแต่ละวิชาจะมีผู้สอนในรายวิชาเดียวกันหลายคนจะมีแผนกลางเป็นตัวควบคุมและครูแต่ละคนจะไปกำหนดรายละเอียดเป็นแผนฯของตนเอง มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล มีระบบดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนด้วยการคัดกรอง มีห้องคิงห้องควีน ส่วนห้อง

ที่เหลือก็จะคละกันโดยจะจัดสาระเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ให้นักเรียนห้องคิง เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างเต็มที่ และครูที่สอนห้องคิงก็ต้องสอนห้องที่เก่งน้อยที่สุดด้วย โดยเนื้อหาที่ให้เด็กแต่ละห้องต้องเท่ากันแต่อาจจะใช้ระยะเวลาไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของเด็กแต่ละห้อง ตลอดจนมีโครงการ Gifted เด็กความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งครูจะสอนให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และใช้เวลาในช่วง 7 โมงเช้า ก่อนเข้าแถว หรือคาบ 9 /10 จนถึงประมาณ 2 ทุ่ม หรือวันเสาร์ อาทิตย์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต

“โรงเรียนมีโครงการ Gifted เด็กความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งครูจะสอนให้โดยไม่คิดเงิน และใช้เวลาในคาบ 9 หรือ 10 จนถึงกลางคืน ประมาณ 2 ทุ่ม หรือเสาร์ อาทิตย์ เพราะเด็กเหล่านี้สามารถเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต และไม่สามารถไปโครงการแลกเปลี่ยนได้ โดยเด็กมีผลงานของตนเอง เช่น หนังสือเป็นเล่ม หนังสือเรื่องสั้นภาษาไทย วารสารภาษาอังกฤษ การแข่งขัน Speech ซึ่งนักวิชาการที่มาดูงานหรือคณะจากต่างประเทศที่มาเยี่ยมโรงเรียนต่างก็ชื่นชมมาก”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ห้องเรียนจะมีห้องคิงห้องควีน โดยจะจัดสาระเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ให้นักเรียน เช่น วิทยุ-คอมพิวเตอร์จะเรียนคอมพิวเตอร์ วิทยุประยุกต์ จะเรียนคณิตศาสตร์กับโรบอท วิทยุ-บริหารจะเรียนบัญชี วิทยุคุณภาพจะเรียนสาธารณสุข เป็นต้น นี่เป็นการเพิ่มเติมที่จะจัดให้นักเรียนทั้งหมดภายใน ม.5”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“เราจะนำนักเรียน ม.6 ทั้งหมดมาหลอมให้เป็นหนึ่งเดียว เราจึงจำเป็นต้องมีห้องคิง เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างเต็มที่ โดยนโยบายของโรงเรียน คือ ครูที่สอนห้องคิงต้องสอนห้องที่เก่งน้อยที่สุดด้วย โดยเราจะมีห้องคิงห้องควีน และที่เหลือก็จะคละกัน โดยเนื้อหาที่ให้เด็กแต่ละห้องต้องเท่ากันแต่อาจจะใช้ระยะเวลาไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของเด็กแต่ละห้อง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนเรากำหนดให้ครูทุกคนมีการทำวิจัยชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“อยากให้มีการยกระดับการศึกษาอย่างจริงจังยกระดับคุณภาพของครู เช่น เด็กที่เรียนทางครูหลายคน เมื่อจบแล้วมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอาชีพอื่น เนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง การศึกษาต้องได้คนที่เก่งระดับหนึ่งมาเป็นครู เราถึงจะได้นักเรียนที่ดี ผมเชื่อว่าถ้าครูไม่เก่ง นักเรียนก็จะเก่งยาก และถ้าครูเก่งครูดี นักเรียนก็จะเก่งและดีเช่นกัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และเพิ่มเติมเนื้อหาสาระในเชิงลึกที่สอดคล้องตามความต้องการและศักยภาพของนักเรียนให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีการวิเคราะห์ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เนื้อหาที่สอนแต่ละห้องต้องเท่ากันแต่อาจจะใช้ระยะเวลาไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของนักเรียนแต่ละห้อง ครูทุกคนมีการทำวิจัยชั้นเรียน ตลอดจนมีโครงการ Gifted เด็กความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีการสอนเสริมวิชาต่างๆ ซึ่งครูจะสอนให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และใช้เวลาในช่วง 7 โมงเช้าก่อนเข้าแถว หรือคาบ 9 / 10 จนถึงประมาณ 2 ทุ่ม หรือวันเสาร์ อาทิตย์

ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และเข้าใจวิธีการประเมินในระดับชั้นเรียนและการประเมินในระดับชาติที่จะวัดความรู้ของนักเรียนตามมาตรฐานของกลุ่มสาระฯ โดยมีการวางแผนการสอนและการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน แล้วเลือกวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่น 1) ประเมินด้วยการตอบคำถาม การสอบปากเปล่า การทำใบงาน และแบบฝึกทักษะ 2) ประเมินจากการปฏิบัติ เช่น มอบหมายชิ้นงาน 3) ประเมินตามสภาพจริงโดยประเมินจากงานหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติจริง 4) ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน และ 5) ประเมินจากการทดสอบ ต่อจากนั้นมีการกำหนดอัตราส่วนคะแนนการประเมินระหว่างเรียนกับปลายภาคซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาสาระรายวิชาและครูจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลของนักเรียนสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่าโรงเรียนมีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเป็นระบบชัดเจน สามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการพัฒนา นักเรียนและเป็นหลักฐานตรวจสอบที่แสดงถึงความโปร่งใสและความยุติธรรมในการประเมิน โดยครูมีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนเรียน เป็นการวัดและประเมินความพร้อมของนักเรียนเพื่อวัดและประเมินความรู้พื้นฐานเดิมก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนเรียนโดยเน้นการประเมินนักเรียนในเรื่องที่จะทำการสอนเพื่อตรวจสอบ

ความรู้ทักษะของนักเรียนในเรื่องที่จะเรียน ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเบื้องต้นนำไปเปรียบเทียบผลการเรียนภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วเพื่อดูการพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มของนักเรียน ต่อจากนั้นเป็นการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามแผนการเรียนรู้หรือไม่ ผลการประเมินช่วยในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพรวมทั้งช่วยในการปรับปรุงการเรียนการสอน แล้วจึงทำการการวัดและประเมินผลปลายภาคเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของนักเรียนหรือเป็นการประเมินผลหลังเรียน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับประเมินก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนว่าตรงตามที่คาดหวังหรือไม่และมีพัฒนาการมากน้อยเพียงไร เมื่อวัดผลปลายภาคแล้วจึงนำคะแนนการประเมินทั้งหมดรวมกันเพื่อสรุปผลการเรียนตลอดภาคเป็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นรายวิชา และนักเรียนสามารถจบหลักสูตรได้เมื่อนักเรียนมีผลการประเมินรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ไม่น้อยกว่า 84.0 หน่วยกิต ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนานักเรียน ต้องมีระดับผลการเรียนรายวิชาไม่ต่ำกว่า 1.0 และต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนตลอดช่วงชั้นไม่ต่ำกว่า 2.0

“กลุ่มสาระฯจะต้องมีกำหนดการสอนออกมาว่า บทใดจะต้องสอนถึงช่วงไหน การวัดผลต้องเป็นอย่างไร ความรู้ที่นักเรียนจะได้รับต้องเป็นอย่างไร แต่จะต้องขึ้นกับตัวของนักเรียนด้วยว่ามีความสามารถในการรับรู้ได้มากน้อยเพียงใด”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ครูมีการจัดทำโครงการและแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างวิทยาศาสตร์เรามีระดับละ 23 ห้องศิลป์-คำนวณ 5 ห้อง ศิลป์-ภาษา 7 ห้อง ดังนั้นจะมีผู้สอนในรายวิชาเดียวกันหลายคน ก็จะมีแผนกลางเป็นตัว Control โดยครูแต่ละคนจะไปแตกรายละเอียดเป็นแผนๆของตนเอง

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริงและเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน โดยมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้นักเรียน ตั้งแต่การวัดและประเมินความพร้อมและความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนเรียน การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน รวมทั้ง

การวัดและประเมินผลหลังเรียน โดยมีเกณฑ์การจบหลักสูตรที่สำคัญ คือ นักเรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ไม่น้อยกว่า 84.0 หน่วยกิต มีระดับผลการเรียนรายวิชาไม่ต่ำกว่า 1.0 และต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนตลอดช่วงชั้นไม่ต่ำกว่า 2.0

องค์ประกอบที่ 6 การกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีการกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมโครงงาน การทดลอง การลงมือปฏิบัติจริง การมอบงานให้นักเรียนค้นคว้า ครูทุกคนจัดทำสื่อ นวัตกรรม เช่น แบบเรียน แบบฝึก ใบความรู้ ใบงาน ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเข้าค่ายวิชาการ และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมดูแลนักเรียนที่มีผลการเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เช่น กิจกรรมสอนเสริมวันเสาร์ กิจกรรมพี่สอนน้อง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น

ผู้บริหารเน้นให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ท้องถิ่น และประเทศชาติเหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน โดยใช้ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) กระบวนการสร้างสรรค์ (Creativity) กิจกรรม (Activity) การรับใช้ส่วนรวม (Service) โลกศึกษา (Global Education) เป็นองค์ประกอบสำคัญในแผนการสอน ตลอดจนมีการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้และตามสภาพจริง มีกระบวนการวัดผลการเรียนที่จำแนกนักเรียนได้ มีเครื่องมือ/วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายรูปแบบ ทั้งการทดสอบปากเปล่า/สัมภาษณ์ การประเมินการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบทั้งอัตนัยและปรนัย การตรวจสอบชุด ใบงาน การประเมินผลงานและกระบวนการทำงาน

ครูมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมตามโครงการสนับสนุนการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมชมรมต่างๆ กิจกรรมส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนา โครงการรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งมีกิจกรรมรักการอ่าน เชี่ยวชาญการเขียน กิจกรรมแลกเปลี่ยนนักเรียนกับโรงเรียนในต่างประเทศ กิจกรรมเข้าค่ายวิชาการ เป็นต้น โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และความสามารถด้านอื่นๆ โครงการมุ่งมั่นคว้าชัยในเวทีระดับโลก ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการสาขาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ ภาษาเยอรมัน คอมพิวเตอร์ และส่งเสริมการ

แข่งขันด้านอื่นๆ โครงการเตรียมความพร้อมสู่ความสำเร็จ ได้แก่ กิจกรรมการสอนเสริมวันเสาร์ กิจกรรมสอนเสริมเพื่อเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อสอบชิงทุนการศึกษาจากต่างประเทศ กิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการแข่งขันภายในประเทศ โครงการจ้างบุคลากรพิเศษ ได้แก่ การจ้างชาวต่างประเทศเจ้าของภาษา การจ้างอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จัดให้แก่ นักเรียนตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความต้องการและความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และได้รับการพัฒนาอย่างมีความสุข มีความสามารถและประสบการณ์ 7) โครงการสนับสนุนการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนมีการจัดทำคลังข้อสอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้ในคอมพิวเตอร์ ในเว็บไซต์ของโรงเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจฝึกทำข้อสอบได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับดีมาก

“ผ.อ. มีการจัดติ๊กเรียนแต่ละติ๊กใหม่ จากที่วิทยุจะอยู่ฝั่งวิทยุ ศิลป์จะอยู่ฝั่งศิลป์ เป็นโครงการ School in School แต่ละติ๊กเปรียบเป็น 1 โรงเรียน โดยเด็กวิทยุและศิลป์อยู่ในติ๊กเดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนและการทำงานร่วมกัน มีความสามัคคี สร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีระบบอาวุโส การทำงานเป็นทีม โดยครูแต่ละติ๊กจะช่วยดูแลนักเรียนจะใช้เวลาหลังเลิกเรียนและเสาร์อาทิตย์ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น กีฬาสีก็จะมี การร่นเวลาเรียน โดยครูจะต้องสอนให้ทันและครบตามเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด และครบทุกวิชา และไม่เกิน 5 โมงเย็นต้องกลับบ้าน ส่วนเสาร์อาทิตย์ก็จะมีการแข่งขันผู้ปกครองและอาจารย์ประจำติ๊กซึ่งเป็นผู้ดูแล โดยแจ้งเพียงครั้งเดียวและระบุว่ากิจกรรมอะไรอยู่ในช่วงใดบ้าง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“การวัดและประเมินผล ถ้าเด็กเรียนช้า ก็จะมีวิธีการพัฒนามากขึ้นในการสอน เช่น เพิ่มชั่วโมงสอนในคาบ 9 โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ช่วยน้องจัดตัวให้จากการตกผลึกความรู้ของพี่ ตัวน้องเป็นระยะๆ พี่มี.5 ม.6 จะรู้แนวในการทดสอบความรู้ และจะตัวให้น้อง เขาจะสรุปและมีตัวอย่างโจทย์ข้อสอบที่คิดกันเอง ซึ่งเป็นโครงการที่มีมานานมากแล้ว เราสัมผัสเด็ก Gifted ที่ไปค่ายโอลิมปิกเยอะมาก เด็กบางคนเก่งคณิตศาสตร์แต่ไม่ถนัดชีวะ บางคนเก่งชีวะแต่ไม่ถนัดคณิต ก็จะช่วยกันติวระหว่างเพื่อนและไปถึงน้องด้วย มีการแลกเปลี่ยนโดยใช้ Social Network เช่นใน Facebook ของโรงเรียน ก็จะมี Post link ของข้อสอบหรือแบบฝึกให้เพื่อนๆ หรือรุ่นน้องได้เข้าไปดู แต่ครูก็มีส่วนช่วย บางครั้งจะเพิ่มชั่วโมงเข้าให้นักเรียน เช่น 7 โมงเช้าก่อนเรียน อาจจะเป็นโจทย์เพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาในห้องเรียน เด็กสามารถเข้าไปถามครูได้ตลอด”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ ช่วงศุกร์บายที่นักเรียนชายไปเรียน นศท. นักเรียนหญิงอาจจะกลับบ้านหรืออ่านหนังสือที่โรงเรียนได้ ในภาคบ่ายครูก็จะมาคุยกันเกี่ยวกับปัญหาของการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะ และแนะนำครูใหม่ในวิธีการสอนโดยการนิเทศภายใน และครูที่เลี้ยงก็จะคอยดูแลและอยู่ด้วยในทุกเรื่อง ตั้งแต่การแต่งกาย จนถึงพฤติกรรมและการจัดการเรียนการสอน การพูดจา และเล่าประสบการณ์ให้ฟัง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารมีการกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนรวมทั้งการประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยการเน้นให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ทั้งถิ่น และประเทศชาติ เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน โดยใช้ทฤษฎีความรู้ การเขียนความเรียงขั้นสูง กระบวนการสร้างสรรค์ กิจกรรม การรับใช้ส่วนรวม โลกศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ มีการจัดระบบการนิเทศที่หลากหลาย ทั้งการนิเทศแบบคู่ขนานโดยครูอาวุโสที่มีประสบการณ์การสอน เป็นพี่เลี้ยงครูใหม่ การนิเทศแบบสาธิตการสอน การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูอาวุโสกับครูใหม่ มีระบบการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพในระดับสูง ผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และประเมินเครื่องมือวัดผลประเมินผลของครูทุกคน ตลอดจนนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นรายบุคคล โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อสนองตอบความต้องการ ความถนัดและความ สามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ รวมทั้งมีการสะท้อนกลับสู่นักเรียนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระฯและนักเรียน พบว่าโรงเรียนมีการกำกับ ติดตามความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการจัดกิจกรรมประกวดห้องเรียนโดยให้ครูแต่ละตึกเป็นผู้พิจารณาประเมินคุณลักษณะของนักเรียนทั้งห้องและการขาดเรียน/มาสาย ความสะอาด โดยเน้นการใช้ระบบดูแลกันเองของนักเรียนในห้อง มีระบบให้นักเรียนและผู้ปกครองประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

ในปีการศึกษา 2555 นักเรียนโรงเรียนมัธยม สพฐ. สามารถสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงและทุนต่างๆได้ จำนวน 32 ทุน ได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง จากการ

แข่งขันโอลิมปิกในสาขาวิชาต่างๆ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย กฎหมาย วาดภาพ ภาษาต่างประเทศ กีฬาวាយน้ำ เทนนิส กอล์ฟ และดนตรีไทย

ผลการดำเนินงานด้านพัฒนาคุณภาพนักเรียน บรรลุตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และเป็นที่ยอมรับของชุมชน โดยมีหลักฐานการยืนยันความสำเร็จของนักเรียนในระดับสูงทุกปีการศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2552-2554 อยู่ในระดับดีมากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนักเรียนได้รับรางวัลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

“ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ภาพของเด็กที่นี้จะเป็เด็กวิชาการ ตั้งแต่วันแรกที่มีการพัฒนาศักยภาพ ดังคำพูดของศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุลที่ว่า “โรงเรียนของเรามีชื่อเสียงมานานแล้ว หวังว่าสิ่งเหล่านี้ จะสืบทอดตกสู่พวกเธอทุกคน และพวกเธอต้องดูแลรักษาไว้ไม่ให้เสื่อมเสีย” และไม่มีสิ่งเสพติด โดยทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็จะให้การอบรมในวันพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ถึงวิธีการป้องกันตัว การเลี่ยงจุดเสี่ยงของเขตพื้นที่ การระมัดระวังตนเอง โดยมีตำรวจ สน.ปทุมวันเป็นผู้ดูแล”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ส่วนมากเด็กที่ชอบคำนวณจะไม่ชอบภาษา และมักจะเรียนภาษาได้ไม่ดีเท่ากับคำนวณ แต่สำหรับที่นี่เด็กวิทย์จะเรียนได้หมดทุกอย่าง จะมีการรับโล่คะแนนสูงสุดของแต่ละวิชา ซึ่งวิชาภาษาอังกฤษก็ยังเป็นเด็กวิทย์-คณิต นักเรียนมีโอกาสได้เรียนกับอาจารย์ต่างชาติทุกห้อง ทั้งในเนื้อหาสาระที่เรียน และการพูด และวิชาภาษาต่างประเทศที่สองของนักเรียนศิลป์ภาษา โดยเรียนแบบบูรณาการ โรงเรียนพยายามสอนให้เด็กเข้าใจคำว่า เตรียมเข้าสู่ ASEAN ที่ชัดเจน โดยให้นักเรียนทำงานกลุ่ม แต่ละประเทศ แล้วลงลึกเปรียบเทียบ เช่นอาหาร ความคล้ายคลึง ความต่าง และข้อเสนอแนะ วัฒนธรรม อาชีพ โอกาสในการประกอบอาชีพของประเทศนั้นๆ โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงิน โดยทำ PowerPoint นำเสนอภาพรวมของแต่ละประเทศ ทำ Flowchart ด้วย Future board ที่เป็นข้อมูลตามจริง และแผนภาพการท่องเที่ยว ซึ่งนักเรียนทำได้ดีมาก และมีโครงการค่ายภาษาเยอรมันนานาชาติ ซึ่งมีหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศเป็นรองนายกสมาคมภาษาเยอรมัน

กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ เรามีงานสืบสานวัฒนธรรมไทย ทุกปี กีฬาสี กีฬา ต.อ. ต.ท. ซึ่งเราผลักดันเป็นเจ้าภาพกับโรงเรียนเตรียมทหาร งานวันชมรมนิทัศน์ ซึ่งเด็กทุกคนจะต้องแสดงผลงาน ผู้ปกครองมีส่วนร่วม”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ปีนี้เด็กเราสอบหมอได้ประมาณครึ่งหนึ่งของนักเรียน คือ 500 กว่าคน เป็นเด็กเรียนวิทย์ ที่เป็นเด็กกิจกรรมทั้งหมด เช่น ประธานนักเรียน ประธานตึกเรียน ประธานเชียร์ ลีดเดอร์ กระบวนการทำงานสอนให้เด็กคิดเป็น เด็กนักเรียนที่นี้เรียนหนัก แต่จะมีกิจกรรมเสริมตลอด เด็กที่ประสบความสำเร็จเป็นเด็กกิจกรรมทั้งหมด เช่น วันนี้เด็กที่จะให้สัมภาษณ์ เป็นเด็กศิลป์ที่คิดอย่างวิทย์ เป็นเด็กที่เรียนเก่งมาก มีบทความที่เขียนเอง เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบ O-NET ในมุมมองของเด็ก ว่าปัญหาที่เขาเจอคืออะไร มีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร และเป็นเด็กที่มีความคิดอย่างลึกซึ้ง กรรมการสมศ.ประทับใจเด็กมาก วันที่สรุปผล สิ่งที่เขาพูดโดดเด่นที่สุดคือ เด็กที่นี้ คือต้นกล้าตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือต้นกล้าของแผ่นดิน อยู่ที่ไหนก็พร้อมที่จะเบ่งบาน และความคิดของเขาคือเป็นเด็กที่ถูกคัดกรองแล้ว โดยคัดกรองอย่างมีจริยธรรม คุณธรรม ไม่ได้มองเรื่องเรียนเพียงอย่างเดียว เป็นผลจากการบ่มเพาะของครูที่นี้ด้วย ที่ได้ฝึกฝน บ่มเพาะให้เด็กเป็นต้นกล้าที่สมบูรณ์ และเราจะรายงานผลการพัฒนาของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ผมและเพื่อนๆรู้จักการสร้างสรรคชิ้นงานอย่างเป็นระบบ ทุกคนจะต้องเรียนคอมพิวเตอร์ รู้จักการทำสื่อทุกคน เช่น PowerPoint, สร้าง Website ซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินผลลัพธ์ที่หลากหลาย เช่น สมรรถนะ ทักษะ/ความรู้ ความคิด เจตคติ คະแนนทดสอบ การพัฒนาผลงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายบุคคล โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการติดตามการเรียนรู้ของตนเอง และสามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองได้ ตลอดจนการรายงานผลการเรียนของนักเรียนที่มีความถูกต้อง ชัดเจนและสมเหตุสมผล รวมทั้งการให้ข้อมูลสะท้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนไปยังครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพเพื่อความเป็นเลิศ

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีและรายงานประจำปีพบว่า โรงเรียนมัธยม สพฐ. มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ มีคุณธรรม เชี่ยวชาญด้านการสอนในสาขาของตนเองและมีความรู้ใน

เรื่องที่ต้องพัฒนา มีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรแก่ครูรุ่นใหม่ ตลอดจนมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศและการศึกษาต่อ

ครูทุกคนมีความทุ่มเทเสียสละในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ที่ดีและปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ โรงเรียนมีการยกย่องครูที่ปฏิบัติงานดี มีจรรยาบรรณ และจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสม

โรงเรียนพัฒนาระบบนิเทศภายใน สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการสอนประเภทต่างๆเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมครูให้ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบ E-Learning, E-Book ในเครือข่าย Think.com นอกจากนี้มีการจัดโครงการสอนพิเศษที่นักเรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือเก็บค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนตามสาขาวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ เช่น การใช้เว็บไซต์ระบบห้องเรียนเครือข่ายผ่านอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษด้วยโครงการใช้คำถามหมวก 6 ใบเพื่อพัฒนาการคิด วิธีการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนความสามารถพิเศษ การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อฝึกทักษะการแก้โจทย์ทางฟิสิกส์ เป็นต้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่าครูทุกคนมีความซื่อสัตย์ ทุ่มเทเสียสละในการปฏิบัติงาน มีขวัญกำลังใจในการพัฒนาวิชาชีพ มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีการเตรียมการสอนอย่างดี และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง มีการนำหลักของพุทธศึกษา ทัศนศึกษาและจริยศึกษามาใช้ มีความรักในอาชีพ มุมานะ ไม่ย่อท้อ ขยัน ความเป็นครูตลอดเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน ตลอดจนพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยวิวัฒนาการใหม่ๆอยู่เสมอ มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับซึ่งกันและกัน

“ครูมีอาชีพ เน้นการปฏิบัติหน้าที่ ต้องสอนอย่างทุ่มเทให้กับนักเรียน ซึ่งไม่ใช่ทางวิชาการอย่างเดียว ต้องมีเทคนิคในการถ่ายทอดทางวิชาการ และสอนทุกอย่างให้ได้ เช่น การใช้ชีวิต การวางตัว คุณธรรม จริยธรรม ให้กลมกลืนไปในตัวเขา การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ครูต้องมีวิวัฒนาการใหม่ๆอยู่เสมอ มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับซึ่งกันและกัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ครูที่นี่มีพหุทธิศึกษา หัตถศึกษา และจริยศึกษา มีความรู้ทางวิชาชีพเบื้องต้น ที่สามารถดูแลตัวเองได้ เอาตัวรอดได้ ความภาคภูมิใจของครู คือความเป็นหนึ่งเดียวขององค์กร ความสำเร็จของครูและประสิทธิภาพของนักเรียน ครูเป็นทั้งพี่และเพื่อนของนักเรียน ครูมีความใกล้ชิด เป็นที่พึ่งตั้งแต่แรกเริ่ม ให้เกียรตินักเรียนและไม่เปิดเผยความลับของนักเรียน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“ครูที่นี่มีความซื่อสัตย์และรักในอาชีพ มุมนานะ ไม่ย่อท้อ ขยัน มีความเป็นครูตลอด 24 ชั่วโมง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ มีคุณธรรม เชี่ยวชาญด้านการสอนในสาขาของตนเองและมีความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต้องพัฒนา มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรแก่ครูรุ่นใหม่ ตลอดจนมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศรวมทั้งการศึกษาต่อ ครูทุ่มเทเสียสละในการปฏิบัติงาน พัฒนาในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการยกย่องครูที่ปฏิบัติงานดี มีจรรยาบรรณ มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ที่ดีและปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งโรงเรียนมีการส่งเสริมครูให้ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบ E-Learning, E-Book ครูมีความซื่อสัตย์และรักในอาชีพ มุมนานะ ไม่ย่อท้อ ขยัน มีความเป็นครูตลอดเวลา เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับซึ่งกันและกัน มีการทำวิจัยในชั้นเรียนตามสาขาวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

องค์ประกอบที่ 8 สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

จากการศึกษารายงานประจำปีของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม ปลอดภัย และมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งการเรียนรู้และสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย พัฒนาห้องปฏิบัติการต่างๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์และภาษาให้ทันสมัยมีมาตรฐานในระดับสากล นักเรียนมีสุขภาพกายแข็งแรง

ร่างกายสมส่วน มีสุขอนามัยที่ดี ดูแลรักษาร่างกายและแต่งกายสะอาดเรียบร้อย จัดกิจกรรมวิ่งเพื่อสุขภาพ กิจกรรมโภชนาการรูปร่างสมส่วน และกิจกรรม Dance for health เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีน้ำหนักเกินเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ นักเรียนยังได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจโทษภัยของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมาต่างๆ จึงไม่ข้องเกี่ยวหรือเสียเวลาไปกับสิ่งเหล่านั้น นักเรียนใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ เล่นกีฬาที่ชอบ เช่น บาสเกตบอล เทเบิลเทนนิส ฟุตบอล ดนตรี อ่านหนังสือ ทำการบ้านหรือคุยเล่นในกลุ่มเพื่อน ภายในสถานศึกษามีที่ลับตาหรือจุดลับ/จุดเสี่ยงน้อยมาก ครูดูแลทั่วถึง โรงเรียนเน้นการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงโดยแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและป้องกันสารเสพติดดูแลตรวจตราบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง อีกทั้งกำหนดวิธีการแก้ปัญหาและบทลงโทษนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการรณรงค์ป้องกันโดยครอบครัว สังคม และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้แก่นักเรียนสม่ำเสมอ

ทำให้นักเรียนปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา ส่วนปัจจัยเสี่ยงกรณีอื่นๆ รวมทั้งปัญหาชู้สาวไม่ปรากฏ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม สนับสนุนให้นักเรียนโรงเรียนมัธยมสพฐ.สามารถเรียนได้ดีในทุกวิชา มีการรับโล่คะแนนสูงสุดของแต่ละวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีโอกาสได้เรียนกับอาจารย์ต่างชาติทุกห้อง ทั้งในเนื้อหาสาระที่เรียน และการพูด โดยเรียนแบบบูรณาการเพื่อเตรียมเข้าสู่ ASEAN โดยให้นักเรียนทำงานกลุ่มแต่ละประเทศแล้วลงลึกเปรียบเทียบ เช่น อาหาร ความคล้ายคลึงและความแตกต่างด้านวัฒนธรรม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงิน อาชีพ โอกาสในการประกอบอาชีพของประเทศนั้นๆ และข้อเสนอแนะ เป็นต้น โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยทำ PowerPoint นำเสนอภาพรวมของแต่ละประเทศ ทำ Flowchart ด้วย Future board ที่เป็นข้อมูลตามจริง และแผนภาพการท่องเที่ยวซึ่งนักเรียนทำได้ดีมาก และยังมีโครงการค่ายภาษาเยอรมันนานาชาติอาเซียนซึ่งมีหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศเป็นรองนายกสมาคมภาษาเยอรมัน นอกจากนี้ นักเรียนยังรู้จักการสร้างสรรคงานอย่างเป็นระบบ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการทำสื่อและสร้าง Website สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์พบว่า โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลายซึ่งสนับสนุนความสนใจและความถนัดของนักเรียน ได้แก่ ห้องประวัติและผลงานของฯพณฯ ศ. ม.ล. ปิ่น มาลากุล ห้องสมุดภาษาไทย ห้องสังคมศึกษา ห้องแนะแนว ห้องสมุดเด็ก ห้องจริยธรรม ห้องพิพิธภัณฑ์หินและแร่ สวนหินปั้นหยา ห้องสมุดภาษาอังกฤษ ห้องสมุดกลาง ห้องพิพิธภัณฑ์ ศูนย์วิทยบริการ ห้องนวัตกรรมเทคโนโลยี ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุดเด็ก ตึกปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องสมุดวิทยาศาสตร์ ห้องดนตรีสากล ห้องสมุดประจำตึก ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดคณิตศาสตร์ บริเวณตึก 60 ปี ห้องดนตรีไทย เรือน

เกษตรกรรม (ด้านข้างตึก 60 ปี) ลานอเนกประสงค์ (ด้านหน้าตึก 60 ปี) สวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน (เรือนเกษตรกรรม)สวนหิน พืชพรรณไม้ น้ำ ศูนย์สืบค้นข้อมูล ตึก 4, ตึก 8, ตึก 9, ตึก 55 ปี รวมเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมสพฐ. เช่น E-learning โรงเรียน หลักสูตรบนเครือข่าย โรงเรียน เว็บไซต์เครือข่ายพระเกี้ยวน้อย แหล่งรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลสื่อดิจิทัลของโรงเรียน ห้องเรียนเครือข่ายภายในโรงเรียน เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนสามารถบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้คงความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และสวยงามไว้เป็นอย่างดี มีแหล่งเรียนรู้ และสถานที่ออกกำลังกาย ทั้งกลางแจ้งและในร่มเป็นจำนวนมากเพียงพอที่จะรองรับความต้องการของนักเรียนได้ ทั้งที่โรงเรียนตั้งอยู่กลางกรุงเทพมหานคร ที่มีการจราจรหนาแน่น แต่ภายในโรงเรียนกลับมีความสดชื่น ร่มรื่น อากาศดี สบาย ปลอดภัยจากมลภาวะทางเสียง มีระบบการดูแลรักษาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี โดยจัดสภาพแวดล้อมให้มีพื้นที่นั่งเล่น พักผ่อน มีสนามและอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ออกกำลังกายในเวลาว่างได้เพียงพอ จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนร่มรื่นมีต้นไม้ใหญ่ทั่วไป มีการจัดแต่งภูมิทัศน์เหมาะสม สวยงามสดชื่น สบายตา ห้องเรียนโปร่งสบาย มีน้ำดื่ม สะอาดบริการทุกชั้นทุกตึกเรียน และโรงอาหารมี 4 แห่ง มีห้องสุขาสะอาดถูกสุขลักษณะจำนวนมาก มีห้องพยาบาลจำนวน 2 ห้อง มีครูพยาบาลและเจ้าหน้าที่พยาบาลวิชาชีพมาประจำทุกวัน มีการประสานขอความร่วมมือจัดแพทย์เฉพาะทางจากโรงพยาบาลมาให้ความรู้แก่นักเรียน มีการจัดสัปดาห์สุขภาพ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า โรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมบุคลากรและนักเรียนให้ใส่ใจดูแลรักษาสุขภาพเป็นประจำทุกปี ให้ความรู้ด้านสุขอนามัยและโภชนาการที่เหมาะสมทั้งในการเรียน การสอนและกิจกรรมเสริม ส่งเสริมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆและประสานกับกองควบคุมโรคติดต่อ กทม.ฉีดพ่นกำจัดยุงทุกภาคเรียน ด้านการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ครูจะมีใบงานที่มีรายละเอียดคือ ชื่อแหล่งเรียนรู้ สถานที่ แผนที่ เส้นทางเดินรถ สภาพปัจจุบันให้นักเรียน รายงานเป็นกลุ่มหรือเป็นรูปเล่ม และนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีประกอบ เช่น สืบค้นข้อมูลจาก Internet และอ้างอิงแหล่งที่มา ใช้สื่อ Social Network เป็นต้น มีการนำเสนอและเผยแพร่โดยทำเป็น Presentation Upload ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

“โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย ตามความสนใจทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“การศึกษาแหล่งเรียนรู้ เช่นในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ก็จะมีกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจแหล่งเรียนรู้ โดยม.4 สำรวจชุมชนรอบๆในเขตปทุมวัน ม.5 เทอม 1 ดูแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ เพราะหลักสูตรของเราแบ่งเป็นกลุ่มๆ เช่น หลักสูตรม.4 จะเรียนเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เทอม 2 จะเป็นรัฐศาสตร์กฎหมาย การเมืองการปกครอง รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้การศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้องตรงกับเนื้อหาที่เรียน ส่วน ม.6 เทอม 1 ศึกษาประวัติศาสตร์สากลและประวัติศาสตร์ไทยควบคู่ไปด้วย โดยศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ใกล้ๆ เช่น จุฬายุทธศาสตร์ศึกษา สภาภาษาชาติไทย เป็นต้น

หลังจากนั้นเด็กจะทำใบงาน ซึ่งมีรายละเอียดคือ ชื่อแหล่งเรียนรู้ สถานที่ แผนที่ เส้นทางเดินรถ ปัจจุบันเป็นอย่างไร ทำเป็นรายงานกลุ่ม หรือเป็นรูปเล่ม และในการนำเสนอ เด็กจะใช้เทคโนโลยีประกอบ เช่น สืบค้นข้อมูลจาก Internet และอ้างอิงแหล่งที่มา ใช้สื่อ Social Network เป็น Page ให้นักเรียนส่งงาน เด็กสามารถ Upload ข้อมูลใส่ได้เลย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“นักเรียนมีกิจกรรมรายาทสุขภาพ ระเบียบร้อยและให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกคน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“การทัศนศึกษา เช่น วัดพระแก้ว ป้อมพระจุล (ศิลปภาษา) สวนนงนุช (วิทย์) พวกผมจะทำรายงานเป็น VDO วิชาที่น่าสนใจมาก คือ ภูมิศาสตร์ท่องเที่ยว โดยจะทำเป็น Presentation Upload และคนอื่นๆก็สามารถดูได้ด้วย รวมทั้งมีการนำเสนอและเผยแพร่ทาง Website”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม ปลอดภัย และมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนมีกิจกรรมรายาทสุขภาพ ระเบียบร้อยและให้ความเคารพครูอาจารย์ทุกคน โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้และสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย พัฒนาห้องปฏิบัติการต่างๆทั้งด้านวิทยาศาสตร์และภาษาให้ทันสมัยมีมาตรฐานในระดับสากล เน้นการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง กำหนดวิธีการแก้ปัญหาและบทลงโทษนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดได้อย่างชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการรณรงค์ป้องกันโดยครูอบรมสั่งสอนและเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ มาให้ความรู้แก่นักเรียนสม่ำเสมอ มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ เพื่อเตรียมเข้าสู่ ASEAN ที่เน้นความสนใจและความถนัดของนักเรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียนทำงานกลุ่มแล้วลงลึกเปรียบเทียบ นักเรียนยังรู้จักการสร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบ มีความตั้งใจและสนใจต่อการเรียนรู้สูง สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการทำสื่อและสร้าง Website มีห้องพิพิธภัณฑ์

หินและแร่ มีศูนย์วิทยบริการ ห้องนวัตกรรมเทคโนโลยี ห้องปฏิบัติการ สวณพฤษศาสตร์โรงเรียน
 หลักสูตรบนเครือข่าย เว็บไซต์เครือข่าย ห้องเรียนเครือข่ายภายในโรงเรียน รวมทั้งจัดแหล่ง
 รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลสื่อดิจิทัลของโรงเรียน รวมทั้งมีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่และ
 สภาพแวดล้อมให้คงความสะอาด ถูกสุขลักษณะและสวยงามไว้เป็นอย่างดี มีแหล่งเรียนรู้และ
 สถานที่ออกกำลังกาย ทั้งกลางแจ้งและในร่มเป็นจำนวนมากเพียงพอที่จะรองรับความต้องการ
 ของนักเรียนได้ มีความสดชื่น ร่มรื่น อากาศดี สงบ ปลอดภัยจากมลภาวะทางเสียง มีระบบการ
 ดูแลรักษาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อม
 ให้มีพื้นที่นั่งเล่น พักผ่อน มีสนามและอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ออกกำลังกายในเวลาว่างได้เพียงพอ มี
 น้ำดื่ม สะอาดบริการทุกชั้นทุกตึกเรียน มีห้องสุขาสะอาดถูกสุขลักษณะ ด้านการศึกษา
 แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนซึ่งมีหลากหลาย ครูจะมีใบงานที่มีรายละเอียดสภาพปัจจุบันให้
 นักเรียนรายงานเป็นกลุ่มหรือเป็นรูปเล่ม และนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีประกอบ เช่น สืบค้นข้อมูล
 จาก Internet และอ้างอิงแหล่งที่มา ใช้สื่อ Social Network เป็นต้น มีการนำเสนอและเผยแพร่โดย
 ทำเป็น Presentation Upload ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

องค์ประกอบที่ 9 การมีส่วนร่วมอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

จากการศึกษารายงานประจำปีพบว่า โรงเรียนมัธยม สพฐ. ตั้งอยู่ในชุมชนที่แวดล้อมด้วย
 สถาบันด้านการศึกษา ได้แก่ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรม
 ศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ ศูนย์คอมพิวเตอร์คณะวิศวกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย และ
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียน
 สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน วัดปทุมวนารามราชวรวิหาร โรงพยาบาล
 จุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลตำรวจ ศูนย์การค้าสยามสแควร์ และราชกรีฑาสโมสร ซึ่งโรงเรียนได้รับความ
 ร่วมมือในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการและการรักษาพยาบาล และยังได้รับความ
 ร่วมมือจากองค์กรอื่นๆ ดังนี้ 1) เขตปทุมวัน ประสานงานด้านการรักษาความสะอาดและการ
 ตกแต่งภูมิทัศน์ 2) สถานีตำรวจปทุมวัน ด้านการดูแลนักเรียน การจราจร ความเรียบร้อยทั่วไป 3)
 สถานประกอบการใกล้เคียง เช่น ตลาดสามย่าน สนามกีฬา 4) วัดปทุมวนารามราชวรวิหาร ด้าน
 คุณธรรมจริยธรรม 5) อุทยานการเรียนรู้ TK PARK เซ็นทรัลเวิลด์พลาซ่า 6) ท้องฟ้าจำลอง 7)
 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ปทุมธานี 8) สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ 9)
 ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ 10) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 11) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 12) สำนักพิมพ์มติชน สำนักพิมพ์ไทยรัฐ สำนักพิมพ์เดลินิวส์ 13) ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
 14) พระที่นั่งวิมานเมฆ 15) โรงแรมตะวันนารามาตา 16) สวณงนุช ชลบุรี เป็นต้น

โรงเรียนยังมีการรณรงค์ให้ผู้ปกครองและศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนด้านต่างๆ เช่น สนับสนุนทุนการศึกษาให้นักเรียน การประชาสัมพันธ์ การสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้โรงเรียนได้ประสานกับศูนย์วิจัยคโหลิต สภากาชาดไทย เพื่อให้บุคลากรและนักเรียนมีกิจกรรมวิจัยคโหลิตอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น สามารถพัฒนาทักษะชีวิต ตลอดจนการประสานกับชุมชนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และได้รับการสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้าร่วมจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ศิษย์เก่าที่จบการศึกษาและออกไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศต่างกลับมาช่วยคณะครูในการจัดการเรียนการสอน หรือการเป็นติวเตอร์ให้แก่รุ่นน้องๆอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการพัฒนาเครือข่ายร่วมพัฒนาช่วยเหลือด้านวิชาการและด้านทุนทรัพย์แก่โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนน้อง และโรงเรียนที่ขอความช่วยเหลือ และบริจาคเงินเพื่อสาธารณกุศลตามความเหมาะสม ต้อนรับ ให้ความรู้แก่คณะผู้มาศึกษาดูงานและจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่สาธารณชนทั่วไป

คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นอย่างดี มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการแต่งตั้งอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและส่งเสริมโอกาสของผู้เรียนเป็นอย่างมาก และทุกคนพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโรงเรียน รวมทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความร่วมมือโดยจัดการอบรมในวันพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ถึงวิธีการป้องกันตัว การเลี่ยงจุดเสี่ยงของเขตพื้นที่การระมัดระวังตนเอง โดยมีตำรวจ สน.ปทุมวันเป็นผู้ดูแล

สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยม สพฐ. ช่วยสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนา และเสริมกำลังในการจัดการเรียนการสอน โดยสมาชิกของสมาคมซึ่งมีทั้งครูและผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองจะมีส่วนช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์และสิ่งของต่างๆ เพื่อการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม สังคม และสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียน ผู้ปกครองและครูมีความสัมพันธ์อันดียิ่งขึ้นในการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุถึงจุดประสงค์และความสำเร็จในการศึกษา สวัสดิการแก่ครู อาจารย์และนักเรียนของโรงเรียน โดยครูอาจารย์ประจำของโรงเรียนเป็นสมาชิกโดยอัตโนมัติไม่ต้องเสียค่าบำรุงใดๆ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนต้องสมัครและเสียค่าบำรุง

สมาคมผู้ปกครองและครู มีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีโดยจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและสถานที่ เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการภาษา

พร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็น ในด้านครูอาจารย์ที่ขาดในบางวิชาทางสมาคมฯ ก็เป็นธุระเรื่องค่าใช้จ่าย ในการหาครูมาแทนจนกระทั่งมีครูประจำ

การสัมมนาของครูอาจารย์เรื่องการเรียนการสอน ทางสมาคมก็ได้ช่วยเหลือค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ยังมีสวัสดิการครูและนักเรียน อาทิ น้ำสะอาดสำหรับดื่ม การตรวจร่างกายนักเรียน ส่งเสริมการกีฬาและการออกกำลังกายของนักเรียน ตลอดจนถนนหนทางและการปรับบริเวณ โรงเรียนให้สวยงามเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี โดยความร่วมมือของผู้ปกครองซึ่งเป็นสมาชิกและผู้มีอุปการคุณ เป็นผลดีโดยตรงต่อการเรียนการสอน ทำให้โรงเรียนเด่นทั้งวิชาการ จริยธรรม และการกีฬา สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียน และ กรรมการสถานศึกษา พบว่าผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในระดับสูง โดยสมาคมผู้ปกครองและครู มูลนิธินักเรียนเก่าและทุกองค์กรพร้อมจะสนับสนุน ทุกครั้งที่โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรและนักเรียน

“องค์กรที่ให้การสนับสนุน เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู มูลนิธินักเรียนเก่าฯ ก็พร้อมจะให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการส่งนักเรียนแข่งขันด้านต่างๆ เช่น เป็นตัวแทนไปต่างประเทศ ก็พร้อมจะ Support ในทุกเรื่อง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“คณะกรรมการสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นอย่างดี มีการประชุมสม่ำเสมอภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการแต่งตั้งดีดีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและส่งเสริมโอกาสของผู้เรียนเป็นอย่างมาก และทุกคนพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของโรงเรียน

“สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความร่วมมือโดยจัดการอบรมในวันพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ถึงวิธีการป้องกันตัว การเลี่ยงจุดเสี่ยงของเขตพื้นที่ การระมัดระวังตนเอง โดยมีตำรวจ สน.ปทุมวันเป็นผู้ดูแล”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายร่วมพัฒนา ช่วยเหลือด้านวิชาการและด้านทุนทรัพย์แก่โรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนน้อง และโรงเรียนที่ขอความอนุเคราะห์ และบริจาคเงินเพื่อสาธารณกุศลตามความเหมาะสม ต้อนรับ ให้ความรู้แก่คณะผู้มาศึกษาดูงานและจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่สาธารณชนทั่วไป เราสอนเด็กให้ทำงานด้วย ครูไม่ได้

ทำงานเอง เช่น ชมรมของเรา เด็ก Run งานทั้งหมด เช่น โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมีค่าย กิจกรรมในค่าย เช่น สอนน้อง หรือพัฒนาความรู้ นักเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด หรือ ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งมีการขับร้องประสานเสียง และเราได้รับรางวัลที่ 1 มาโดยตลอด ก็จะมีพีที่จบไปแล้ว และกำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น คณะอักษรศาสตร์ ก็จะกลับมาสอนน้องให้ร้องเพลง เป็นการสืบสานต่อกันทุกรุ่น เป็นความผูกพัน เช่น วันปัจฉิมนิเทศ มีบรรยากาศที่ทำให้เห็นว่า เด็กเราก็คือเด็กธรรมดา ที่มีความผูกพันของพี่รหัสน้องรหัส และมีการดูแล ส่งมอบหนังสือให้ต่อกัน บางครั้งพี่รหัสเรียนโปรแกรมวิทย์ แต่น้องรหัสเรียนโปรแกรมศิลป์ภาษาหรือศิลป์คำนวณก็ดี นักเรียนทุกคนเป็นเด็กกิจกรรม”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“นักเรียนมีกิจกรรมบริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และสามารถพัฒนาทักษะชีวิตได้ดี”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

“สมาคมผู้ปกครองและครู มูลนิธินักเรียนเก่าและทุกองค์กรพร้อมจะสนับสนุนตรงนี้ด้วยทุกครั้งที่มีกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความรู้และจริยธรรมก็จัดขึ้นบ่อยๆ”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 19 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างสูงในการดำเนินงานของโรงเรียน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมของกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการแต่งตั้งอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นที่ปรึกษา และทุกคนพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของสมาคมผู้ปกครองและครู มีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีโดยจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน สถานที่ และสวัสดิการให้แก่ครูและนักเรียน มีการปรับบริเวณโรงเรียนให้สวยงามเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ส่งเสริมการกีฬาและการออกกำลังกายของนักเรียน ทำให้โรงเรียนเด่นทั้งวิชาการ จริยธรรม และการกีฬา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในระดับสูง พร้อมจะสนับสนุนทุกครั้งที่มีโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่พัฒนาความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมของครูและนักเรียน รวมทั้งมีส่วนช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์และสิ่งของต่างๆเพื่อการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาวัฒนธรรม สังคม และสวัสดิภาพของนักเรียน รวมทั้งความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองและครูในการส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุถึงจุดประสงค์และ

ความสำเร็จในการศึกษา ตลอดจนโรงเรียนมีการรณรงค์ให้ผู้ปกครองและศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนด้านต่างๆ ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้และรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น สามารถพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

กรณีศึกษาที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิต (นามสมมติ)

ข้อมูลกรณีศึกษา

โรงเรียนมัธยมสาธิต เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบพิพัฒนาการ (Progressive Education) เน้นการสร้างคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคมประชาธิปไตย สำนึกในลัทธิหน้าที่ อิศรภาพ เสรีภาพ ภราดรภาพ สำนึกในคุณค่าของโลกส่วนตัว การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างชอบธรรมและสันติสุข พัฒนาและเชื่อมั่นในศักยภาพของมนุษย์ทุกคน ว่าความรู้ความสามารถพัฒนาได้และอยู่ที่ตัวตนของเราเอง พัฒนาความรู้ความคิดและสติปัญญา ในเชิงวิทยาศาสตร์ สร้างสมดุลและความสันติสุขในชีวิตและในสังคม ทำให้โรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบ (Comprehensive School)

ก่อตั้งเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2496 โดยดำริของศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ขณะที่ยังดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เริ่มเปิดสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เมื่อ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2497 โดยมีรองศาสตราจารย์ คุณหญิงเต็มศิริ บุญยสิงห์ เป็นหัวหน้าหน่วย ทำหน้าที่อาจารย์ใหญ่คนแรก

ต่อมา พ.ศ.2498 ได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน สังกัดกรมการฝึกหัดครูกระทรวงศึกษาธิการ

และในปี พ.ศ.2517 ได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิต (นามสมมติ) สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีสถานภาพเทียบเท่าภาควิชาโรงเรียนสาธิต

โรงเรียนมัธยมสาธิต ได้รับพระราชทานรางวัล “การจัดการศึกษาดี” และนักเรียนได้รับ “รางวัลพระราชทาน” ตั้งแต่ปีแรกของการพระราชทานฯ ทั้งหมด 16 ครั้ง ซึ่งมีนักเรียนได้รับพระราชทานรางวัลทั้ง 2 ประเภท คือ “รางวัลพระราชทาน” สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ “ทุนเล่าเรียนหลวง” สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรางวัลการจัดการศึกษาดีของโรงเรียนสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2505, 2506, 2508, 2511, 2512, 2516, 2517, 2518 และรับพระราชทานโล่รางวัล จากการที่ได้รับพระราชทานรางวัลการจัดการศึกษาดี 3 ปีติดต่อกัน เป็นโล่ที่ 1 (ปีการศึกษา 2516-2517-2518), 2519, 2520, 2521 และรับพระราชทานโล่รางวัล จากการที่ได้รับพระราชทานรางวัลการจัดการศึกษาดี 3 ปีติดต่อกัน เป็นโล่ที่ 2 (สถิติจึงเป็น 6 ปีการศึกษาติดต่อกัน คือ 2516-2517-2518 และ ปีการศึกษา 2519-2520-2521), 2522 พร้อมด้วย

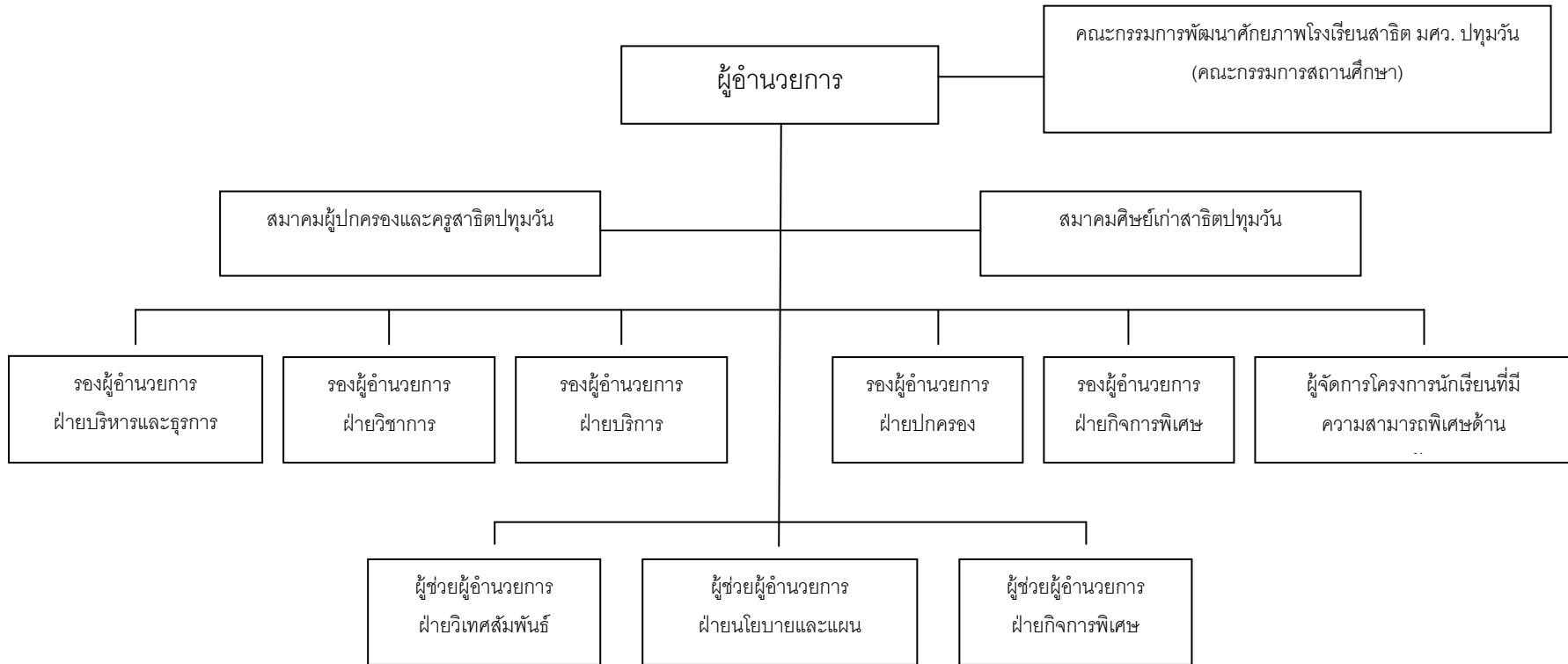
ประกาศนียบัตรฉบับแรกของการพระราชทานฯ จากการแก้ไขระเบียบฯ พ.ศ. 2523 และมีมติให้โรงเรียนสาธิตมีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกอีกในพ.ศ. 2524 โดยพิจารณาผลงานของปีการศึกษา

2522 (สถิติจึงเป็น 7 ปีติดต่อกัน คือ 2516-2517-2518 ปีการศึกษา 2519-2520-2521 และ ปีการศึกษา 2522), 2525 (เป็นการรับพระราชทานรางวัลครั้งที่ 1 ประเภทโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเริ่มจัดขึ้นเป็นครั้งแรก หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงระเบียบฯ เมื่อปีพ.ศ. 2524) , 2526 (เป็นการรับพระราชทานรางวัลการจัดการศึกษาดี 2 ปีติดต่อกัน คือ ปีการศึกษา 2525-2526 จึงได้รับพระราชทานโล่รางวัลด้วยในฐานะโรงเรียนมาตรฐานดีเด่น ตามระเบียบฯ พ.ศ. 2524 รวมเป็นโล่รางวัลพระราชทานโล่ที่ 3), 2527 (กระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกฐานะให้เป็นโรงเรียนระดับมาตรฐานดีเด่น ซึ่งยกเว้นมิต้องเข้ารับการประเมิน ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นโรงเรียนที่มีทุกอย่างพร้อมแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสโรงเรียนอื่นๆ โดยโรงเรียนจะได้รับการประเมินใหม่อีกต่อเมื่อเปลี่ยนสภาพจากโรงเรียนขนาดกลางเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่), และในปีการศึกษา 2546 (ได้รับพระราชทานรางวัล “การจัดการศึกษาดี” สถานศึกษาขนาดใหญ่ เขตการศึกษากรุงเทพมหานคร)

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมสาธิต ดำเนินการบริหารโรงเรียนเป็น 9 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารและธุรการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายกิจการนักเรียน และโครงการนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษภาคภาษาอังกฤษ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ฝ่ายนโยบายและแผน และฝ่ายกิจการพิเศษ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนมัธยมสาธิต (คณะกรรมการสถานศึกษา) สมาคมผู้ปกครองและครู และสมาคมศิษย์เก่า ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต แสดงได้ดังภาพที่ 5

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต

ภาพที่ 5 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต

ข้อมูลบุคลากร

โรงเรียนมัธยมสาธิต มีบุคลากรทั้งหมดจำนวน 212 คน โดยมีบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 138 คน และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 37 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 15 คน คนครัวและนักการภารโรงจำนวน 22 คน

คุณลักษณะของครูโรงเรียนมัธยมสาธิต

มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชา มีจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ มีกลวิธีการสอน และการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มีความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งหมั่นพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง โดยเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งมีความสามารถทำงานวิจัย และสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ รักและเมตตาศิษย์ เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ รวมทั้งอบรม สั่งสอน ฝึกฝน เสริมสร้างความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้แก่ศิษย์อย่างสม่ำเสมอ ด้วยความบริสุทธิ์ใจและยุติธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากศิษย์ หรือไม่ใช้ศิษย์ กระทำการใดๆ อันเป็นการหาผลประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งมีความเสียสละ เมตตา และสัมมาคารวะ

ด้านบุคลิกภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ มองโลกในแง่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงานและศิษย์ รู้จักกาลเทศะ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อมูลนักเรียน

ในปีการศึกษา 2554 โรงเรียนมัธยมสาธิต มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,045 คน โดยมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 417 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 420 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 408 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 301 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 จำนวน 250 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 249 คน สัดส่วนครู:นักเรียน = 22:1

จำนวนห้องเรียน

โรงเรียนมัธยมสาธิต มีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 51 ห้องเรียน โดยเป็นห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 27 ห้องเรียน แบ่งเป็นหลักสูตรปกติ จำนวน 21 ห้องเรียน และ

หลักสูตร EPTS จำนวน 6 ห้องเรียน ส่วนห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 24 ห้องเรียน แบ่งเป็นหลักสูตรปกติ จำนวน 18 ห้องเรียน และหลักสูตร EPTS จำนวน 6 ห้องเรียน

สภาพทั่วไปของชุมชน

สภาพชุมชนบริเวณโดยรอบโรงเรียนมัธยมสาธิต ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีอาณาบริเวณติดกับหลายคณะ ได้แก่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ และสถานที่ใกล้เคียง ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โรงพยาบาลตำรวจ และราชกรีฑาสโมสร

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี อาชีพรับราชการ นักธุรกิจและรับจ้าง

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมสาธิต

องค์ประกอบที่ 1 จุดเน้นที่ชัดเจนของโรงเรียน

จากการศึกษาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีและรายงานประจำปีของโรงเรียนมัธยมสาธิต พบว่าโรงเรียนมีจุดเน้นที่ชัดเจนซึ่งบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกันทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ นั่นคือวิสัยทัศน์ของโรงเรียนมุ่งเน้นการเป็นสถานศึกษาชั้นนำ ต้นแบบด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษา เพื่อผลิตผู้เรียนที่มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากล บนฐานความเป็นไทย โดยพันธกิจของโรงเรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ กิจกรรม และคุณธรรม สามารถเป็นผู้นำที่มีคุณภาพและมีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทยและนำไปเผยแพร่สู่สากล รวมทั้งมุ่งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เน้นการวิจัย สร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมเพื่อการจัดการศึกษาโดยมีการเผยแพร่สู่สังคม ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล สำหรับเป้าประสงค์ของโรงเรียน เน้นให้โรงเรียนมีองค์ความรู้ด้านการศึกษา สามารถนำไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ บุคลากรและนักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย ครูมีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษาให้มีศักยภาพสู่สากล สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า โรงเรียนสร้างสรรค์การให้บริการวิชาการ

ที่มีคุณภาพแก่ชุมชนและสังคม รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพโดยใช้เครื่องมือทางการบริหารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม

“โรงเรียนเป็นสถานศึกษาชั้นนำ ต้นแบบด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษา เพื่อผลิตผู้เรียนที่มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากล บนฐานความเป็นไทย โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นความเป็นสากลคือเรื่องของภาษาอังกฤษ ความเป็นไทยคือภูมิปัญญาไทย”
(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน เน้นการเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการ องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา”
(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า จุดเน้นของโรงเรียนมัธยมสาธิตมุ่งสู่การเป็นสถานศึกษาชั้นนำ ต้นแบบด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ เป็นผู้นำที่มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากลบนฐานความเป็นไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทยและนำไปเผยแพร่สู่สากล ครูและนักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย ครูมีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษาให้มีศักยภาพสู่สากล มุ่งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล

องค์ประกอบที่ 2 ความคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะมีความสามารถด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับสากลตามศักยภาพ

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมสาธิตมุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนมีความสามารถในด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความสามารถในระดับสากลตามศักยภาพ โดยมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2554 รวมทั้งการได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นหลักฐานที่ยืนยันได้ถึงการบรรลุความสำเร็จของนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ความสามารถตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนและความตั้งใจ เอาใจใส่ พัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 4 นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุก คนบรรลุความสำเร็จ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด และระดับประเทศทุก รายวิชา สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า นักเรียนทุกคนมีคุณภาพ ใฝ่รู้ ปรับตัวได้ดี สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ตามศักยภาพ มีการนำเสนอภาษาเพื่อ การสื่อสารที่ดีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

“ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 4 ปี การศึกษา 2554 ปรากฏว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกคนบรรลุความสำเร็จ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด และ ระดับประเทศทุกรายวิชา”

(ผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“นักเรียนทุกคนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ตามศักยภาพ เพราะ นักเรียนของเรามีคุณภาพ ใฝ่รู้ ปรับตัวได้ดี เป็นอัตลักษณ์ของนักเรียนที่โรงเรียนได้ปลูกฝัง อยู่ที่ไหนก็เป็นที่ต้องการของสังคม มีการสื่อสาร นำเสนอภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดี ทั้ง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ”

(รองผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนมีความสามารถในด้านการศึกษา ชั้นพื้นฐานและมีความสามารถในระดับสากลตามศักยภาพ โดยผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 4 นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคนบรรลุความสำเร็จ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูง กว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด และระดับประเทศทุกรายวิชา

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า นักเรียนทุกคนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ตาม ศักยภาพและความถนัด มีการส่งเสริมและให้โอกาสนักเรียนในการพัฒนาความรู้และ ความสามารถทั้งด้านการเรียนและกิจกรรม มีความสุขภาพ เป็นมิตร กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ และมีจิตอาสา โดยนักเรียนโครงการ EPTS สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำ 10 อันดับแรกของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ Yale University, Brown University, Tulane

University, UCLA Berkley, และ St.Martin สหราชอาณาจักร สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์ผู้บริหารและนักเรียน พบว่าโรงเรียนมุ่งหวังให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นกำลังสำคัญของสังคมและประเทศชาติต่อไป

“เรามุ่งหวังให้นักเรียนประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นคนดี มีประโยชน์ เป็นกำลังหลักของสังคมและประเทศชาติในอนาคต ซึ่งมีศิษย์เก่าหลายคนอยู่ในระดับนี้แล้ว เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจให้แก่รุ่นน้อง เป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ และคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นตามความสามารถ”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนส่งเสริมและให้โอกาสผมและเพื่อนทุกคนในโรงเรียนในการพัฒนาความรู้และความสามารถทั้งด้านการเรียนและกิจกรรม ผมสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในคณะวิศวกรรมศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ และในขณะเดียวกันผมก็ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนๆในการสนับสนุนให้เป็นประธานนักเรียน ผมมีความสุข และภูมิใจที่ได้เป็นนักเรียนของโรงเรียนนี้ครับ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมีความคาดหวังว่านักเรียนทุกคนจะสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นตามความสามารถ มีการส่งเสริมและให้โอกาสนักเรียนในการพัฒนาความรู้และความสามารถทั้งด้านการเรียนและกิจกรรม ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ตามศักยภาพและความถนัด นักเรียนมีความสุภาพ เป็นมิตร กล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอและมีจิตอาสา รวมทั้งนักเรียนยังสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยชั้นนำ 10 อันดับแรกของประเทศสหรัฐอเมริกาได้

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำที่ใช้หลักธรรมาภิบาลปฏิบัติ

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตมีผู้อำนวยการตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน จำนวน 10 คน ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉลี่ยคนละ 7 ปี บริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสี่ พรหมวิหารสี่ และหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หลักคุณธรรม (Morality) หลักความโปร่งใส (Accountability) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) และหลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or Economy) สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์

ผู้บริหารและครูพบว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำสูง มีบุคลิกภาพดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี พุดจาไพเราะ ให้เกียรติและให้โอกาสผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ในด้านการบริหารจัดการ ให้เกียรติผู้ปกครองและให้ความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี

“มมยี่ดหลักในการบริหารจัดการ ดังนี้

1. ยึดปรัชญาของโรงเรียน คือ “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม”
2. เป็นสถานศึกษาชั้นนำ ต้นแบบด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษา เพื่อผลิตผู้เรียนที่มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากล บนฐานความเป็นไทย โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. คุณธรรม จริยธรรม เน้นความเป็นสากลคือเรื่องของภาษาอังกฤษ ความเป็นไทยคือภูมิปัญญาไทย”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

“ ผ.อ. มีบุคลิกภาพดี จิตใจดี พุดจาดี สุภาพ เป็นธรรม และให้โอกาสทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนอย่างทั่วถึง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมสาธิตใช้หลักธรรมอิทธิบาทสี่ พรหมวิหารสี่ และหลักธรรมมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าในการบริหารจัดการ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำสูง มีบุคลิกภาพดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี พุดจาไพเราะ ให้เกียรติและให้โอกาสผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ในด้านการบริหารจัดการ ให้เกียรติผู้ปกครองและให้ความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี

ทั้งนี้ จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารมีการกระจายอำนาจตามสายงานบังคับบัญชา และให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน มีการแจ้งให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการในวาระการประชุมของโรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรทำงานเป็นทีมเป็นหมู่คณะและเน้นความเป็นเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ครูพบว่า ผู้บริหารให้โอกาสทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์กร โดยศึกษาสภาวะของงานทุกฝ่ายอย่างถ่องแท้ เพื่อจัดผู้ปฏิบัติให้เหมาะสมกับงาน มีความเป็นผู้นำที่สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานอยู่เสมอ ตลอดจนมีความตั้งใจที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบด้านการศึกษา วิจัย

คิดว่า ทดลอง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้งโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารยังเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน โดยส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถเรียนรู้วิธีการใช้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

“ผ.อ. มีจุดเน้นด้านการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุความสำเร็จ หลากหลาย และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาโรงเรียนของเราให้เป็นผู้นำในทุกๆด้าน เช่นพัฒนาครูให้มีคุณภาพ เช่นวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การเรียนรู้ และการศึกษาดูงาน พัฒนานักเรียนไปสู่สากล โดยเน้นคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และนักเรียนสามารถก้าวไปสู่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผ.อ. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ต่างๆที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอนได้ จัดหางบประมาณสนับสนุน จากรายได้แผ่นดินและจากทั้ง 2 สมาคมช่วยสนับสนุนการจัดอาคาร สิ่งแวดล้อมต่างๆให้มีความเหมาะสม ส่งเสริมห้องปฏิบัติการของกลุ่มสาระฯต่างๆ โรงเรียนกำลังทำห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 6 ห้อง โดยได้งบประมาณสำนักงานประมาณ เพื่อให้ห้อง Lab ที่ทันสมัย ครูได้ใช้สอน นักเรียนได้คิดว่า ทดลองให้บริการชุมชนและสังคม โดยจัดโครงการความรู้สู่ชุมชน เช่นคณิตศาสตร์ให้ความรู้ กทม. ภาษาอังกฤษเป็นโครงการทางไกลผ่านดาวเทียม จัดความรู้ทางวิชาการให้โรงเรียนกทม. 12 โรงเรียน ถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจตามสายงานบังคับบัญชา และให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรทำงานเป็นทีม เป็นหมู่คณะ เน้นความเป็นเพื่อนร่วมงาน เพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์กร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานอยู่เสมอ เน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด มีความตั้งใจที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นต้นแบบด้านการศึกษา วิจัย คิดว่า ทดลอง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สนับสนุนให้ครูส่งเสริมให้นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและเรียนรู้ด้วยความสุข รวมทั้งสนับสนุนสมาคมผู้ปกครองและครูฯ สมาคมศิษย์เก่าฯ และชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัด

การศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการวิธีคิดตามเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเป็นผู้นำ เน้นการพัฒนาครูให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนานักเรียนไปสู่สากล

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเสริมความร่วมมือและประสานความเข้าใจอันดีของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จากการศึกษารายงานประจำปีพบว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตมีการสร้างเสริมและประสานความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความตั้งใจในการบริหารจัดการ ครูให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน ครูเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมนักเรียนให้รักการอ่าน รักโรงเรียน พัฒนาศักยภาพของแต่ละคนอย่างทั่วถึง นักเรียนตั้งใจเรียนทั้งในเวลาเรียนและเวลาว่าง ให้ความเคารพครูทุกคน เมื่อครูเดินผ่านจะทำความเคารพทุกครั้ง ถ้าจะเดินแซงหน้าครูจะกล่าวขอโทษก่อน เมื่อเดินสวนกับครูขณะขึ้นลงบันได นักเรียนจะหลบข้างใดข้างหนึ่งตามความเหมาะสมและยืนตรง มีอาการสำรวมเมื่อเดินผ่านหรือเข้าไปพบครู รวมทั้งทำความเคารพผู้ปกครองหรือผู้มาตรวจเยี่ยมโรงเรียน นักเรียนรับประทานอาหารเช้าและเครื่องดื่มตามเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนกำหนดและไม่นำขึ้นบนอาคารเรียน สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า บุคลากรให้ความร่วมมือในการทำงาน รักโรงเรียน รักศิษย์ ให้ความใส่ใจในตัวนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรม เรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว โรงเรียนก็จะประสานกับผู้ปกครองทันทีเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา

“การทำงานร่วมกันของบุคลากร ครูโรงเรียนสาธิตจะอยู่ที่นี้ตั้งแต่เริ่มบรรจุเข้าทำงานจนเกษียณโดยไม่ย้ายไปที่อื่น ผู้อำนวยการได้มาจากการสรรหา โดยผู้อำนวยการ แกลงนโยบาย นำเสนอวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมีรองผู้อำนวยการ 4 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 คน ถือเป็นโครงสร้างหลักที่มหาวิทยาลัยปรับใหม่ แล้วโรงเรียนมาจัดตำแหน่งเอง ซึ่งมีอิสระในการทำงาน

การบริหารงบประมาณ โรงเรียนบริหารจัดการโดยเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับงบประมาณต่างๆ ได้แก่ งบประมาณแผ่นดิน งบประมาณรายได้ และเงินสนับสนุนต่างๆ ซึ่งมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการสูง

ผู้บริหารมีวาระละ 4 ปี อยู่ได้ 2 วาระ ถ้ายังไม่เกษียณจะต้องเว้นวรรค 1 ช่วง ถึงจะกลับมาใหม่ได้”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

“ความใส่ใจของครูแต่ละคนในตัวนักเรียน พฤติกรรม ปัญหาเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว โรงเรียนจะประสานกับผู้ปกครองทันที โดยการโทรศัพท์เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อช่วยกันแก้ปัญหา โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครอง 1-2 ครั้ง / ภาคการศึกษา จะมีการประชุมรวมทุกระดับและแยกชั้น”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

“โรงเรียนมีวิธีการให้นักเรียนรักการอ่าน มีการส่งเสริมโดยจัดโครงการเฉพาะเรื่องนี้คือ “โครงการวางทุกงาน อ่านทุกคน” จัดทุกวันพฤหัสบดีเช้าในแต่ละสัปดาห์ ทุกคนต้องทำพร้อมกันในเวลาเดียวกัน โดยครูประจำชั้นจะเข้าไปในแต่ละห้องมีหนังสือให้นักเรียนอ่านหรือหนังสือที่นักเรียนสนใจที่จะอ่าน แล้วมีสมุดเล่มเล็กให้นักเรียนบันทึก เช่น ชื่อเรื่องที่อ่าน วัน เดือน ปีที่อ่าน สรุปประเด็นที่ได้จากการอ่าน และข้อเสนอแนะจากการอ่าน แล้วครูประจำชั้นจะนำไปตรวจโดยทำเช่นนี้ทุกสัปดาห์ เป็นงานประจำชั้นของครูทุกคน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตมีการสร้างเสริมและประสานความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้บริหารมีความตั้งใจในการบริหารจัดการ ครูให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกัน ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมนักเรียนให้รักการอ่าน รักโรงเรียน พัฒนาศักยภาพของแต่ละคน รวมทั้งให้ความใส่ใจในตัวนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรมเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว โรงเรียนก็จะประสานกับผู้ปกครองทันทีเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา

จากการสังเกตพบว่า ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน เพื่อนร่วมงานและนักเรียน มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาการจัดการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูพบว่าครูมีความผูกพันกับโรงเรียนและปฏิบัติหน้าที่จนเกษียณอายุราชการ โรงเรียนมีสวัสดิการดีมาก รวมทั้งเพื่อนร่วมงานมีความเป็นกัลยาณมิตร

“ครูมีความผูกพันกับที่นี่และอยู่ที่นี้จนเกษียณอายุราชการ สวัสดิการดีมาก เพื่อนร่วมงานมีความเป็นกัลยาณมิตร เหมือนพี่เหมือนน้อง อบอุ่น”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ครูมีความผูกพันกับโรงเรียน เพื่อนร่วมงานและนักเรียน มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน โรงเรียนมีสวัสดิการดีมาก เพื่อนร่วมงานมีความเป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาการจัดการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน

โรงเรียนมัธยมสาธิตเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบพิพัฒนาการ (Progressive Education) เน้นการสร้างคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดและปฏิบัติการทางการศึกษา ด้วยการสร้างสมทัชชะประสบการณ์จากการวิเคราะห์แก้ปัญหา ตัดสินใจ และปฏิบัติได้ในชีวิตจริง หลักสูตรโรงเรียนมัธยมสาธิตเป็นหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ซึ่งประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระฯ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ: 2551) กำหนดไว้ ได้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ โดยการจัดสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระฯ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนมีโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 เป็นแนวในการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับนักเรียนในภาคปกติของโรงเรียน โดยจัดเนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน กิจกรรม และการประเมินผลในแนวของโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาด้านวิชาการมากขึ้น พร้อมกับพัฒนาในด้านภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมัธยมสาธิต ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

1. รายวิชาพื้นฐาน ในส่วนนี้โรงเรียนจัดตามข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ

2. รายวิชาเพิ่มเติม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 79 หน่วยกิต ซึ่งเป็นการจัดเพื่อเสริมความรู้และทักษะเฉพาะด้านอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นวิทยาศาสตร์ คือ

แผนการเรียนรู้ที่ 1 แผนการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์

2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นอักษรศาสตร์ ประกอบด้วย

แผนการเรียนที่ 2 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ

แผนการเรียนที่ 3 แผนการเรียนภาษาต่างประเทศ (ฝรั่งเศส, เยอรมัน, ญี่ปุ่น, จีน)

แผนการเรียนที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก (ทัศนศิลป์ นิเทศศิลป์

ดนตรีไทย ดนตรีสากล นาฏศิลป์ นิเทศศาสตร์ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ อาหารและโภชนาการ นิติรัฐ)

สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่าโรงเรียนมีแผนการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย 4 แผน คือ แผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ แผนการเรียนคณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ แผนการเรียนภาษาต่างประเทศ (ฝรั่งเศส, เยอรมัน, ญี่ปุ่น, จีน) และแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก มีการจัดการศึกษาแบบพัฒนาการซึ่งเน้นการสร้างคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคมประชาธิปไตย โดยเป็นกระบวนการทางความคิดและปฏิบัติการทางการศึกษา เป็นการสร้างสมรรถนะและประสบการณ์จากการวิเคราะห์ แก้ปัญหา ตัดสินใจ และสามารถปฏิบัติได้ในชีวิตจริง

“ระดับชั้น ม.ปลาย แผนการเรียนจะมี 4 แผน คือ

แผนการเรียนที่ 1 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์

แผนการเรียนที่ 2 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ

แผนการเรียนที่ 3 แผนการเรียนภาษาต่างประเทศ

แผนการเรียนที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก

มีวิชาเอก 9 วิชาให้เลือกตามความถนัดของนักเรียนแต่ละคน ได้แก่ ทัศนศิลป์ นิเทศศิลป์ ดนตรีไทย ดนตรีสากล นาฏศิลป์ นิเทศศาสตร์ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ อาหารและโภชนาการ และนิติรัฐ”

(ผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนจัดการศึกษาแบบพัฒนาการ เน้นการสร้างคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดและปฏิบัติการทางการศึกษา เป็นการสร้างสมรรถนะและประสบการณ์จากการวิเคราะห์ แก้ปัญหา ตัดสินใจ และสามารถปฏิบัติได้ในชีวิตจริง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตจัดการเรียนการสอนแบบพัฒนาการ เน้นการสร้างคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดและปฏิบัติการทางการศึกษา ด้วยการสร้างสมรรถนะประสบการณ์จากการวิเคราะห์ แก้ปัญหา ตัดสินใจและปฏิบัติได้ในชีวิต

จริง โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 เน้นวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยเพิ่มเติมจากหลักสูตรปกติให้กับนักเรียนทุกคนตั้งแต่ ม.1-ถึง ม.6 จะเรียนมากกว่าโรงเรียนอื่นๆ ประมาณ 3-5 คาบ/สัปดาห์ ครูมองที่ศักยภาพของนักเรียนแล้วให้ออกมาได้เลือกตามความถนัดซึ่งมี 9 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะศิลป์ นิเทศศิลป์ ดนตรีไทย ดนตรีสากล นาฏศิลป์ นิเทศศาสตร์ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ อาหารและโภชนาการ และนิติรัฐ และมีวิชาเลือกเพิ่มเติมที่หลากหลาย มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน แนะนำเกี่ยวกับสาขาอาชีพที่นักเรียนสนใจ โดยครูผู้สอนจะคอยดูแลให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริงให้มากที่สุดโดยมีวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เช่น ด้านวิชาการต่างๆ ด้านการทำงานอาชีพ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียน โดยมีโครงการสนับสนุนอย่างหลากหลาย เช่น โครงการสาธิตวิชาการ โครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โครงการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับเด็กและเยาวชน (JSTP/สวทช.) โครงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โครงการบริการวิชาการแก่สังคม โครงการแนะแนวสู่ยูนิจอร์ โครงการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณค่าความเป็นมนุษย์ โครงการวิพิธทัศนา โครงการวางทำงานอ่านทุกคน และโครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ด้านวิชาการในระดับมาตรฐานสากล สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ พัฒนาศักยภาพนักเรียนด้านวิชาการเพื่อเข้าแข่งขันในกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ เชิญมา พัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระหว่างประเทศ และพัฒนาศักยภาพนักเรียนเพื่อสอบชิงทุนการศึกษา

โครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (The English Program for Talented Students: EPTS)

โรงเรียนมัธยมสาธิต ได้จัดโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษโดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเป็นแหล่งสาธิตการสอนให้เป็นแบบอย่างและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและในอนาคต ในสาขาวิทยาศาสตร์ ภาษา ศิลปะ สังคม และเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์

และวิทยาศาสตร์ ได้เรียนวิชาต่างๆเป็นภาษาอังกฤษ (ยกเว้นวิชาภาษาไทย) โดยยึดหลักสูตรของไทยที่มีอยู่ เป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพในการทำงานอาชีพสายต่างๆ

การจัดการเรียนการสอน ยึดแนวหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในภาคปกติของโรงเรียน มีเวลาเรียน สัปดาห์ละ 35 คาบ โดยรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา สุขศึกษาและวิชาพระพุทธศาสนาจะสอนเป็นภาษาอังกฤษ วิชาภาษาฝรั่งเศสจะสอนเป็นภาษาฝรั่งเศส วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา (บางรายวิชา) ศิลปะ ดนตรี งานบ้าน กิจกรรมห้องสมุด แนนว และกิจกรรมอิสระจะเรียนเป็นภาษาไทย สำหรับเอกสารตำราเรียนที่เป็นภาษาอังกฤษ ได้คัดเลือกจากหนังสือต่างประเทศที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับหนังสือเรียนของไทยให้มากที่สุดและจากการแปลแบบเรียนภาษาไทย อาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนโครงการนี้เป็นอาจารย์ไทยที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี สามารถดูแลและให้คำแนะนำนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด สำหรับอาจารย์ผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นอาจารย์ผู้ชำนาญการสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งเข้าใจวิธีการสอนภาษาอังกฤษและวิชาต่างๆให้แก่คนไทย ตลอดจนมีการประชุมร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาในเรื่องต่างๆ

โครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 เป็นแนวในการจัดการเรียนการสอน เช่นเดียวกับนักเรียนในภาคปกติของโรงเรียน โดยจัดเนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน กิจกรรม การประเมินผล ในแนวของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับเนื้อหาด้านวิชาการมากขึ้น พร้อมกับพัฒนาในด้านภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวคืออาจารย์ชาวต่างประเทศผู้สอน (Subject Teacher) จะร่วมประชุมและร่วมทำการ Workshop กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อกำหนดสาระและมาตรฐานคุณภาพของการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโครงการ EPTS กับนักเรียนภาคปกติให้เป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้อาจารย์ชาวต่างประเทศผู้สอนจะเป็นผู้เลือกตำราเรียนที่เป็นภาษาอังกฤษ (Textbook) และสั่งซื้อโดยตรงจากต่างประเทศโดยนักเรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น รวมทั้งเป็นผู้เลือกและเตรียมเอกสาร สื่อการสอนต่างๆให้ตรงหรือใกล้เคียงกับเนื้อหาในวิชานั้นๆให้มากที่สุด หากวิชาใดไม่สามารถหา Textbook ได้ จึงจะแปลจากตำราภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้อิสระอาจารย์ชาวต่างประเทศได้นำเทคนิคการสอนต่างๆในรูปแบบและวิธีการที่นำมาสอนนักเรียน ซึ่งในแต่ละห้องเรียนจะประกอบด้วยอุปกรณ์การเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้อย่างครบถ้วน เช่น Computer ประจำห้องเรียน ห้องละ 18 เครื่อง เครื่อง Printer เครื่อง LCD Projector ที่ทันสมัย และมีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์

(Science Lab) ห้อง IT Computer ซึ่งมี Smart Board เป็นสื่อการสอนในห้อง และมีห้องสมุดภาษาอังกฤษที่มีหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับค้นคว้ามากมาย สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า ในแต่ละวิชาจะมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและคิดค้นแนวทาง/นวัตกรรมในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งครูมองที่ศักยภาพของนักเรียนแล้วให้โอกาสได้เลือกตามความถนัด

“โรงเรียนเราเน้นวิชาการโดยบูรณาการกับกิจกรรม เช่นการจัดทัศนศึกษาเพื่อให้เด็กเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ครูจะมีใบงานวิชาต่างๆที่บูรณาการด้วยกันทั้งหมด หรือการจัดนิทรรศการก็จะมีใบงานเป็นการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมหรือโบราณสถานต่างๆ อุทยานวิทยาศาสตร์ การไปทุกครั้งนักเรียนต้องทำใบงานที่รวมหลายวิชาอยู่ในนั้น

โรงเรียนเน้นคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยเพิ่มเติมจากหลักสูตรปกติให้กับนักเรียนทุกคน เด็กที่นี้ตั้งแต่ ม.1-ถึง ม.6 จะเรียนมากกว่าที่อื่น ประมาณ 3-5 คาบ/สัปดาห์ เหตุผลเพราะเขาเวลาไปเน้นคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ 3 คาบและอีก 2 คาบ เน้นกิจกรรมพัฒนาคุณค่าความเป็นมนุษย์ และมีกิจกรรมห้องสมุด ที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้การทำ Footnote การเขียนบรรณานุกรม แหล่งอ้างอิง อย่างถูกต้อง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางฯ ความโดดเด่นคือ ครูมองที่ศักยภาพของนักเรียนแล้วให้โอกาสได้เลือกตามความถนัด เช่นบางคนเก่งคอมพิวเตอร์ แต่ไม่ถนัดทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ โรงเรียนก็จะมีรายวิชาเอกให้เลือกตามความถนัด ซึ่งมี 9 สาขาวิชาชีพ เช่น เอกนิเทศศาสตร์ เอกคอมพิวเตอร์ บางคนเก่งด้านอาหาร ปูรงอาหาร ครูสอนกลุ่มการงานฯ ก็จะมีวิชาเอกด้านอาหารและโภชนาการ ครูจะส่งเสริมนักเรียนทุกคน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“วิชาเลือกเพิ่มเติมมีหลากหลาย เช่น เด็กคณิตฯ-วิทย์ ก็ให้เลือกคณิตฯ-วิทย์, สายอักษรศาสตร์ก็อาจจะเลือกงานประดิษฐ์ ถ่ายภาพ เด็กส่งเข้าประกวดได้รับรางวัลชนะเลิศ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมา เช่นอาหาร ก็จะเชิญเชฟจากตวันนามาสอน แนะนำการทำอาหาร การจัดโต๊ะอาหาร โดยครูผู้สอนจะคอยดูแล เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางฯ โดยเน้นที่ศักยภาพของนักเรียนแล้วให้โอกาสนักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด และโรงเรียนมีการเชิญวิทยากร

ภายนอกมาสอน แนะนำการเรียนในเนื้อหาต่างๆ โดยครูผู้สอนจะคอยดูแลและนักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1) วางแผนการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วยการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และปลายภาค

2) เลือกวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่น ประเมินด้วยการตอบคำถาม การสอบปากเปล่า การทำใบงาน และแบบฝึกทักษะ ประเมินจากการปฏิบัติ เช่น มอบหมายชิ้นงาน ประเมินตามสภาพจริง ประเมินจากงานหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติจริง ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน และประเมินจากการทดสอบ

3) กำหนดอัตราส่วนคะแนนการประเมินระหว่างเรียนกับปลายภาค ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาสาระรายวิชาซึ่งอาจจะเป็นคะแนนระหว่างภาค : คะแนนปลายภาค = 8 : 2 , 7 : 3, 6 : 4

4) จัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อเป็นหลักฐานตรวจสอบที่แสดงถึงความโปร่งใสและความยุติธรรมในการประเมิน โดยการวัดและประเมินความพร้อมและความรอบรู้ก่อนเรียนของนักเรียน แล้วทำการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามแผนการเรียนรู้หรือไม่ เพื่อใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพ รวมทั้งช่วยในการปรับปรุงการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของนักเรียน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนกับความคาดหวังของการจัดการเรียนรู้ และนำคะแนนการประเมินทั้งหมดรวมกันเพื่อสรุปผลการเรียนตลอดภาคเป็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นรายวิชา

4.1.2 การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ประเมินเป็นรายภาค โดยจัดให้มีการประเมิน 2 ลักษณะ คือ ประเมินผลพร้อมกับการดำเนินการสอนให้นักเรียนโดยอาจารย์ผู้สอนทุกคน และประเมินผลโดยอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีเกณฑ์การตัดสิน 3 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี และผ่านเกณฑ์

4.1.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินผลเป็นรายภาค โดยประเมินพร้อมกับการดำเนินการสอนในห้องเรียนโดยอาจารย์ผู้สอนทุกคน และประเมินผลโดยอาจารย์ที่ปรึกษา และมีเกณฑ์การตัดสิน 3 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี และผ่านเกณฑ์

4.1.4 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่าโรงเรียนมีการประเมินตามสภาพจริงให้เด็กได้มีโอกาสปฏิบัติจริง โดยมีการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน รวมทั้งเมื่อการสอบเสร็จสิ้นครูทุกกลุ่มสาระฯ จะเฉลยข้อสอบเพื่อให้นักเรียนทราบว่าคำตอบแต่ละข้อเป็นอย่างไร และมีความโปร่งใสในการให้คะแนนนักเรียน

“การวัดและประเมินผล จะเป็นการประเมินตามสภาพจริงให้เด็กได้มีโอกาสปฏิบัติจริง โดยมีการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน “

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

“จุดเด่นของโรงเรียน คือทุกครั้งที่สอบเสร็จครูทุกกลุ่มสาระฯ จะเฉลยข้อสอบ และเมื่อตรวจข้อสอบแล้วถ้านักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ใดก็จะมีการจัดสอบซ่อม ให้ทุกจุดประสงค์จนนักเรียนสามารถสอบผ่านได้ด้วยตนเอง ข้อสอบมีทั้งอัตนัยและปรนัยขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา เช่นคณิตศาสตร์ก็จะเป็นการแสดงวิธีทำเป็นส่วนใหญ่ เพื่อจะให้เห็นกระบวนการและความคิดของนักเรียน และนักเรียนก็สามารถตรวจสอบคำตอบของตนเองได้ในขณะเดียวกัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า การประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมสาธิต ประกอบด้วย การประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยมีการวัดและประเมินความพร้อมและความรอบรู้ก่อนเรียนของนักเรียนแล้วทำการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามแผนการเรียนรู้หรือไม่ เพื่อใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพ และการวัดผลประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของนักเรียนแล้วนำไปเปรียบเทียบกับ การประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนกับความคาดหวังของการจัดการเรียนรู้ และนำคะแนนการประเมินทั้งหมดรวมกันเพื่อสรุปผลการเรียนตลอดภาคเป็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นรายวิชา รวมทั้งมีการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดอัตราส่วนคะแนนการประเมินระหว่างเรียนกับหลังเรียน จัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลของนักเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความโปร่งใสและเป็นธรรมในการประเมิน

องค์ประกอบที่ 6 การกำกับติดตามการเรียนรู้และการสอนอย่างสม่ำเสมอ

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและรายงานประจำปีพบว่า ฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต มีการกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 อย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นให้ครูจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยมีโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความสนใจและความถนัด เช่น กลุ่มสาระภาษาไทย มีโครงการค่ายภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีโครงการวิทยาศาสตร์สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และอาหารเพื่อสุขภาพ โครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพนักเรียนที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ โครงการแหล่งเรียนรู้สู่โลกวิทยาศาสตร์ โครงการรักษาสีสิ่งแวดล้อม และโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีโครงการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ โครงการค่ายสังคมศึกษาเพื่อการเรียนรู้นอกห้องเรียน โครงการสอบนักธรรมตรี โท เอก กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา มีโครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โครงการ “ไร่คันนูหรี สิ่งแวดล้อมดีชีวิตสดใส” และ STREET BAS โครงการกีฬาสาธิตสามัคคี กลุ่มสาระศิลปะ มีโครงการบูรณาการวันสุนทรภู่ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีโครงการเส้นทางสู่อาชีพ โครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ โครงการสอนเทคโนโลยีหุ่นยนต์ โครงการสอนวิชาความถนัดทางนิเทศศาสตร์ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีโครงการ Fun-Filled Week โครงการกิจกรรมวันคริสต์มาส และโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS) มีการประกวดเรียงความและสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษ การแข่งขันตอบปัญหาภาษาอังกฤษ และการแข่งขันโต้สားวาทีภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า ครูทุกกลุ่มสาระฯ จะมีการประชุม Workshop กลุ่มย่อย เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขในเรื่องต่างๆ เช่นการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น ครูประจำวิชาออกข้อสอบตามเนื้อหาที่สอน ตรงตามจุดประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ โดยนักเรียนได้ผ่านเนื้อหานั้นๆแล้ว พร้อมทั้งมีการเฉลยคำตอบอย่างละเอียดทุกครั้งถ้าผู้ปกครองสงสัยก็สามารถดูได้ นักเรียนก็สามารถทราบได้ว่าไม่ผ่านจุดประสงค์ใด มีความโปร่งใส ชัดเจน

“ครูทุกกลุ่มสาระฯ ไปประชุม workshop กลุ่มย่อย เพื่อดูปัญหาและแนวทาง แก้ไข เรื่องต่างๆ เช่นการเรียนการสอน บุคลากร โดยมีโครงการที่ชัดเจน ถูกต้อง โรงเรียนสนับสนุน ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง แล้วนำเสนอกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการ ซึ่งมีรองฝ่าย วิชาการเป็นประธาน และหัวหน้ากลุ่มสาระต่างๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกรรมการ

แล้วนำเสนอที่ประชุมกรรมการ บริหาร ซึ่งประกอบด้วยผอ. รองฯ ผช.ผอ.และหัวหน้ากลุ่ม
สาระต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และพิจารณา”

(ผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“การออกข้อสอบ ครูต้องออกตามที่สอน ตามเนื้อหา เด็กต้องผ่านเนื้อหาแล้ว ครู
ประจำวิชาต้องออกข้อสอบเองแล้วให้หัวหน้ากลุ่มสาระฯดู มีการเฉลยอย่างละเอียด ผ่าน
รองฯฝ่ายวิชาการ แล้วผอ.อนุมัติถึงจะทำการสอบได้ การออกข้อสอบของครูจะมีใบปะหน้า
มีวิชาที่สอบ ผู้ออกข้อสอบ ผ่านผู้ประสานงาน หัวหน้ากลุ่มสาระฯ รองฯวิชาการ ผอ.อนุมัติ
ข้อสอบมีคำชี้แจง มีเฉลยคำตอบอย่างละเอียดทุกครั้ง

(รองผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“ ผลการสอบ ถ้าผู้ปกครองสงสัยก็สามารถดูได้ นักเรียนก็สามารถทราบได้ว่าไม่
ผ่านจุดประสงค์ใด ครูก็ต้องตรวจทานว่าออกข้อสอบตามจุดประสงค์ และมาตรฐานการ
เรียนรู้หรือไม่ มีความโปร่งใส ชัดเจน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต มีการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน
ของครูตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 อย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นให้ครูจัดกิจกรรมที่
นักเรียนได้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันและก่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยมีโครงการที่
ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความสนใจและความถนัด ครูทุกกลุ่ม
สาระฯ จะมีการประชุม Workshop กลุ่มย่อย เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขในเรื่องต่างๆ
เช่นการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น ครูประจำวิชาออกข้อสอบตามเนื้อหาที่สอน ตรงตาม
จุดประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ โดยนักเรียนได้ผ่านเนื้อหานั้นๆแล้ว พร้อมทั้งมีการเฉลย
คำตอบอย่างละเอียดทุกครั้งถ้าผู้ปกครองสงสัยก็สามารถดูได้ นักเรียนก็สามารถทราบได้ว่าผ่าน
หรือไม่ผ่านจุดประสงค์ใด มีความโปร่งใส ชัดเจน ครูตั้งใจสอนนักเรียนตามรายวิชาที่ได้รับ
มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยมีการเตรียมการสอน วางแผนการสอน และสรุปผลการ
สอนทุกครั้ง มีการจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนและสำรวจรายชื่อนักเรียนทุกครั้งที่เข้าสอน เข้าสอน
และออกจากห้องเรียนตรงเวลา ดูความเรียบร้อยของห้องเรียนและนักเรียนในชั่วโมงสอน อบรมสั่ง
สอน แนะนำ ตักเตือน รับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหานักเรียน ให้ความเสมอภาค ความเป็น
กลางโดยถือกระบวนการแห่งความยุติธรรมเป็นบรรทัดฐาน ส่งเสริมกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้

นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และต่ออาจารย์ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เกี่ยวกับการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนพบว่าผู้บริหารกำกับ ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผลของการถ่ายทอด ทูมเท ฟีกฝนของครูเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการและความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเองและได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ การเข้าร่วมการแข่งขัน TUMSO ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 10 มกราคม 2556 ณ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สาขาวิชาฟิสิกส์ได้รับรางวัลชนะเลิศ สาขาเคมี ได้รับรางวัลที่ 3 และสาขาชีววิทยา ได้รับรางวัลชมเชย พร้อมเกียรติบัตร

เข้าร่วมการแข่งขัน MWIT SQUARE ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่จันทร์ที่ 28 มกราคม 2556 ณ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ มีผู้เข้าร่วมแข่งขันทั้งหมด 111 ทีม โดยนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตได้รับรางวัลต่างๆ คือ โล่รางวัลชนะเลิศ เกียรติบัตร และเงินรางวัล

ได้รับเหรียญทองจากการแข่งขันลีลาศ ประเภทลาตินการแข่งขันทักฟ้านักเรียน นักศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 34 “เมืองแพร่เกมส์”

เข้าร่วมการแข่งขันตอบปัญหาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (TriamUdom Great Social Study Academy : TUGSA) ครั้งที่ 4 ระดับชั้น ม. 3 เมื่อ 10 มกราคม 2556 ณ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1

ได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนประเทศไทยที่เข้าร่วมการแข่งขันวิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างวันที่ 1 –11 ธันวาคม พ.ศ. 2555 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศอิหร่าน ผลปรากฏว่าได้รับเหรียญรางวัล คือ รางวัลเหรียญทอง และรางวัลเหรียญเงิน

ได้รับรางวัลจากการแข่งขันภาษาไทยเพชรยอดมงกุฎครั้งที่ ๙ ทุนการศึกษาชนะเลิศเหรียญทอง พร้อมทุนการศึกษาพระภวนาภิกรม

สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและนักเรียน พบว่าครูโรงเรียนมัธยมสาธิตดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี ไม่ทอดทิ้งนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่าน คิด วิเคราะห์ในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาของกลุ่มสาระฯ โดยมีใบงานให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น มีการแทรกคุณธรรม ข้อคิดต่างๆในการเรียนการสอน

“สอบเสร็จครูจะเฉลยข้อสอบ นักเรียนสามารถขอข้อสอบของตนเองว่าทำได้หรือไม่ได้ตรงไหนบ้าง ครูก็จะชี้แจงให้ทราบ นักเรียนสามารถขอคะแนนเก็บของตนเองได้ สามารถตามงานที่ต้องส่งจนถึงวันสอบ ครูที่ไม่ทิ้งเด็ก”

(รองผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“ทุกกลุ่มสาระฯจะต้องให้นักเรียนได้อ่าน คิด วิเคราะห์ในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาของกลุ่มสาระฯ อย่างน้อย 1 เรื่อง โดยให้นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในแบบฟอร์ม (ใบงาน) และครูก็จะให้คะแนนตามความสามารถของนักเรียน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ,สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

“ที่นี่มีการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีสังคมที่เป็นสามัคคี มีความอบอุ่นระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ เพื่อน และบุคลากรทุกคน

การจัดการเรียนการสอนที่นี่ไม่เหมือนที่อื่น จะมีความเข้มข้น เหมือนเป็นการให้นักเรียนต่อสู้กับตัวเอง แสวงหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ทำให้เด็กที่นี่ขยันและใฝ่เรียน อาจารย์แต่ละท่านมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน บางท่านก็มีกิจกรรมหรือเกมละเล่น และมีการแทรกคุณธรรม ข้อคิดต่างๆ ทำให้เรามาเรียนหนังสือแล้วมีความสุข โดยภาพรวมทุกท่านหวังดีต่อนักเรียน ยอยากให้นักเรียนเป็นคนดี ได้รับความรู้และประโยชน์อย่างเต็มที่จากการมาโรงเรียน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารมีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอ โดย ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีโอกาสเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัด สนับสนุนนักเรียนให้เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศอยู่เสมอ ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครูมีการ Homeroom ในตอนเช้าทุกวันเพื่อสำรวจรายชื่อนักเรียนที่มาโรงเรียน มาสาย และไม่มาโรงเรียนลงในแบบสำรวจ ติดต่อบุคลากรกับผู้ปกครองทันทีในกรณีนักเรียนไม่มาโรงเรียนโดยไม่ได้แจ้งให้ครูประจำชั้นทราบ อบรมและกวดขันดูแลนักเรียนในเรื่องเครื่องแต่งกาย ทรงผมระเบียบวินัย ตลอดจนกิริยามารยาท การเข้าเรียนรายคาบ ความตั้งใจเรียนโดยใกล้ชิด อีกทั้งรับทราบปัญหาของนักเรียนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องหรือปัญหาอื่นๆของนักเรียนได้ทันเวลา ครูร่วมสวดมนต์ประจำสัปดาห์ในห้องเรียน กำกับดูแลนักเรียนโครงการส่งเสริมการอ่าน “วางทุกงานอ่านทุกคน” ตรวจสอบจุดด้อยการบ้านของนักเรียนทุกคน ส่งเสริมและสนับสนุนการทำหน้าที่ของนักเรียนทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีการติดต่อผู้ปกครอง รายงานความประพฤติ ผลการเรียนของนักเรียนและจดหมายข่าวสารของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ตามจรรยาบรรณครู ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางฯ โดยมีความโดดเด่นคือ ครูให้โอกาสนักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและศักยภาพและส่งเสริมนักเรียนทุกคนด้านการทดสอบครูประจำวิชาต้องออกข้อสอบตามเนื้อหาที่สอนและมีเฉลยอย่างละเอียดทุกครั้งผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระฯ รองฯ ฝ่ายวิชาการ แล้วเสนอผู้อำนวยการเพื่อขออนุมัติ ถึงจะทำการทดสอบได้ ข้อสอบของครูจะต้องมีใบปะหน้า ชื่อวิชาที่สอบ ผู้ออกข้อสอบ และคำชี้แจง โดยครูจะต้องตรวจทานว่าออกข้อสอบตามจุดประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่ และมีความโปร่งใส ชัดเจน ถ้าผู้ปกครองสงสัยก็สามารถดูได้ นักเรียนก็สามารถทราบได้ว่าไม่ผ่านจุดประสงค์ใด สอบเสร็จครูต้องเฉลยข้อสอบ นักเรียนสามารถขอดูข้อสอบของตนเองว่าทำได้หรือไม่ได้ตรงไหนบ้าง ครูก็จะชี้แจงให้ทราบ นักเรียนสามารถขอคะแนนเก็บของตนเองได้ สามารถตามงานที่ต้องส่งจนถึงวันสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูไม่ทิ้งนักเรียน

องค์ประกอบที่ 7 การพัฒนาวิชาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีและการรายงานการประเมินตนเองพบว่า ครูโรงเรียนมัธยมสาธิตมีความรู้ ความสามารถตรงตามสาขาวิชา มีวิธีจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย มีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี หมั่นพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง อยู่เสมอ ทั้งด้านการวิจัย และสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ รักและเมตตาศิษย์ เสริมสร้างความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างสม่ำเสมอ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และยุติธรรม มีความเสียสละ เมตตา รู้จักกาลเทศะและสัมมาคารวะ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงาน และศิษย์ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน ประสพการณ์ทางวิชาชีพครู และด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าทดลอง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และสามารถบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์นวัตกรรม และพัฒนาก้าวทันเทคโนโลยี

“กลุ่มสาระใดจะรับครูก็จะกำหนดคุณสมบัติ แล้วสอบข้อเขียน / สัมภาษณ์
คุณสมบัติด้านความรู้ ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง รวมทั้งมีการทดสอบเพื่อแสดงให้เห็น
ถึงคุณสมบัติของความเป็นครู แล้วคณะกรรมการจะพิจารณาร่วมกัน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“บทบาทหน้าที่ของครู คือสอนนักเรียนตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ มีการเตรียมการสอน วางแผนการสอน และสรุปผลการสอนทุกครั้ง จัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียน และสำรวจรายชื่อนักเรียนทุกครั้งที่ใช้สอน โดยเข้าสอนและออกจากห้องเรียนตรงเวลา ตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องเรียน และนักเรียนในช่วงสอน อบรมสั่งสอน แนะนำ ตักเตือน รับทราบปัญหา แก้ไขปัญหาของนักเรียน ให้ความเสมอภาค ความเป็นกลางโดยถือกระบวนการแห่งความยุติธรรมเป็นบรรทัดฐาน ส่งเสริมกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่ออาจารย์ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามคำสั่งโรงเรียน และเป็นวิทยากรตามสาขาวิชาให้แก่หน่วยงานต่างๆในชุมชน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“การเสนอชื่อครูเพื่อเป็นข้าราชการดีเด่น ข้าราชการพลเรือนดีเด่น อาจารย์ดีเด่น โดยโรงเรียนคัดเลือกผู้ที่มีผลงานดีเด่น แล้วเสนอชื่อเข้าไปในมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาเป็นข้าราชการดีเด่นของมหาวิทยาลัย แล้วส่งรายชื่อเข้าไปในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งโรงเรียนได้ส่งเสริมบุคลากรมาโดยตลอด”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

โรงเรียนมัธยมสาธิต มีการส่งเสริมและเน้นความร่วมมือของครูในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นความต้องการของนักเรียนและชุมชน ครูมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีการเตรียมการสอน วางแผนการสอน และสรุปผลการสอนทุกครั้ง จัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียน และสำรวจรายชื่อนักเรียนทุกครั้งที่ใช้สอน โดยเข้าสอนและออกจากห้องเรียนตรงเวลา อบรมสั่งสอน แนะนำ ตักเตือน รับทราบปัญหา แก้ไขปัญหาของนักเรียน ให้ความเสมอภาคกับนักเรียนทุกคน ส่งเสริมกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่อครู เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ครูมีการพัฒนาตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้น มีการทำวิจัยศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเป็นวิทยากรให้หน่วยงานต่างๆอยู่เสมอ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูพบว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตมีการกำหนดคุณสมบัติในการสอบคัดเลือกครู ประกาศ แล้วสอบข้อเขียน / สัมภาษณ์ คุณสมบัติด้านความรู้ ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง รวมทั้งมีการสอบสอนเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติของความเป็นครู แล้วคณะกรรมการจะพิจารณาคัดเลือกร่วมกัน เมื่อได้รับการคัดเลือกให้ปฏิบัติหน้าที่ ครูก็จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาชีพ มีอิสระในการคิดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถตาม

มาตรฐานสากลที่ส่งเสริมกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่ออาจารย์ และเป็นวิทยากรตามสาขาวิชาให้แก่หน่วยงานต่างๆในชุมชน

“โรงเรียนส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรด้านความรู้ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก และสนับสนุนในการสอนในมหาวิทยาลัย โรงเรียนอนุญาตให้ไปสอนได้ โดยโรงเรียนมีพันธกิจในการสนับสนุนการฝึกวิชาชีพครู ดังนั้นอาจารย์ในโรงเรียนก็สามารถมีรายวิชาเป็นของตนเองได้ โดยสอนในมหาวิทยาลัย เพื่อทำตำแหน่งผศ. รศ.

บุคลากรมีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น มีการสนับสนุนด้านการทำวิจัยและบุคลากรทุกคนได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เป็นวิทยากรให้หน่วยงานต่างๆ โดยมีงบประมาณของโรงเรียนสนับสนุนทั้งหมด”

(ผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“ครูได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาชีพ มีอิสระในการคิดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถตามมาตรฐานสากล”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่าโรงเรียนมัธยมสาธิต ให้การส่งเสริมและเน้นความร่วมมือของครูในการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ครูได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาชีพ มีอิสระในการคิดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถตามมาตรฐานสากล รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่ออาจารย์ เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ตลอดจนเป็นวิทยากรตามสาขาวิชาให้แก่หน่วยงานต่างๆในชุมชน

องค์ประกอบที่ 8 สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพบว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เน้นให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าและการอ่าน สามารถอ่าน คิด วิเคราะห์ได้ มีการจัดมุมความรู้ประจำห้องด้านหลังทุกห้องเรียน มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ครูนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยการใช้พื้นที่ทุกส่วนอย่างคุ้มค่า ให้นักเรียนและบุคลากรมีพื้นที่ออกกำลังกาย และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอย่างพอเพียง สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนา

สิ่งแวดล้อมโดยการใชพื้นที่ทุกส่วนอย่างคุ้มค่ามีบรรยากาศที่เน้นให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าและการอ่าน นักเรียนมีพื้นที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่พอเพียง

“โรงเรียนมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยการใชพื้นที่ทุกส่วนอย่างคุ้มค่า ทั้ง 7 ไร่ มีบรรยากาศที่เน้นให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าและการอ่าน นักเรียนมีพื้นที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่พอเพียง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีการจัดมุมความรู้ประจำห้องเรียน ด้านหลังทุกห้อง มีหนังสือที่นักเรียนสนใจอย่างหลากหลายทั้งจากที่ครูประจำชั้นนำมาและนักเรียนนำมาเอง โดยมีการประกวดทุกภาคเรียน นักเรียนมีห้องประจำของตัวเอง จะเดินเรียนบางวิชาเท่านั้น”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมสาธิตจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เน้นให้นักเรียนรักการศึกษาค้นคว้าและการอ่าน สามารถอ่าน คิด วิเคราะห์ได้ มีการจัดมุมความรู้ประจำห้อง ด้านหลังทุกห้องเรียน มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ต่างๆ มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมโดยการใชพื้นที่ทุกส่วนอย่างคุ้มค่า ให้นักเรียนและบุคลากรมีพื้นที่ออกกำลังกายและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอย่างพอเพียง

นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยภายในโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้มากมาย เช่น มุมความรู้ของทุกห้องเรียน ป้ายนิเทศต่างๆ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุทัศน เป็นต้น ส่วนภายนอกโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ศูนย์ข้อมูลของสถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก หอประชุมเอ ยู เอ สมาคมฝรั่งเศส สถาบันเกอเธ่ กรุงเทพฯ วังบางขุนพรหม The National Museum in Bangkok สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เขาชนไก่ จังหวัดกาญจนบุรี สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ภูเขางามริสอร์ท จังหวัดนครนายก ค่ายหัตถดุฒติและค่ายเสือป่า จังหวัดสระบุรี ค่ายศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี โรงแรมตะวันนาและโรงแรมชั้นนำของประเทศ ส่วนแหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ เช่น เมืองดันดี ประเทศสก๊อตแลนด์ เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา BLS สหราชอาณาจักร มหาวิทยาลัยฮ่องกง และประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการ

สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และนักเรียน พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบรรยากาศของการเรียนรู้ให้น่าสนใจ ครูสามารถนำข้อมูลสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ต่างๆมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากบทเรียนได้

“โรงเรียนมีการพัฒนาบรรยากาศของการเรียนรู้ให้น่าสนใจ โดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ต่างๆเพื่อให้ครูนำไปใช้ประกอบการสอน เช่นที่โรงเรียนมีสื่อมัลติมีเดียต่างๆที่เรียนครูสามารถนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากบทเรียนได้”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“ครูสอนที่นี้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2526 เป็นเวลา 30 ปี โรงเรียนมีวิธีการให้นักเรียนรักการอ่าน มีการส่งเสริมโดยจัดโครงการเฉพาะเรื่องนี้ คือ โครงการวางทุกงาน อ่านทุกคน จัดทุกวันพฤหัสบดีในแต่ละสัปดาห์ ทุกคนต้องทำพร้อมกัน ในเวลาเดียวกัน โดยครูประจำชั้นจะเข้าไปในแต่ละห้อง มีหนังสือให้นักเรียนอ่าน หรือหนังสือที่นักเรียนสนใจที่จะอ่าน แล้วมีสมุดเล่มเล็กให้นักเรียนบันทึก เช่น ชื่อเรื่องที่อ่าน วัน เดือน ปีที่อ่าน สรุปประเด็นที่ได้จากการอ่าน และข้อเสนอแนะจากการอ่าน แล้วครูประจำชั้นจะนำไปตรวจโดยทำเช่นนี้ทุกสัปดาห์ เป็นงานประจำชั้นของครูทุกคน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“นักเรียนที่นี้มีความสุขกับการที่ได้มาโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ให้ศึกษามากมาย และอาจารย์ก็นำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนด้วย ตามสถานที่ที่นักเรียนสนใจ เช่น มหาวิทยาลัย สนามกีฬา แล้วให้นักเรียนทำใบงานเพื่อสรุปความรู้ที่ได้รับมาส่งและนำเสนอทั้งเป็นงานเดี่ยวและงานกลุ่ม สนุก เพลิดเพลินและได้ความรู้ทั้งจากประสบการณ์ของตนเองและเพื่อนๆครับ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมสาธิต มีการพัฒนาบรรยากาศของการเรียนรู้ให้น่าสนใจ ครูสามารถนำข้อมูลสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ต่างๆมาใช้พัฒนาบรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยภายในโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้มากมาย เช่น มุมความรู้ของทุกห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ ใช้พัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากบทเรียนได้

องค์ประกอบที่ 9 ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับสูง

ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับสูง โดยคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนมัธยมสาธิต (คณะกรรมการสถานศึกษา) สมาคมผู้ปกครองและครู และสมาคมศิษย์เก่าสาธิต เป็นองค์กรที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมของโรงเรียนโดยตลอด สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่าสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองและครู มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมต่างๆ และมอบทุนสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษจากเงินที่ผู้ปกครองบริจาคแล้วไปเก็บดอกผลให้กับนักเรียนเป็นทุน โรงเรียนจะบริหารจัดการเองทั้งหมด ไม่มีองค์กรภายนอกที่มาสนับสนุนในเรื่องนี้ ศิษย์เก่าที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านให้ความร่วมมือโดยได้รับเชิญให้เป็นวิทยากร สอนนักเรียนในด้านต่างๆ เช่นด้านนิเทศศาสตร์ การบัญชี ด้านภาษา ดังนั้น การให้บริการชุมชนและสังคมจึงถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน

“โรงเรียนมีคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนสาธิต มีคณบดีเป็นประธาน รองอธิการฯ รองคณบดี เป็นกรรมการ ผอ.โรงเรียนทั้ง 3 สถาบัน (สาธิต) เป็นกรรมการ มีคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู คณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่า และมีคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนสาธิตแทนคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนของเรา”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีทุนเรียนดีให้นักเรียนจากเงินกองทุนของโรงเรียนที่ผู้บริหารรุ่นก่อนๆ ได้จัดตั้งขึ้น ส่วนการสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองและครู ก็จะเป็นทุนสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ จากเงินที่ผู้ปกครองบริจาคแล้วไปเก็บดอกผลให้กับนักเรียนเป็นทุน โรงเรียนจะบริหารจัดการเองทั้งหมด ไม่มีองค์กรภายนอกที่มาสนับสนุนในเรื่องนี้ ถ้าหน่วยงานอื่นๆหรือสถาบันอุดมศึกษามาช่วยก็จะเป็นในด้านวิชาการ เนื่องจากโรงเรียนมีโครงการอัจฉริยภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมาช่วย ส่วนความรู้ด้านอื่นๆก็เชิญศิษย์เก่าที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมาสอนนักเรียน เช่นด้านนิเทศศาสตร์ การบัญชี และด้านภาษา”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“การให้บริการชุมชนและสังคมถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน โดยการจัดโครงการความรู้สู่ชุมชน เช่นคณิตศาสตร์ไปให้ความรู้ กทม. ภาษาอังกฤษเป็นโครงการทางไกลผ่านดาวเทียม จัดความรู้ทางวิชาการให้โรงเรียนกทม. จำนวน 12 โรงเรียน เป็นต้น”
(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

“การมีส่วนร่วมของสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองและครู เช่นกิจกรรมวิชาการ วิจัยพัฒนา เป็นต้น ทั้งสองสมาคมก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และสนับสนุนงบประมาณบางส่วน การได้รับเชิญเป็นวิทยากร มาบรรยายในเรื่องต่างๆที่เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนและบุคลากร”

(กรรมการพัฒนาศักยภาพโรงเรียน, สัมภาษณ์, 20 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับสูง โดยคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนสาธิต (คณะกรรมการสถานศึกษา) สมาคมผู้ปกครองและครู และสมาคมศิษย์เก่าสาธิต เป็นองค์กรที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมของโรงเรียนโดยตลอด สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารครู และกรรมการพัฒนาศักยภาพโรงเรียน พบว่าสมาคมศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองและครู มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมต่างๆ และมอบทุนสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยเน้นว่าการให้บริการชุมชนและสังคมจึงถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน

กรณีศึกษาที่ 3: โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ (นามสมมติ)

ข้อมูลกรณีศึกษา

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ เป็น 1 ใน 12 โรงเรียนที่กรมสามัญศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ ในวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่องานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมไปช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรของประเทศประกอบกับภาวะที่ประเทศชาติกำลังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ไปช่วยพัฒนาในโครงการต่างๆของรัฐ กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดตั้งโรงเรียนเพื่อปลูกฝังและส่งเสริม พร้อมทั้งให้โอกาสแก่เยาวชนที่มีความสนใจ มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ฝึกฝนด้านนี้เป็นพิเศษตั้งแต่เยาว์วัย

เริ่มแรก โครงการจัดตั้งโรงเรียนมีเป้าหมายจำนวน 12 โรงเรียน เพื่อให้ครบทุกเขตการศึกษาและได้ประกาศจัดตั้ง 3 โรงเรียนแรกที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เชียงราย และตรัง ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2536 สำหรับสถานที่ตั้งโรงเรียนของจังหวัดตรัง ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ของตำบลบางรัก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

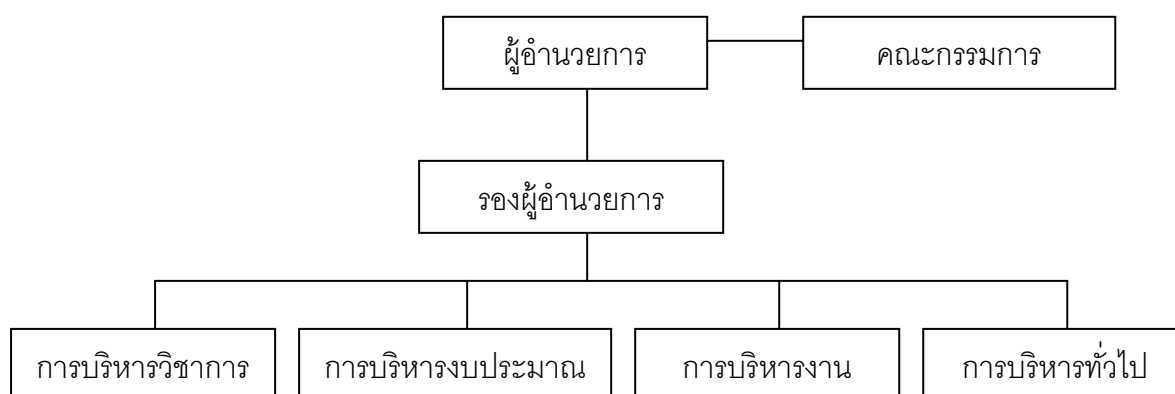
โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยดำเนินการรับนักเรียนครั้งแรก เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2537 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นละ 2 ห้องเรียน เปิดเรียนวันแรกเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2537 ซึ่งในขณะนั้นอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง โรงเรียนจึงได้ใช้สถานที่เรียนชั่วคราวที่วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดตรัง จนถึงสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จึงได้ย้ายมาเรียนในสถานที่ปัจจุบัน

ในปีการศึกษา 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายที่จะพัฒนาโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ มีหลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ จึงได้เปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำหรับห้องเรียนวิทยาศาสตร์ 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 24 คน โดยใช้หลักสูตรต้นแบบของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ มุ่งเน้นนักเรียนให้มีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเป็นนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์ รวมทั้งมีผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2553 อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาสายทั้ง 12 แห่ง ให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีหลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความสามารถพิเศษทางด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี เปิดรับนักเรียนในปีการศึกษา 2554 ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำหรับห้องเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ อีก 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสาย

โรงเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสาย แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้บริหาร ยึดหลักการบริหาร/เทคนิคการบริหารแบบการพัฒนาตามกระบวนการ PDCA ภายใต้รูปแบบการ บริหารโรงเรียนนิติบุคคล โดยการกำกับดูแลของผู้อำนวยการโรงเรียนและมีคณะกรรมการ สถานศึกษา ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาสาย แสดงได้ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสาย

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ตั้งอยู่เลขที่ 196 หมู่ที่ 4 ถนนตรัง-สีกา ตำบลบางรัก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ประเภทนักเรียนประจำและไป-กลับ เนื้อที่ 100 ไร่ เขตพื้นที่บริการประกอบด้วย จังหวัดตรัง ภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนอง มีอาคารสถานที่ทั้งหมด 24 แห่ง ได้แก่อาคารเรียนจำนวน 3 หลัง 61 ห้องเรียน อาคารประกอบได้แก่ อาคารฝึกงาน จำนวน 3 หลัง 6 ห้อง หอประชุม-โรงอาหาร อาคารศูนย์กีฬา อาคารหุงต้ม บ้านพักผู้บริหาร อย่างละ 1 หลัง บ้านพักครูแบบแฟลต จำนวน 1 หลัง 8 ห้อง บ้านพักครู 8 หลัง บ้านพักนักร้องโรง 7 หลัง หอนอนพิเศษ 3 ชั้น (ปรับเป็นห้องสมุดและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และหอนอนนักเรียนห้องเรียนวิทยาศาสตร์) จำนวน 1 หลัง เรือนเพาะชำจำนวน 1 หลัง และโรงฝึกงานเกษตร จำนวน 1 ห้อง รวมทั้งสนามฟุตบอล สนามเทนนิส และสนามบาสเกตบอล

ข้อมูลบุคลากร

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามฝ่าย/หมวด/งาน ต่างๆ จำนวน 132 คน ได้แก่ ฝ่ายบริหาร จำนวน 5 คน ครูประจำการ จำนวน 66 คน พนักงานราชการ(ครูผู้สอน) จำนวน 3 คน ครูจ้างสอน จำนวน 6 คน พนักงานราชการ(พนักงานวิทยาศาสตร์) จำนวน 8 คน ครูหอพัก จำนวน 12 คน ครูต่างประเทศ จำนวน 4 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 2 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 26 คน

ข้อมูลนักเรียน

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 1,043 คน โดยมี 1) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 139 คน 4 ห้องเรียน เฉลี่ยห้องละ 35 คน 2) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 199 คน 5 ห้องเรียน เฉลี่ยห้องละ 40 คน 3) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 197 คน 5 ห้องเรียน เฉลี่ยห้องละ 40 คน 4) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 197 คน 6 ห้องเรียน เฉลี่ยห้องละ 40 คน 5) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 140 คน 5 ห้องเรียน เฉลี่ยห้องละ 35 คน และ 6) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 171 คน 5 ห้องเรียน เฉลี่ยห้องละ 34 คน โดยในแต่ละห้องมีครูที่ปรึกษา 2-3 คน คิดเป็นสัดส่วนครู : นักเรียน เท่ากับ 1:13

สภาพทั่วไปของชุมชน

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ ทิศเหนือติดต่อกับอ่างเก็บน้ำ ทิศใต้ติดต่อกับถนนตรัง-สีเกา ทิศตะวันออกติดต่อกับที่ดินสาธารณประโยชน์ ทิศตะวันตกติดต่อกับคลองข้าง(หนองแพบ) ชุมชนอยู่ห่างจากตัวเมืองมาทางทิศตะวันตกประมาณ 6 กิโลเมตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยดั้งเดิมของคนในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีชักพระ ทำบุญวันสารท โรงเรียนอยู่ใกล้วัดประสิทธิชัย สนามกีฬาเทศบาล 2 (ทุ่งแจ้ง) โรงงานยางพารายูนิแม็ครับเบอร์ จำกัด โรงเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากชุมชนและผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักและหน่วยงานอื่นๆเป็นอย่างดี

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย และรับจ้างตามลำดับ ผู้ปกครองส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์ ตามลำดับ

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์

องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนของโรงเรียน

จากการศึกษาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์พบว่า มีจุดเน้นที่ชัดเจนร่วมกัน คือ วิสัยทัศน์ของโรงเรียนมุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มุ่งพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาไทยและเครือข่ายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เพื่อเข้าสู่มาตรฐานระดับสากล สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า บุคลากรในโรงเรียนทุกคนรับทราบเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนานักเรียนและโรงเรียน โดยเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมในระดับมาตรฐานสากล

“มีการประชุมบุคลากรทั้งโรงเรียน แจ้งเรื่องวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ เรา กำลังเข้าสู่โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ทุกคนต้องรับทราบว่าโรงเรียนมุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย มุ่งพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาไทยและเครือข่ายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เพื่อเข้าสู่มาตรฐานระดับสากล รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค สำหรับครูที่เพิ่งบรรจุ

1-3 ปี ทางกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ก็จะเชิญไปประชุมทำความเข้าใจให้เหมือนกับทุกคน มีการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง ที่ประชุม และติดประกาศ ส่วนชุมชนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุกระจายเสียงท้องถิ่น ในจังหวัดตรัง กระทั่ง ภูเก็ต ระนอง พร้อมกับเรื่องของการรับนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย รวมทั้งมีศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมในระดับมาตรฐานสากล

ด้านพันธกิจของโรงเรียนมุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทยและปฏิบัติตามตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาบรรยากาศสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และนำภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในทุกด้าน รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนาบุคลากรโดยใช้การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การกำกับติดตามประเมินผล และการรายงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ เพื่อช่วยกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมพร้อมกับการสนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในความเป็นไทยและปฏิบัติตามตามระบอบประชาธิปไตย

“ผู้บริหารประชุมเพื่อกำหนดพันธกิจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ แล้วนำมาแจ้งแก่ครูในที่ประชุม ครูเห็นด้วยหรือไม่ จะปรับแก้ตรงไหน ซึ่งเป็นการให้โอกาสครูทุกคนมีส่วนร่วม แล้วประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและครูได้ทราบโดยใช้บอร์ดสารสนเทศ ส่วนชุมชนก็จะมีเอกสารหรือแผ่นพับแจ้งให้ทราบแจกในวันประชุมผู้ปกครอง และนำไปแจกเมื่อโรงเรียนไปจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนต่างๆ ดังนั้น ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนก็มีความเข้าใจตรงกันว่าวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนมุ่งไปที่เป้าประสงค์อะไร มีบอร์ดเกี่ยวกับ

เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียนประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียนและผู้ที่มาติดต่อโรงเรียน
ได้ทราบเช่นกัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า พันธกิจของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในความเป็นไทยและปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรโดยใช้การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การกำกับติดตาม ประเมินผล และการรายงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านเป้าประสงค์ของโรงเรียนมุ่งเน้นให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนโดยมีระบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมีความรู้ในทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความคิดสร้างสรรค์ มีจิตวิญญาณของการเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ดี มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการกระบวนการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกสถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ทุกกลุ่มงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน รวมทั้งการมีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรในโรงเรียนซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ มีการแจ้งและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียนในที่ประชุมให้ครูและบุคลากรทุกคนทราบและร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง ในการประชุมนักเรียนและติดประกาศให้นักเรียนทราบ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุกระจายเสียงท้องถิ่นพร้อมๆกับเรื่องของการรับนักเรียนให้ชุมชนทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

“บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกคนรับทราบและเข้าใจวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน ว่าโรงเรียนจัดหลักสูตรให้นักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษด้าน วิทย-คณิตอย่างไร และมีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง เป้าหมายของโรงเรียนคือ อะไร เข้าใจตรงกัน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า เป้าประสงค์ของโรงเรียนมุ่งเน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และเหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน นักเรียนมีความรู้ในทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความคิดสร้างสรรค์ มีจิตวิญญาณของการเป็น นักวิทยาศาสตร์ที่ดี โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ บุคลากรมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของโรงเรียน บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถในการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ความคาดหวังว่านักเรียนจะมีมาตรฐานและศักยภาพที่สูงขึ้น

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยม วิทยาศาสตร์จัดการเรียนการสอนโดยเน้นและคาดหวังว่านักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ สูงขึ้น มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดแบบกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ และพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นโดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนรู้อย่างมี วิจารณญาณและทำงานอย่างมีความสุข โรงเรียนคาดหวังว่านักเรียนจะสามารถสอบเข้าศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาได้ตามศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนได้รับรางวัล O-NET สูงสุดอันดับ 1 ของประเทศไทย ปี 2552-2554 เฉลี่ย 3 ปีติดต่อกัน สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารและครูพบว่า นักเรียนโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์เป็นผู้นำในการสอบแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ O-NET โรงเรียนได้รับรางวัล O-NET สูงสุดของประเทศไทย ปี 2552-2554 เฉลี่ย 3 ปีติดต่อกัน

นักเรียนโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์เป็นเด็กดีมีความคิดที่เป็นระบบ รู้จักเชื่อมโยงเนื้อหา และความคิดให้เป็นเหตุเป็นผลตามหลักวิทยาศาสตร์

“นักเรียนที่นี้เก่งอยู่แล้ว ในแง่ของ IQ อยากจะพัฒนาไปสู่สนามแข่งขันในระดับประเทศและระดับนานาชาติ โดยเราจะเปรียบเทียบโรงเรียนที่เป็นคู่แข่งกับเรา เพราะนักเรียนของเราเป็นผู้นำในการสอบแข่งขัน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ในส่วนของ O-NET เด็กที่นี้ ผลสอบอยู่ในอันดับที่ 4 ของประเทศ ถ้าวัดจาก 8 กลุ่มสาระ และถ้าวัดจาก 5 กลุ่มสาระหลัก ก็เป็นอันดับ 3 ของประเทศ โรงเรียนเพิ่งไปรับรางวัล O-NET สูงสุดของประเทศไทย เมื่อไม่กี่เดือนที่แล้ว ปี 2552-2554 เฉลี่ย 3 ปี ติดต่อกัน ได้อันดับ 1 ของประเทศไทย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“คุณลักษณะเด่นของนักเรียนที่นี้ คือ ความรู้ความสามารถด้านวิทย์-คณิต ทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ และเก่งทางด้านวิจัย ประดิษฐ์ คิดค้น ควบคู่ไปกับความสามารถด้านความเป็นผู้นำ กีฬา และดนตรี ซึ่งจะทำให้เกิดความสมดุลในตัวของเขาเอง นั่นคือ สมบูรณ์พร้อมด้วยร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ซึ่งตอนนี้เด็กก็มีลักษณะเช่นนี้อยู่แล้ว วิชาการก็มีหน้าที่ส่งเสริม ในด้านพหุปัญญา ในด้านของกิจกรรม ซึ่งนอกจากนักเรียนจะเก่งแล้ว ต้องมีความสามารถด้านความคิดที่เป็นระบบ ด้านสาระความรู้ พหุสวรรค์ ทั้ง 8 ด้าน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“นักเรียนได้ผ่านการคัดเลือกเข้ามา และผู้ปกครองให้การสนับสนุน เด็กทุกคนมีเป้าหมายเพื่อจะไปต่อในระดับที่สูงขึ้น โรงเรียนมีสถิติว่าแต่ละปีนักเรียนได้ศึกษาต่อเท่าไร แต่ไม่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ซึ่งนักเรียนเองก็สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ทุกคนมีที่เรียน

ความสำเร็จของโรงเรียน ครูอยู่ที่นี้ตั้งแต่บรรจุ จะไม่ชี้แนะนักเรียนว่านี่คือคำตอบ แต่จะให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบที่หลากหลาย ที่มีเหตุผลรองรับ เป็นกระบวนการที่เป็นจุดเด่นของที่นี่ คือ ไม่บังคับทางเดิน ทุกคนสามารถหาคำตอบได้หลายรูปแบบ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“โรงเรียนเราได้ Input ที่ดี คือนักเรียน ดังนั้นเมื่อมีการสอบต่างๆก็จะมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี การเป็นเด็กดีและเก่งของตัวนักเรียน ไม่มีพฤติกรรมที่ไม่ดี และมีจิตสำนึก เด็กที่นี้เป็นเด็กดีที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งพฤติกรรม การพูด มารยาท มีความสำนึกและความรับผิดชอบสูง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“สังคมคาดหวังกับโรงเรียนสูงมาก กระบวนการทางวิทยาศาสตร์สามารถที่จะ
บูรณาการกับคุณธรรม จริยธรรมที่เด็กสามารถให้กับสังคม ให้กับผู้ที่ด้อยกว่า”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ขณะนี้ผมสอบ Admission ได้ในคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ซึ่ง
เป็นสาขาที่ผมใฝ่ฝัน ผมดีใจมากครับ เมื่อมีโอกาสได้ทำงานในอนาคต ผมอยากเป็น
นักการเมืองที่ดี ชื่อสัตย์ มีคุณธรรม ช่วยพัฒนาประเทศชาติได้ ถึงแม้ว่าผมจะเรียนทางสาย
วิทยาศาสตร์ก็ตาม และผมเชื่อว่าวิทยาศาสตร์สามารถเติมเต็มการเรียนรู้นิติศาสตร์ของผมให้
เป็นผู้มีความคิดที่เป็นระบบ รู้จักเชื่อมโยงเนื้อหาหรือความคิดให้เป็นเหตุเป็นผลตามหลัก
วิทยาศาสตร์”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์จัดการเรียนการสอนโดยมีความคาดหวังว่านักเรียน
จะได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงขึ้น มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์
คิดแบบกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นระบบ รู้จักเชื่อมโยงเนื้อหาหรือความคิดให้เป็นเหตุเป็น
ผลตามหลักวิทยาศาสตร์ได้ และสามารถพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม
ในการเรียนรู้อย่างมีวิจารณญาณและการทำงานอย่างมีความสุข

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำที่ยึดหลักการครองตน ครองคนและครองงาน

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและจากการสังเกตพบว่า
ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนทุกด้าน มีความตั้งใจที่จะพัฒนาการ
จัดการศึกษาให้อยู่ในระดับแนวหน้าของโรงเรียนในกลุ่มเดียวกันและของโรงเรียนมัธยมในประเทศไทย
ให้โอกาส ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่บุคลากร มีความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนานักเรียน ใช้
หลักการครองตน ครองคนและครองงานในการบริหารโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการจัด
การศึกษาแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารมี
ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้งขนาดเล็ก กลางและใหญ่ มีการส่งเสริมและสร้าง
มัธยมวิทยาศาสตร์ให้เป็นต้นแบบของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด โดยจะใช้วิธีการทาง
วิทยาศาสตร์ในการบริหารจัดการและดำเนินการ มีการ SWOT แล้วนำผลที่เกิดจากการทำงานมา
ศึกษาวิเคราะห์ มีการตั้งสมมติฐาน เน้นการสร้างโรงเรียนวิทยาศาสตร์ด้วยกระบวนการ/วิธีการ
ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

จัดการ ตลอดจนให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพ และเต็มเวลา

“ความมีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีจุดเด่นที่สร้างสมมานาน ตั้งแต่เริ่มตั้งโรงเรียน เพราะเป็นความโชคดีของโรงเรียนที่ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงให้ความสำคัญและติดตามมาโดยตลอด ทำให้โรงเรียนอยู่ในแนวหน้าของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ทั้งหมด และติดอยู่ในอันดับแนวหน้าของโรงเรียนมัธยมในประเทศไทย เป็นสิ่งที่สร้างสมกันมา ผมจะส่งเสริม และสร้างมัธยมวิทยาศาสตร์ ให้เป็นต้นแบบของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด โดยจะใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการบริหารจัดการและดำเนินการ และมีการ SWOT แล้วนำผลที่เกิดจากการทำงานมาศึกษาวิเคราะห์ มีการตั้งสมมติฐาน นั่นคือการสร้างโรงเรียนวิทยาศาสตร์ด้วยกระบวนการ/วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์”

(ผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“เหตุผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญที่สุด เพราะนักเรียนคือลูกค้าที่สำคัญ โดยเน้นการให้ความสะดวกกับที่เรียน ที่พัก ที่รับประทานอาหาร ต้องดูแลทุกด้าน ทุกเรื่อง เหมือนครอบครัวเดียวกัน โดยมีครูพ่อ ครูแม่ คอยดูแลนักเรียนอยู่ด้วย ครูและบุคลากรต้องใส่ใจ สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพ ถ้าเรานั่งอยู่ในใจของบุคลากร นักเรียนผู้ปกครองและชุมชนได้ ก็ถือว่าบริหารจัดการสำเร็จ ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์กับเพื่อนร่วมงาน”

(ผู้อำนวยการ,สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผ.อ.เป็นผู้บริหารมาแล้วทุกขนาดของโรงเรียน ตั้งแต่ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ผ.อ.ใช้หลักการบริหารที่ให้เกียรติ ให้โอกาสผู้ร่วมงานในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่นี้ ผ.อ.จะบริหารจัดการตลอด 24 ชั่วโมง โดยคิดถึงนักเรียนเป็นหลัก เพราะที่นี่มีนักเรียนประจำ โดยใช้หลักผสมผสาน คือคิดถึงคนเป็นหลัก คิดถึงนักเรียนเป็นหลักแรก และผู้เกี่ยวข้องเป็นหลักที่สอง มีการครองตนให้เป็นแบบอย่างได้ทุกอย่าง มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ และเน้นว่าคนเป็นส่วนสำคัญของการบริหาร ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกับกระบวนการและความคิด เพราะผู้บริหารไม่สามารถทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จด้วยตัวของผู้บริหารเองคนเดียว”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ,สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนทุกด้าน มีความตั้งใจที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาให้อยู่ในระดับแนวหน้าของโรงเรียนในกลุ่มเดียวกันและของโรงเรียนมัธยมในประเทศไทย ใช้หลักการครองตน ครองคนและครองงานในการบริหารโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ตลอดจนให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนเป็นหลัก ใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานทั้งด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีการกำหนดนโยบายและ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งแผนปฏิบัติการห้องเรียนทั่วไป ห้องเรียน วิทยาศาสตร์ หลักสูตรโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค หลักสูตร โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เป็นประธานศูนย์ AFS เขตตรง มีการบริหารงานที่ดีเป็นแบบอย่าง แก่บุคลากรและนักเรียน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบก่อให้เกิดผลดีต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการ พัฒนาการศึกษาศึกษาของโรงเรียน โดยการวางแผนการบริหารและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบ วงจรคุณภาพ และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและนโยบายของโรงเรียนที่วางไว้อย่าง ต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติการสอนและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอ

“หลักการบริหาร การคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถ ครูที่มาที่นี่จะต้องเก่ง ย้อนกลับไปเมื่อ 10 ปีที่แล้ว ผู้บริหารคนแรกได้รับโอกาสนี้จากสามัญศึกษาจังหวัด หรือ สศจ. ให้โอกาสเลือกครูที่เก่งเข้ามาสอนที่นี่ และคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เมื่อก่อนเป็นโรงเรียนที่เน้นวิทย์-คณิต ไม่ใช่วิทย์ภูมิภาค เด็กที่มาเรียนที่นี่จึงต้องเป็นเด็กเก่ง โดยการออกแนะแนวตามโรงเรียนต่างๆ ก็ได้เด็กเก่งเข้ามา”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผู้บริหารให้โอกาส และให้ความช่วยเหลือ มีการกระจายอำนาจ เช่น ในระดับกลุ่ม
สาระฯก็ให้อำนาจหัวหน้ากลุ่มสาระฯในการบริหารจัดการและการตัดสินใจ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผ.อ.ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชนทุกครั้ง พร้อมทั้งส่งครูและนักเรียนเข้า
ร่วมกิจกรรมของท้องถิ่นโดยตลอด”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่ส่งเสริมการ
พัฒนาศักยภาพของนักเรียนเป็นหลัก มีการบริหารงานที่ดีเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรและนักเรียน
ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้บุคลากร
มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูในการปฏิบัติการ
สอนและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของ
ชุมชนสม่ำเสมอ

องค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมของการให้ความร่วมมือ

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า
บุคลากรของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนในระดับสูง
โดยผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบตามสายงานบริหาร มีคณะกรรมการดำเนินงาน
ทุกกลุ่มงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่มีนักเรียนประจำและร่วมกำหนด
ยุทธศาสตร์ในการบริหารโรงเรียนตามโครงการเรียนร่วมกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ และได้รับ
การยกระดับเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ครูให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดการ
เรียนการสอนและในเรื่องอื่นๆ ผู้บริหารจัดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนโดยจัดให้มีครู
ที่ปรึกษาห้องเรียนละ 2-3 คน เพื่อการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง มีการจัดทำระเบียบประวัติ
ข้อมูลส่วนตัวด้านต่างๆของนักเรียน ศึกษาข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการทำแบบประเมิน
SDQ ทำแบบประเมิน EQ การสัมภาษณ์และอื่นๆ เพื่อรู้จักนักเรียนและให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม ครูที่ปรึกษาอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตาม ให้คำ
ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งทางด้านการเรียน พฤติกรรม สุขภาพกายและสุขภาพจิต
ตามความเหมาะสม จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ทำให้เกิด
ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับครู สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู
พบว่า โรงเรียนเน้นให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งครู

ประพุดิปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในกลุ่มสาระฯเดียวกัน และข้ามกลุ่มสาระฯ

“โรงเรียนเน้นให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งครูที่นี้ก็ประพุดิปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในกลุ่ม สาระฯของตนเองและข้ามกลุ่มสาระฯ รวมถึงโรงเรียนจะดูแลนักเรียนโดยไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายจนระดับช่วงชั้นนั้นๆ เมื่อนักเรียนสอบเข้า ม. 1 ได้ก็จะมีสวัสดิการให้จนถึง ม. 3 แต่จะเข้มงวดเรื่องคะแนน คือต้องทำให้ถึงเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด เมื่อจบม.3 แล้วทุกคน ต้องทำเกรดให้ผ่านตามที่โรงเรียนกำหนด และต้องสอบคัดเลือกเข้า ม. 4 เหมือนกับเด็กที่มา สมัครจากโรงเรียนอื่นๆ เพื่อรับทุนต่อไป

เด็กจะดีหรือเก่งได้อยู่ที่ครู กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู การสนับสนุน จากโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และโรงเรียนได้มีการส่งครูเข้าอบรมร่วมกับมหิดล วิทยานุสรณ์”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้ใบงานหรือแบ่งกลุ่มทำงาน ให้ช่วยกันคิดแล้ว นำเสนอ โดยให้โจทย์แล้วนักเรียนต้องช่วยกันคิดและหาวิธีการให้ได้มาซึ่งคำตอบ แล้ว นำเสนอหน้าห้องเรียน

มีการให้สร้างมุมมองของแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มว่าอาจจะมีมุมมองที่ต่างกันแต่ ผลลัพธ์ที่ออกมาก็เหมือนกัน และมีการสังเกต เสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของแต่ละ กลุ่ม”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“สติปัญญาของนักเรียนที่นี้ดีแล้ว เด็กที่นี้ส่วนมากมีจิตสำนึก ส่วนน้อยนินดียังมี ความคิดว่ามาที่นี้เพื่อเรียนอย่างเดียว ซึ่งครูที่มีการปลูกฝังเรื่องจิตสำนึก ความมีน้ำใจ ความ อดทน และความ

เสียสละตั้งแต่เล็กๆ ตั้งแต่ระดับอนุบาล โดยโรงเรียนจะมีหนังสือ หรือการ์ตูน Animation ที่ สอดแทรกเรื่องการเป็นคนดี มีคุณธรรม จิตสำนึก ความรับผิดชอบอยู่ในเนื้อหาที่เด็กอ่าน หรือชม จนเด็กเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนปฏิบัติ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า บุคลากรของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของ โรงเรียนในระดับสูงจนกลายเป็นวัฒนธรรมโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ

รับผิดชอบตามสายงานบริหาร มีคณะกรรมการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ทุกกลุ่มงานตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่มีนักเรียนประจำ และร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารโรงเรียนตามโครงการเรียนร่วมกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ครูให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดการเรียนการสอนและในเรื่องอื่นๆ ตลอดจนครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับครูและระหว่างบุคลากรด้วยกัน

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียนและกรรมการสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารและครูมีจิตใจดี พุดจาดี สุภาพ ดูแล เอาใจใส่ให้นักเรียนเสมือนครูพ่อครูแม่ เป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้นักเรียนมีความอบอุ่นและสามารถปรึกษาขอคำแนะนำได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว นักเรียนมีจิตอาสาให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียนเป็นอย่างดี โดยมีศิษย์เก่าเป็นแบบอย่างที่ดีของการรักสถาบัน รักการเรียนรู้ รักเพื่อน รักครู และมีจิตสำนึก บุคลากรมีความเป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นกัลยาณมิตร เป็นที่ปรึกษาที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารของฝ่ายแนะแนวพบว่า ศิษย์เก่ามีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจให้รุ่นน้องอยากเจริญรอยตามรุ่นพี่ และมีความผูกพันกับสถาบันกับครู กับพี่น้อง มีการแนะแนว แนะนำการเลือกคณะที่จะศึกษาต่อ การประกอบอาชีพในอนาคตและความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

“ผู้บริหารและครูที่มีจิตใจดี พุดจาดี สุภาพ ดูแล เอาใจใส่ให้นักเรียนเสมือนครูพ่อครูแม่ ซึ่งทำให้นักเรียนที่นี้ส่วนมากซึ่งเป็นเด็กต่างจังหวัดต้องมาอยู่หอพัก มีความอบอุ่นและสามารถปรึกษาขอคำแนะนำได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว

เด็กที่นี้มีจิตอาสา ซึ่งเป็นทั้งโรงเรียน คือมีกิจกรรมให้เด็กทำมาก เด็กมีจิตอาสาสูง เพราะเด็กที่นี้เก่งให้ความร่วมมือและทำได้ดี เพราะกิจกรรมที่มุ่งจิตอาสาที่อยู่ในหลักสูตรอยู่แล้ว”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ดีใจมากที่ได้สอนนักเรียนที่นี้ เพราะนักเรียนมีความน่ารัก มีความพร้อมที่จะเรียน ตั้งใจเรียน เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา สิ่งที่ครูเรียนมาจนถึงระดับปริญญาโท สามารถนำมาถ่ายทอดให้แก่นักเรียนได้อย่างเต็มที่ เพราะเด็กที่นี้เป็นเด็กเก่งที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามา หลักสูตรที่ใช้ก็เป็นหลักสูตรเชิงลึก เป็นหลักสูตรที่ใกล้เคียงกับที่ใช้ในมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ที่เด็กได้มีการ Integrate และสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“เพื่อนร่วมงานเป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยไม่ยึดติดกับความอาวุโส เป็นที่ปรึกษาที่ดี”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“คุณครูจิตใจดี พุดจาดี สุภาพ ดูแล เอาใจใส่นักเรียนเสมือนครูพ่อครูแม่ซึ่งทำให้นักเรียนที่นี้ส่วนมากซึ่งเป็นเด็กต่างจังหวัดต้องมาอยู่หอพักมีความอบอุ่นและสามารถปรึกษาขอคำแนะนำได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ศิษย์เก่าที่นี้มีบทบาทในการสร้างแรงบันดาลใจให้รุ่นน้องอยากเจริญรอยตามรุ่นพี่ และมีความผูกพันกับสถาบัน กับครู กับพี่น้อง พี่ๆจะกลับมาแนะนำ แนะนำการเลือกคณะกรรมการประกอบอาชีพในอนาคต และความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การสร้างความมั่นใจที่จะทำความดีของเด็กโดยที่ไม่มีภาระเห็นต่างของอีกกลุ่มหนึ่งในเรื่องของการทำความดี เป็นการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของคนในสังคมโดยเริ่มมาตั้งแต่ครอบครัว เด็กที่นี้ส่วนใหญ่มีจิตอาสา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

รุ่นพี่เป็นแบบอย่างที่ดีของการรักสถาบัน รักการเรียนรู้ รักเพื่อน รักครู มีจิตสำนึกเป็นแรงบันดาลใจสำหรับน้องๆ”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า บุคลากรมีความเป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นกัลยาณมิตร เป็นที่ปรึกษาที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้บริหารและครูมีจิตใจดี พุดจาดี สุภาพ ดูแล เอาใจใส่นักเรียนเสมือนครูพ่อครูแม่และเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของท้องถิ่น

จากการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องร่วมกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์และกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ทำให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและความต้องการของท้องถิ่น มีการจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ โดยเน้นกระบวนการจัดการ

เรียนการสอนแบบบูรณาการและพัฒนาอัจฉริยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา ฯลฯ ให้เต็มศักยภาพยิ่งขึ้น มีวิชาวิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ ธรรมชาติและการสืบเสาะอย่างวิทยาศาสตร์การศึกษา คณิตศาสตร์และสร้างองค์ความรู้ และรายวิชาเลือกของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆรวมถึงรายวิชาการเรียนล่วงหน้า (AP) ตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2554 สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ซึ่งพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นของกลุ่มโรงเรียนที่ได้ร่วมกันจัดทำ โดยเขียนแผน กำหนดแผนย่อ การวัดผล ประเมินผล ซึ่งครูต้องส่งทุกภาคเรียน มีการปรับปรุงแผนทุกปีเพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ มีห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน มีอุปกรณ์พร้อม และมีห้องโครงการของทุกกลุ่มสาระที่นักเรียนได้ศึกษาวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์มีโครงการทุกสาขา เช่น ชีวะ เคมี ฟิสิกส์ และการจัดการศึกษาที่เพิ่มเติมหลักสูตรนอกห้องเรียนมากขึ้น โดยเน้นการปฏิบัติจริง การจัดโครงสร้างวิชาที่เป็นระบบ โดยเน้นการพัฒนาวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นกว่าหลักสูตรทั่วไป มีรายวิชาการเรียนล่วงหน้า (AP) ตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน โดยมีรายละเอียดของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2554 สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียน และกรรมการสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนมีหลักสูตรวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่เน้นการจัดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนเก่งทั้งด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ ครูมีความชัดเจน รู้จริงในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นเทคนิค วิธีการสอน กระบวนการคิด ทำให้นักเรียนสามารถคิด วิเคราะห์และประมวลผลได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ

“จุดเน้นของหลักสูตร เหมือนกันทั้ง 12 โรงเรียน ไม่สามารถจัดหลักสูตรเสริมได้แล้ว เพราะแน่นแล้ว ตอนนี้ที่กำลังทำคือ หลักสูตร สอวน. เป็นการเตรียมนักเรียนเพื่อไปโอลิมปิก ซึ่งอยู่ในโครงร่างของหลักสูตร สพฐ. และโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางร่วมกันจัดอบรมครูที่จะสอน สอวน.ทั้ง 12 โรงเรียน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“โรงเรียนของเราเน้นภาษาอังกฤษนอกเหนือจากวิทย์-คณิต เรียนมากกว่าโรงเรียนอื่นๆ เช่น โรงเรียนอื่นเรียน 3 เราจะเรียน 5 ผลที่ได้คือ เด็กเก่งภาษาและวิทย์-คณิต เป็นการพัฒนาพร้อมกันไป ซึ่งในขณะนั้นคือหลักสูตรสถานศึกษาก่อนที่จะเข้าสู่โครงการวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง ตรง ไม่เหมือนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง

อื่นๆ ด้านการจัดโครงสร้างวิชาที่เป็นระบบ อีก 11 โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์จึงมาดูงานที่เรา ทำให้ทราบว่าที่อื่นให้กลุ่มสาระเปิดวิชามากเกินไป แต่ที่นี้เรา Block ว่าคุณต้องเปิดอย่างนี้ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ จากเรียน 3 ต้องให้เรียน 5 ที่เพิ่มคือ ฟัง-พูด ในเรื่องของการฟังและพูดให้มากกว่าปกติ และบางโรงเรียนเปิดหลายวิชามากเกินไป แต่ของเราเป็นไปตามโครงสร้าง เน้นตามแผนฯ โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์อื่นๆ มาดูก็บอกว่าทำไม่ได้ นั่นคือเมื่อก่อน แต่เมื่อเข้าโครงการวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ทุกแห่งจะเหมือนกันทั้งหมด เมื่อก่อนเราใช้หลักสูตร สสวท. ก็สำเร็จอยู่แล้ว แต่เมื่อมาใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์ภูมิภาคหรือหลักสูตรมหิดลฯ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับมหิดลฯ โดยส่งครูไปอบรมกับโรงเรียนมหิดลฯ เพราะที่นี้ก็มีห้องเรียนมหิดลฯ อยู่ ดังนั้นเค้าจึงต้อง Train เราเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยครูที่ไปอบรม ก็จะกลับมาขยายผลต่อ แต่ที่นี้มหิดลฯ รุ่นนี้เป็นรุ่นสุดท้าย คือ ม.6 ปีหน้าเค้าก็จะหมดภารกิจกับเรา และเราก็จะเปลี่ยนเป็นวิทยาศาสตร์ภูมิภาค การใช้หลักสูตรไม่ได้อยู่ที่หลักสูตรเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่หลักสูตรและกระบวนการ รวมทั้งปัจจัยสำคัญคือนักเรียนด้วย”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“เราใช้หลักสูตรกลุ่มสาระฯ วิทยุร่วมกับโรงเรียนมหิดล เนื้อหาวิชามากขึ้น ครูต้องมีการเตรียมตัวมากกว่าเดิม มีวิชาโครงการ เด็กต้องมาศึกษานอกคาบเรียน 1 ห้องเรียนมีครูที่ปรึกษา 2 คนต่อเด็ก 24 คน นี่คือหลักสูตรม.4 และม.1 แต่ถ้าเป็นระดับอื่น จะเป็นหลักสูตรเก่า ห้องละประมาณ 36 คน มีที่ปรึกษา 2-3 คน แบบใหม่ครู 1 คนต่อเด็ก 12 คน สามารถดูแลเด็กได้ทั่วถึงเป็นรายบุคคล และเด็กห้องเรียนพิเศษจำนวน 24 คน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การศึกษาของไทย ครูต้องมีความชัดเจน รู้จริงในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นเทคนิค วิธีการสอน กระบวนการคิด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมอาชีพ โรงเรียนอื่นๆ ทำให้เด็กสามารถคิดและประมวลผลได้ด้วยตนเอง และกระบวนการคิดสามารถใช้ได้กับทุกวิชาไม่เฉพาะวิทยาศาสตร์เท่านั้น คิด วิเคราะห์ อย่างมีระบบ โรงเรียนควรได้รับงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ โรงเรียนขนาดเล็กควรเน้นกิจกรรมทดลองซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็น Lab ชั้นสูง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้ครูทำสื่อและอุปกรณ์ทดลองอย่างง่าย และหาวัสดุดิบได้ในท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้มากขึ้น ถ้าเริ่มกิจกรรมการทดลองกับเด็กได้เร็ว ให้เด็กได้ปฏิบัติจริง ตั้งแต่ระดับอนุบาลหรือประถมศึกษาซึ่งเด็กยังไม่มีความมั่นใจที่มากพอจะเข้าใจจากเนื้อหาเพียงอย่างเดียว ก็จะทำให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้อย่างเข้าใจได้เร็วขึ้น เห็นภาพพจน์และมีทัศนคติที่ดีต่อทุกวิชา เป็นการปลูกฝังนักเรียนตั้งแต่เล็ก”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผมอยากให้มียุทธศาสตร์นอกห้องเรียนให้มากกว่านี้เพื่อที่จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดมากขึ้น และให้โรงเรียนสนับสนุนความคิดนอกกรอบที่สร้างสรรค์ของนักเรียน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“หลักสูตรของโรงเรียนเข้มข้นอยู่แล้วตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และนักเรียนทุกคนต้องอยู่หอพัก จึงมีเวลามากขึ้นเกี่ยวกับการเรียน และควรมีการเพิ่มเติมหลักสูตรนอกห้องเรียนด้วย โดยมีครูคอยชี้แนะ เช่น ไป Museum ในวันเสาร์ ตั้งแต่เด็กเล็กๆ หรือสถานที่ท่องเที่ยว”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องร่วมกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์และกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ทำให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและความต้องการของท้องถิ่น มีการจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ

ด้านการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยแผนการจัดการเรียนรู้เป็นของกลุ่มโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ที่ได้ร่วมกันจัดทำ โดยการเขียนแผน กำหนดแผนย่อ การวัดผล ประเมินผล ซึ่งครูต้องส่งทุกภาคเรียน มีการปรับปรุงแผนทุกปีเพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและกรรมการสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน มีอุปกรณ์พร้อม และมีห้องโครงงานของทุกกลุ่มสาระฯที่นักเรียนได้ศึกษาวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระฯวิทยาศาสตร์มีโครงงานทุกสาขา เช่น ชีวะ เคมี ฟิสิกส์ และการจัดการศึกษาที่เพิ่มเติมหลักสูตรนอกห้องเรียนมากขึ้น โดยเน้นการปฏิบัติจริง มีการจัดโครงสร้างวิชาที่เป็นระบบเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและพัฒนา อัจฉริยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

“โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน มีอุปกรณ์พร้อม และมีห้องโครงงานของทุกกลุ่มสาระฯที่นักเรียนได้ศึกษาวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์มีโครงงานทุกสาขา เช่น ชีวะ เคมี ฟิสิกส์ ส่วนสาระฯอื่นๆ ก็มีห้องโครงงานของแต่ละกลุ่มสาระฯ นี่คือการเสริมเติมเต็มศักยภาพของโรงเรียนและนักเรียนที่มีอยู่ให้โดดเด่นมากยิ่งขึ้น”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“แผนการจัดการเรียนรู้ไม่ได้นำมาจากสำนักพิมพ์ใดๆ แต่เป็นของกลุ่มโรงเรียนที่ได้ร่วมกันจัดทำแผนฯ โดยเขียนแผน กำหนดแผนย่อ การวัดผล ประเมินผล ครูต้องส่งทุกภาคเรียน มีการปรับปรุงแผนทุกปี เพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ การเขียนแผนปีนี้เป็นปีที่ 3 จะจัดทำในเดือนเมษายนนี้ โรงเรียนกำหนดแล้วให้ครูม.3 ทุกคนไปทำแผนร่วมกัน โดยการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง จะมีการทบทวนทุกๆ 3 ปี

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

ซึ่งการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้ 1) คัดกรองเด็ก คือเพชร 2) ครู คือผู้เจียรไน และ 3) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน คือกระบวนการเจียรไนเพชร ซึ่งที่นี่มีครบทั้ง 3 อย่างตามที่โรงเรียนคาดหวัง คือ ผ่านกระบวนการคัดกรอง 2 ขั้นตอน โดยนักเรียนที่จะเข้าเรียนได้ ต้องผ่านการสอบ 2 ครั้ง แต่โรงเรียนก็มีการปรับปรุงโดยตลอดคือ ตัวข้อสอบ ตัวนำหน้าคะแนน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย คือต้องส่งคู่มือมอบอยู่เรื่อยๆ ให้มีวิธีการสอนใหม่ๆโดยมี โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นพี่เลี้ยง ครูที่ไปอบรมก็จะกลับมาขยายผลและรายงาน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การจัดการศึกษาแต่ละประเทศ มีจุดเด่นอยู่ในตัว การศึกษาของที่นี่ก็อยู่ในระดับที่ดี และจัดการศึกษาตามบริบทของตนเอง และเน้นเชิงปฏิบัติจริงมากขึ้น ควบคู่ไปกับทฤษฎี ต้อง Learning by doing และส่งเสริมการสร้าง Connection ภายในโรงเรียน”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ครูโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยแผนการจัดการเรียนรู้เป็นของกลุ่มโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ที่ได้ร่วมกันจัดทำ โดยการเขียนแผน กำหนดแผนย่อ การวัดผล ประเมินผล ซึ่งครูต้องส่งทุกภาคเรียน มีการปรับปรุงแผนทุกปีเพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน มีอุปกรณ์พร้อม และมีห้องโครงการของทุกกลุ่มสาระที่นักเรียนได้ศึกษาวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีห้องโครงการทุกสาขาเพื่อส่งเสริมการเรียนแบบ Learning by doing

จากการศึกษาเอกสารการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ครูโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์มีการประเมินผลตามสภาพจริงที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน โดยการประเมินความพร้อมก่อนเรียนของนักเรียนในเนื้อหาสาระนั้นๆ แล้วจึงประเมินผลระหว่างเรียนโดยมีการบูรณาการระหว่างวิชาต่างๆทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเชื่อมโยงความคิดที่เน้นการปฏิบัติจริงและ

มีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่าครูมีการวัดและประเมินผลโดยเน้นการปฏิบัติจริง จนทำให้เด็กเกิดความเข้าใจแล้วจึงประเมินผลนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อเป็นคะแนนความก้าวหน้าโดยครูมุ่งไปที่พัฒนาการความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นหลัก แล้วจึงประเมินผลรวมเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

“ครูมีการวัดและประเมินผลโดยเน้นการปฏิบัติจริง จนทำให้เด็กเกิดความเข้าใจแล้วจึงประเมินเด็กเป็นระยะๆ เพื่อเป็นคะแนนความก้าวหน้าโดยครูมุ่งไปที่พัฒนาการความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นหลัก”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“วิธีการออกข้อสอบ O-NET และการจัดการเรียนการสอนของครูสอดคล้องกัน เช่น ข้อสอบวิทยาศาสตร์ก็จะนำสำนวนไทยมาบูรณาการ ทำให้เด็กเกิดกระบวนการเชื่อมโยงความคิด โดยสทศ.ออกเนื้อหาที่หนีโรงเรียนกวดวิชา ให้เด็กสนใจเรียนในโรงเรียนมากขึ้น โดยข้อสอบวิทยาศาสตร์เช่นวิชาฟิสิกส์จะเน้นทฤษฎี ซึ่งเป็นฟิสิกส์จริงๆ ไม่ใช่ตัวเลขที่ใช้คำนวณอย่างเดียว เพราะฟิสิกส์คือเนื้อหาที่อธิบายความเป็นจริงในธรรมชาติ เด็กจะต้องปรับทัศนคติในการเรียนใหม่ ซึ่งโรงเรียนก็ได้สอนสิ่งนี้กับเด็กอยู่แล้ว แต่เด็กบางกลุ่มที่ไปเรียนพิเศษก็ไม่ได้เรียนเรื่องเหล่านี้ ข้อสอบเน้นทฤษฎีมากขึ้น ทั้งฟิสิกส์ เคมี และชีววะ เชื่อมโยงการคิดวิเคราะห์มากขึ้น สทศ.ต้องการทราบว่าเด็กเข้าใจจริงหรือไม่ ครูต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่เน้นให้เด็กท่องจำ แต่เด็กต้องรู้จักการคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงเป็น”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ครูโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์มีการประเมินความพร้อมของนักเรียนก่อนเรียนเนื้อหาแต่ละวิชา แล้วจึงประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริงในระหว่างเรียน โดยการบูรณาการระหว่างวิชาต่างๆ ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเชื่อมโยงความคิด ที่เน้นการปฏิบัติจริงและมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น และมุ่งไปที่พัฒนาการความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นหลัก แล้วจึงประเมินผลรวมเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 การกำกับติดตามการสอนและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์พบว่า ผู้บริหารกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอ ในด้าน

การปรับปรุง พัฒนาสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ และระบบการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีระบบนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีการส่งเสริมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมพัฒนานักเรียนทั้งด้านสุขภาพจิตและสุขภาพกาย สนับสนุนให้ครูปรับกระบวนการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมและสร้างจิตสำนึกของการเป็นนักวิทยาศาสตร์ สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ครูมีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายตามสภาพจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สนับสนุนให้ครูวิเคราะห์และศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานพิเศษ ตลอดจนงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ เต็มที่และเต็มเวลา พร้อมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด โรงเรียนมอบหมายให้ครูจัดกิจกรรมค่ายต่างๆ เพื่อพัฒนานักเรียนทุกด้าน เช่น ค่ายวิชาการ ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายคุณธรรม ค่ายภาษาอังกฤษ ค่ายภาษาจีน ค่ายดาราศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและแสดงศักยภาพของตนเองมากที่สุด รวมทั้งมีการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน เช่น การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การตอบปัญหา ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจากการทำโครงการ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเป็นระบบ นำไปใช้ได้ตอบข้อสอบและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย สิ่งที่สำคัญที่สุดคือสนับสนุนให้ครูสอนเต็มที่ เต็มเวลาและจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระฯ มีการวัดผลประเมินผลอย่างจริงจัง มีเครื่องมือที่ดีและมีกระบวนการที่เป็นระบบ เน้นการปฏิบัติจริง ครูที่ปรึกษาจะตามนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนในแต่ละระดับ คือ ม.ต้น และ ม. ปลาย จนจบชั้นสูงสุดของระดับนั้น โดยจะมีบันทึกสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนและส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูจัดสอนเสริมให้นักเรียนชั้น ม.6 ในภาคการศึกษาที่ 1 ทุกรายวิชา

“โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จได้โดย 1) คัดกรองเด็ก คือเพชร 2) ครู คือผู้เจียรไน 3) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน คือกระบวนการเจียรไนเพชร ซึ่งที่นี่มีครบทั้ง 3 อย่างตามที่โรงเรียนคาดหวัง คือ ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง 2 ขั้นตอน โดยนักเรียนที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนได้ ต้องผ่านการสอบ 2 ครั้ง แต่

โรงเรียนก็มีการปรับปรุงโดยตลอด คือ ตัวข้อสอบ ตัวน้ำหนักคะแนน จำนวนกลุ่ม เป้าหมาย คือต้องส่งมอบมอยู่เรื่อย ให้มีวิธีการสอนใหม่ๆ โดยมี

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นที่เลี้ยง ครูที่ไปอบรมก็จะกลับมารายงานและขยายผล”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูมีวิธีการที่สอนแล้วเด็กเข้าใจเป็นระบบ นำไปใช้ได้ ตอบข้อสอบได้ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย และอยู่ที่ตัวเด็กด้วย เพราะเด็กต้องมีเป้าหมายในการเรียน ความสามารถของครูในการจัดกระบวนการสอนแล้วให้เด็กปฏิบัติ สอนโดยเด็กมีส่วนร่วม เด็กและครูต้องร่วมมือกัน เด็กที่นี้ได้เปรียบตรงที่ตั้งใจเรียนตั้งแต่สอบเข้ามาได้แล้ว ต้องจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วม ที่สำคัญที่สุด ครูต้องสอนให้เต็มร้อย ด้วยวิธีไหนก็ตาม หลักสูตรแบบเก่าสอนแล้วก็ปล่อยเด็กขึ้นมา ทำให้เด็กที่ไม่มีความรู้ความสามารถและความรู้พื้นฐานก็ขึ้นมาเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ตามกระบวนการประเมินผล

การวัดผลประเมินผลต้องจริงจัง ถ้าไม่ผ่านก็ซ้ำ เหมือนสมัยก่อนเพราะเราอย่ามองว่าเสียเวลาเพราะความรู้เป็นสิ่งสำคัญ ถ้าความรู้ไม่พอจะเสียเวลามากกว่านั้น และศักยภาพก็ไม่พอที่จะออกไปทำงาน ดังนั้นกระบวนการวัดผลและเครื่องมือต้องดี ตั้งแต่ นักเรียนเริ่มเรียน ซึ่งทำให้ไม่เกิดปัญหาเด็กที่ไม่อยากเข้าเรียน เพราะไม่มีความรู้ เรียนก็ไม่รู้เรื่อง เลยทำให้ไม่ตั้งใจเรียนไปเลย เพราะผมมองแล้วว่า เด็กที่ไม่ตั้งใจ คือเด็กที่ไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่อง เขาจึงหนีชั้นเรียน และจะมีปัญหาต่อเนื่องไปจนถึงการสอบวัดผลระดับชาติ (O-NET) การที่เด็กไม่รู้เรื่อง ต้องดูว่าครูสอนเต็มที่แล้วหรือยัง ใช้กระบวนการอะไรในการสอนครบทุกเรื่องแล้วยัง ถ้าครบทุกกระบวนการแล้วยังไม่รู้เรื่องก็ต้องเรียนซ้ำ ผู้ปกครองก็ต้องทำความเข้าใจกับโรงเรียนด้วย”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“วัฒนธรรมของการเรียนการสอนในห้องเรียนดีมาก ครูจริงจังในการสอน นักเรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจน ว่าเข้ามาที่นี่เพื่อจะไปศึกษาต่อที่ไหน จะไปเรียนอะไร ผู้ปกครองสนับสนุนเต็มที่ถือว่าเป็นจุดสำคัญของที่นี่ นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ทุกชั้นตอนตามแผนที่กำหนดไว้ ในเรื่องของวิทยาศาสตร์ ไม่มีแล็บแห้ง มีกำหนดการปฏิบัติว่าคาบไหนต้องทำอะไร วัสดุอุปกรณ์พร้อมสำหรับเด็กทุกระดับ เราได้งบประมาณสนับสนุนในนามกลุ่มของโรงเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ไม่ได้นำมาจากสำนักพิมพ์ใดๆ แต่เป็นของกลุ่มโรงเรียนฯที่ได้ร่วมกันจัดทำแผนฯ โดยเขียนแผน กำหนดแผนย่อ การวัดผล ประเมินผล ครูต้องส่งทุกภาคเรียน มีการปรับปรุงแผนทุกปี เพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ การเขียนแผน ปีนี้เป็นปีที่ 3 จะจัดทำในเดือนเมษายนนี้ โรงเรียนกำหนดแล้วให้ครู ม.3 ทุกคนไปทำแผนร่วมกัน โดยการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง จะมีการทบทวนทุกๆ 3 ปี”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูประจำชั้นจะรวบรวมข้อมูลที่นักเรียนได้บันทึกการอ่านทุกสัปดาห์ส่งฝ่ายวิชาการ และทุกภาคเรียนวิชาการรวบรวมส่งผู้อำนวยการ และประกาศยกย่องให้รางวัลนักเรียนที่มีผลการอ่านดีเด่นเพื่อเป็นการ ยกย่อง ชมเชย และเป็นตัวอย่างให้นักเรียนคนอื่นได้เกิดแรงบันดาลใจที่จะอ่านหนังสือ และเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ซึ่งต้องทำเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นนิสัยที่ติดตัวถาวร เป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กร นักเรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าจะศึกษาต่อที่ไหน ผู้ปกครองให้การสนับสนุนเต็มที่ นักเรียนได้ปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนตามแผนที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียนและกรรมการสถานศึกษาพบว่า นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถไปถึงเป้าหมายได้ด้วยความสามารถ ตามวิธีการและความถนัดของนักเรียนเอง นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียน ตั้งใจเรียน มีส่วนร่วม โดยนักเรียนและครูร่วมมือกัน นักเรียนมีความกล้าและเชื่อมั่นในตนเองเพราะครูเข้าใจและให้โอกาส ตลอดจนโรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีวัสดุ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถรองรับนักเรียนได้ทุกระดับชั้น ทุกห้องและทุกคน

“ทุกวันอังคาร ครูประจำชั้นจะรวบรวมข้อมูลที่นักเรียนได้บันทึกการอ่าน ทุกสัปดาห์ ครูรวบรวมส่งวิชาการ และทุกภาคเรียน วิชาการรวบรวมส่งผู้อำนวยการและประกาศยกย่องให้รางวัลนักเรียนที่มีผลการอ่านดีเด่น เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนคนอื่นได้เกิดแรงบันดาลใจที่จะอ่านหนังสือ เพื่อที่จะได้รับการยกย่อง ชมเชย และให้รางวัลบ้าง ดังนั้นการที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ต้องให้คนๆนั้นทำเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นนิสัยที่ติดตัวถาวร เป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

การมีครูพ่อ ครูแม่ของนักเรียนประจำ นอกเหนือจากการมีพี่น้องในโรงเรียน ซึ่งจะมีพี่และน้องในทุกระดับชั้น แต่ละสายชั้น ขอขอบคุณมากที่ถามในเรื่องนี้ เพราะผมถนัดในการสร้างสายใยของรุ่นพี่รุ่นน้องในโรงเรียน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ที่นี้ใช้ระบบนี้อยู่แล้ว เพราะเด็กได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง ครูมีบทบาทเป็นที่เลี้ยง มีการใช้สื่อประกอบการสอนที่เป็นจุดเด่นของการบริหารงานบุคคล รองฯฝ่ายต่างๆและครูได้รับการดูแลจากหน่วยเหนือ ที่นี้โชคดีก็คือโรงเรียนสามารถเลือกครูได้ โดยมีชื่อมาให้คัดเลือก เป็นการให้อำนาจโรงเรียนในการตัดสินใจเลือกครูมาสอนที่นี้ เป็นโอกาสที่ดีของโรงเรียนในการคัดสรรบุคลากรที่เก่งและมีคุณภาพเข้ามาร่วมงาน”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“นโยบายรักการอ่านของโรงเรียน เด็กสิงคโปร์สัปดาห์หนึ่งอ่านหนังสือ 2-3 เล่ม ในขณะที่เด็กไทยอ่านหนังสืออ่านหนังสือสัปดาห์ละ 2-3 หน้า ซึ่งต่างกันมาก วิธีการที่จะทำ ให้เด็กรักการอ่านด้วยตัวของเขาเอง โดยการจัดโครงการ จัดเวลา มีสมุดรักการอ่าน รณรงค์ ครูและผู้บริหาร ให้บันทึกการอ่าน โดยจัดเวลาในช่วงภาคเช้าของทุกวัน จะจัดกิจกรรมรัก การอ่าน ตั้งแต่เวลา 07.30 - 08.45 น. โดยให้นักเรียนลงเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อสร้างความ ตระหนักในเขตรับผิดชอบ 2.เคารพธงชาติ และ 3.ทำกิจกรรมหลังเคารพธงชาติ เช่น นั่งสมาธิวันละ 5 นาที สำหรับทุกวันจันทร์ นักเรียนและครูร่วมกิจกรรม เล่าเรื่องสิ่งดีๆ ที่ได้ อ่าน มีการยกย่องบุคลากรหน้าเสาธง วันอังคาร พุธ กิจกรรมรักการอ่าน พุธ หัส ครูที่ปรึกษา พบปะนักเรียน ศุกร์วันครอบครัว โดยจัดหนังสือเป็นชุดให้เด็ก โดยบรรจุลงในกระเป๋าใบละ 1 ชุด นักเรียนก็จะไปรับกระเป๋าและหมอนเวียนกันอ่าน ในทุกๆวัน และส่งคืน เมื่ออ่านครบทุก ชุดแล้ว”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูที่ปรึกษาจะตามเด็กตั้งแต่ ม.4 จนถึง ม.6 ครูจะมีบันทึกสำหรับเด็กเป็น รายบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียน และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“วิธีการแก้ไขปัญหาของเด็กเรียนคะแนนลดลง ก็คือ เรียกเพื่อนสนิทมาถามก่อน เพื่อเป็นข้อมูล แล้วเรียกตัวเด็กมาคุย ครูจะให้เด็กเรียนเพิ่มในจุดประสงค์ที่ไม่เข้าใจ กระบวนการจัดการเรียนการสอน จุดเด่น คือ เนื้อหาที่เด็กจะรับในเชิงลึก เด็กได้ทำโจทย์ และแบบฝึกหัดมาก ความเข้มของเนื้อหา มีเยอะ เด็กได้ทดลองจริง ได้เห็นกระบวนการ ส่วน วิชาอื่นมีการทำกิจกรรมมากขึ้น”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“มีปัจจัยหลายอย่าง คือ 1.หลักสูตร 2.เนื้อหา 3.กิจกรรมการเรียนการสอน เน้น กระบวนการทดลอง ปฏิบัติจริง ด้วยเราเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จึงมีเนื้อหาทาง วิทยาศาสตร์ที่เข้มข้นกว่าโรงเรียนทั่วไป รุ่นพี่มีการปลูกฝังค่านิยมให้กับรุ่นน้องในสิ่งที่รุ่นพี่ ทำไว้ดี รุ่นน้องก็ต้องทำให้ดีเช่นกัน หรือดีกว่า ความตั้งใจของเด็ก และช่วยกันเรียนเพื่อ ชื่อเสียงของโรงเรียน เมื่อใกล้สอบ เด็กจะ Post ลงใน Face book เกี่ยวกับแนวข้อสอบและ เรื่องสำคัญที่ต้องอ่าน เพื่อให้รุ่นน้องคนอื่นได้เข้าไปอ่าน เด็กรักสถาบันและเห็น ความสำคัญของส่วนรวม โดยโรงเรียนจะสอนเสริมให้เด็กม.6 ในภาคการศึกษาที่ 1 ทุก รายวิชา”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การจัดการเรียนการสอน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เช่นให้มีกระบวนการทดลอง ปฏิบัติจริง ส่วนวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาไทย จะมีกิจกรรมให้เด็กเขียนเรื่องราวต่างๆที่จะบูรณาการร่วมกับวิชาอื่น เน้นกระบวนการกลุ่มให้เด็กคิด วิเคราะห์ ซึ่งผลสอบ O-NET คะแนนเฉลี่ยวิทย์ 53-54 สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของแต่ละปี”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูให้ออกาสนักเรียนได้แสดงความสามารถของแต่ละคนออกมาด้วยการพูด การอ่าน หรือการนำเสนอหน้าชั้นเรียน เด็กที่นี้จะมี ความกล้าและเชื่อมั่นในตนเอง เพราะคุณครูเข้าใจและให้ออกาส เมื่อตอนผมเรียนชั้น ม.4 ครูสอนให้นักเรียนรู้จักการเรียนแบบบูรณาการ เข้ากลุ่มสาระ เช่น ครูสอนวิชาชีววิทยา ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรื่องดีเอ็นเอ แล้วเขียนเป็น ความเรียงภาษาไทย โดยให้นักเรียนแต่งเนื้อเรื่องเอง ซึ่งสนุกและทำทายนมาก แล้วให้มาเล่า ให้เพื่อนๆฟังหน้าชั้นเรียน พวกเราอพงเรื่องเล่าดีเอ็นเอของแต่ละคน ทำให้มีความรู้ที่ เพลิดเพลิน สนุกสนาน การเรียนจึงน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ แล้วพวกเราก็สามารถเขียนเป็น ภาษาอังกฤษได้ด้วย”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“คุณครูให้ออกาสนักเรียนด้านการแสดงออกและการเรียนโดยการปฏิบัติจริง เช่น ชั่วโมงที่เรียนเรื่องเกี่ยวกับปลา เมื่อเรียนทฤษฎีแล้วก็เป็นภาคปฏิบัติซึ่งจะต้องศึกษา อวัยวะภายในของปลาว่าอะไรอยู่ตรงไหน ตรงตามที่อยู่ในหนังสือได้บอกไว้หรือไม่ เด็กทุกคน ชอบและตื่นเต้นกันมากกับวิธีเรียนจริง ปฏิบัติจริง พวกเราโชคดีที่ได้เป็นนักเรียนที่นี้เพราะ ที่นี้มีวัสดุ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์พร้อม สามารถรองรับนักเรียนได้ทุก ระดับชั้น ทุกห้องและทุกคน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผมชอบลักษณะของอาจารย์ที่นี้ มีการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายกับระบบของ มหาวิทยาลัย อาจารย์สอนให้รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนสามารถ ไปถึงเป้าหมายได้ด้วยความสามารถของนักเรียนเอง ตามวิธีการและความถนัดของนักเรียน เอง

ครูให้ออกาสนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การต่อวงจรไฟฟ้า ครูจะให้ไปศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองก่อนแล้วลองมาต่อเอง ถ้ายังทำไม่ได้ครูถึงจะเข้ามาช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษา เพราะการที่จะไปถึงจุด C ได้ อาจจะต้องเริ่มที่ A หรือ B ก่อนก็ได้ แล้วแต่วิธีการ แต่ก็สามารถไปถึงจุดหมายได้เช่นเดียวกัน ถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว หรือ เช่นวิชาคณิตศาสตร์ ครูก็จะสอนวิธีการคิด แต่ให้ออกาสนักเรียนสามารถคิดได้หลายวิธี โดย

ไม่จำเป็นว่าต้องเริ่มที่ 1 แล้วค่อยไป 2 แล้วจึงจะถึงคำตอบคือ 3 ซึ่งเด็กบางคนอาจจะ
เริ่มต้นที่ 1 แล้วไป 3 เลยก็ได้”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารกำกับติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยได้ปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งนักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถไปถึงเป้าหมายได้ด้วยความสามารถ ตามวิธีการและความถนัดของนักเรียนเอง ครูเข้าใจและให้โอกาสนักเรียนโดยส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าและเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้โรงเรียนยังสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และห้อง ปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถรองรับนักเรียนได้ทุกระดับชั้น ทุกห้องและทุกคน

องค์ประกอบที่ 7 การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเข้มข้น

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการและรายงานประจำปีของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพของครูอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ โดยการส่งครูเข้าร่วมประชุม อบรมและสัมมนาเพื่อพัฒนางานและวิชาชีพ สนับสนุนให้บุคลากรศึกษาดูงานสถาบันต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การทำงาน และนำมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า โรงเรียนจัดครูปฏิบัติการสอนตรงตามความถนัดและความสามารถ มีการจัดจ้างอัตรากำลังครูสาขาที่ขาดแคลนและบุคลากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ สนับสนุนให้การสนับสนุนครูด้านการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และยังพบว่าครูมีความตั้งใจที่จะพัฒนา นักเรียน มีความเสียสละ รักองค์กร มีการสอนเพิ่มเติมให้นักเรียนในช่วงเลิกเรียนหรือช่วงกลางคืน ครูเข้าใจนักเรียนและสอนแล้วนักเรียนเข้าใจ ปลุกฝังให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมทุกครั้งการสอน โรงเรียนมีการคัดเลือกครูที่เก่งมาสอน ส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้โอกาสครูได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ออกนอกห้องสอบและการวัดผลประเมินผล สนับสนุนครูในการส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับรางวัลในระดับประเทศ ส่งสื่อเข้าประกวด สนับสนุนการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาวิทยฐานะและวิชาชีพของครู ครูจึงมีศักยภาพสูงทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและความรับผิดชอบ

“จุดเด่นครูที่นี่คือ ความใส่ใจนักเรียน ผมจะเสริมเติมเต็มในส่วนของการเผยแพร่ให้ความรู้ เช่น รายงานการพัฒนาตนเอง ประชาสัมพันธ์ให้ผู้อื่นทราบ และขยายผล ส่งเสริมการทำผลงาน เพื่อยกระดับวิทยฐานะ คนจะต้องศึกษาจากความเป็นจริงในสถานที่และบริบทที่แตกต่างกันไปทุกอย่างขึ้นอยู่กับบริหารจัดการว่าผอ.จะบริหารจัดการ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของครู”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูมีอาชีพ ผมมอง 2 ด้าน คือ ความเชี่ยวชาญด้านการสอน สอนแล้วนักเรียนเข้าใจ มีความรู้ลึก กว้าง สามารถถ่ายทอดให้นักเรียนได้ทั้งหมด การสอนนักเรียนที่นี่ถ้าครูมีความรู้ไม่มากพอ ก็จะสอนนักเรียนลำบาก เพราะนักเรียนที่นั่นเก่ง และรู้ว่าควรจะใช้ความรู้ อะไร อย่างไร ในการศึกษาต่อ ในการสอบรายจุด รายคาบ รายภาค ครูที่นี่จะสอนด้วยความเข้าใจเด็ก และสอนแล้วเด็กเข้าใจ 2.การดูแลนักเรียนด้านความเป็นอยู่ เพราะที่นี่มีเด็กประจำต้องดูแลและให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน ให้ความใกล้ชิด เป็นครู เป็นพ่อเป็นแม่ เป็นเพื่อน และรับฟังได้ทุกเรื่อง เพราะเด็กอยู่ไกลจากพ่อแม่จริง ซึ่งครูที่นี่ก็เป็นอย่างที่พูด พูดเพราะ มีเหตุผลกับนักเรียน และเด็กที่นี่ก็ไม่ชอบให้พูดหยาบ เพราะถ้าพูดหยาบเมื่อไหร่ เด็กจะไม่มีเหตุผลทันทีถ้าครูไม่มีเหตุผล แต่ที่นี้ครูรักเด็ก และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การคัดเลือกครู ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียน มีการคัดเลือกครูที่เก่งมาและรับย้ายครูที่ประสงค์จะมาสอนที่นี่ ยกเว้นครูบรรจุใหม่ซึ่งต้องเป็นครูในโครงการ ส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) ซึ่งมีศักยภาพในตนเองอยู่แล้วเพียงแต่อาจจะประสบการณในการสอนน้อยอยู่ แต่จะมีครูพี่เลี้ยงที่คอยดูแลให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

สวัสดิการ ที่นี่ก็เหมือนโรงเรียนทั่วไป เช่น ทัศนศึกษา ให้โอกาสครูได้พัฒนา และถ้ามีผลงานจากการส่งเสริมนักเรียนได้เข้ารับรางวัลในระดับประเทศ ส่งสื่อเข้าประกวด ก็จะมีเงินรางวัลให้ สนับสนุนการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาครู ให้มีทุนสนับสนุนครูในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเสริมสร้างอนาคตที่ดีให้กับนักเรียน โรงเรียนให้โอกาสลาศึกษาต่อทั้งในเวลาและนอกเวลา

การพัฒนาวิชาชีพครู โดยการอบรม ประชุม สัมมนา เราจะมีการประชุมในกลุ่มโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ ทั้ง 12 โรงเรียนอยู่แล้ว เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การออกข้อสอบ และการวัดผลประเมินผล ส่วนการอบรม ประชุม สัมมนากับหน่วยงานภายนอกอื่นๆ เช่น สสวท. โรงเรียนก็สนับสนุนอยู่เสมอ”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูที่รักโรงเรียน รักศิษย์ มุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อสอนศิษย์ให้เป็น คนดี ที่มีความรู้ สามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่าง ภาควิชา

แม้แต่การทำผลงานทางวิชาการ ครูที่นี้ก็น้อยมาก ด้วยไม่มีเวลาที่จะทำ ถ้าสอน เนื้อหา ไม่ทันก็จะต้องสอนให้เด็กในช่วงเลิกเรียนหรือช่วงกลางคืน เพราะที่นี้นักเรียนส่วนใหญ่จะอยู่หอพักของโรงเรียน ซึ่งจริงๆแล้วครูที่นี้มีศักยภาพสูงทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและความรับผิดชอบ ครูมีความตั้งใจที่จะพัฒนานักเรียน รักองค์กร และไม่คิดจะย้าย ไปอยู่ที่โรงเรียนอื่น”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูที่นี้เสียสละเวลาส่วนตัวสูง ป่วยอย่างไรก็จะไม่ลาและจะพยายามมาสอน ครู ที่นี้มีความรับผิดชอบสูงมาก ไม่ทิ้งคาบสอน สอนเต็มเวลา มีกิจกรรมให้เด็กได้ทำตลอดเวลา ไม่มีสิทธิจะป่วย เป็นครูด้วยจิตวิญญาณ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ครูที่นี้เสียสละสูง ในเรื่องของเวลาส่วนตัว เพราะต้องดูแลศิษย์ที่หอพักด้วย และ สอน เพิ่มเติมช่วง ทุ่มถึง 3 ทุ่ม แต่ตอนนี้รัฐมองเห็นข้อนี้ จึงจัดเป็นคาบคลินิกวิชาการ ก็มี ค่าตอบแทนให้ ซึ่งอาจจะไม่คุ้มกับเวลา แต่ครูก็ทำมาก่อนหน้านั้นด้วยความตั้งใจอยู่แล้ว”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ความเป็นมืออาชีพของครู หรือครูมืออาชีพ ครูอาจจะไม่ใช่คนที่เก่งมาก แต่ต้อง สอนแล้วเด็กเข้าใจ จะใช้รูปแบบกระบวนการเรียนการสอนอย่างไรก็ได้ ให้เด็กเข้าใจใน เนื้อหาที่ถ่ายทอด และปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดีของสังคม และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เข้าไปทุกครั้ง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนเน้นการพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถใน วิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยครูต้องมีความ เชี่ยวชาญด้านการสอนที่ให้นักเรียนเข้าใจ ครูต้องมีความรู้ลึก รู้กว้าง สามารถถ่ายทอดให้ นักเรียนได้ทั้งหมด นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทาง วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการอบรม ประชุม สัมมนา

เพื่อพัฒนาวิทยฐานะและวิชาชีพของครู ครูจึงมีศักยภาพสูงทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และความรับผิดชอบ

องค์ประกอบที่ 8 สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองพบว่า โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ มีสิ่งแวดล้อมที่ร่มรื่น มีต้นไม้รอบบริเวณโรงเรียน มีอาคารเรียนและโรงฝึกงานที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนและครู มีอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีประกอบการสอนอย่างครบครัน บริเวณรอบๆโรงเรียนมีสวนยางพาราและสวนปาล์มซึ่งสามารถให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและทดลองในการทำโครงการได้ ตลอดจนครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดการเรียนรู้โดยมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่นโครงการห้องเรียนสีเขียว สำหรับใช้เป็นห้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ในเรื่องการประหยัดพลังงาน โครงการวันชาวหอ กิจกรรมหอสวยด้วยมือเรา โครงการลดภาวะโลกร้อน กิจกรรมส่งเสริม ปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ตระหนักและเห็นคุณค่าสิ่งแวดล้อม โครงการปลูกพืชไร้ดิน กิจกรรมส่งเสริมห้องเรียนและหอพักสะอาด โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้และสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเลี้ยงปลาตู้ การทำปลาตู้ร่า การทดลองปลูกข้าว การผลิตไบโอดีเซล เป็นต้น

โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ มีห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โรงเรียนประสานความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา กับสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กร สถานประกอบการต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสม มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครูทำการประเมินตนเองด้านการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ โดยโรงเรียนจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทบทวนการจัดการเรียนการสอน ทำให้อุทิศสนใจและแสวงหาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยเริ่มดำเนินการในกลุ่มสาระต่างๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและสังคมศึกษา โดยแต่ละกลุ่มสาระจะเชิญผู้ที่มีความรู้ ความสามารถตามเนื้อหาวิชามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียน และนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้วยตนเอง มีการพัฒนา Web site ของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ เช่นบทเรียน On line ของกลุ่มสาระต่างๆ โดยมีรายละเอียดของห้องปฏิบัติการ โดยมีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนี้

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุดมีขนาด 640 ตารางเมตร จำนวนหนังสือในห้องสมุด 26,282 เล่ม การสืบค้นหนังสือและการยืม-คืน ใช้ระบบ Library 2001 ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ 6 ห้อง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 3 ห้อง ห้องปฏิบัติการทางภาษา 3 ห้อง ห้อง E-Learning ห้องแนะแนว ห้องโสตทัศนศึกษา 2 ห้อง ห้องประทับ 1 ห้อง ห้องเกียรติยศ 1 ห้อง ห้องเรียนสีเขียว ห้องเรียนกลุ่มการทำงานอาชีพ ห้องพยาบาล ห้องเรียนศิลปะ ห้องเขียนแบบ ห้องดนตรี และ โรงเรือนเพาะชำต้นไม้ โรงฝึกงานเกษตร โรงฝึกงานคหกรรม แปลงฝึกงานเกษตร ชีววิถี คอมพิวเตอร์ จำนวน 224 เครื่อง โดยใช้เพื่อการเรียนการสอน 82 เครื่อง ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 82 เครื่อง และใช้เพื่อการบริหารจัดการ 50 เครื่อง มีจำนวนนักเรียนที่สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 1,043 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด สอนพหุศาสตร โรงเรียนไฮโดรโปนิกส์ ห้องโครงการวิทยาศาสตร์ สวนหิน แหล่งน้ำในบริเวณ โรงเรียน คลองช้าง ห้องจริยธรรม ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดทุกกลุ่มสาระ ห้องโสตทัศนศึกษา บอร์ดความรู้ภายในโรงเรียน และศูนย์กีฬา

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีดังนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนสภาราชนิ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล องค์การบริหารส่วนตำบลบางรัก กลุ่มประมงพื้นบ้านน้ำราบ ชุมชนต่างๆ เช่น ชุมชนบริเวณหนองแพบ วัดประสิทธิ์ชัย (วัดท่าจีน) จังหวัดตรัง สนามกีฬาเทศบาลนครตรัง วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตตรัง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (หาดใหญ่) จังหวัดสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต วัดธารน้ำไหล (สวนโมกขพลาราม) จังหวัดสุราษฎร์ธานี โรงเรียนวิเชียรมาตุ โรงเรียนสภาราชนิ 2 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ชายหาดราชมงคล อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง สวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง อุทยานแห่งชาติน้ำตกกะช่อง จังหวัดตรัง โรงเรียนสิรินธร จังหวัดนครปฐม โรงเรียนหินคอกควาย วัดควนขัน วัดควนวิเศษ ลานพระบรมรูปรัชกาลที่ 5 ศาลากลางหลังเก่า หมู่บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านหน้าควาย อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ศูนย์การเรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านโงกน้ำ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ร้านเสริมสวย แวนด้า อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ร้านริชชี อำเภอเมือง จังหวัดตรัง สถานประกอบการรถประจำทาง ตรัง-ห้วยยอด บริษัทโตโยต้าเมืองตรัง ร้านละมุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง โรงพยาบาลตรัง

กาชาดจังหวัดตรัง สำนักงานอธิบดี ศาลยุติธรรม ภาค 9 สงขลา และสำนักงานพัฒนาข้าราชการ
ตุลาการศาลยุติธรรม กรุงเทพมหานคร

“สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนนี้คือโรงเรียนวิทยาศาสตร์ ผมอยากส่งเสริมให้มีบรรยากาศของความเป็นวิทยาศาสตร์ทั้งโรงเรียน ผมคือผอ.โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ คนเดียวในทั้ง 12 โรงเรียน ณ ปัจจุบันนี้ ที่เป็นครูสอนวิทยาศาสตร์มาก่อน ผมจึงเข้าใจถึงบทบาทของครูและความต้องการของนักเรียน ดังนั้น ผมจึงพยายามหาจุดเด่นที่สนับสนุนในการเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสภาพแวดล้อม เครื่องมือเครื่องใช้ การประหยัดพลังงานและพลังงานทดแทน การเสริมสร้างภูมิทัศน์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ เช่น เราจะประหยัดพลังงานอย่างไร เมื่อประหยัดแล้วจะทำอะไรต่อไปอีกได้บ้าง

บริเวณรอบๆโรงเรียนแวดล้อมด้วยสวนยางพาราและสวนปาล์ม ก็จะมีห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน ที่มีอุปกรณ์พร้อม และมีห้องโครงการงานของทุกกลุ่มสาระที่นักเรียนได้ศึกษาวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์มีโครงการงานทุกสาขา เช่น ชีวะ เคมี ฟิสิกส์ ส่วนสาระอื่นๆ ก็มีห้องโครงการงานของแต่ละกลุ่มสาระ นี่คือการเสริมเติมเต็ม ให้ศักยภาพที่มีอยู่โดดเด่นมากยิ่งขึ้น”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“องค์กรภายนอก หน่วยงานทางการศึกษา เช่น หน่วยงานทางมหาวิทยาลัย ทำ MOU กับเรา เช่น มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นวิทยากรให้กับเรา และเราก็พาเด็กไปเรียนรู้ที่นั่น

ในส่วนของเธอเอง จะอยู่บริเวณละแวกโรงเรียนใกล้ๆ แต่ไม่มากนัก ก็จะเป็นหน่วยงาน เช่น กรมทางหลวง การไฟฟ้า การสื่อสารโทรคมนาคม จะเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนตลอด ด้านการสนับสนุนให้โรงเรียนบริหารจัดการได้สะดวก เช่น ด้านสาธารณูปโภค ส่วนด้านการศึกษา ก็มหาวิทยาลัยต่างๆที่กล่าวมาแล้ว ราชมงคลก็อยู่ใกล้ๆ อาชีวะ เทคนิค สารพัดช่าง เพราะนักเรียนจำเป็นต้องเรียนกับอุปกรณ์ช่างเหล่านั้น ในบางวิชา แต่โรงเรียนยังขาดอยู่”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“สภาพแวดล้อมของโรงเรียน อยู่ใกล้โรงงานยาง มีคลอง เหมาะสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ มีคลองข้างซึ่งเด็กมีการสำรวจระบบของน้ำว่าน้ำดีหรือน้ำเสียเป็นอย่างไร (สภาพแวดล้อม)

โรงงานปล่อยน้ำลงในลำคลองแห่งนี้และนักเรียนมีการสำรวจแหล่งน้ำซึ่งล่าสุด

เพิ่งได้รางวัลระดับแปซิฟิก คือวิดีโอเกี่ยวกับการสำรวจแหล่งน้ำ ผลจากน้ำท่วมกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอย่างไร ผลกระทบจากการที่โรงงานปล่อยน้ำเสียลงในลำคลองเป็นอย่างไร และยังมีโครงการวิทยาศาสตร์ เช่น โครงการยุง โดยเด็กจะไปจับยุงจากสวนยางแล้วนำมาศึกษา วิเคราะห์ตัวยุง โดยสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียนเด็กสามารถนำมาเชื่อมโยงทำโครงการได้อย่างหลากหลาย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่นี้มีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เช่นสวนพฤกษศาสตร์ หาดเจ้าไหม สวนยาง สวนปาล์ม ชลประทาน เป็นต้น”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ร่มรื่น เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยในการเสาะแสวงหา ค้นคว้า ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและชุมชน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาไทยในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน ให้มีความมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี นักเรียนได้รับรางวัลระดับแปซิฟิก คือวิดีโอเกี่ยวกับการสำรวจแหล่งน้ำ และสามารถนำ สิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียนมาเชื่อมโยงเพื่อทำโครงการได้อย่างหลากหลาย องค์กรภายนอก หน่วยงานทางการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้ประโยชน์ด้านการศึกษาค้นคว้า และบุคลากรของสถาบันดังกล่าวให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียน ในส่วนของหน่วยงานเอกชน เช่น กรมทางหลวง การไฟฟ้า การสื่อสารโทรคมนาคม ก็จะทำให้การสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนโดยตลอด

องค์ประกอบที่ 9 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย

จากการศึกษารายงานประจำปีและรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์พบว่าผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยความเต็มใจ เต็มศักยภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ชุมชนอยู่ห่างจากตัวเมืองมาทางทิศตะวันตกประมาณ 6 กิโลเมตร ประชาชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยดั้งเดิมของคนในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีชักพระ ทำบุญวัน สารท ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ ค้าขายและอื่นๆ โรงเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากชุมชน ผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักเป็นอย่างดี

โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกภาคส่วน ร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมวางแผนในการบริหารจัดการศึกษา มีการจัดประชุมผู้ปกครอง นักเรียนร่วมกับครูที่ปรึกษาทุกระดับชั้น ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ความเข้าใจ อันดีต่อโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันปรึกษา หา แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล ครุณานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของ ชุมชนตามโอกาส เช่น การแข่งขันตอบปัญหาวิชาการ ร่วมทำบุญเวียนเทียน ทอดกฐิน และมี กิจกรรมมอบน้ำใจให้ชุมชนโดยครุณานักเรียนไปช่วยเหลือสังคม ตลอดจนให้ความร่วมมือและ ให้บริการแก่หน่วยงาน องค์กรต่างๆภายนอกในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ แนะนำ นันทนาการ นิทรรศการ บรรยาย อบรม ประชุม สัมมนาต่างๆ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและกรรมการสถานศึกษาพบว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างมากใน การดำเนินงานของโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพร้อมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และการสนับสนุนด้าน การศึกษา มีความรู้และความสามารถสูง เมื่อโรงเรียนมีกิจกรรม ทั้งผู้ปกครองและชุมชนพร้อมใจ กันให้ความร่วมมือ และช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน นักเรียนมีโอกาสไปร่วมกิจกรรม กับองค์กรภายนอกอยู่เสมอ ตลอดจนโรงเรียนมีการให้บริการด้านอาคารสถานที่และให้ความรู้แก่ ชุมชน โดยจัดค่ายกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้นักเรียนได้รู้จักการให้ความช่วยเหลือและการแบ่งปัน

“ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ที่นี้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างมาก ผู้ปกครองมีความพร้อมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และการสนับสนุนด้านการศึกษา ผู้ปกครองมี ความรู้และความสามารถสูง เมื่อโรงเรียนมีกิจกรรม ทั้งผู้ปกครองและชุมชนพร้อมใจกันให้ ความร่วมมือ และช่วยสนับสนุนโรงเรียนได้เยอะ”

(ผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ความร่วมมือจากสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า ที่มีผู้ปกครองเครือข่ายฝ่ายที่ดูแล ประสาน กระตุ้น ให้เกิดกิจกรรมต้องคอยดูแลประสานให้ผู้ปกครองและศิษย์เก่าเข้ามา ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน ศิษย์เก่าเพิ่งเริ่มมีการประชุมทุกกลุ่ม มีการทำทะเบียนศิษย์เก่า ทำเนียบขึ้นมา ซึ่งโรงเรียนมีศิษย์เก่าถึง 18 รุ่นแล้ว”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ด้านชุมชน ให้บริการด้านอาคารสถานที่ ไปให้ความรู้กับชุมชน มีค่ายกิจกรรม เด็กไปปลูกป่าชายเลน ที่บริเวณบ้านป่าน้ำราบจนชาวบ้านให้ที่ดินบริเวณนั้นเป็นของโรงเรียน คือให้เราไปปลูกโกงกาง ปลูกดูแล และบ้างจากก็มีโครงการเกี่ยวกับพลังงาน แสงอาทิตย์ เด็กก็จะได้ไปทำกิจกรรม และมีชุมนุมอีกมากมายที่สนับสนุนให้เด็กได้ทำกิจกรรม และจะมีโครงการกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ของกลุ่มสาระฯ ให้กับน้องๆโรงเรียน ประถมฯที่ยังด้อยโอกาส จะได้เห็นวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่สนุก น่าสนใจ เด็กของเราก็จะได้รู้จักการให้ความช่วยเหลือและแบ่งปัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“นักเรียนได้มีโอกาสไปร่วมกิจกรรมกับองค์กรภายนอกอยู่เสมอ ได้เข้าแข่งขันและได้รางวัลกลับมาเสมอ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“ความภาคภูมิใจในโรงเรียน ผมเรียนที่นี่มาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผมตั้งใจมากในการมาสอบเข้าเรียนที่นี่ ผมจึงมีความมุ่งมั่นที่จะพยายามเรียนให้เต็มที่สมกับความตั้งใจตั้งแต่แรกที่จะมาสอบแล้ว เมื่อก่อนผมและคุณพ่อคุณแม่มุ่งหวังที่จะเรียนแพทย์ตามความนิยมของครอบครัวทั่วไป แต่เมื่อเรียนในระดับ ม.ปลายผมค้นพบตัวเองว่าผมชอบเรียนด้านกฎหมาย ซึ่งมีเพื่อนผมที่เรียนได้คะแนนสูงมากในทุกวิชา ก็มีความชอบเช่นเดียวกับผม ครอบครัวของผมก็ยินดีสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนตามความถนัดของผม”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“โรงเรียนมัธยมวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เป็นโรงเรียนอันดับหนึ่งของจังหวัด ผมสอบเข้ามาชั้น ม. 1 การสอบยากพอสมควร ฉะนั้นผมจึงมีความภาคภูมิใจมากที่ได้เข้ามาเรียนที่นี่ ตอนนั้นโรงเรียนยังอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาตั้งแต่โครงสร้าง อาคาร สนาม แต่ต่อมาก็มีอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นมาก เมื่อผมจบออกมา มองกลับไปก็รู้สึกได้ว่าโรงเรียนเติบโตขึ้นมากและน้องๆก็เก่งขึ้นมากด้วย ผมรู้สึกภูมิใจมาก”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“น้องๆที่นี้ตั้งใจเรียนมาก เรื่องของการศึกษาจะเด่น แต่มีบางสิ่งที่ขาดหายไป เช่น ความสนุกสนานตามวัยของเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาควบคู่ไปกับการเรียน จะได้แข็งแรงทั้งสติปัญญา ความคิด ความรู้ และร่างกาย เด็กๆบางคนอาจจะใช้เวลาอยู่กับ IT มากกว่าที่ควรแต่ไม่ได้ใช้เวลาอยู่กับเพื่อน ทำกิจกรรมนันทนาการต่างๆ”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“อยากให้มีการเชื่อมโยง หรือ Connection ด้วยกัน และศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบัน ตั้งแต่ รุ่นแรกจนถึงรุ่นปัจจุบัน ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนเต็มที่ในกิจกรรมของโรงเรียน ทุกครั้งที่โรงเรียนขอความร่วมมือไป ร้อยเปอร์เซ็นต์ผู้ปกครองมีการศึกษาสูง ฐานะดี เป็นถึงระดับรองแม่ทัพ รองผู้ว่าราชการ สรุปว่ามีความพร้อมสูง ทำให้ง่ายในการขอความร่วมมือ และเสนอแนวคิดในการบริหารจัดการโรงเรียน”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

“การจัดงานคืนสู่เหย้า ลูกศิษย์ได้กลับมาเจออาจารย์ปัจจุบันและอาจารย์ที่เกษียณไปแล้ว รุ่นน้องก็ได้เจอกับรุ่นพี่ ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนมาก เช่น ผู้แทนชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน วัด อปร. หมู่บ้าน และโรงเรียนรอบๆ ก็จะมีผู้แทนมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งโรงเรียนก็เอื้อให้กับชุมชน และชุมชนก็เอื้อให้กับโรงเรียน”

(กรรมการสถานศึกษา, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2556)

สรุปได้ว่าผู้ปกครองและชุมชนพร้อมใจกันให้ความร่วมมือ และช่วยสนับสนุนโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยความเต็มใจ เต็มศักยภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

กรณีศึกษาที่ 4 โรงเรียนมัธยมเอกชน (นามสมมติ)

ข้อมูลกรณีศึกษา

โรงเรียนมัธยมเอกชน เป็นโรงเรียนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นสำหรับพระราชโอรสและพระราชธิดา บุตรข้าราชการบริพารในพระราชวัง ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้ร่วมเรียน ตั้งอยู่ในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ เปิดสอนชั้นอนุบาลขึ้น ณ ห้องชั้นล่างของพระที่นั่งอุดร บริเวณพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2498 ด้วยมีพระราชประสงค์ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาได้ทรงเรียนร่วมกับเด็กอื่นๆ อีก 7 คน นับเป็นนักเรียนรุ่นแรกของโรงเรียน โดยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา ทรงมีเลขประจำตัวนักเรียน หมายเลข 1 ต่อมาเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2500 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารเรียนชั้นเดียวในบริเวณสวนจิตรลดา และพระราชทานนามโรงเรียนว่า โรงเรียนจิตรลดา และได้จดทะเบียนเป็นโรงเรียนราษฎร์ และได้ขยายชั้นเรียนจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายตั้งแต่ปีการศึกษา 2511 โดยรับนักเรียนทั่วไป ตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนแต่ละปีการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนทั่วไปได้เข้ามาเรียนโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นเชื้อพระวงศ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าใช้จ่ายของโรงเรียนมาจนถึงปัจจุบัน นักเรียนที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้ามาเรียนในโรงเรียนจิตรลดาก็ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน

องค์พระราชทานกำเนิด

โรงเรียนมัธยมเอกชน มีจุดกำเนิดจากความรักและความห่วงใยของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ "ความรัก" ในฐานะผู้ปกครองแผ่นดิน พระมหากษัตริย์คุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีต่อพลสกนิกรในทุกๆ ด้าน ไม่เว้นแม้แต่เรื่องพัฒนาการศึกษา "ความรัก" และในฐานะผู้ให้กำเนิด ทั้งสองพระองค์ทรงให้ความใส่ใจพระราชหฤทัย ในการเลี้ยงดูพระราชโอรสและพระราชธิดาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทำหน้าที่พระราชมารดาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น ทรงทำอาหารว่าง หรือทรงเล่านิทานพระราชทานแก่ พระราชโอรส และพระราชธิดา ก่อนบรรทมด้วยพระองค์เอง

ด้วยความรักทั้งสองประการได้หลอมรวมให้เกิดแนวพระราชดำริที่จะตั้งโรงเรียน จังหวัดพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดโรงเรียนอนุบาลขึ้นในเขตพระราชฐาน และโปรดเกล้าฯ ให้ ดร.ทัศนีย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา (ท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุญยคุปต์) รับสนองพระบรมราโชบายเมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2498

พระบรมราโชวาทใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ณ โรงเรียนมัธยมเอกชน

"...สอบไล่แล้ว ก็ออกไปเรียนต่อในชั้นอุดมศึกษา หรือจะไปเรียนที่ไหน หรือจะไม่เรียนก็ตาม ขอให้พิจารณาว่า ได้ผ่านโรงเรียนนี้เป็นเกียรติและเป็นประโยชน์ ขอให้สำนึกในคำนี้ว่าสำคัญแค่ไหน คืออย่าไปถือว่าเป็นเกียรติหรือเป็นพระมหากษัตริย์คุณ เป็นคำที่กลาง ๆ เกียรติที่พูดถึงนี้มีความรับผิดชอบติดตัวอยู่ตลอด เพราะเกียรติเมื่อมีแล้วจะต้องรักษา รักษาด้วยการปฏิบัติตนให้ดีทุกทาง หมายถึงถ้าไปเรียนชั้นอุดมศึกษาในสถาบันใด จะเป็นในประเทศ หรือนอกประเทศก็ตาม ตัวต้องสำนึกอยู่เสมอว่า ได้ผ่านโรงเรียนมัธยมที่โรงเรียนจิตรลดา แล้วก็เกียรตินี้จะต้องทำให้เกิดความรับผิดชอบ เพื่อนใหม่ที่จะได้พบในสถาบันที่จะศึกษาต่อไปนั้น เขาจะทราบมาจากไหน ถ้าทำตนให้เป็นที่น่านับถือ มีความคิดที่ดีรอบคอบ มีความเป็นผู้ดี หมายความว่ารู้จักคิด รู้จักพิจารณา ถ้าสักแต่จะปล่อยใจจิตใจของตนไปตามความคะนองของวัย หรือไปตามความสนุกสนาน โดยที่ไม่ได้คิดอย่างรอบคอบแล้ว นั่นแหละจะทำให้เกียรติของโรงเรียนจิตรลดาเสียไป และเกียรติของตัวก็หายไป เหมือนกัน...."

".....ที่ได้บอกได้ว่า ได้มีโอกาสมาเรียนวิชาความรู้ในโรงเรียนนี้ ก็ขอให้เอาวิชาความรู้ที่ได้ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นก้าวหนึ่งต่อไปในการศึกษาที่จะสูงขึ้นไป ที่ได้รับการอบรมให้เป็นผู้ที่มีมารยาทดี มีไหวพริบดี มีความฉลาดนั้น ก็เอาไปใช้ในทางการเรียน แต่ว่าต้องไปใช้ในทางการวางตัวด้วย มิใช่ว่าก้มหน้าก้มตาที่จะเรียนให้ได้แล้วก็ไม่นึกถึงการวางตัว ความจริงการวางตัวกับการเรียนนั้นคู่กัน ถ้าวางตัวให้ดีทำให้เรียนได้ดี ถ้าวางตัวไม่ดีเป็นอันธพาล ก็จะทำให้การเรียนนั้นมีอุปสรรคอย่างยิ่ง แม้ตอนต้นจะสามารถเรียนได้บ้าง แต่ทีหลังความเป็นอันธพาล ความเป็นผู้ไร้ความคิด จะนำไปสู่หายนะ จะทำให้ผู้อื่นสามารถชักนำเราในทางที่ผิดได้ จึงต้องใช้ทั้งความรู้ที่ได้จากโรงเรียนนี้ ทั้งที่ได้อบรมแล้วอย่าไปว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญทุกอย่าง การวางตัวเป็นพลเมืองดี คือเป็นเยาวชนที่ดีก่อนแล้วเป็นพลเมืองดีต่อไปนั่นแหละที่เป็นหน้าที่อันสำคัญ และโดยเฉพาะต่อไปเมื่อไปอยู่สำนักศึกษาชั้นอุดมศึกษาแล้ว ตัวจะมีความรับผิดชอบยิ่งขึ้น เพราะว่าถือกันทั่วโลกว่าผู้ที่เป็นนักศึกษา ผู้ที่เป็นนักค้นคว้า ผู้ที่เป็นนักเรียนนั้น เป็นผู้ที่เป็นปัญญาชน หมายความว่าผู้ที่ใช้สมอง คำว่านักศึกษาคือปัญญาชนนี้ ขอให้พิสูจน์ให้เป็นจริง ส่วน

ข้อเท็จจริงทุกอย่าง ขอให้จำเอาไว้ และปฏิบัติ จึงจะไปสู่ความเจริญ ความสำเร็จ ความพอใจได้ทุกประการ และจะเป็นผู้ใช้ชีวิตในทางที่ถูกต้อง เป็นผู้ที่เป็ประโยชน์ต่อบ้านเมือง เมื่อเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง และสังคม ก็เป็นประโยชน์แก่ตัวเองอย่างยิ่ง เพราะว่าสามารถที่จะหาความสุขใจที่แท้จริง คือความก้าวหน้า ความมั่นคงของประเทศ และความสุขของส่วนรวม..." ณ วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2512

พระบรมราชาบาย

พระบรมราชาบาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราชาบายเพื่อให้ คณะครูโรงเรียนมัธยมเอกชน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามพระราชประสงค์ พอสรุปกระแสพระราชดำรัสได้ดังต่อไปนี้ มีพระราชประสงค์ให้ พระราชโอรสและพระราชธิดา ทรงพระอักษร ร่วมกับนักเรียนอื่นซึ่งมีวิถีชีวิตที่ต่างกัน เพื่อจะได้เข้าพระทัยในสิ่งแวดล้อมและปัญหาของคนอื่น ตลอดจนทรงรู้จักวางพระองค์ได้ถูกต้อง และทรงเมตตากรุณาแก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ ทรงให้มีระเบียบวินัย และทรงประหยัคอดออมทั้งด้านอุปกรณ์และการแต่งพระองค์

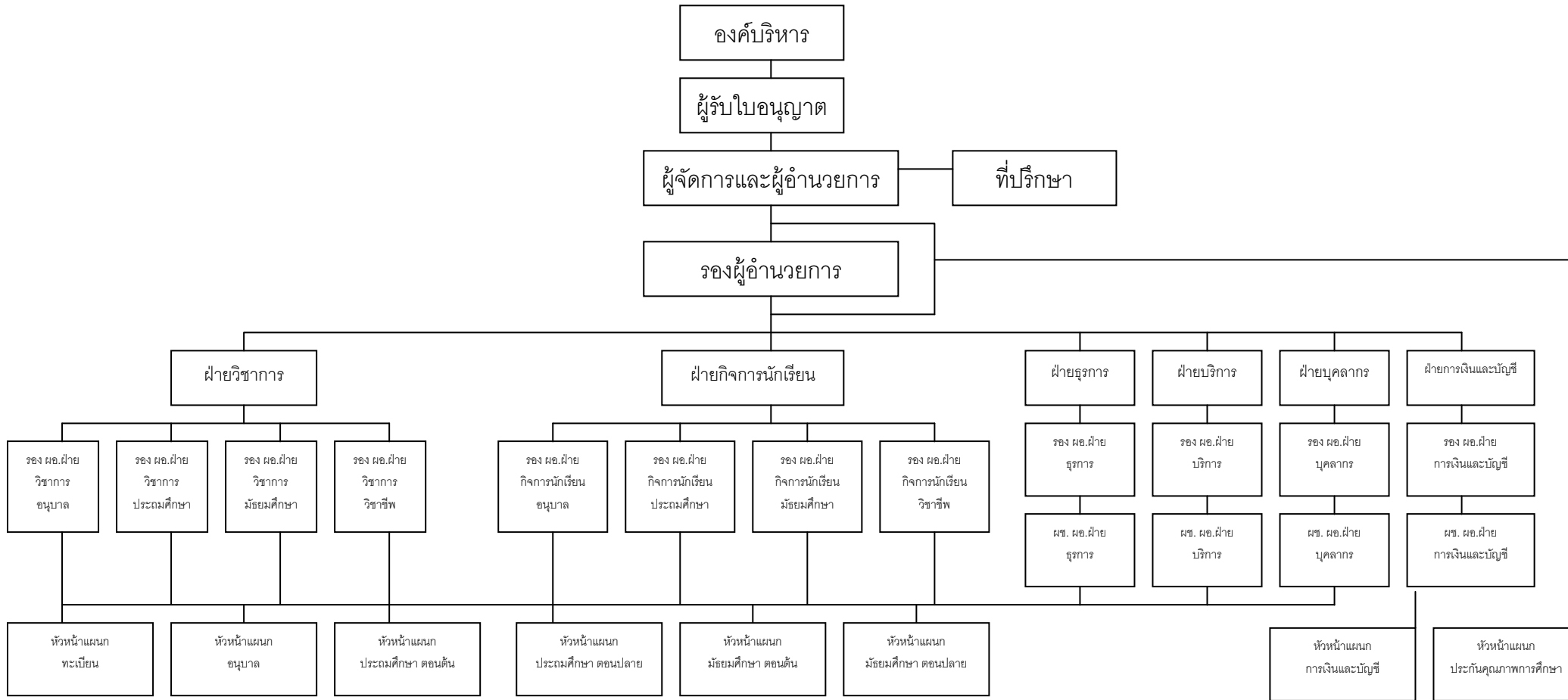
ครู ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนทั้งในด้านการสอนและการปฏิบัติตน ครูต้องมีสำนึกในความเป็นครู ต้องมีความยุติธรรม มีระเบียบวินัย ต้องเสียสละ ทำงานหนัก ซื่อสัตย์ มีเหตุผล มีความเมตตาและเข้าใจปัญหาของนักเรียน ขอให้ครูส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของ นักเรียน เพื่อเป็นรากฐานของการเรียนที่ดีในอนาคตอีกทั้งฝึกฝนอบรมให้นักเรียนได้รับความรู้ตามสมควรแก่อัฒภาพ มีระเบียบวินัย มีความประพฤติที่ถูกต้องในกรอบของวัฒนธรรมไทย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักรักษาสมบัติส่วนตัวและส่วนรวม ทำตัวให้ตรงต่อเวลา มีสมาธิในการทำงาน รู้จักทำตนให้เข้ากับส่วนรวม และครูต้องไม่ถวายสิทธิพิเศษแต่พระราชโอรสและพระราชธิดา

เอกลักษณ์ของนักเรียน มิได้ทรงเน้นแต่วิชาการอย่างเดียว คุณธรรม และความประพฤติที่ดีถือเป็นส่วนสำคัญในการอบรมนักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชน ให้โรงเรียนรับนักเรียนทั่วไปโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นเชื้อพระวงศ์ ทรงเปิดโอกาสให้รับนักเรียนคละกันไป ไม่ว่าจะเป็ด้านวงศ์ตระกูล พื้นฐานความรู้หรือสติปัญญา ทรงแนะนำให้ทางโรงเรียนมีการติดต่อกับ ผู้ปกครอง อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา เพื่อให้ทราบความเป็นไปและปัญหา ซึ่งเกี่ยวข้องกันักเรียนในปกครองของตน ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด และหวังดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองกับนักเรียน ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และครูกับครู ถือเป็นหลักสำคัญและมีความหมายอย่างยิ่งสำหรับเป็นพื้นฐานในการทำงาน

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมเอกชน

โรงเรียนมัธยมเอกชน ดำเนินการบริหารโรงเรียนเป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายการเงินและบัญชี ภายใต้การกำกับ ดูแลขององค์การบริหาร ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการและผู้อำนวยการ โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมเอกชน แสดงได้ดังภาพที่ 7

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน

ภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมเอกชน

สภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมเอกชน ตั้งอยู่ภายในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10303 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน โดยได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2498 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนมัธยมเอกชนห้องปฏิบัติการมีทั้งหมด 45 ห้อง ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ 7 ห้อง ห้องวิทยาศาสตร์ 4 ห้อง ห้องปฏิบัติการทางภาษา 8 ห้อง ห้องศิลปะ 3 ห้อง ห้องนาฏศิลป์/ดนตรี 5 ห้อง ห้องพยาบาล 2 ห้อง ห้องแนะแนว 2 ห้อง ห้องพลศึกษา 2 ห้อง ห้องลูกเสือ 2 ห้อง ห้องสื่อการเรียนการสอน 3 ห้อง ห้องสหนันทนาการ 3 ห้อง ห้องการศึกษาพิเศษ 3 ห้อง ห้องสมุด มีขนาด 80 ตารางเมตร จำนวนหนังสือค้นคว้า 14,000 เล่ม

ข้อมูลบุคลากร

โรงเรียนมัธยมเอกชนมีบุคลากรโดยรวมตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีจำนวนทั้งหมด 403 คน ได้แก่ ผู้จัดการและผู้อำนวยการ 1 คน ผู้รับใบอนุญาต 1 คน รองผู้อำนวยการ 9 คน ครู 186 คน ครูพิเศษ 70 คน ครูต่างประเทศ 21 คน พี่เลี้ยง 9 คน สนับสนุนการสอน (เจ้าหน้าที่) 50 คน นักการภารโรง (พนักงาน) 45 คน และ คนขับรถ 11 คน

ข้อมูลนักเรียน

นักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชน มีจำนวนทั้งหมด 1,612 คน ได้แก่ ระดับชั้นอนุบาล 306 คน ประถมศึกษา 728 คน มัธยมศึกษาตอนต้น 302 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย 276 คน

จำนวนห้องเรียน

โรงเรียนมัธยมเอกชน มีห้องเรียนทั้งหมด 45 ห้อง ได้แก่ อนุบาล 9 ห้อง ประถมศึกษา 18 ห้อง มัธยมศึกษาตอนต้น 9 ห้อง และมัธยมศึกษาตอนปลาย 9 ห้อง

ลักษณะผู้รับใบอนุญาต

บุคคลธรรมดา โรงเรียนส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

สภาพทั่วไปของชุมชน

สภาพชุมชนบริเวณโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา สำนักพระราชวัง สนามเสือป่า โรงพยาบาลรามารักษ์ และสวนสัตว์ดุสิตเขาดินวนา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี อาชีพรับราชการ นักธุรกิจ และรับจ้าง

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโรงเรียนมัธยมเอกชน

องค์ประกอบที่ 1 จุดเน้นที่ทุกคนยึดมั่นร่วมกันอย่างชัดเจน

จากการศึกษาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาพบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีจุดเน้นที่ทุกคนยึดมั่นร่วมกันอย่างชัดเจน ทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ โดยผู้บริหารมุ่งพัฒนาระบบบริหาร จัดหาและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งแวดล้อมและจัดองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีความเคารพและยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีระเบียบวินัย คุณธรรม ยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยและสากล ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคม นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญเฉพาะด้าน มีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลกสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขั้นหรือประกอบอาชีพได้ตรงตามศักยภาพของตนเอง บุคลากรรู้จักการอดออมเพื่อส่วนตนและส่วนรวมตลอดจนสามารถนำความรู้ความสามารถไปบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคมได้ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และนักเรียนพบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีจุดเน้นร่วมกันทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่เน้นให้บุคลากรและนักเรียนทุกคนเคารพ ยึดมั่นต่อชาติ ศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ การสร้างคนให้มีความรู้ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรมและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคม ดังพระบรมราชาบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ ต้องการให้ครูดี เก่ง และมีความสามารถในการสอนเด็กที่ไม่เก่ง ให้ดี ให้เก่ง ให้มีความรู้ตามวัยและศักยภาพ

“วัฒนธรรมองค์กร เป็นแบบพี่น้อง รับผิดชอบต่อพระเดชพระคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมราชจักรีวงศ์ เพราะฉะนั้นทุกคนมีความตั้งใจที่จะทำ เพราะ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตราครุฑพระวรกาย ช่วยเหลือราษฎรทั่วประเทศ ตั้งแต่เหนือจดใต้ ตะวันออกจดตะวันตก ไม่มีหย่อมหญ้าแห่งไหนที่ไม่เคยเยื้องพระบาทไปถึง ท่านทรงช่วยประชาชนทั่วประเทศ เราช่วยท่านสอนคนเพื่อจะได้ไปช่วยคนอื่นต่อ เราช่วยนักเรียนเพื่อ serve โครงการหนึ่งของท่าน เพื่อสร้างคนให้มีความรู้และมีระเบียบวินัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้น 2 อย่าง คือ ต้องการให้คนมีความรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งพระองค์ท่านทรงตรัสมาเมื่อประมาณ 50 ปีที่แล้ว โดยพระราชทานมากับท่านผู้หญิงทศนี้อย่า ให้เขาเรียนตามอัธยาศัย เด็กเก่งที่ไหนครูก็สอนได้ ครูจะเก่งก็ต้องสอนเด็กที่ไม่เก่ง ให้ดี ให้เก่งให้ได้ นั่นถึงจะแสดงว่าครูมีความสามารถจริง นี่คือนโยบายตั้งแต่แรกเริ่มของพระองค์ท่านที่ทรงจัดตั้งโรงเรียนมัธยมเอกชน และบุคลากรของโรงเรียนมัธยมเอกชน ก็มีพรรณณะเดียวกันทั้งโรงเรียน”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“จุดเน้นของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ผู้ที่มีส่วนร่วม คือคณะผู้บริหาร ซึ่งถือว่าเป็นเหมือนคณะกรรมการสถานศึกษา โดยคณะผู้บริหารรับพระราชโองบาย ขององค์การบริหารโรงเรียนปัจจุบัน (สมเด็จพระเทพฯ) ซึ่งท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ ในฐานะผู้รับสนองฯโดยตรง จะเฝ้าฯทูลละอองพระบาททุกวัน เพื่อกราบบังคมทูลถึงเรื่องกิจการของโรงเรียนและรับสนองพระราชดำริ หลายประเด็น หลายอย่างมาประมวลโดยท่านผู้หญิงอังกาบ แล้วจึงเชิญมาโรงเรียนเพื่อเข้าสูการประชุมคณะผู้บริหาร แล้วคณะผู้บริหารก็ร่วมกันจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และเป้าประสงค์ โดยจะมีการทบทวนระหว่างการจัดทำตลอด เพื่อแก้ไข ปรับปรุง แล้วผู้อำนวยการก็จะนำไปกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“เรื่องของโรงเรียนทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใหญ่ เช่นเอกสาร ผู้บริหาร จนถึงเรื่องที่เป็นรายละเอียด องค์การบริหารโรงเรียนจะทรงทราบทั้งหมดทุกเรื่อง พระองค์ท่านทรงมีพระเนตรกว้างไกล ดังนั้นทุกเรื่องผู้อำนวยการจะนำกราบบังคมทูลให้พระองค์ทรงทราบทั้งหมด แม้แต่รายละเอียดปลีกย่อย เช่น ผลการสอบกลางภาคของนักเรียนทุกคน ทุกห้อง ทุกชั้น จะทรงทอดพระเนตรอย่างละเอียด”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“แผนยุทธศาสตร์บางที่ก็ใช้คำว่าธรรมนูญโรงเรียนบ้างหรือแผนพัฒนาโรงเรียน ณ ขณะนี้โรงเรียนใช้ฉบับปีการศึกษา 2555 – 2558”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนแจ้งให้นักเรียนทราบในที่ประชุม เสริมในการอบรมโดยไม่ได้บอกว่าเป็นคือ พันธกิจ เพราะเด็กอาจจะไม่ทราบว่าพันธกิจคืออะไร โดยครูจะสอดแทรกเข้าไปในการอบรม ครูจะทราบวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ จากการประชุม ชี้แจง จากเล่ม เพราะฉะนั้น ในการ Homeroom ช่วงเช้า ครูก็จะถ่ายทอด สอดแทรก รวมทั้งอัตลักษณ์พิเศษของโรงเรียน แม้แต่ภารกิจที่เป็นพื้นฐานที่เพิ่มขึ้นมา เช่นมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็น สิ่งที่โรงเรียนเพิ่มมาตรฐานของโรงเรียนขึ้นมาเอง นอกเหนือไปจากมาตรฐานของสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน รวมทั้งสอดแทรกในวิชาต่างๆในเวลาเรียน เราเน้น ความจงรักภักดีให้กับนักเรียนทุกคน และขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะของนักเรียนแต่ละคน การ ดำเนินงานของโรงเรียนมากกว่า 60 ปี โรงเรียนเน้นสม่ำเสมอทุกปี

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ระดับของโรงเรียนตั้งแต่เริ่มเรียนอนุบาล วิธีการจะเป็นไปตามวุฒิภาวะของ นักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนตระหนักถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งนักเรียนในปัจจุบันบางคนก็ยังไม่ทราบว่าพระองค์ทรงตรากตรำพระวรกายมากน้อย เพียงใด โรงเรียนจึงนำ VDO พระราชกรณียกิจของพระองค์มาให้นักเรียนดู ซึ่งเมื่อนักเรียนดู แล้วทุกคนซาบซึ้งมาก”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผมเข้าเรียนที่นี่ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงปัจจุบันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งใกล้จะสำเร็จการศึกษา ผมรู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นนักเรียนของในหลวง และได้ใกล้ชิดกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่าน โดยโรงเรียนให้นักเรียนทุกคนไปศึกษา พระราชกรณียกิจ ทำให้มีความรู้สึกอยากจะทำแทนพระองค์ท่าน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมีจุดเน้นที่ทุกคนยึดมั่นร่วมกันอย่างชัดเจน ทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ บุคลากรมีความเคารพและยึดมั่นต่อชาติ ศาสนา และจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ มีระเบียบวินัย คุณธรรม ยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยและสากล มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีความรู้ มี ระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคม รวมทั้งเน้นการ เรียนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญเฉพาะด้าน ทั้ง กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อให้ทัน ต่อความก้าวหน้าของโลกสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นหรือประกอบอาชีพได้ตรงตาม ศักยภาพของตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 ความคาดหวังว่านักเรียนจะพัฒนาร่างกาย ความรู้ สติปัญญาและสังคมตามอัตภาพและศักยภาพ

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยมเอกชนพบว่า โรงเรียนได้รับเกียรติบัตรผลการสอบ O-NET ปีการศึกษา 2552 ระดับเหรียญทอง จากสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เนื่องในโอกาสที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ในระดับเหรียญทอง ทั้งระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ได้รับรางวัลห้องเรียนขงจื้อดีเด่นระดับโลก เป็นรางวัลที่มอบให้ห้องเรียนขงจื้อทั่วโลกที่มีผลงานดีเด่นทั้งในด้านการเรียนการสอนภาษาจีนและการเผยแพร่วัฒนธรรมจีนต่าง ๆ

ได้รับโล่ชูเกียรติ "โรงเรียนคุณธรรม ดร.เทียม โชควัฒนา" ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อเป็นโรงเรียนต้นแบบในการปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็กและเยาวชน

ได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ดร.เทียม โชควัฒนา ครั้งที่ 2 เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 84 พรรษา โดยรางวัลที่ได้รับเป็นโล่เชิดชูเกียรติ

นักเรียนของโรงเรียนมัธยมเอกชนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ในระดับเหรียญทอง ทั้งระดับชั้น ม.3 และ ม.6 และโรงเรียนเป็นต้นแบบในการปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็กและเยาวชน สมควรเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นๆ โรงเรียนปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัย รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ สุภาพ เรียบร้อย ตามวุฒิภาวะของนักเรียนในแต่ละวัย ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของนักเรียนมาโดยตลอด นอกจากนี้โรงเรียนมีความคาดหวังในการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย ความรู้ สติปัญญาและสังคมตามอัตภาพและศักยภาพ นักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ เช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและนักเรียนพบว่า โรงเรียนปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทย รักองค์พระมหากษัตริย์ รักคนไทย รักบ้านเกิด รักแผ่นดิน และรักความสามัคคี มีความซื่อสัตย์และทำงานอย่างเต็มที่ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม ก่อนประโยชน์ส่วนตน มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถสร้างวิธีการใหม่ๆและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆโดยไม่ซ้ำกันอยู่เสมอ และนำความคิดไปต่อยอดในชีวิตประจำวันได้ โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความสามารถในด้านต่างๆอย่างหลากหลาย เช่น การแข่งขันตอบคำถาม การประกวดโครงงานกลุ่มสาระต่างๆและสามารถแสดงให้ผู้อื่นดูได้ ตลอดจนจนเป็นความคาดหวังของสังคม คือการเป็นคนดีของชาติ มีความเป็นผู้นำ

ชื่อสัตย์ รับผิดชอบและพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีของคนไทยที่ สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

“คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชนมี 8 ประการ เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ชื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย และ (8) มีจิตสาธารณะ โดยครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมี คุณลักษณะที่ครบถ้วน ซึ่งถือเป็นนโยบายของโรงเรียน แม้แต่เรื่องการรักการอ่าน ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอ่าน คิด วิเคราะห์เป็น ซึ่งเป็นนโยบายที่มีมานานมากแล้ว ตั้งแต่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งพระองค์ท่านทรงมีพระราชกรณียกิจมากมาย แต่พระองค์ไม่เคยลืมที่จะสอนให้พระราชโอรส และพระราชธิดารักการอ่านหนังสือ เพราะเป็นคลังความรู้ที่ดีที่สุด เพราะฉะนั้นกิจกรรมรักการอ่าน จึงมีขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้สามารถเลือกอ่านในสิ่งที่ตนสนใจ และมีสมุดเล่มเล็กให้บันทึกผลจากการอ่าน”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ โรงเรียนเน้นเกี่ยวกับพุทธิศึกษา และพลศึกษา โดยเน้นการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย ความรู้ สติปัญญา และสังคม ตามอัตภาพ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียน”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ด้านระเบียบวินัยของนักเรียน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า โรงเรียนไม่ใช่ให้เพียงความรู้อย่างเดียว ต้องปลูกฝังนักเรียน ให้เป็นคนมีระเบียบวินัย รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าเวลาไหนควรทำอย่างไร ดังนั้นความเป็นนักเรียนของที่นี่ต้องมีสัมมาคารวะ สุภาพ เรียบร้อย รู้จักกาลเทศะ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของนักเรียน และเป็นสิ่งที่โรงเรียนปลูกฝังให้นักเรียนมาโดยตลอด ตามวุฒิภาวะของนักเรียนในแต่ละวัย

ด้านจิตใจ จิตสำนึก โรงเรียนปลูกฝังความเป็นไทย รักองค์พระมหากษัตริย์ รักคนไทย รักบ้านเกิด รักแผ่นดิน และรักความสามัคคี”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ถ้านักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ให้ครูถอยลงมาหน่อย แล้วเสริมเนื้อหาที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จไปทอดพระเนตรนักเรียน และการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยพระองค์เอง (ตามที่ท่านผู้หญิงทัศนีย์ และท่านผู้หญิงอังกาบได้เล่าให้ฟัง)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงไต่ถาม และเสด็จมาดูโรงเรียนด้วยพระองค์เอง โดยทรงตั้งคำถามกับครู ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ไหนครูอธิบายเรื่องเทียบ

บัญญัติไตรยางศ์ให้ฉันทันพิงซี เพราะฉันทันเรียนมาเฉพาะแบบ Ratio เมื่อท่านผู้หญิงอังกฤษกราบ บังคมทูล พระองค์ก็ทรงตรัสว่า “ก็เข้าใจง่ายดี” ดังนั้นจะเห็นได้ว่า มีวิธีการหลากหลายในการจะนำไปสู่จุดหมายปลายทาง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทว่า “ที่ได้ก็ตาม ถ้ามีคนอยู่มากกว่า 2 คนขึ้นไป ย่อมมีกฎ มีระเบียบ ที่ทำให้การอยู่ร่วมของคน อยู่ได้โดย สันติ ถ้าทำไม่ได้ต้องไปอยู่ป่า” รัสสิ่งที่ศาลาณการิรมย์ วัน Graduation Day ในการ พระราชทานประกาศนียบัตร

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“นักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชน มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าอย่างเป็นระบบ คิดเป็นระบบใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำความคิดไปต่อยอดในชีวิตประจำวันได้ ขอ ยกตัวอย่างแทนคำตอบ เช่น ผมเรียนทางด้าน Science Education คือเรียนทางด้าน วิทยาศาสตร์การศึกษา กระบวนการเรียนรู้ที่สามารถสกัดความรู้ออกมาได้ (Construct) นั่น คือ Project Work ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริขององค์การบริหาร ซึ่งวิธีการ Construct และ Project Work สามารถตอบได้ว่า นักเรียนสามารถสร้างวิธีการใหม่ ๆ และสิ่งประดิษฐ์ ใหม่ ๆ โดยไม่ซ้ำกันอยู่เสมอ ซึ่งโรงเรียนให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันตอบคำถาม การประกวดโครงงานกลุ่มสาระต่างๆอย่าง หลากหลาย และ สามารถแสดงให้ผู้อื่นดูได้”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“คนดีต้องมีคุณสมบัติ คือ มีความซื่อสัตย์และทำงานอย่างเต็มที่ นึกถึงประโยชน์ ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีการยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรตินักเรียนในงานวันปิดภาคเรียน สมเด็จพระเทพฯจะเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีมอบโล่และเข็มทอง ถ้านักเรียนคนใดสอบได้ที่ 1 ก็จะได้เข็มทอง ถ้าได้ที่ 1 สองครั้งก็จะได้เป็นโล่ ผมเคยได้รับเข็มทองครั้งหนึ่ง เป็นความ ภาคภูมิใจของผมและครอบครัวเป็นอย่างมาก และคุณครูทุกคนก็ภาคภูมิใจในตัวนักเรียน เช่นเดียวกัน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผมคิดว่าตนเองมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นความคาดหวังของสังคม คือมีความเป็นผู้นำ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม เพราะคุณพ่อก็เป็นตำรวจ ผมเห็นคุณพ่อทำงานด้วยความซื่อสัตย์และเสียสละมาโดยตลอด

ความภาคภูมิใจในโรงเรียนของผม คือ การปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดีของชาติ การเป็นแบบอย่างที่ดีของโรงเรียน เพื่อที่จะพัฒนาเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เพราะบางคนสติปัญญาดี แต่จิตใจจะต้องกลมกล่อมเกลือกะเออะ ผมอยากให้นักเรียนทั้งประเทศ ตามรอยพระยุคลบาทของพระองค์ หรือศึกษาจากพระบรมราโชวาทต่างๆก็ได้ ศึกษางานของพระองค์ท่าน แล้วจะทำให้เราคิดดี ทำดีได้ ซึ่งสิ่งนี้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนก็คิดเช่นเดียวกัน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูง คือต้องเตรียมตัวตั้งแต่ม.3 หรือม.4 เพราะถ้าเตรียมตอน ม.6 ก็คงไม่ทัน เพราะเตรียมตัวแต่เนิ่นๆจะรู้ว่าตัวเองอ่อนตรงไหน จะสามารถแก้ไขได้ทันเวลา โดยถ้าไม่ถนัดในวิชาใด ก็ปรึกษาคุณครูผู้สอนวิชานั้นในช่วงเวลาว่างและกลับไปทบทวนตลอดอย่าทิ้งเด็ดขาด พยายามทำความเข้าใจให้ได้ ที่สำคัญคืออย่าท้อหรือย่อมนแพ้ คือต้องสร้างกำลังใจให้ตัวเองอยู่เรื่อยๆ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยแล้ว ผมอยากไปรับราชการที่ชนบทหรือต่างจังหวัด หรือต่างอำเภอในฐานะปลัดอำเภอ ผมจะนำประสบการณ์มาถ่ายทอดให้กับน้องๆได้รู้ว่าคนต่างจังหวัดยังมีโอกาสที่ดีกว่าเรา เราจะสามารถช่วยให้เขาพัฒนาตนเองหรือช่วยสนับสนุนเขาอย่างไรได้บ้าง ตามปณิธานที่ได้ตั้งเอาไว้”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า นักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความคิดสร้างสรรค์ และนำความคิดไปต่อยอดใน ชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้โรงเรียนได้ปลูกฝังจิตสำนึกของการเป็นแบบอย่างที่ดีของคนไทยที่สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคม คือการเป็นคนดีของชาติ รักองค์พระมหากษัตริย์ รักคนไทย รักบ้านเกิด รักแผ่นดิน และรักความสามัคคี มีความเป็นผู้นำ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อและทำงานอย่างเต็มที่ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำที่ยืดหลักธรรมาภิบาล

จากการศึกษารายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมเอกชน ตั้งแต่จัดตั้งจนถึงปัจจุบัน มีท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุญยคุปต์ เป็นที่ปรึกษา ท่านผู้หญิงสุนามัน ประนิช เป็นที่ปรึกษา ท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ เป็นผู้อำนวยการ และคุณหญิงจามรี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เป็นรองผู้อำนวยการซึ่งผู้บริหาร แต่ละท่านนั้นได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมเอกชน และได้รับการประกาศเกียรติคุณในด้านต่างๆ ดังนี้

ท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุญยคุปต์ ได้รับพระราชทานปริญญาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2556 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ และคุณหญิงจามรี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ "10 ครู คุณธรรม สตรีไทย" เนื่องในวันสตรีไทย 1 สิงหาคม 2556 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ ได้รับการประกาศเกียรติคุณและได้รับมอบรางวัลเกียรติยศจากสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง

ท่านผู้หญิงสุนามัน ประนิช ที่ปรึกษาโรงเรียนจิตรลดา ท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ ผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก”

ในการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารนำระบบธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยการให้ความรัก ความเอื้ออาทร ให้คำปรึกษาและโอกาส ช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ แก่บุคลากรเหมือนอยู่ในบ้านเดียวกัน และปฏิบัติตามคำสอนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ คือ ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ใหญ่ต่อผู้น้อยและของเพื่อนต่อเพื่อน ทำให้บุคลากรมีขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานสูงมาก ตลอดจนมุ่งพัฒนาระบบบริหาร จัดหาและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งแวดล้อมและจัดองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระฯพบว่า โรงเรียนมีการบริหารงาน 5 ฝ่าย ได้แก่ (1) ฝ่ายวิชาการ (2) ฝ่ายกิจการนักเรียน (3) ฝ่ายธุรการ (4) ฝ่ายบริการ และ (5) ฝ่ายบุคลากร ผู้บริหารของโรงเรียนเป็นผู้ที่รับใช้เบื้องพระยุคลบาท ถวายงานด้วยความจงรักภักดีและมีความตั้งใจในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า โดยใช้หลักของการบริหารจัดการ/กระบวนการบริหารจัดการ ในการกำหนดแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติรูปแบบ R&D (Research and Development) มีการตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทดลองใช้วิธีการต่างๆที่

หลากหลายเพื่อค้นหาวิธีที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์มากที่สุดโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน

“หลักของการบริหารจัดการ/กระบวนการบริหารจัดการ ในการกำหนดแผนฯเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ คล้ายกับ R&D (Research and Development) แต่โรงเรียนไม่ได้ใช้การวิจัยเต็มรูปแบบวิธีวิจัย R&D ก่อนอื่นเราจะตั้งวัตถุประสงค์ว่า สิ่งที่เราต้องการคืออะไร วิธีการ Methodology จะทำแบบไหน เช่น เรื่องการสอน นี่คือพระบรมราโชบายว่า “ลองดูซิเมื่อเด็กไม่ไหว ครูลองถอยลงมาหน่อยซิ หรือถ้าเด็กมีความพร้อม ครูลองเขยิบขึ้นไปซิ” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสอนท่านผู้หญิงทัศนีย์มา นี่คือตัวอย่างของการใช้ลักษณะ R&D ซึ่งเราสามารถ Apply วิธีการที่จะทำให้โรงเรียนบรรลุพันธกิจได้ เพราะฉะนั้น เมื่อเจอปัญหา ให้ Repeat และแก้โดยทดลองใช้หลายวิธี ถ้าวิธีไหนที่มี Achievement ดีที่สุด เราก็เลือกวิธีนั้น แต่ไม่ทำคนเดียว จะทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสนอข้อคิดเห็น”

(ผู้แทนผู้จัดการหรือผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“วิธีการสร้างบรรยากาศของการบริหารจัดการคือการดูแลด้วยระบบธรรมาภิบาล คำสอนของพระองค์ท่านคือ ความเป็นกัลยาณมิตร ของผู้ใหญ่ต่อผู้น้อย ของเพื่อนต่อเพื่อน ทำให้ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ Majority ส่วนใหญ่เป็นไปในทางที่ดี และมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

ความภาคภูมิใจที่ได้รับใช้สนองพระยุคลบาท คือเราทำหน่วยเล็กๆเป็นตัวอย่างให้คนทั้งประเทศ โรงเรียนเรา Welcome ทุกคนที่มาศึกษาดูงาน มาติดต่อราชการทุกอย่าง เพราะเรายึดถือพระบรมราโชบาย และพระราโชบาย ซึ่งพระองค์ท่านทรงทำเพื่อส่วนรวม ถือเป็นค่านิยมของโรงเรียน และเป็นทุกอย่างของโรงเรียน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ด้านการบริหารจัดการที่ภาคภูมิใจ คือ โรงเรียนมีการบริหารงาน 5 ฝ่าย ได้แก่ (1) ฝ่ายวิชาการ (2) ฝ่ายกิจการนักเรียน (3) ฝ่ายธุรการ (4) ฝ่ายบริการ และ (5) ฝ่ายบุคลากร ซึ่งเน้นด้าน Human Resource เช่น การพัฒนาบุคลากรให้ไปในทิศทางเดียวกัน โดยเชื่อมโยงกันให้ได้ทุกระดับ ตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในปีหน้าเราจะเป็นโรงเรียนแรกในประเทศไทยที่มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับปริญญาตรี โดยจะเปิดเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยี มี 2 คณะคือ Science Technology และบริหารธุรกิจ เมื่อนักเรียนจบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยได้เลย เป็นพระราชดำริที่ขณะนี้อยู่ในกระบวนการดำเนินการ”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผู้บริหารของโรงเรียนให้ความรัก ความเอื้ออาทร คำปรึกษา และโอกาส ช่วยแก้ปัญหา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจตลอด เหมือนอยู่ในบ้านเดียวกัน เช่นตอนที่ดิฉันป่วยเป็นไข้เลือดออก ผู้อำนวยการก็โทรถามว่าเป็นอย่างไรบ้าง หามือแล้วหรือยัง ถ้ารักษาที่โรงพยาบาลเอกชนจะย้ายโรงพยาบาลหรือไม่ เพราะค่ารักษาพยาบาลอาจจะแพงกว่าของรัฐบาล ถ้าจะให้ช่วยอะไรก็บอก ไม่ต้องเกรงใจ และจะโทรหาผู้ปกครองที่เป็นแพทย์ให้ช่วยดูแลครู ทำให้ครูรู้สึกซาบซึ้ง มีขวัญและกำลังใจในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมีวิธีการสร้างบรรยากาศของการบริหารจัดการ คือการดูแลด้วยระบบธรรมาภิบาล และใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน รวมทั้งผู้บริหารมีความเป็นกัลยาณมิตรของผู้ใหญ่ต่อผู้น้อย ของเพื่อนต่อเพื่อน ทำให้ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายไปได้และมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

องค์ประกอบที่ 4 การสื่อสารและความร่วมมือที่โดดเด่น

จากการศึกษารายงานการพัฒนาตนเองของโรงเรียนมัธยมเอกชน พบว่าบุคลากรของโรงเรียนมีการสื่อสารและความร่วมมือที่โดดเด่น คือ มีความเคารพและยึดมั่นต่อชาติ ศาสนา และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีระเบียบวินัย คุณธรรม ยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน รู้จักการอดออมเพื่อส่วนตนและส่วนรวม ตลอดจนสามารถนำความรู้ความสามารถไปบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคมได้เป็นอย่างดี

ครู เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนทั้งในด้านการสอนและการปฏิบัติตน มีสำนึกในความเป็นครู มีความเป็นธรรม มีระเบียบวินัย เสียสละ ทำงานหนัก ซื่อสัตย์ มีเหตุผล มีความเมตตาและเข้าใจปัญหาของนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนเพื่อเป็นรากฐานของการเรียนที่ดีในอนาคตอีกทั้งฝึกฝนอบรมให้นักเรียนได้รับความรู้ตามสมควรแก่สภาพ มีระเบียบวินัย มีความประพฤติที่ถูกต้องในกรอบของวัฒนธรรมไทย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักรักษาสมบัติส่วนตัวและส่วนรวม ตรงต่อเวลา มีสมาธิในการทำงาน เข้ากับส่วนรวมได้ดี และไม่ถวายเป็นสิทธิพิเศษแต่พระราชโอรสและพระราชธิดา ตัวอย่างเช่น อ.วรินทร์ ตันวงษ์วิวัฒน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมเอกชน ได้รับเชิญให้เป็นครูช่วยสอนวิชาภาษาไทย ที่โรงเรียนช่างกรรมอุทหารเรือ และได้รับประกาศเกียรติคุณเป็นครูดีเด่นโรงเรียนช่างกรรมอุทหารเรือ นอกจากนี้บุคลากรได้เป็นฝ่ายจัดเลี้ยงอาหารพระราชทานแก่คนพิการ สอนองพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และให้ความร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน และนำนักเรียนไปให้ความรู้และจัดกิจกรรมให้แก่เด็กด้อย

โอกาสและคนชรา สนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและนักเรียนพบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มิได้ทรงเน้นแต่วิชาการอย่างเดียว ทรงเน้นคุณธรรมและความประพฤติที่ดีซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการอบรมนักเรียน ทรงให้โรงเรียนรับนักเรียนทั่วไปโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นเชื้อพระวงศ์ ทรงเปิดโอกาสให้รับนักเรียนคนละกันไป ไม่ว่าจะเป็นด้านวงศ์ตระกูล พื้นฐานความรู้หรือสติปัญญา และทรงแนะนำให้โรงเรียนติดต่อกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา เพื่อให้ทราบความเป็นไปและปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับนักเรียนในปกครองของตน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและความหวังดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองกับนักเรียน ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และครูกับครู

“ครูส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีคุณลักษณะที่ครบถ้วน ซึ่งถือเป็นนโยบายของโรงเรียน แม้แต่เรื่องการรักการอ่าน ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอ่าน คิด วิเคราะห์เป็น ซึ่งเป็นนโยบายที่มีมานานมากแล้ว ตั้งแต่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งพระองค์ท่านทรงมีพระราชกรณียกิจมากมาย แต่พระองค์ไม่เคยลืมที่จะสอนให้พระราชโอรส และพระราชธิดารักการอ่านหนังสือ เพราะเป็นคลังความรู้ที่ดีที่สุด เพราะฉะนั้นกิจกรรมรักการอ่าน จึงมีขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้สามารถเลือกอ่านในสิ่งที่ตนสนใจ โดยมีสมุดเล่มเล็กให้บันทึกผลจากการอ่าน”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ โรงเรียนเน้นเกี่ยวกับพุทธิศึกษา และพลศึกษา โดยเน้นการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ความรู้ สติปัญญา และสังคมตามอัตภาพ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียน”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ด้านระเบียบวินัยของนักเรียน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นว่า โรงเรียนไม่ใช่ให้เพียงความรู้อย่างเดียว ต้องปลูกฝังนักเรียน ให้เป็นคนมีระเบียบวินัย รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไร ดังนั้นความเป็นนักเรียนของที่นี่ต้องมีสัมมาคารวะ สุภาพเรียบร้อย รู้จักกาลเทศะ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของนักเรียน และเป็นสิ่งที่โรงเรียนปลูกฝังให้นักเรียนมาโดยตลอด ตามวุฒิภาวะของนักเรียนในแต่ละวัย

ด้านจิตใจ จิตสำนึก โรงเรียนปลูกฝังความเป็นไทย รักองค์พระมหากษัตริย์ รักคนไทย รักบ้านเกิด รักแผ่นดิน และรักความสามัคคี”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ถ้านักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ให้ครูถอยลงมาหน่อย แล้วเสริมเนื้อหาที่จะทำให้ นักเรียนเข้าใจ” โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จไปทอดพระเนตรนักเรียน และการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยพระองค์เอง (ตามที่ท่านผู้หญิงทัศนีย์ และท่านผู้หญิงอังกาบ ได้เล่าให้ฟัง)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใต้ถาม และเสด็จมาดูโรงเรียนด้วยพระองค์เอง โดยทรงตั้งคำถามกับครู ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ไหนครูอธิบายเรื่องเทียบ บัญญัติไตรยางศ์ให้ฉันฟังซิ เพราะฉันเรียนมาเฉพาะแบบ Ratio เมื่อท่านผู้หญิงอังกาบกราบบังคมทูล พระองค์ก็ทรงตรัสว่า“ก็เข้าใจง่ายดี” ดังนั้นจะเห็นได้ว่า มีวิธีการหลากหลายในการ จะนำไปสู่จุดหมายปลายทาง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทว่า “ที่ใดก็ตาม ถ้ามีคนอยู่มากกว่า 2 คนขึ้นไป ย่อมมีกฎ มีระเบียบ ที่ทำให้การอยู่ร่วมของคน อยู่ได้โดย สันติ ถ้าทำไม่ได้ต้องไปอยู่ป่า” รับสิ่งที่ศาลาภาภิรมย์ วัน Graduation Day ในการ พระราชทานประกาศนียบัตร

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“นักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชน มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าอย่างเป็นระบบ คิดเป็นระบบใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำความคิดไปต่อยอดในชีวิตประจำวันได้ขอยก ตัวอย่างแทนคำตอบ เช่น ผมเรียนทางด้าน Science Education คือเรียนทางด้าน วิทยาศาสตร์การศึกษา กระบวนการเรียนรู้ที่สามารถสกัดความรู้ออกมาได้ (Construct) นั่น คือ Project Work ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริขององค์ประธานบริหาร ซึ่งวิธีการ Construct และ Project Work สามารถตอบได้ว่า นักเรียนสามารถสร้างวิธีการใหม่ๆและสิ่งประดิษฐ์ ใหม่ๆโดยไม่ซ้ำกันอยู่เสมอ”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความสามารถ เช่น การแข่งขันตอบคำถาม การประกวดโครงงานกลุ่มสาระต่างๆอย่าง หลากหลาย และสามารถแสดงให้เห็นคู่ได้”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“คนดีต้องมีคุณสมบัติ คือ มีความซื่อสัตย์และทำงานอย่างเต็มที่ นึกถึงประโยชน์ ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตัว”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีการยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรตินักเรียนในงานวันปิดภาคเรียน สมเด็จพระเทพฯจะเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีมอบโล่และเข็มทอง ถ้านักเรียนคนใดสอบได้ที่ 1 ก็จะได้เข็มทอง ถ้าได้ที่ 1 สองครั้งก็จะได้เป็นโล่ ผมเคยได้รับเข็มทองครั้งหนึ่ง เป็นความภาคภูมิใจของผมและครอบครัวเป็นอย่างมาก และคุณครูทุกคนก็ภาคภูมิใจในตัวนักเรียนเช่นเดียวกัน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผมคิดว่าตนเองมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นความคาดหวังของสังคม คือมีความเป็นผู้นำ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม เพราะคุณพ่อก็เป็นตำรวจ ผมเห็นคุณพ่อทำงานด้วยความซื่อสัตย์และเสียสละมาโดยตลอด

ความภาคภูมิใจในโรงเรียนของผม คือ การปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดีของชาติ การเป็นแบบอย่างที่ดีของโรงเรียน เพื่อที่จะพัฒนาเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เพราะบางคนสติปัญญาดี แต่จิตใจจะต้องกลมกล่อมเกลือกะเอยะ ผมอยากให้นักเรียนทั่วประเทศตามรอยพระยุคลบาทของพระองค์ หรือศึกษาจากพระบรมราโชวาทต่างๆก็ได้ ศึกษางานของพระองค์ท่าน แล้วจะทำให้เราคิดดี ทำดีได้ ซึ่งสิ่งนี้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนก็คิดเช่นเดียวกัน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูง คือต้องเตรียมตัวตั้งแต่ม.3 หรือม.4 เพราะถ้าเตรียมตอน ม.6 ก็คงไม่ทัน เพราะเตรียมตัวแต่เนิ่นๆจะรู้ว่าตัวเองอ่อนตรงไหน จะสามารถแก้ไขได้ทันเวลา โดยถ้าไม่ถนัดในวิชาใด ก็ปรึกษาคุณครูผู้สอนวิชานั้นในช่วงเวลาว่างและกลับไปทบทวนตลอดอย่าทิ้งเด็ดขาด พยายามทำความเข้าใจให้ได้ ที่สำคัญคืออย่าท้อหรือย่อมนแพ้ คือต้องสร้างกำลังใจให้ตัวเองอยู่เรื่อยๆ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยแล้ว ผมอยากไปรับราชการที่ชนบทหรือ ต่างจังหวัด หรือต่างอำเภอในฐานะปลัดอำเภอ ผมจะนำประสบการณ์มาถ่ายทอดให้กับน้องๆได้รับรู้ว่าคนต่างจังหวัดยังมีโอกาสที่ดีกว่าเรา เราจะสามารถช่วยให้เขาพัฒนาตนเองหรือช่วยสนับสนุนเขาอย่างไรได้บ้าง ตามปณิธานที่ได้ตั้งเอาไว้”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทย รักองค์พระมหากษัตริย์ รักคนไทย รักบ้านเกิด รักแผ่นดิน และรักความสามัคคี มีความซื่อสัตย์และทำงานอย่างเต็มที่ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ สามารถสร้างวิธีการใหม่ๆ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ โดยไม่ซ้ำกันอยู่เสมอ และนำความคิดไปต่อยอดในชีวิตประจำวันได้ โรงเรียนให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความสามารถในด้านต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น การแข่งขันตอบคำถาม การประกวดโครงงานกลุ่มสาระต่างๆ และสามารถแสดงให้ผู้อื่นดูได้ ตลอดจนเป็นความคาดหวังของสังคม คือการเป็นคนดีของชาติ มีความเป็นผู้นำ ชื่อสัตย์ รับผิดชอบและพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีของโรงเรียน เพื่อที่จะพัฒนาเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในระดับสูง

จากการศึกษาหลักสูตรและรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของโรงเรียนมัธยมเอกชนพบว่า จุดเน้นของหลักสูตร คือ การจัดการศึกษาที่ยึดตามหลักสูตรแกนกลางฯ เป็นหลัก แล้วนำมาปรับบริบทของรายวิชาให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่น ประยุกต์ให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในทุกรูปแบบ โดยเน้นการสร้างแรงบันดาลใจ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน

หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมเอกชน เป็นหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ซึ่งประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระฯ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ: 2551) กำหนดไว้ โดยการจัดสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมัธยมเอกชน ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

1. รายวิชาพื้นฐาน โรงเรียนจัดตามข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ
2. รายวิชาเพิ่มเติม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่จัดเพิ่มเพื่อตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตน ประกอบด้วยรายวิชาเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียน รายวิชาเลือกเพิ่มเติมตามความสนใจและรายวิชาในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาเพิ่มเติมจัดเพื่อเสริมความรู้และทักษะเฉพาะด้านอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

ครูมีวิธีการวัดและประเมินผลที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลาย โดยมีกระบวนการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน มีการทดสอบย่อย การทำรายงาน การสังเกต ถ้า

นักเรียนไม่เข้าใจครูจะประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงใบงานหรือวิธีการทดสอบใหม่ และไม่ได้ตัดสินใจ
 คะแนนด้วยการทดสอบเพียงอย่างเดียว แต่จะเก็บคะแนนระหว่างเรียนโดยให้นักเรียนทำ
 แบบทดสอบ ทำรายงาน และนำเสนอหน้าชั้นเรียน มีการสนับสนุนให้เวลานักเรียนในการทำงาน
 เพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนทำข้อสอบให้ได้ด้วยตนเอง สำหรับการสอบปลายภาค ข้อสอบจะมี
 มาตรฐานเดียวกันทุกกลุ่มสาระฯ โดยจะมีทั้งข้อยากเพื่อท้าทายความรู้ความสามารถของนักเรียน
 ที่เก่ง และข้อสอบปานกลางที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยข้อสอบส่วนใหญ่เป็น
 แบบอัตนัย สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า หลักสูตรของโรงเรียน
 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดตามหลักสูตรแกนกลางฯเป็นหลัก แล้วนำมาปรับบริบทของรายวิชาให้
 เป็นหลักสูตรท้องถิ่น ประยุกต์ให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในทุกรูปแบบ เน้นการสร้างแรงบันดาลใจ
 ความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน โดยการจัดหลักสูตรเฉพาะเพื่อส่งเสริม
 ความสามารถพิเศษและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในระดับสูง

“หลักสูตรของโรงเรียน เน้นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
 ของชาติ จุดเน้นของหลักสูตร ยึดตาม Core คือหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก แล้วนำมาปรับ
 บริบทของรายวิชา ประยุกต์ให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในทุกรูปแบบ คือลักษณะเป็น
 หลักสูตรท้องถิ่น เช่น การใช้ *Community Resources* การใช้ *Methodology* ในการเรียนรู้ที่
 ไม่ใช่เป็น *Chalk and Talk* เหมือนสมัยก่อนซึ่งตรงตาม พรบ. ทุกอย่าง ตามวิธีการที่ถูกต้อง
 สามารถพัฒนาเพื่อให้ส่งผลถึงผู้เรียนได้ โดยครูแต่ละกลุ่มสาระก็จะวิเคราะห์ วิพากษ์กันว่า
 สิ่งไหนควรจะใช้ Resource อะไรเป็นส่วนร่วม เช่นพิพิธภัณฑ์พระที่นั่งอนันตสมาคม การทำ
 ผ้าไหมมัดหมี่ การเลี้ยงหม่อนไหม โดยมีโครงการให้นักเรียนจิตอาสาเลี้ยงหม่อนไหม ให้เด็ก
 รู้สึกว่าได้สร้างตั้งแต่เป็นไข่ จนกลายเป็นหม่อน กลายเป็นไหม แล้วลองสาวไหมออกมาดู
 แล้วลองย้อมสีออกมาดูว่าเป็นอย่างไร เป็นโครงการที่จะมีขึ้นในอนาคต หรือการปลูกฝัง
 วัฒนธรรมไทยโดยวิทยาลัยในวังซึ่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เช่นการเขียนภาพ
 ผาผนัง เป็นต้น”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การสร้างแรงบันดาลใจ หรือการจัดหลักสูตรเฉพาะที่พัฒนาทำให้นักเรียนประสบ
 ความสำเร็จในระดับสูง ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน เช่น หลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมผู้ที่มี
 ความสามารถพิเศษในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ โดยจะจัดเป็นชั่วโมงเสริม เช่นวิชาฟิสิกส์
 ก็จะมีการเชิญวิทยากรจากภายนอก ครูในกลุ่มสาระก็จะดูบริบทของหลักสูตรว่ายังขาด
 เนื้อหาตรงไหนก็จะสอนเพิ่มและเน้นตรงจุดนั้น เป็นการเพิ่ม *Beyond* หลักสูตรที่เรามีอยู่ ซึ่ง
 มีรูปแบบชัดเจน คือหลักสูตรรายวิชา โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการว่าใครคนไหนดูแลเรื่อง

อะไร เช่น ใครดูแลฟิสิกส์โอลิมปิก ใครดูแลเคมีโอลิมปิก เป็นต้น แต่จะไม่ใช่ Regularly เพราะนักเรียนที่มีหลากหลาย ถ้ามีคนใดเด่นขึ้นมาโรงเรียนก็จะสนับสนุน แต่จะมีโครงการของโรงเรียนที่จะ Support ในเรื่องนี้ เช่นโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนฟิสิกส์โอลิมปิก ของกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีหลักสูตรที่เน้นความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน เช่นการอนุรักษ์ดนตรีไทย ศิลปะไทย ศิลปะสากล โดยให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันร้องโอเอวีหาราย ที่วัดพระแก้ว รวมทั้งวัฒนธรรมของจีน ซึ่งรัฐบาลจีนได้ถวายห้องเรียนขงจื้อให้โรงเรียน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผู้บริหารและครูได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานพระราชทรัพย์สนับสนุน ให้ทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องอาเซียน โดยการทัศนศึกษากลุ่มประเทศอาเซียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มว่าใครสนใจประเทศไหน แล้วมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การจัดการศึกษาเป็นแบบครอบครัว มีอาจารย์คนแรกและคนเดียวในขณะนั้น คือ ท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุญยุคต์ ที่รับพระบรมราชาไชบาย จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จัดตั้งโรงเรียนขึ้นมาครั้งแรกที่พระที่นั่งอุดร”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“กระบวนการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน มีการทดสอบย่อย การทำรายงาน การสังเกต ถ้านักเรียนไม่เข้าใจครูต้องประเมินตนเอง ปรับปรุงใบงาน หรือวิธีการทดสอบใหม่ ครูทุกคนจะใช้เวลาหลังการสอนแต่ละครั้ง ทบทวนเนื้อหาและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ หรือทำเป็น Supplement Exercise แล้วทำการทดสอบโดยใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที ถ้านักเรียนกว่าครึ่งยังทำไม่ได้ แสดงว่าครูยังอธิบายไม่ดี นักเรียนเลยไม่เข้าใจครูต้องอธิบายและให้นักเรียนทำใหม่ เพื่อดูความก้าวหน้าของนักเรียน และไม่ได้ตัดสินคะแนนกับการทดสอบเพียงอย่างเดียว”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ดิฉันสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยในแต่ละวันจะมี Tentative Schedule เช่น จะขึ้น Unit อะไร ครูก็จะ Check ว่าหน้าอะไรบ้าง สอนเป็น Team Teaching ครูแต่ละคนในกลุ่มประมาณ 4 คนจะทำ tentative ของตนเอง เช่น 10 ก.พ. จะขึ้น Present Simple Tense หน้าที่จะต้องทำคือ Student Book P.14-15/ Workbook P.16-17 อยู่ใน Scope เดียวกัน

ภาษาอังกฤษ โรงเรียนได้รับพระบรมราชาไชบายจากในหลวง ให้ใช้หนังสือจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศที่น่าเชื่อถือ เช่น Oxford, Cambridge, Macmillan ดูตามความ

เหมาะสม มีคู่มือ ครูต้องลงแผนการสอน ให้ Fit in ตรงกับมาตรฐานกับโรงเรียน ครู Design แผนฯเอง โดยดูจาก Activity ต้นฉบับแล้ว Apply ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การจัดการเรียนการสอนของครู เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทำ Need Analysis ของนักเรียนว่าอยากเรียนหัวข้อไหนมากที่สุด Brainstorm บทเรียนจะเปลี่ยนไปตามนักเรียนแต่ละรุ่น”

“ครูจะทำได้ตามแผนฯหรือไม่ ต้องดูที่ความพร้อมของนักเรียนในวันนั้น ดูบริบทในวันนั้น ภาพรวมครูทุกคนปฏิบัติเช่นนี้ Flexible – มีแนวทาง/วิธีการสอนเดียวกัน เพราะสอนเป็นกลุ่ม”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“กระบวนการสอนนักเรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ / คิดเป็นระบบ ใช้วิธีการ เช่น ดิฉันรับผิดชอบวิชาเสริม อ่าน-เขียน English ม.3 (ครู Native Speaker รับผิดชอบวิชาฟัง-พูด) เมื่อสอนบทอ่านเนื้อหาแล้ว จะให้นักเรียนสรุป/สะท้อนกลับด้วยการเขียนแสดงความคิดเห็น ให้เหตุผล เช่นบทเรียนเรื่องของสัตว์เลี้ยง ครูใช้ภาพยนตร์ฝรั่งที่อยู่ในสมัยนิยม ครูมอบหมายการบ้านจากคำศัพท์หรือบทอ่านในห้อง แล้วไปดูภาพยนตร์เรื่องใดก็ได้ที่นักเรียนเสนอแนะในชั้นเรียน เมื่อดูแล้วให้เขียนออกมาว่า ดูแล้วได้อะไรบ้าง ตัวละครเป็นเช่นไร ชอบหรือไม่ชอบตัวละครตัวไหน เพราะอะไร และถ้านักเรียนเลือกที่จะเป็นตัวละครในเรื่องได้ นักเรียนจะเลือกเป็นอะไร เพราะอะไร ครูจะกระตุ้นให้เด็กใช้การคิด วิเคราะห์ ครูจะให้เด็กอ่านหนังสือนอกเวลา 1 เดือน แล้วทำ Book Report เมื่อนักเรียนอ่านแล้วตอบคำถามเป็น Comprehension ให้อ่านคำศัพท์ ถามความคิดเห็นว่า ถ้านักเรียนเป็นตัวละครในเรื่อง จะแก้ปัญหาอย่างไร เพราะเหตุใด ครูปลุกฝังนักเรียนให้เป็นคนมีเหตุผล และครูเคารพเหตุผลของนักเรียนทุกคน ครูได้เห็นแนวคิดของนักเรียนแต่ละคน ดังนั้นการสอนจึงใช้หลัก Cognitive เข้ามาด้วย ให้นักเรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ โดยครูเน้นการอธิบายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเป็นหลัก”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ครู Encourage กันเองในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้นซึ่งก็ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละห้อง ในแต่ละระดับชั้นเรียนจะจัดห้องเรียน 3 ห้อง คือ ห้องนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เช่นในวิชาภาษาอังกฤษ เอกสารที่แจกให้นักเรียนเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ครูจำเป็นต้องดู Feedback ของนักเรียนด้วย ถ้านักเรียนบางคนยังไม่ค่อยเข้าใจ ครูจะต้องแทรกภาษาไทยไปด้วย เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ถนัดในวิชาภาษาอังกฤษได้เข้าใจด้วย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนเน้นให้ครูทุกคนทำแผนการสอน วิชาการจะตรวจแผนฯปีละ 2 ครั้ง (1) ก่อน Midterm ส่งแผนการสอนรวมทั้งหมด ส่งให้วิชาการเก็บไว้ส่วนกลาง (2) หลัง Midterm ครูแต่ละคนต้องส่งพร้อม Comment เทอมที่ 1 ส่ง 3 ครั้ง/เทอมที่ 2 ส่ง 3 ครั้ง ปีละ 6 ครั้ง ครูพยายามสอนให้ตรงแผนฯ / อยู่ในแผนฯ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ครูมีการเก็บคะแนนโดยการทดสอบ การทำรายงาน การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยนักเรียนบางคนที่อาจจะไม่ถนัดในบางวิชา หรือบางจุดประสงค์ให้มีคะแนนทดสอบที่พัฒนาขึ้น โดยครูให้เวลานักเรียนในการทำงานเพิ่มขึ้น เรียกนักเรียนมาทบทวน และให้ทำแบบทดสอบใหม่ ถ้าทำไม่ได้ตรงไหนให้ถามแล้วครูจะอธิบาย แนะนำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อหา Scope ของคำตอบที่แคบลง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนทำข้อสอบได้ด้วยตนเอง”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การสอบปลายภาค ข้อสอบมีมาตรฐานเดียวกันทุกกลุ่มสาระฯ โดยจะมีทั้งข้อยาก เพื่อ Challenge นักเรียนที่เก่ง และข้อสอบปานกลางที่เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ของนักเรียน โดยข้อสอบส่วนใหญ่เป็นแบบอัตนัย

เมื่อสอบเสร็จ ครูจะแจกข้อสอบที่ใช้ทดสอบให้นักเรียนทุกคน และเฉลยข้อสอบเพื่อชี้ให้เห็นว่าข้อไหนถูกหรือผิดอย่างไร ถ้านักเรียนสงสัยครูก็จะอธิบาย ให้เหตุผล ถ้านักเรียนที่สอบไม่ผ่านก็ต้องสอบแก้ตัว ครูก็อาจจะใช้ข้อสอบชุดเดิม หรือปรับใหม่ให้สอดคล้องกับชุดเดิมให้นักเรียนทำใหม่หรือให้นักเรียนทำงานเพิ่ม หรือพูดคุยกับครูเกี่ยวกับใบงานหรือเรื่องที่อ่าน โดยวัดผลเช่นเดียวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้นๆ ถ้านักเรียนสามารถตอบได้อย่างเข้าใจครูก็จะให้ผ่านโดยไม่จำเป็นต้องเขียนอย่างเดียว พุดก็ได้ ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนมัธยมเอกชน เน้นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ จุดเน้นของหลักสูตรยึดตามหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก แล้วนำมาปรับบริบทของรายวิชา ประยุกต์ให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในทุกรูปแบบ โดยเน้นการใช้ Community Resources การจัดการเรียนการสอนของครู

เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยมีกระบวนการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในระดับสูง

องค์ประกอบที่ 6 การกำกับการเรียนรู้และการสอนอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ของครูและรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยมเอกชนพบว่า ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวลาที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การแก้ปัญหาและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆแล้วนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หรือนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและนักเรียนพบว่า โรงเรียนมีการยกย่องชมเชย สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดเวลาที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และบอร์ดประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของครูและนักเรียนซึ่งมีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม มีการปลูกป่าชายเลนเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ ครูจะพยายามสอนนักเรียนให้พัฒนาตนเองและพยายามทำให้ได้ด้วยตนเองเป็นการพัฒนาความก้าวหน้าอยู่เรื่อยๆ จนถึงการสอบวัดผลปลายภาค ครูมีวิธีการให้นักเรียนสอบซ่อมจนกว่าจะผ่านด้วยความสามารถของนักเรียนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุความสำเร็จด้านการศึกษาต่อและด้านการประกอบอาชีพในอนาคต

ครูทุกคนมีความใกล้ชิดและรู้จักนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างดี มีการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม ให้โอกาสและความช่วยเหลือนักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง หรืออ่อน ให้สามารถเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง โดยมีการเรียนเป็นระบบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสังคมได้ด้วย

นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้าและได้รับการพัฒนาในทุกรูปแบบ สิ่งที่ครูได้พร่ำสอนและปลูกฝังนักเรียนมาโดยตลอด ถือว่าประสบความสำเร็จสูงมากในการอบรมบ่มนิสัยนักเรียนให้มีความคิด รักองค์กร รักประเทศชาติ มีความจงรักภักดีและตั้งใจสูงมากในการทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติ พร้อมทั้งจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ในอนาคต เพราะฉะนั้นครูทุกคนมีวิถีชีวิตของความเป็นครูด้วยจิตใจ โดยไม่เห็นแก่เงิน ค่าตอบแทน และสิ่งตอบแทน ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ว่า “เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมก่อนจะนึกถึงประโยชน์ของตนเอง” สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียนและกรรมการบริหารซึ่งพบว่า ผู้บริหารมีการติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู โดย

ตั้งเป้าหมาย วิธีการ ที่จะสนับสนุนให้ครูมีความตระหนักรู้ มีความรับผิดชอบ และมีจุดประสงค์ เดียวกันที่จะทำให้เยาวชนบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพดีที่สุดเท่าที่ จะทำได้ โดยครูทุกคนจะใช้เวลาหลังการสอนแต่ละครั้ง ในการทบทวนบทเรียนที่ได้สอนไปแล้วให้ นักเรียนสรุป /สะท้อนกลับด้วยการเขียนแสดงความคิดเห็น ปลุกฝังนักเรียนให้เป็นคนมีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ เน้นการอธิบายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเป็นหลักและครูเคารพ เหตุผลของนักเรียนทุกคน ครูมีการกระตุ้นและส่งเสริมซึ่งกันและกันในการจัดการเรียนการสอน และการปลุกฝังส่งเสริมให้นักเรียนทำความดี

“โรงเรียนมีการยกย่องชมเชย สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและนักเรียน มีการปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ เช่น ถ้านักเรียนมีความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพ นักเรียนก็จะ ได้รับพระราชทานรางวัล (Reward) เรียนดี เป็นต้น ส่วนด้านครู ก็จะมีการเสริมแรง สร้าง ขวัญและกำลังใจ (Reinforcement) สำหรับผู้ที่มีผลงานดีเด่น โดยมีการประกาศเกียรติคุณ ทางเว็บไซต์ของโรงเรียนและสื่อต่างๆ”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ในส่วนของ การดูแลติดตาม โรงเรียนตั้งเป้าหมาย วิธีการ ที่จะสนับสนุนให้ครู บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน และนักเรียนบรรลุความสำเร็จด้าน การศึกษาต่อและด้านการประกอบอาชีพในอนาคต จะได้เห็นว่าเป็นคนที่ทำดี ทำถูกต้อง เขาทำ กันอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่หล่อหลอมอยู่ในใจของคนอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นครูทุกคนมีวิถีชีวิต ของความเป็นครูด้วยจิตใจ โดยไม่เห็นแก่เงิน ค่าตอบแทนและสิ่งตอบแทน ดังพระราชดำรัส ที่ว่า “เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม ก่อนจะนึกถึงประโยชน์ของตนเอง”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ครูเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของครูและ นักเรียน มีบอร์ดประชาสัมพันธ์แสดงผลงานของดีเด่นของครูและนักเรียน ด้านการแข่งขัน หรือรางวัลที่ได้รับ มีการประชุมรวมทั้งต้นปี กลางปี และก่อนปิดภาคเรียน ให้ครูนำผลงาน มาเสนอว่า ได้ทำโครงการหรือกิจกรรมอะไรบ้าง นำนักเรียนไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ใดบ้าง ได้รับรางวัลอะไรบ้าง ทำวิจัยอะไรบ้าง และได้รับทุนอะไรบ้าง”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“เมื่อครูเห็นนักเรียนมีความเจริญก้าวหน้าและได้รับการพัฒนาในทุกรูปแบบ นับว่า เป็นความซาบซึ้งและภาคภูมิใจเป็นที่สุด เพราะฉะนั้นผมมีความเชื่อเมื่อปลุกฝังความคิด ให้บุคลากรทางด้านภารกิจของพระองค์ท่าน ซึ่งเป็นองค์พระประมุขของประเทศ ทรงดำริ

และจัดตั้งขึ้น ทำให้บุคลากรทุกคนมีความตระหนักรู้ มีความรับผิดชอบ และมีจุดประสงค์เดียวกันที่จะทำให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีสุดเท่าที่จะทำได้

เคยมีคนถามว่า ทำไมครูโรงเรียนนี้มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ให้การต้อนรับและให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ ทั้งๆที่ทุกคนมีภาระงานไม่น้อย คำตอบให้ดูข่าวในพระราชสำนักตอนสองทุ่ม ดูพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระเทพฯ ท่านทรงงานตั้งแต่เช้าจรดเย็น ดังนั้นสิ่งที่เราทำยังไม่สามารถเทียบกับความเหนื่อยยากแค่ส่วนน้อยนิดของพระองค์ท่านได้เลย ดังนั้นเมื่อเห็นพระองค์ท่านเราจึงยิ้มออก เพราะเราทำงานแค่นี้ แต่พระองค์ท่านทำเพื่อส่วนรวมทั้งหมด ทำให้พวกเราชื่นใจในการที่ได้ทำงานถวายพระองค์ท่าน หรือทำให้ได้อย่างพระองค์ท่าน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“เมื่อครูสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นโรงเรียนก็ประกาศและแสดงความยินดีพร้อมทั้งมอบของที่ระลึกให้ เป็นการแสดงให้เห็นว่า Recognize ครูว่ามีผลงานอะไรที่ดีเด่นควรแก่การยกย่อง ชมเชย”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนทำความดี ครูดูตามบทเรียนในหนังสือ เช่น Cross Cultural ต่างๆ ถ้ามีบทอ่านที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ครูก็จะแทรกเข้าไปในเนื้อหา เช่น บทอ่านเกี่ยวกับการทำความดีโดยไม่เลือกโอกาส ให้นักเรียน Brainstorm ออกมาว่าทำอย่างไรบ้าง เมื่ออ่านเรื่องเสร็จแล้ว ครูก็จะถามว่า มีใครเคยทำความดีโดยไม่เลือกโอกาส แล้วทำความดีเรื่องอะไร อย่างไร และผลเป็นเช่นไร”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ครูทุกคนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องด้วยจำนวนนักเรียนแต่ละห้องมีไม่มาก (35-40 คน) ครูทุกคนต้องเป็นครูประจำชั้น (ห้องละ 3-4 คน) ส่วนใหญ่คนที่ 4 จะเป็นครูใหม่ เพื่อเป็นการฝึกหรือช่วยครูรุ่นพี่ ศึกษางานในหน้าที่ ว่าต้องทำหรือรับผิดชอบอะไรบ้าง ดังนั้น ครูจึงใกล้ชิด ให้ความช่วยเหลือนักเรียน และรู้จักนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างดี”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ด้านพฤติกรรมต่างๆ ครูทุกคนดูแลนักเรียนทุกคนได้ดี นักเรียนมีความปลอดภัยและปราศจากสิ่งเสพติด เพราะเป็นสังคมที่ผู้ปกครองจะสื่อสารกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการมีมารยาท สัมมาคารวะจะดีมาก นักเรียนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ดูแลและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ดี ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนด้านการเรียนรู้ นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้ เช่นด้านการศึกษาต่อ

นักเรียนที่นี้ได้รับการชมเชยจากบุคคลหรือองค์กรภายนอกอยู่เสมอ ด้านความประพฤติ กิริยามารยาทและจิตอาสา ครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจ ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดในการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น”
(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม เช่น การจัดการแข่งขัน กีฬาสี กิจกรรมการกุศลต่างๆ ลักษณะเด่นของนักเรียนที่นี้คือ การวางตัว กิริยามารยาท การเดินการนั่ง และการระมัดระวังคำพูดของนักเรียน”
(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผมได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเป็นคณะกรรมการนักเรียน ตำแหน่งรองประธานฯ ช่วยงานต่างๆของโรงเรียน อาสาเป็นตัวแทนของเพื่อนๆและน้องๆในการร่วมกิจกรรมกับองค์กรภายนอก”
(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“นักเรียนทุกคนที่นี้ปฏิบัติอย่างเดียวกัน แน่นอกรับ ครูจะคอยย้ำเตือน เสมอว่านักเรียนทุกคนมีความเป็นจิตอาสาอยู่ในตนเองอยู่แล้ว ต้องรู้ว่าอะไรควรทำหรือไม่ควรทำ และได้รับการปลูกฝังการเป็นคนดีอยู่ตลอด

“ความตั้งใจของผมเมื่อสำเร็จการสำเร็จการศึกษาคือการได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาท อยากรับราชการฝ่ายปกครองครับ ปลัดอำเภอ หรือตำรวจก็ได้ เพราะข้าราชการต้องทำงานเพื่อในหลวงและประเทศชาติ อยากรับราชการที่ดี เป็นคนดี และมีคุณภาพเป็นตัวอย่างของรุ่นน้องที่นี้”
(นักเรียน, สัมภาษณ์ 18, ก.พ. 2556)

“ผมเป็นนักกีฬาของโรงเรียน เล่นฟุตบอล และเป็นคนมีระเบียบวินัย คุณครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกัน จึงทำให้ไม่มีเรื่องราวร้ายๆเกิดขึ้น นักเรียนมีสัมมาคารวะ มีมารยาท ไม่มีสิ่งเสพติดในโรงเรียน ไม่มีการทะเลาะวิวาท ถ้าไม่ชอบมาพากลก็จะไม่เข้าไปใกล้เพราะเสี่ยงต่อการมีเรื่องทำให้เสียชื่อเสียงของตนเองและโรงเรียนได้ นักเรียนในโรงเรียนมีความสามัคคีมาก เช่น รุ่นน้อง ม.5 ก็จะจัดงานเลี้ยงอำลาให้รุ่นพี่ ม.6”
(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผมมีความภาคภูมิใจและประทับใจที่คุณครูทำงานเพื่อในหลวง เพราะทุกคนที่นี้เป็นข้าราชการบริวารของในหลวง อาชีพครูก็เหนื่อยอยู่แล้ว เป็นทั้งที่ปรึกษาและครูผู้สอน ครูเหนื่อยและบางท่านสอนถึงอายุ 70-80 เช่น คุณครูที่สอนชั้นของผมอายุ 82 แล้วครับ

ผมภาคภูมิใจทุกอย่างในความเป็นนักเรียนที่นี้ครับ ตั้งแต่เครื่องแต่งกาย สถานที่
ตราประจำโรงเรียน มหาพิชัยมงกุฎ รู้สึกเหมือนเป็นตัวแทนในหลวงคนหนึ่งที่ทำประโยชน์ให้
ประเทศไทยได้ มีความผูกพันมาก รักชาติและมีจิตอาสา”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“คุณครูรู้จักนักเรียนทุกคนครับ เพราะแต่ละห้องเรียนมีนักเรียนไม่มากจนเกินไป
ประมาณห้องละ 36-40 คน จำนวนห้องเรียนระดับชั้นละ 3 ห้องเรียน คุณครูที่ปรึกษาห้อง
ละ 3-4 คน ทำให้คุณครูมีความใกล้ชิดและรู้จักกับนักเรียนทุกคน

เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียนหรือเรื่องส่วนตัว ครูทุกคนให้โอกาสนักเรียนได้
ใกล้ชิดปรึกษาทุกเรื่อง และครูจะเก็บเป็นความลับ”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“สิ่งที่ครูได้พร้อมและปลูกฝังนักเรียนมาโดยตลอด ถือว่าประสบความสำเร็จ
สูงมากในการอบรมบ่มนิสัยนักเรียนให้มีความคิด รักองค์กร รักประเทศไทย”

(กรรมการบริหาร, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“นักเรียนมีความจงรักภักดีและตั้งใจสูงมากในการทำประโยชน์เพื่อประเทศไทย
พร้อมที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ในอนาคต”

(กรรมการบริหาร, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารติดตามและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการจัดเวที
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูมีความ
ตระหนัก มีความรับผิดชอบ และมีจุดประสงค์เดียวกันที่จะทำให้เยาวชนบรรลุวัตถุประสงค์ของ
การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนส่งเสริมให้ครูอบรมสั่งสอน
นักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รักองค์กร รัก
ประเทศไทย มีความจงรักภักดี ทำประโยชน์เพื่อประเทศไทย พร้อมที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่
มีคุณภาพและเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ในอนาคต ครูเคารพเหตุผลของนักเรียนทุกคน รวมทั้งมีการ
กระตุ้นและส่งเสริมซึ่งกันและกันในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการปลูกฝังและส่งเสริมให้
นักเรียนทำความดี

องค์ประกอบที่ 7 การพัฒนาทางวิชาชีพที่เน้นหลักการครองตน ครองคน และครองงาน

จากการศึกษาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรายงานประจำปีพบว่า ผู้บริหารส่งเสริม
การพัฒนาวิชาชีพครู โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในกลุ่มสาระฯเดียวกันและบูรณาการกับ
กลุ่มสาระฯอื่นๆ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เรียกว่า Community Resource ตลอดจนติดต่อประสาน

องค์กรภายนอกที่จะให้ความรู้ตามความต้องการที่จะพัฒนาของครู โดยสนับสนุนด้านทุนการศึกษาแก่ครูและนักเรียน ในการฝึกอบรม ทักษะศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ในกรณีครูที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว โรงเรียนจะให้โอกาสถ้าประสงค์และยินดีจะสอนต่อ โดยดูความพร้อมและความเหมาะสม

ครูโรงเรียนมัธยมเอกชน มีความเป็นครูสูง คือ มีความเป็นคนดีตามหลักพระพุทธศาสนา โดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 และธรรมะอื่นๆ ในการครองตน ครองคน และครองงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน มีความจงรักภักดี ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ยอมรับนับถือเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยกัน ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับวิธีการที่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้ มีความเอื้ออาทรให้เกียรติซึ่งกันและกัน

โรงเรียนส่งเสริมให้ครูประกอบวิชาชีพด้วยจิตสำนึก อบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี มีความรับผิดชอบสูง มีความกตัญญู มีคุณธรรมและคุณภาพ ให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ ใช้จ่ายอย่างพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกเรื่อง สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่า ครูโรงเรียนมัธยมเอกชนมีความเป็นครูสูงและแบบอย่างที่ดีของการเป็นครูที่โรงเรียนอื่นๆควรนำไปเป็นแบบอย่างคือ ความจงรักภักดี ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่นหลักพระพุทธศาสนา โดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 และธรรมะอื่นๆ ในการครองตน ครองคน และครองงาน

“ความเป็นครู” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นองค์พระศาสนูปถัมภก ใฝ่ใจในพระพุทธศาสนาอย่างเต็มที่ ดังนั้น ความเป็นครูก็คือ ความเป็นคนดีตามหลักพระพุทธศาสนา ยึดหลักพรหมวิหาร 4 และธรรมะอื่นๆ ในการครองตน ครองคน และครองงาน

คุณครูที่มีความเป็นครูสูงและแบบอย่างที่ดีของการเป็นครูที่โรงเรียนอื่นๆควรนำไปเป็นแบบอย่างคือ ความจงรักภักดี ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่น”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ครูมืออาชีพเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ยอมรับนับถือเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยกัน ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเคยรับสั่งว่า “การจะไปถึงจุดหมายบนยอดภูเขา มีหลายวิธี เช่น โดยทางตรง โดยทางอ้อม ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่ม ดังนั้น การยอมรับวิธีการที่สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้ การ

ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และความเอื้ออาทรให้เกียรติกัน จะยิ่งทำให้การดำเนินการขององค์กรดีขึ้นเรื่อยๆ”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีกระบวนการด้านการพัฒนาวิชาชีพครู โดยการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในกลุ่มสาระฯของตนเอง และบูรณาการกับกลุ่มสาระฯอื่นๆ โดยโรงเรียนเน้นการบูรณาการมานานพอสมควร โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เรียกว่า Community Resource เช่น แหล่งเรียนรู้ตามพระราชดำริที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน เช่น บ่อหมักแก๊สชีวภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา มาบูรณาการร่วมกัน การไปทัศนศึกษาโดยเน้นกระบวนการทำจริง มากกว่าจะสร้างเวที Debate แล้วมานั่งประชุมกัน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ฝ่ายบุคลากรจะติดต่อประสานองค์กรภายนอก ตามความต้องการที่จะพัฒนาของครู และมีองค์กรที่ต้องการจะเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนมากมาย ล่าสุดสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของทรัพย์สิน วิธีการเก็บรักษาทรัพย์สินเป็นต้น ทำให้บุคลากรมีความรู้เพิ่มขึ้นมากมาย แหล่งเรียนรู้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีการทดลองที่ช่วยคนทั้งประเทศ เช่น โรงนม โรงนา โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา ซึ่งเป็นห้องทดลองขนาดเล็กของพระองค์ท่าน ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร นักเรียนและครูได้ศึกษาหาความรู้มาโดยตลอด สมเด็จพระเทพฯรับสั่งอยู่เสมอว่า “อายุของการเรียนรู้ไม่มีขีดจำกัด” ดังนั้น ครูต้องมีความใฝ่รู้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะอายุ 25 หรือ 75 หรือ 95 ก็ตาม อย่างท่านผู้หญิงทัศนีย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่ท่านแรก ท่านก็ยังสอนหนังสืออยู่ สิ่งดีๆใหม่ๆ พวกเราจะเปิดใจรับ และวิงหาความรู้ขึ้น”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนดูแลขวัญ กำลังใจ และเสริมแรงให้แก่ครู ครูที่นี้จะเกษียณอายุราชการ 60 ปี เช่นเดียวกับข้าราชการทั่วไป และจะได้รับเงินพระราชทานเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ แต่โรงเรียนจะให้โอกาสครูถ้ายินดีจะสอนต่อ มีความพร้อมและมีความเหมาะสม โรงเรียนก็จะให้สอนต่อ และปัจจุบันนี้ก็มีคุณครูที่อายุมากกว่า 60 ปี สอนอยู่”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“โรงเรียนมีวิธีการคัดเลือกครู โดยการประกาศทางเว็บไซต์ของโรงเรียน ปากต่อปาก เช่นรุ่นพี่ รุ่นน้องของสถาบัน การศึกษาเดียวกัน อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ องค์กรภายนอกแนะนำ ฯลฯ ก็จะมีการ Screen ความรู้ ความสามารถ ความเหมาะสมของผู้ที่จะ

มาเป็นครู ในเบื้องต้น ต่อจากนั้นฝ่ายบุคคลก็จะสัมภาษณ์ และฝ่ายวิชาการก็จะสอบถาม ดูความเหมาะสม ความพึงพอใจของทั้งโรงเรียนและผู้สมัคร”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ความภาคภูมิใจในการเป็นครูของโรงเรียนมัธยมเอกชน ครูตั้งใจทำงานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของคนไทยที่ได้รับใช้พระองค์ท่าน ด้วยการอบรม สั่งสอนนักเรียนให้พัฒนาเป็นคนดี มีคุณธรรม และคุณภาพในอนาคต ครูภาคภูมิใจ และใช้จ่ายอย่างพอเพียง ในการทำงานทุกครั้ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงรับทราบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน และครู ในการฝึกอบรม ทักษะศึกษาทั้งในและต่างประเทศ”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ความเป็นครูมืออาชีพ คือการเป็นครูด้วยจิตสำนึก ไม่ใช่เพียงแต่การให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเดียว ครูมีหน้าที่สอนให้นักเรียนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบสูง กตัญญู ให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ เติมความสามารถ และเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกเรื่องให้กับนักเรียน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในกลุ่มสาระฯ เดียวกันและบูรณาการกับกลุ่มสาระฯ อื่นๆ มีการส่งเสริมให้ครูประกอบวิชาชีพด้วยจิตสำนึก อบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี มีความรับผิดชอบสูง มีความกตัญญู มีคุณธรรมและคุณภาพ ให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ เติมความสามารถ ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ ใช้จ่ายอย่างพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกเรื่อง โดยเน้นการมีความเป็นครูสูงและความเป็นแบบอย่างที่ดีที่ครูโรงเรียนอื่นๆ ควรนำไปปฏิบัติคือ ความจงรักภักดี ความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองและการช่วยเหลือผู้อื่นหลักพระพุทธศาสนา โดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 และธรรมะอื่นๆ ในการครองตน ครองคน และครองงาน

องค์ประกอบที่ 8 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยมเอกชนพบว่า โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ร่มรื่น สดชื่น ประกอบไปด้วยต้นไม้หลากหลายชนิด ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน และจำนวนสัดส่วนของครู : นักเรียน คือ 1:9

เป็นกลุ่มขนาดเล็กที่ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนตลอดจนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆอย่างหลากหลาย ดังนี้

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องเรียนขงจื้อ ห้องคอมพิวเตอร์ 7 ห้อง ห้องวิทยาศาสตร์ 4 ห้อง ห้องปฏิบัติการทางภาษา 8 ห้อง ห้องศิลปะ 3 ห้อง ห้องนาฏศิลป์/ดนตรี 5 ห้อง ห้องพยาบาล 2 ห้อง ห้องแนะแนว 2 ห้อง ห้องพละ 2 ห้อง ห้องลูกเสือ 2 ห้อง ห้องสื่อการเรียนการสอน 3 ห้อง ห้องสหนาการ 3 ห้อง ห้องการศึกษาพิเศษ 3 ห้อง และห้องสมุดซึ่งมีขนาด 80 ตารางเมตร จำนวนหนังสือค้นคว้า 14,000 เล่ม นอกจากนี้ยังมีสวนหย่อม สวนสุขภาพ สวนสมุนไพร สวนเกษตร สวนวรรณคดี สวนคณิตศาสตร์ เรือนเพาะชำ สนามเด็กเล่น ลานกิจกรรม ป้ายนิเทศ มุมหนังสือ โรงอาหาร และร้านค้าภายในโรงเรียน

แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ โบสถ์/ วัด/ มัสยิด/ โบราณสถาน/ โบราณวัตถุ/ พิพิธภัณฑ์/ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/ สวนสาธารณะ/ สวนสัตว์/ อุทยาน / สถานที่ราชการ/ โรงพยาบาล/ ไปรษณีย์/ สถานีตำรวจ/ เทศบาล/ สถานศึกษา/ มหาวิทยาลัย/ โรงเรียน/ ราชภัฏ/ เทคโนโลยีราชชมงคล/ ห้องสมุด/ ห้องฟ้าจำลอง/ เมืองจำลอง/ ธนาคาร/ โรงแรม/ ห้างสรรพสินค้า/ ตลาด/ โรงงาน/ พื้นที่เพาะปลูก/ ไร่/ สวน/ หัตถกรรมพื้นบ้าน/ สินค้าพื้นเมือง/ ค่ายลูกเสือ/ โครงการศิลปอาชีพ และโครงการในพระราชดำริ

โดยมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ ดังนี้ การประกอบวิชาชีพ/ การเกษตร/ คหกรรม/ ศิลปะ/ ดนตรี/ กีฬา/ วัฒนธรรม/ จารีตประเพณี/ ศาสนา/ คุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและนักเรียนพบว่า โรงเรียนจะสรรหาลักษณะใหม่ๆ ที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรที่เน้นทั้งความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมทำให้เกิดรักวัฒนธรรมและช่วยเหลือสังคม แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนที่เด่นคือห้องเรียนขงจื้อซึ่งมีไม่กี่แห่งในประเทศไทย มีวิถีทัศน์แบบใหม่ คอมพิวเตอร์แบบใหม่ ให้นักเรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้า และโรงเรียนสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน คือห้องเรียนแต่ละห้องจะมี Projector เพื่อให้นักเรียนได้นำเสนอ โดยเฉพาะห้องทดลองขนาดเล็กของพระองค์ท่าน ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร นักเรียนและครูได้ศึกษาหาความรู้มาโดยตลอด และสมเด็จพระเทพฯรับสั่งอยู่เสมอว่า “อายุของการเรียนรู้ไม่มีขีดจำกัด”

“นักเรียนมีโอกาสอย่างมากในการที่โรงเรียนจะสรรหาลักษณะใหม่ๆ ที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ นี่คือนโยบายหลัก เพราะพระองค์ท่านทรงเป็นนักวิทยาศาสตร์ นักจัดการศึกษาชั้นยอด เพราะฉะนั้นคงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่เราจะต้องศึกษาจากพระองค์ท่าน”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ฝ่ายกิจการนักเรียนรับผิดชอบโดยตรง เช่น โครงการโรงเรียนสีเขียวด้าน ยาเสพติด ได้รับรางวัลของดร.สุเมธ โครงการที่ลดความรุนแรงในสตรีของพระองค์ภา เป็นต้น ทำให้เด็กรักวัฒนธรรมและช่วยเหลือสังคม”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“แหล่งเรียนรู้ที่มีประโยชน์กับการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ว่าจะใกล้หรือไกล โรงเรียนก็จะพยายามที่จะนำมาให้นักเรียนได้เรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรที่เน้นทั้งความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนที่เด่นคือ ห้องเรียนขงจื้อ ซึ่งมีไม่กี่แห่งในประเทศไทย มีวิดิทัศน์แบบใหม่ คอมพิวเตอร์แบบใหม่ ให้นักเรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้า และโรงเรียนสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน คือห้องเรียนแต่ละห้องจะมี Projector เพื่อให้ให้นักเรียนได้นำเสนอ เช่น เกี่ยวกับ ASEAN ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มรายงานโดยใช้ PowerPoint แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ถ้าเป็นวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนก็จะนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนที่นี้ถนัดใช้ภาษาอังกฤษครับ เพราะเรียนมาตั้งแต่เล็กๆ สามารถสื่อสารได้”

แหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนที่เคยไปมา ตอนม.3 ไปเข้าค่ายที่คุ้มกระเบน เกี่ยวกับธรรมชาติและปายาเลน ให้นักเรียนได้ปลูกป่าด้วย ศึกษาพันธุ์ไม้ต่างๆโดยมีวิทยากรให้คำแนะนำ นำมาใช้ประโยชน์ในเรื่องของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งจะส่งผลในเรื่องพลังงานต่างๆด้วย เพราะพลังงานทุกอย่างก็สำคัญเหมือนธรรมชาติ ตอนม.4 ไปค่ายที่เขาใหญ่ และโครงการตามพระราชดำรินักเรียนทุกคนได้ไปศึกษา ดูงาน และรู้ลึกภูมิใจ และเป็นเกียรติอย่างมากที่มีโอกาสได้เป็นนักเรียนที่นี้ และจะพยายามตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ร่มรื่น สดชื่น ประกอบไปด้วยต้นไม้หลากหลายชนิด ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน โดยมีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน ตลอดจนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆอย่างหลากหลายที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัดส่วนของครู : นักเรียน คือ 1:9 เป็นกลุ่มขนาดเล็กที่ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง

องค์ประกอบที่ 9 การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างสูงของครอบครัวและชุมชน

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนมัธยมเอกชน พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนทุกด้าน ผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิเฉพาะทาง เช่น แพทย์ ผู้พิพากษา ฯลฯ ให้ความร่วมมือดีมากในการให้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองเอื้ออำนวยต่อการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานอย่างเต็มที่ ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจในการบริหารจัดการของโรงเรียนและยินดีอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและต่อนักเรียนทุกคน

ชุมชน มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนมาโดยตลอด ผู้อำนวยการจะต้องถวายรายงานแก่องค์การบริหารเกี่ยวกับโรงเรียนทุกวัน ว่าขณะนี้มืองค์กรหรือกิจกรรมอะไรที่น่าสนใจและให้นำนักเรียนไปศึกษาดูงาน ภาคีเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรภายนอกมีจำนวนมาก โรงเรียนอำนวยความสะดวกให้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรภายนอกโดยการนำนักเรียนไปทำกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเต็มใจให้ความร่วมมือในการทำงานถวายพระองค์ท่าน สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู นักเรียนและกรรมการบริหาร พบว่าโรงเรียนมีการรับบุตรของศิษย์เก่าเข้ามาเป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมเอกชน ซึ่งศิษย์เก่าจะมีความผูกพันกับโรงเรียนทั้งในฐานะศิษย์เก่าและผู้ปกครองในขณะเดียวกัน รวมทั้งให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มที่ของภาคีเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรภายนอกมีเยอะมาก เช่น สถานประกอบการสำหรับฝึกวิชาชีพ ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์ศิลปาชีพ สถาบันสิริกิติ์ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ซึ่งมีโรงทดลองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส เช่น โรงเรียนเศรษฐเสถียร เด็กอ่อนพญาไท และศูนย์วิจัยแสงซิงโครตรอน ของเชิร์น ฟินครราซสีมา เป็นต้น

“การมีส่วนร่วมของสมาคมศิษย์เก่า นอกจากเชิญมาพูดคุยในเรื่องประสบการณ์ที่ดีๆซึ่งจัดในกิจกรรมแนะแนว และเป็นกุศโลบายของพระองค์ท่านอีกอย่างหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นพระมหากรุณากับศิษย์เก่าคือการรับบุตรของศิษย์เก่าเข้ามาเป็นนักเรียนมัธยมเอกชน ดังนั้นศิษย์เก่าจะมีความผูกพันกับโรงเรียนทั้งในฐานะศิษย์เก่าและผู้ปกครองในขณะเดียวกัน บางโอกาสศิษย์เก่าก็จะเข้ามาถามว่ามีอะไรจะช่วยให้ช่วยหรือสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับอะไรบ้าง”

(ผู้แทนผู้จัดการและผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ภาคีเครือข่ายหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรภายนอกมีเยอะมาก เช่น กิจกรรมชมรมวันพุธ สถานประกอบการสำหรับฝึกวิชาชีพ เช่น กิจกรรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์ศิลปาชีพ สถาบันสิริกิติ์ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ซึ่งมีโรงทดลองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดีเพราะองค์กรต่างๆก็

อยากจะทำถวายพระองค์ท่าน การช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส เช่น โรงเรียนเศรษฐเสถียร เด็กอ่อนปัญญาไ เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนเข้าไปร่วมมือให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีด้วยพระบารมีของพระองค์ท่าน อย่างวันนี้คุณวิชัยแสงชิงไครตอน ของเชริน ที่นครราชสีมา ซึ่งถวายการยิงอนุภาคที่ทำให้เกิดความเร็วและเอารังสีที่ออกมานำไปใช้ในกิจการต่างๆทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนก็มีโอกาสได้ไปดู ทั้งนี้ด้วยพระบารมี ซึ่งพระองค์ท่านจะเล่าให้ผู้อำนวยความสะดวกซึ่งจะต้องถวายรายงานเกี่ยวกับโรงเรียนทุกวัน ว่าขณะนี้มืองค์กรหรือกิจกรรมอะไรที่น่าสนใจและให้นำนักเรียนไปศึกษาดูงาน เช่นนิทรรศการของรพินทร์ นาฏฐากร นักเรียนที่เรียนทางศิลปะควรจะไปดูนะ พวกเราได้ความชื่นนี้จากองค์บริหาร ซึ่งทรงเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจอย่างไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย เมื่อพระองค์ทรงวิ่งเราก็จะต้องวิ่งยั้งตามให้ทัน พวกเราทุกคนซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน”

(รองผู้อำนวยการ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“การให้ความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เช่น สถาบันอุดมศึกษาขอ Observe ชั้นเรียนเพื่อทำวิจัย โรงเรียนก็อำนวยความสะดวกให้ ครุมนำนักเรียนไปศึกษาดูงานโครงการส่วนพระองค์ก็ได้รับความร่วมมืออย่างดีโดยตลอด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรภายนอกในการนำนักเรียนไปทำกิจกรรม ซึ่งองค์กรภายนอกก็ประสงค์ที่จะทำกิจกรรมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยเช่นกัน ถือว่าโชคดีมากที่ได้เป็นบุคลากรของที่นี่ เพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเต็มใจให้ความร่วมมือในการทำงานถวายพระองค์ท่าน ดังนั้นบุคลากรทุกคนในองค์กรก็เต็มใจให้ความร่วมมือในการทำงานถวายพระองค์ท่านเช่นเดียวกัน”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ครู นักเรียนและผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกัน นักเรียนทุกคนมีหมายเลขโทรศัพท์ของครู สามารถโทรปรึกษาได้ตลอดเวลา”

(หัวหน้ากลุ่มสาระฯ, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผู้ปกครอง นักเรียน และครูมีความใกล้ชิดกันมาก เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่คือศิษย์เก่าของโรงเรียน ดังนั้นจึงเป็นสังคมที่มีความใกล้ชิดกันมาก อย่างผมสามารถจำชื่อน้องในระดับมัธยมได้ทั้งหมด และมีการทำกิจกรรมด้วยกันเยอะมาก”

(นักเรียน, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนทุกด้าน เช่น การจัดการแข่งขันกีฬา ผู้ปกครองมีส่วนในการแข่งขัน กิจกรรมการกุศลต่างๆ ผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิเฉพาะทาง เช่น แพทย์ ผู้พิพากษา ฯลฯ ก็ให้ความร่วมมือดีมากในการให้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน โดยผู้ปกครองเองก็มีความภาคภูมิใจในการบริหารจัดการของโรงเรียน และยินดีอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัด

การศึกษา และต่อนักเรียนทุกคน ด้วยความเคารพในพระบารมีและสิ่งที้องค์ประธานบริหาร ได้ทรงส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างดีที่สุด”

(กรรมการบริหาร, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

“สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง เอื้ออำนวยต่อการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน อย่างเต็มที่ “การบูชาบุคคลอันพึงบูชา เป็นมงคลแก่ชีวิต” การยึดถือว่า พระองค์ท่านทำ ความดีไว้อย่างไร เราทำตามพระองค์ท่านก็จะเป็นมงคลแก่ชีวิต และถ้าทุกคนในองค์กรคิด แบบเดียวกันนี้ ความเป็นมงคลก็จะเกิดขึ้น และสามารถทำให้การดำเนินการของโรงเรียน เจริญก้าวหน้าได้”

(กรรมการบริหาร, สัมภาษณ์, 18 ก.พ. 2556)

สรุปได้ว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมของโรงเรียนทุกด้าน ให้ความร่วมมือ ดีมากในการให้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน มีความภาคภูมิใจในการ บริหารจัดการของโรงเรียนและยินดีอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจั ดการศึกษาและต่อนักเรียนทุกคน

โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่าย โดยการนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรม ซึ่งผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเต็มใจให้ความร่วมมือในการทำงานถวายพระองค์ท่าน

ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร สังเกต และสัมภาษณ์ พุทธภคินีศึกษาทั้ง 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยม สพฐ. โรงเรียนมัธยมสาธิต โรงเรียนมัธยม วิทยาศาสตร์ และโรงเรียนมัธยมเอกชน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลและพบว่าโรงเรียนมีการจัดการ เรียนการสอนซึ่งมีอยู่ในองค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบ สำหรับองค์ประกอบที่ 2 ในข้อ 2.1 ครู และบุคลากรเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และไปถึงมาตรฐานขั้นสูงได้ความคาดหวังของ โรงเรียนต่อการบรรลุผลสำเร็จของนักเรียนทุกคนนั้น ทั้ง 4 กรณีศึกษาไม่ได้คาดหวังต่อการ บรรลุผลสำเร็จของนักเรียนทุกคน และข้อ 2.2 ครูและบุคลากรตระหนักว่านักเรียนบางคนจะต้อง เอาชนะอุปสรรคที่สำคัญซึ่งดูเหมือนว่าจะฝ่าฟันไปไม่ได้ให้ได้นั้นโรงเรียนไม่ได้ระบุไว้ ส่วน องค์ประกอบที่ 3 ข้อ 3.4 ครูและบุคลากรอื่นๆมีบทบาทในการเป็นผู้นำอยู่บ่อยครั้งนั้น ทั้ง 4 กรณีศึกษายังไม่เน้นในส่วนนี้ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำก็คือผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระฯหรือ หัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ ส่วนครูและบุคลากรอื่นๆจะมีบทบาทในการเป็นผู้นำตามโอกาสเท่านั้น ดังนั้นโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจึงควรมีองค์ประกอบเหล่านี้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ แผนปฏิบัติการของโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของครูให้

ช่วยกันพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานและความคาดหวังทุกคนและเพื่อส่งเสริม
ภาวะผู้นำของครูผู้สอนให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางเกศกนก ณ พัทลุง เกิดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2508 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2531 สำเร็จการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2552 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3